

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 8 / Sayı 99 / 15 Nisan 1990 / 2.50 DM

KÜRDİSTAN'A SOYKIRIM PLANI

Sömürgeci-faşist Türk hükümeti, yeniden "Takrir-i Sükûn" yasasını yürürlüğe soktu

Yazısı 14. sayfada

TC'de ölüm çırpınışları

Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelemiz ve sömürgecilik açısından niteliksel dönüşümleri ortaya çıkaran yeni bir süreç başladı. 1990 Newroz'unda PKK önderliğindeki Kürdistan halkı, sömürgecilğe karşı kitlesel ayağa kalkışı, diğer bir ifadeyle serihildanı başlattı. Bunun siyasal anlamı, Kürdistan'da Türk egemenlik sistemine karşı kitlesel bir savaşın başlatılmasıdır. Kurtuluş savaşında halkımız bir taraf olduğunu ayaklanarak ortaya koymuştur. Halkımız kurtuluş savaşına karar verip vermeme ikilemini çoktan aştığını, bizzat savaşın içinde yer alarak, onu geliştirerek ölümüne bir yürüyüşü başlattığını ilan

"Ayaklanmamızda şehitlere karşı sorumluluk en öndeydi. Şunun ya da bunun oğlu olmuş ayrımı yoktu. Şehitler, Kürdistan'ın çocuklarıdır."

Nusaybin Halk Ayaklanmamızda yeralan bir yurtseverle yapılan röportaj.

Yazısı 7. sayfada

"Nurettin Yılmaz, namussuzluk yarışına girseydi hiç kuşkusuz birinci olurdu."

Yazısı 17. sayfada

etmiştir. Nusaybin'de ateşlenen ayaklanma fitili Cizre'den Diyarbakır'a, oradan diğer il ve ilçelere doğru yayılarak, her gün yeni biçimler kazanarak yükselişini devam ettiriyor. Ayaklanmayı yükselten halkımız oldukça örgütlü, planlı ve disiplinli bir tarzda kutsal eylemini geliştiriyor. Bu durum, özellikle ERNK'nin kitleler üzerindeki otoritesini ve halkın örgütlülüğündeki gelişmeyi çok çarpıcı bir

biçimde yansıtıyor. Kürdistan halkı kendi örgütüne kavuşmuş, onun önderliğinde kendi kendini yönetme olan halk demokrasisini adım adım inşa ediyor. Ve Türk sömürgeci devletine karşı gerilla

Devamı 3. sayfada

**Beytüşşebap,
Uludere,
Batman ve Adana muhabirlerimiz bildiriyor**
Yazıları 5. sayfada

İDAMLAR GÜNDEMDE

Kürdistan'da topyekun savaş ilanı anlamına gelen yeni kararlar alan sömürgeci Türk devleti, Kürdistan halkına yönelik soykırım kararının yanısıra, elindeki PKK'li savaş esirlerinin peşpeşe idam edilmesini de gündemine koyma yolunda adımlar atıyor. Sömürgeci Türkiye Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın "zirve"de "muhafeet" liderleri İnönü ve Demirel'e, "PKK'lı idamlıkları asalım" şeklinde öneri götürmesinin ardından TBMM'de bekleyen idamlıkların dosyaları içinde 42 PKK'li savaş esirinin dosyası öncelikle yürürlüğe konmak üzere ayrıldı.

Haklarındaki idam kararları Yargıtayca onaylanarak TBMM Adalet Komisyonu'na sunulan ve her an idamları gündeme getirilebilecek olan PKK'li savaş esirleri şunlar: Muhlis Bozkurt, Alaattin Akçay, Ali Gün, Şahin Binici, Enver Özen, Musa Turhan, Bedrettin Çaylak, Sabri Ok, Muhittin Dolasır, Sadrettin Aydınlık, Hamit Çe-

vik, Ahmet Öğretmen, Musa Çepik, Salih Sezgi, Hasan Çepik, Musa Aslan, Mehmet Kaya, Şükrü Göktaş, Mümin Ağcakaya, Mehmet Yalçinkaya (Aydın zindanında katledildi), Mustafa Sarıkaya, Davut Utkun, Davut Hanar, Mehmet Can Azbay, Muzaffer Ayata, Celallettin Delibaş, Hamit Kankılıç, Kemal Aktaş, Mehmet Can Yüce, Selahattin Şimşek, Mehmet Takar, Hamit Baldemir, Mehmet Emin Gökdemir, Alaattin Aktaş, Osman Yıldırım, Ali Özbey, Kazım Tepeli, Mehmet Doymaz, Ahmet Karabacak, Yaşar Eroğlu, Fuat Kav ve Mustafa Keser.

İdamlar da sömürgeci-faşist diktatörlüğü kurtaramayacaktır. Her idamın hesabı misliyle sorulacaktır. Sömürgeci-faşizm çöküşünün bedeli olarak alacağı her can için daha da büyük bir bedel ödeyeceğini unutmamalıdır. **"Cana can, her idama intikam"**, sloganımız olacaktır! □

F. Almanya'da açığa çıkan MİT faaliyetleri

FAC (Federal Almanya Cumhuriyeti) Birinci Kanal Televizyonu'nda Türk sömürgeci faşist devletin istihbarat teşkilatı MİT'in Almanya'daki faaliyetleri teşhir edildi. Programda, Almanya'daki Türk elçiliği ve konsolosluklarında en az 30 MİT elemanının diplomatik pasaportla çalıştıkları ve bunlardan 15'nin tespit edildiği açıklandı. Bu ajanlara bağlı 200 muhbir de açığa çıkarıldı. Savcılığın, dört ajan hakkında çıkardığı tutuklama kararını Yüksek Mahkeme, diplomatik dokunulmazlıkları olduğu gerekçeyle reddetti. FAC hükümeti, bu ajanların geri çekilmesini istedi. Olay, iki rejimin ilişkilerinde gerginlik yarattı.

Konuyla ilgili olarak ERNK Avrupa Örgütü, basın ve yabancı kamuoyuna yönelik yazılı açıklama yaptı. 9 Nisan 1990 tarihli açıklamada MİT'in, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik komploları izah ediliyor.

Yazısı 12. sayfada

NEWROZ KUTLAMALARI

Yunanistan, Marsilya, Sdney, Stavanger, Kopenhag, Arhus, Duisburg, Bollnas, Den Haag, Strasbourg, Paris ve Trablus'ta Newroz coşkuyla kutlandı.

8-9. sayfalarda

Diyarbakır zindanının meşhur haini Şahin Dönmez'e hayat hakkı tanınmadı

3 Nisan 1990 günü, İstanbul-Küçükçekmece'de ARGK İntikam Timi tarafından cezalandırılan Diyarbakır zindanının aşağılık ihanetçisi Şahin Dönmez şahsında ihanete bir kez daha ezici darbe vuruldu.

Şahin Dönmez ihanetçisi, Kürdistan ve Türkiye kamuoyunun yakından tanıdığı ve nefretini toplayan bir unsur. Denilebilir ki, 12 Eylül faşist cuntasının egemen kıldığı karanlık yıllarda, PKK şahsında Kürdistan ve Türkiye devrimine karşı en çok kullanılan ve de en çok yararlanan düşkün bir ihanetçi tiptir, Şahin

Devamı 6. sayfada

1987'nin 23 Nisan'ında Gelinpertek köyü, 5 kahramanın direnişine tanıklık eder. Bir ihar sonucu yüzlerce düşman gücü, 5 gerillanın üzerine nokta operasyonu ile yönelir. Fakat gerillalar azimlidir, fedakardır, yurduna bağlı ve özgürlüğe tutkudur. Bu düşmanı zor durumda bırakır ve çok sayıdaki çapul sürüsüne rağmen durmadan kayıp verir. 5 gerillanın savaşçılığı karşısında oldukça zorlanan düşman, havadan ve karadan yeni özel savaş güçlerini takviye eder. Buna rağmen düşman üstünlüğü lehine çeviremez, çemberi gerillalar tarafından parçalanır. Bunun üzerine saldırılarını havadan da yoğunlaştırır. Havadan atılan çok sayıda bomba ve karadan da düşman saldırıları sonucu 5 saatten fazla süren çatışma, yoldaşlarımızın şehit düşmesiyle sonuçlanır. Yalnız, şehit düşen 5 kahramanın direnişçiliği ve savaşçılığının büyük etkisi burada noktalanmadı. Tersine, onların direnişi, Dersim-Bingöl hattında düşmana ve ihanete vurulan büyük bir darbe, savaşçı kazanma azminin bilenmesinin adı oluyordu. Yoldaşlarımızın direnişçiliği, Dersim savaş cephesinin manevi komutanlarına yenilerini ekliyor; yeni bir destanı yaratıyordu.

Gelinpertek direnişinde kurtuluş savaşımıza yeni bir destan kazandıran 5 kahramandan biri olan **Ayhan ÇELİK** (Cevdet) yoldaşı bazı yönleriyle tanıtmaya çalışacağız. **Ayhan** yoldaş, 1964'te 13 çocuklu bir ailenin altıncı çocuğu olarak Karakoçan'ın Kızılca köyünde dünyaya gelir. Ailesi yoksuldur ve çiftçilikle geçimini sağlamaktadır. Yoksulluktan dolayı önce babası, sonra da ailenin önemli bir kesimi Almanya'ya işçi olarak gider. **Ayhan** yoldaş, ilkokulu köyünde, ortaokulu da Karakoçan Lisesi'nde okur. Bu süreçte ailesinin işlerinde de yardımcı olur. Çiftçilik yapar.

Ortaokul sıralarında Karakoçan ve çevresinde ulusal kurtuluş mücadelemiz kitleleri etkisine almıştır. O da mücadeleye ilgi duyar. Ancak henüz çocuk denecek yaştadır. Bu yüzden de mücadeleyle aktif ilişkiye geçemez. Fakat ilgisini sürekli dışa vurmaktan da geri durmaz.

Bu yıllarda çocuk olsa da oldukça olgun ve yardımsever bir kişilik sergiler. Köylülere yardım eder. Yine köylüler arasında çıkan sorunların çözümünde çaba gösterir, önemli bir kesimini de çözme başarır. Sessiz, olgun ve dayanışmacı özellikleriyle aile içinde ve dışında sevilen, sayılan biridir. Kurduğu ilişkilerde se-

Fedakarlığın, alçakgönüllüğün ve sabrın timsali bir militan Ayhan ÇELİK

viyeli ve içten davrandığından rahatlıkla ilişkiler geliştirir, çok yönlü olan özellikleri bu yıllarda dahi dikkat çeker.

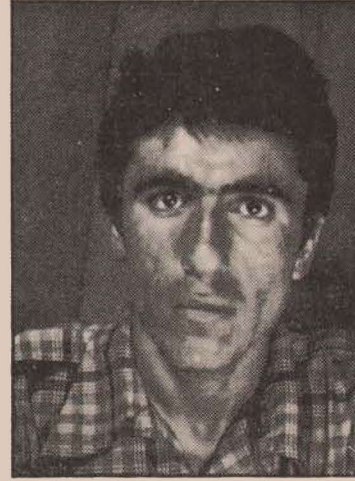
Ayhan yoldaş, 1980 yılında Almanya'da işçi olarak çalışan ailesinin yanına yerleşir ve sanat okuluna başlar. Bu yıllarda bir abisinin sempatizanlık düzeyinde Partiyile ilişkisi vardır. Onun vasıtasıyla 1981'de Partiyile ilişkiye geçer. Okulu da bitirir ve bir fabrikanın montaj bölümünde iş başı yapar. Burada emperyalist metropollerde yaşamının ve çalışmanın ne anlama geldiğine yakından tanık olur. Sınıf sömürsünün, hele bunun ülkesinden çok uzaklarda olursa ne kadar acımasız olduğunu bizzat yaşar. Bu onda Kürdistanlı olma ve mücadele ile bütünleşme ruhunu geliştiren önemli bir etken olur. Yeniden kaynağa dönüşün gerekliliği kendisini dayatır. Kurtuluşun Almanya'dan değil, Kürdistan'dan ve PKK'nin öncülük ettiği mücadeleden geçtiğini pratik yaşam içinde daha iyi kavramaya başlar. Ülkedeki savaşa katılma istek ve arzusunu vazgeçilmez tutkusu haline getirir.

Ülkedeki savaşa katılmak için kendini hazırlamaya başlar. Fiziksel anlamda güçlenmek amacıyla karate kurslarına katılır. Ayrıca aktif sempatizan olarak yayın dağıtır, propaganda faaliyetleri yürütür. Bu faaliyetlerinden dolayı kitleler içinde oldukça sevilir. Özellikle akraba çevresini mücadeleye kazandırmak için yoğun bir çalışma yürütür. Bunda da oldukça başarılı olur, onların yurtseverleşmesinde etkin rol oynar.

Ayhan yoldaş okuyup bilindiklerce savaşa bizzat katılma arzusu bir kor gibi bütün bedenini sarar. Ve sürekli savaşa katılma istemini Partiyeye yineler. Özellikle Parti II. Kongresi ile alınan ülkeye giriş kararlarını büyük bir coşku ve sevinçle karşılar. Artık Avrupa'da bir gün dahi kalmak istemez. Bu tarihi kararın içinde fiilen yer almayı vazgeçilmez bir tutku, kaçılmaz bir insanlık görevi olarak görür. Partinin kendisini ülkeye çağırmasını dört gözle bekler. Nihayet büyük sabırsızlıkla beklediği karar, 1983'ün Mart'ında kendisine iletilindiğinde bütün dünyalar O'nun olur.

Kürdistan'a dönüş kararı **Ayhan** yoldaşı büyük coşkuya ve sevince boğmuştur. Bu durum, O'nu daha da canlandırmış, dinamikleştirmiş, kabına sığmaz kılmuştur. Kutsal topraklara dönüş Türk sömürgeciliğine duyduğu kını kusma anı yaklaştıkça heyecanı ve sabırsızlığı doruğa çıkar. Çalıştığı işyerinden hemen ayrılarak, ülkeye gidişin hazırlıklarına başlar. Bu arada yararlı olur diye iki ay kadar da radyo eğitimi görür. ve kursu başarıyla tamamlar. Mayıs 1983'de Lübnan-Filistin sahasına gider. Burada Partinin kamplarında askeri ve siyasi eğitim görür. Partinin sunduğu olanaklardan layıkıyla yararlanmak için yorulmak bilmez

bir çabayla kendini eğitir. Kişiliğinde eskiye ait var olan zaaf ve yetmezliklerini yenmiştir. Partinin militan ölçülerine ulaşmada ciddi gelişmeler sağlamış, bilinçte oldukça keskinleşmiş ve derinleşmiştir. Askeri alanda da büyük gelişme sağlamış ve yetkinleşmiştir. Artık teorik, pratik ve askeri alanda savaşa hazır hale gelmiştir. Hiçbir konuda görev ayırımı yapmayan **Ayhan** yoldaşın en büyük isteği; ülkede Partinin uygun gördüğü ve verimli olabileceği bir görevle görevlendirilmesidir.

*Kurşun girse beyne
Kalbi delse bile
Ölüm çizgisini yırtsa bile
Yaşamak isterim
Kansız bedende
Binkez şerefle ölümdе*

Ayhan yoldaşın en büyük arzusu olan savaşa katılma istemi 1984'ün sonlarında gerçekleşir. Yıllardır uzak kaldığı ülkesine artık kavuşacaktır. Bir zamanlar ülkeyi terketmenin hangi anlama geldiğini tam bilmeyen, kavramayan **Ayhan** yoldaş, artık Kürdistan'a ulusal kurtuluş yolunda oldukça bilinçlenmiş, yetkinleşmiş bir öncü olarak dönüyordu. 15 Ağustos tarihsel hamlesi de başlatılmıştı ve O, bunun sürdürücüsü olmanın engin gururuyla ülkeye yürüyordu.

Ayhan yoldaş önce Güney Kürdistan ve sınır boylarındaki faaliyetlere katılır. Faaliyetler içinde kısa sürede göz doldurur. Alçakgönüllülüğü, Parti çizgisine bağlılık temelindeki uyumluluğu ile direnişçiliğin temsilcileri arasında yerini alır. Böylece kısa sürede içinde yer aldığı gerilla birliğinin seçkin bir üyesi olur.

Bir dönem sonra **Ayhan** yoldaş, Dersim ve Kiğı alanında görevlendirilir. Bu alanda ordumuzun seçkin komutanlarından **Mehmet GÜLER** ve **Salih KILIÇ**'la birlikte faaliyet yürütür. Bir yandan gerilla faaliyetlerinde etkin yer alıp sayısız çatışmada üstün kahramanlıklar gösterirken, diğer yandan Kiğı, Karakoçan ve Mazgirt şehir merkezlerinde illegal kitle faaliyetleri yürütür. Bu faaliyetlerde de önemli başarılar sağlar, mücadelemizin şehirlere taşınmasında etkin rol oynar.

Ayhan yoldaş, halk arasında savaştıkça Kürt yurtseverliği ve mertliğini daha yakından tanır. Adeta ülkenin zenginliğini yeni-

den keşfeder. Bu, O'nu halka ve ülkeye daha çok bağlar. Yurtseverlik bilinci iyice derinleşen **Ayhan** yoldaş, bütün yetenek ve gücünü halkın kurtuluş davasına adar. Sonsuz bir enerji ve çabayla görevler üzerine yürür, bunları başarılı bir şekilde yerine getirir. O'nun bu engin fedakarlığı ve yorulmak bilmez çabası kendisini yoldaşları ve halk tarafından sevilip sayılan biri haline getirir.

Girdiği her çatışmada düşmana aman vermez bir savaş pratiği sergiler, üstün savaş yeteneklerini konuşturarak düşman güçlerine ağır kayıpların verdirilmesinde etkin rol oynar. 1986'da yine girdiği bir çatışmada özel savaş güçlerine ağır kayıplar verdirdikten sonra ağır yaralanır. Yoldaşları, O'nu savaş alanının dışına çıkarırlar. Yarası ağır olduğundan tedavi olması için bir yurtsever ailenin yanına bırakırlar. Bu aile, **Ayhan** yoldaşa 2-3 ay bakar ve tedavisini yapmaya çalışır. **Ayhan** yoldaş iyileşir. Fakat sağ koluna bir mermi girip içinde kalmıştır. Sonraki devrimci yaşamında bu mermiyi kendisiyle taşır. Artık o, kendisiyle en yakın arkadaş olmuştur ve hep düşmanı kendisine anımsatır. Anımsattıkça da kını depresir, düşmana saldırma duyguları bir volkanın patlaması gibi ayaklanır, O'nu ileri fırlatır. Bu anlamda mermi, O'nun özgürlük arkadaşıdır.

Ayhan yoldaş, özgürlük arkadaşlarıyla 1987'nin 23 Nisan'ına kadar cepheden cepheye koşar. Türk sömürgeci güçleriyle girdiği her çatışmada büyük kahramanlıklar yaratır. Bu arada bir kez köyüne ve ailesine uğrar. Bütün aile fertlerini yeniden mücadeleye katılmaya çağırır. Daha önce de bu çağırısı vardır. Lübnan-Filistin sahasındayken Avrupa'da bulunan abisine yazdığı bir mektupta; "Emperyalist ülkelerde çalışmak kurtuluş değildir. Gerçek kurtuluş, PKK'nin açtığı bağımsızlık ve özgürlük bayrağı altında gerçekleşecektir. Bu saflara katılın ve bu bayrak altında yürüyün" diyordu.

Bu soylu çabalar içinde büyük destanı yaratma günü gelip çatmıştır. Düşman, 4 yoldaşla birlikte O'nu çembere almıştır. O, cansiperane bir fedakarlık ve azimle yoldaşlarıyla omuz omuza çatışmayı sürdürür. Bayan yoldaşı **Fincan YALÇIN** ağır yaralanır. **Ayhan** yoldaş çemberi yarmasına rağmen, yaralı yoldaşının yanına döner. O'nu kurtarmaya çalışır. **Fincan** yoldaşın; "Benim yaram ağır, kendimi Peri Suyu'na atacağım, sen beni bırak, git" şeklindeki ısrarlarına rağmen, O'nu kurtarmaya çalışır. Fakat **Fincan** yoldaş şehit düşer. **Ayhan** yoldaş vasiyetine uyarak O'nu Peri Çayı'na atar, bu arada kendisi de ağır yaralanır. Bu durumu gören **Zeki YILMAZ** yoldaş, **Ayhan** yoldaşı çatışmanın dışına çıkarmaya çalışırken ağır yara alır. Düşman havadan ve karadan saldırılarını yoğunlaştırmıştır. Diğer yoldaşları şehit

düşmüş, kendileri de kurşun sıkamayacak düzeyde yaralanmışlardır. Düşmanın eline sağ geçmekten, bütün teçhizatlarıyla birlikte sürünerek Peri Çayı'na kendilerini atarlar. Böylece üç can yoldaş delice özgürlüğe akan Peri Çayı'nda kucaklaşır, sonsuza doğru yollarına devam ederler.

Düşman, yoldaşlarımızın cenazelerini Peri Çayı'ndan çıkarıp ailelerine teslim eder. Fakat **Ayhan** yoldaş bombalardan tanınmaz hale gelmiştir. Bu yüzden başka bir yoldaşın cesedidir diye, onun ailesine teslim eder. Bu yurtsever aile, **Ayhan** yoldaşı, geleneklerimize göre defneder. Bunu öğrenen Partimiz, bu arkadaşını ailesine gönderir. Arkadaş, şehit düşenin **Ayhan** yoldaş olduğunu ve ailesine haber verilmesi gerektiğini söyler. Şehit **Ayhan** yoldaşın ailesine haber verilir. Almanya'da bulunan babası ve abileri de cenazeyi almak için Kürdistan'a giderler. Sömürgeciler cenazeyi vermek istemezler. Aileye baskı yaparlar, işkence uygularlar. Fakat ailenin şehidine sahip çıkmada gösterdiği kararlılık sonucu düşman geri adım atar ve cenazeyi teslim eder. Böylece **Ayhan** yoldaşın naaşı, şehit düşüşünden 53 gün sonra kendi köyünde toprak anayla kucaklaşır.

Ayhan yoldaş, milyonlarca Kürdistanlı gibi, hiçbir şeyin farkında olmadan ülkesinden kopmuş, emperyalist ülkelerde en zor şartlarda emeğini satmış, burada Partimizin öncülük ettiği modern ulusal kurtuluş hareketiyle tanıştıktan sonra, buralar O'na zindan olmuş ve yeniden, hem de kurtuluş bilinciyle donanmış olarak Kürdistan'a dönmüştür. Bu soylu tavırla kaynağa dönüş hareketinin ilk öncüleri içinde yerini almıştır. Bu temelde Kürdistan toprağına ayak basmıştır.

O, gencecik ömrünü kurtuluşa hasretti, taze ve diri bedenini halkına katık etti. Sonsuz bağlarla Partiyeye, halkına ve yoldaşlarına bağlıydı. Parti çizgisini uygulamada tereddütsüz bir yürüyüşün sahibiydi.

Ayhan yoldaş! Sizin alçakgönüllü, sebatkar ve cesur özellikleriniz, bugün Kürdistan'a serpilmiş, çiçeklenmiştir. Türk sömürgeciliği ve ihanete karşı sürekli patlayan birer bombadır. Halkımız bu erdemle direniyor, ayaklanıyor ve savaşıyor. Şehit düşüşünüzün 4. yıldönümünde halkımız PKK, ERNK ve ARGK önderliğinde ayaklandı. Nusaybin ve Cizre'de başlayan ayaklanma Kürdistan'a yayılıyor. Partimiz, halkımız size ve diğer şehit yoldaşlara sonsuz bağlıdır. Eserinizi tamamlamak için tarihi adımlar attı, atıyor. Sizler rahat ve huzurlu uyuyun; taşıdığınız kutsal özgürlük bayrağı Kürdistan'ın burçlarında dalgalanıyor ve mutlaka bu bayrak altında halkımız zafere ulaşacaktır.

H.
10.04.1990

TC'DE ÖLÜM ÇIRPINIŞLARI

Baştarafı 1. sayfada savaşıyla koordineli bir savaş yürütüyor. Bu anlamda Kürdistan halk savaşı, geline noktada salt düşüncede değil, savaş boyutunda da tarafsız kalmanın koşullarını ortadan kaldırmış, karşıt cepheleleri iyice netleştirmiştir. Açık ki bu cephelelerin birincisi PKK'nin önderlik ettiği halkımızın kurtuluş cephesidir. Diğer de emperyalizmin yedeğindeki TC'nin başını çektiği karşı-devrim cephesidir. Ara yol kapanmıştır.

Özel savaşın yürütücüsü sömürgeci vali Hayri Kozakçıoğlu bu durumu şöyle formüle etmektedir: *"Bu oyunların bozulması konusunda esas görevimiz basınumıza ve aydınlarımıza düşüyor. PKK'nin haksız olduğunun, art niyetli olduğunun herkes tarafından kamuoyuna aksettirilmesi, söylenmesi gerekir. Niye bölgede bugüne kadar PKK aleyhine bir miting, bir yürüyüş yapılmamıştır? Bu, bir milli meseledir. Efendim, bölge valisi var, asayiş güçleri var. Halletsinler deyip, uzaktan seyretmek yanlış. Ben bu işte seyirci kabul etmiyorum. Mesele, milli bir mesele ise, milletin her ferdine düşen görev ve sorumluluklar var. Tek tek sorarım: Madem meseleyi tehlikeli görüyorsun, sen ne yaptın? Ne yapıyorsun?.. Ben tarafsızım... Seyirciyim... Olmaz böyle şey. Milli olay ise, görevini yapacaktır."* (Milliyet, 29 Mart 1990)

"Bu mücadelede bütün kurumlar olmalı. Yani basın, odalar, sendikalar, demokratik kurumlar bu işlerin fikren karşısında olduklarını bildirmek ve devlet güçleri de yapmış oldukları hareketlerle bir karanlık içerisinde olduklarını göstermek zorundadırlar. Tüm devlet organları, kurumları, birimleri kendi yetkileri ve alanları çerçevesinde terörle topyekun mücadele etmelidirler. İşin ciddiyetini kavramalıdır." (Başbakan Yıldırım Akbulut, Milliyet, 10 Nisan 1990)

Bu sözlerin hangi anlama geldiği çok açık ve nettir. Artık faşist Türk rejimi, "3-5 kişidir, bitirdik bitireceğiz" sözlerinin hiçbir değerinin kalmadığını itiraf ediyor. Topyekün ayağa kalkma dönemini başlatan halkımızın kurtuluş mücadelesine, o da topyekün karşılık vermek için tavrını yalın tarzda ortaya koyuyor. Çünkü şimdiye kadar TC'nin geliştirdiği ve uyguladığı özel savaş yöntemlerinin tümü birer birer iflas edip işlevsiz kalmıştır. Sınırsız uyguladığı çıplak zora da kitleler boyun eğmiyor artık. Halk nazarında işkence, katliam, ölüm ve her türlü vahşet korkutuculuğunu yitirmiş, bağımsızlık ve özgürlüğün kutsal ateşi karşısında anlamsızlaşmıştır. *"Bugün PKK kaynağının önemli bir bölümünü halktan alıyor. Halktan asker alıyor. Artık PKK askeri olmak, birtakım yerlerde hayat kurtarmak için gerekmektedir. Bunları söyleyince 'PKK'nin propagandasını yapıyorsunuz' diyorlar. Propaganda falan değil, bunları söylemezsek sağırlar diyalogu olur."*

Koskoca Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 500-600 kişiden ibaret olduğunu söylediğiniz PKK'nin önünde titrer mi? Şu anda 150 bin nüfuslu Batman'da bütün dükkanlar kapalıdır. Bir tek kişi yoktur sokaklarda." (DYP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Cumhuriyet, 4 Nisan 1990)

Evet, Kürdistan'da PKK askeri olmak hayat kurtarıyor. Hem de özgür ve onurlu bir hayattır bu. Halkımız bu temelde ordulaşarak bağımsızlığa yürüyor. Bu durum TC'yi açık savaş ilanına götürdü. Çünkü, Kürdistan halkı salt sömürgeci otoriteden koparak kimliğine sahip çıkmayla yetinmiyor, bizzat savaşarak TC'yi Kürdistan'dan söküp atma sürecine girmiş bulunuyor. Bu yeni bir durumu ifade ettiğinden faşist rejim, kendi sonu anlamına gelen bu gelişmeler karşısında yeni değerlendirmeler ve tedbirler geliştiriyor. Bu yüzden TC'nin en üst kurumlaşması olan Milli Güvenlik Kurulu (MGK) toplanarak, devlet ve faşist rejimin yaşamasında çıkarı olan tüm kurum ve bireyleri sömürgeci savaşa sürmeyi kararlaştırdı. Sonraki günlerde bütün düzen içi parti liderleri Cumhurbaşkanı Turgut Özal tarafından "zirve"ye çağrılarak MGK'nin kararları kendilerine iletili ve onlara da onaylatıldı. "Zirve"den çıkar çıkmaz, halkımızın katili Paşa İnönü'nün oğlu Erdal İnönü, babasını hiç de aratmayarak, "silaha silahla cevap verilecektir" diye demec verdi. Böylece, TC'nin yeni yönelimini ortaya koydu. Demirel de benzeri düşünceleri açıklayarak, bütün güçleriyle halkımızın katledilmesinde yer alacaklarını belirtti.

Nitekim "zirve"nin ardından, yine Özal'ın başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, MGK'nin aldığı kararları onaylayarak sömürgeci savaşın yeni biçimini "kanun gücündeki kararname"yle ilan etti. Buna göre; Kürdistan'da sürgün yasası yaygınca uygulamaya konacak, yurtsever insanlarımız sömürgeci valinin istediği yerde zorunlu ikamete tabi tutulacak. Her türlü grev ve gösteri sömürgeci valinin iznine bağlandı. Özcesi yasaklandı. Mücadelemize destek veren kişiler tutuklanıp mevcut cezanın iki katı cezaya çarptırılacak.

Yine, mücadelemize ilişkin sömürgecilerin işine gelmeyen haber yazan gazete, dergi vb. propaganda araçları üzerindeki tehditler arttırılacak, bu yayınları basan matbaalar kapatılacak. Tutuklanıp da ihanet edenlerin cezası indirilecek, destekleme fonundan kendilerine para yardımı yapılacak. Kürdistan'da çalışanlara ek tazminat ödenecek ve ailelere yardım yapılacak. Ayrıca basın-yayın kuruluşlarının Kürdistan'daki savaşa ilişkin haberleri MGK ve İçişleri Bakanlığınca hazırlanıp verilecektir.

TC'nin sömürgeci savaşı bu tarzda tırmandırması, Kürdis-

tan halkına karşı kitlesel katliamları da içeren şiddeti son dozunda uygulamaya koyması anlamına gelmektedir. Bunun için seferberlik ilan etmiştir. Fakat bunun kapsamı salt Kürdistan'la da sınırlı değildir. Türkiye'ye kadar uzatılan, hatta etkileri Ortadoğu'ya da yansıyacak olan bir savaştır bu. Sömürgeciler "misak-ı milli" sınırları içindeki herkesi bu temelde sömürgeci özel savaşı desteklemeye ve güç sunmaya mecbur kılıyor. Bunu yapmayan veya TC'nin katliamlarına ortak olmak istemeyen kim olursa olsun "PKK'yi destekliyor" diye tutuklanacak veya sürgüne gönderilecektir. Zaten halkımızın mücadelesine Türk de olsa, biri ilgi duyar veya destek sunma çabası gösterirse "vatan hainliği" ile damgalanıp cezalandırılma yoluna gidilecektir. Basın üzerinde kurduğu tam kontrolle, sömürgeci savaşın vahşi ve barbar katliamlarını gizleyecek, sahte "başarılarını" övecek, mücadelemizin kaydettiği gelişmeleri ise kamuoyundan gizleme yoluna gidecektir. Zaten geçmişten beri özel savaşın hizmetinde olan Türk basını yasal düzeyde de hizmetine sunulmuş oluyor. Bu kuralı biraz ihlal eden gazete kapatılacak, sorumluları yargılanacaktır. Nitekim ilgili kararnamenin yayınlanmasının hemen ardından polis İstanbul'daki basım evlerini gezerek sol dergi ve gazeteleri basmamaları istemiştir. Tersî durumda ise işyerlerini kapatıp haklarında dava açacaktır. Yine, Türkiye ve Kürdistan'da çimento sanayiindeki 18 bin işçinin yaptığı grev yasaklandı. Ayrıca 1920-1940 döneminde Kürdistan'da katliamlardan arta kalanların darağaçlarına çekildiği "İstiklal Mahkemeleri"nin benzerleri olan DGM (Devlet Güvenlik Mahkemeleri) devreye sokuldu. Bunun için, intifadanın başlamasıyla birlikte Cumhuriyet Başsavcısı Diyarbakır'a gitti. DGM'ler katliam mahkemeleri olarak yeniden yürürlüğe konuluyor.

TC'nin geliştirdiği bütün bu uygulamaların özünde yatan, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini boğmak; Türk devletinin tek sorunu olan halkımızın kurtuluş mücadelesini vahşi ve barbarca imhasında herkesi kendi suçuna ortak etmektir. Artık TC, ortada tarafsız, seyirci kimseyi istemiyor. Çünkü rejim için ölüme doğru geriye sayma işlemi başlamıştır. Dolayısıyla sömürgeci savaşa sokabileceği bütün güçlerini harekete geçiriyor: Burada yer almak istemeyen veya bunda tereddüt gösterenler düşman sayılıp yok edilmeye çalışılacaktır. Örneğin Kürdistan'daki ilk ve orta dereceli okullarda bayan-erkek ayrımı yapmadan bütün öğretmenlere yirmidört saat nöbet tutma zorunluluğu dayatılmaktadır. Bu uygulama giderek bütün devlete ait ve özel kuruluşlarda da yaygınlaştırılıyor. Bununla Kürdistan'daki bütün memurlar özel savaşın vurucu gücü haline getirilmek isteniyor.

Diğer taraftan, Kürdistan alanına Kürdistanlı öğretmenleri atama yolunda bir karar alınmıştır. Böylece, hem Kürdistanlılar hedef haline getirilmek isteniyor ve hem de bugüne kadar uygulamada olan, Kürdistanlıları kendi bölgelerinde görevlendirmeme uygulamasında geri adım atılmış oluyor.

Bu uygulama, asimilasyon politikasının iflası anlamına geliyor. Kurtuluş savaşımız halkı ayaklandırdığı bir dönemde bu kesimleri de çok rahat örgütleyip harekete geçirebilecek düzeydedir.

Mücadelemizin yükselmesiyle, sömürgeci burjuva partilerinin de Kürdistan'daki varlıkları iflas etti. Burjuva basınında da yer aldığı gibi Kürdistan'da burjuva partilerinin tabanı hızla mücadeleye kayıyor ve örgütleri dağılıyor.

Sınırlardaki 1000 civarında köy yeri kararlar gereğince boşaltılacak. Bu köylerde yaşayan binlerce insanımız sürgün ediliyor. Buralarda oluşturulacak tampon bölge diğer uygulamalarla tamamlanarak halkımız ve mücadelesi tam bir kısıpaca alınmaya çalışılıyor. Bütün bunlara bağlı olarak Genelkurmay Başkanı Necip Torumtay'ın verdiği talimatla, karlar kalkmadan gerilla gücünün kesin imhasının gerçekleştirilmesi için gerekenlerin yapılması istendi. Ayrıca Suriye, İran ve Irak ile ilişkiler yeniden gözden geçirildi. Mahsum Korkmaz Akademisi'nin havadan bombalanmak istenmesi en çok üzerinde durulan konular arasında. Açık ki TC'nin böyle bir yönelime girmesi savaşı bölge geneline yayacağından, sonuç olarak mücadelemiz lehine rol oynamaktan öteye geçmeyecektir.

Bir bütün olarak TC'nin önüne koyduğu yeni planının özünde yine şiddet var. Ama bu şiddetin kapsam ve hedefleri çok daha geniştir. Herkesi içine alarak tarafsız veya seyirci olarak kimseyi dışarıda bırakmıyor. Bu durum mücadelemizin geldiği düzeyin bir sonucu olmaktadır. Savaş cepheleleri çok daha netleşmiş durumdadır. Bu yeni süreçte TC amacına ulaşmak için; "önce ez, sonra bazı kültürel haklar ver" formülünü uygulamaya koymaktadır. Bu politikanın boşa çıkmasıyla, TC, barbarlığın simgesi olarak halkımız tarafından antika müzesine yerleştirilecektir. Çünkü TC, bütün gücünü sömürgeci savaşa sürüyor. Dolayısıyla bu gücün tükenmesi TC'nin tükenmesine eşittir.

TC'nin devrimci savaşımız karşısındaki geleceğine ilişkin kendisine soru yöneltilen emekli korgeneral İsmail Selen umutsuzluğunu açıkça dile getirmektedir. *"Sekiz yaşındaki bir çocuğun 'Ben Kürdistanlıyım, sen nerelisin?'..." sözlerini hatırlatan Selen, "Sekiz yaşında bir çocuk bunu söylüyorsa, beni Türkiye'li, kendini Kürdistanlı görüyorsa iş zıvanadan çıktı demektir. Bunun önüne geçmek çok zor, geçen ülke de yok zaten."* (Tercüman, 2 Nisan 1990)

"Ben Kürdistanlıyım" diyen sekiz yaşındaki çocuk hiçbir çarpıtma ve demagojiye yer bırakmayacak şekilde kurtuluş savaşı gerçekliğimizi çok açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Ulusal bağımsızlık savaşı dürüst ve namuslu her Kürdistanlının uğrunda savaşacağı büyük bir erdem haline gelmiştir. Tarihte bu düzeye gelmiş hiçbir halkı sömürgeci ve işgalci güçler yene-memiş, tam tersine kendileri yenilmekten kurtulamamışlardır. Halkımız da, hem de kutsal Newroz şafağında böyle bir döneme adımını çok güçlü atmıştır. Onu bu yolundan alıkoymaya hiçbir gücün kudreti yetmeyecektir. Halkımızın kutsal özgürlük hakkı her şeyin üstündedir. Savaşıp mutlaka bu hakkını kazanacaktır. Bu temelde halkımız, PKK önderliğinde ve Genel Sekreterimiz APO'nun komutasında ayağa kalkmış ve çok zorlu bir döneme girmiştir. Şimdiye kadar nasıl kazanmasını bildiyse, bundan sonra da düşmanın saldırıları ve komploları ne olursa olsun, büyük kazanım ve deneylerine yüklenerek bağımsızlık ve özgürlük bayrağını topraklarımızın merkezine dikecektir.

Pazarcık'ın Davutlar köyünde, 4 gerillanın katledilmesinde rol oynayanlar cezalandırıldı.

Bir ARGK gerilla birliği, 25 Mart günü Maraş'ın Pazarcık ilçesine bağlı Davutlar köyündeki bir ajanın evine baskın düzenlediler. Evde bulunanlardan 2 kişi ölürken 7'si de yaralandı. Ajan Mehmet Sırımsı da muhtemelen gerillalar tarafından birlikte götürülmüştür. Ajan ev sahibinin otobüsü ise yakılmıştır.

Bu ailenin suçu, düşmanla yaptıkları işbirliği sonucu 12 Mart 1990 tarihinde Çağlayancerit'e bağlı Abbasiye köyü yakınlarında 4 ARGK gerillasının katledilmesine neden olmaktadır.

Bir süre önce ailenin bir oğlu ARGK saflarına alınır, ancak bir süre sonra kaçarak ailesinin yanına döner ve ailesi kendisini götürüp düşmana teslim eder. Bu unsur gerillaların yerini düşmana göstermesi sonucu çıkan çatışmada 4 ARGK gerillası şehit düşer. Bunda özellikle gencin ajan babası etkin rol oynar.

Düşmanla işbirliği yapmanın, hele hele bu işbirliği sonucu yoldaşlarımızın kanına girilmesinin ağır bir suç olduğu ve affının mümkün olmadığı bilinmektedir. Bu unsurlar da TC'ye ajanlık yaparak halkımızın en değerli 4 evladının katledilmesine yol açtılar. Bu suçun cezasını da ARGK'nin namullarından çıkan intikam kurşunlarına hedef olarak ödediler. Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde dökülen her damla kanın hesabı soruluyor, sorulacaktır.

Çeteler, 2'si çocuk 3 kişiyi katletti

30 Mart 1990 akşamı köy koricuları, 3 kişiyi katletti. Uludere'nin Hilal köyünde otu-

ran yurtsever **Abdullah Kara**'nın evinin bacasından içeriye korucularca bomba atıldı. Bombanın patlaması sonucu 1 yaşındaki **Berivan Kara**, 59 yaşındaki **Behecan Kara** öldü. Ev sahibi **Abdullah Kara** ile iki oğlu ve kardeşi yaralandı. Ayrıca korucuların yola döşedikleri mayına çarpan 3 köylü de yaralandı.

TC, kendisinin planlayıp gerçekleştirdiği bu katliamı ARGK gerillalarına mal etmeye çalıştı. Fakat amacına ulaşamadığı gibi kendi vahşetini de gizleyemedi. Sömürgecilerin işlediği hiçbir suç cezasız kalmayacak, bu katliamın hesabı da kurtuluş güçleri tarafından mutlaka sorulacaktır.

Hani'nin Seren köyündeki asimilasyon yuvası kurutuldu

ARGK'ye bağlı bir gerilla birliği Diyarbakır'ın Hani ilçesine bağlı Seren köyüne bir operasyon düzenledi. 31 Mart 1990 günü gerçekleşen operasyonda köy ilkokulu, Tarım Orman ve Köy İşleri Müdürlüğü Seren Şubesi ve buna bağlı olarak tavuk çiftliği yakıldı. Eylemle bir asimilasyon yuvası kurutulurken, TC'ye yüklü maddi kayıp da verildi.

Nusaybin ve Cizre'de başlayan Serihildan Kürdistan'a yayılıyor

31 Mart'ta Diyarbakır'da da esnaf kepenk kapattı. 15 Mart'ta Nusaybin'de başlayan serihildan yayılarak kepenk indirme ve çeşitli gösterilerle devam ediyor. Diyarbakır'da başta Bağlar, Ofis, Balıkcılarbaşı ve Mardinkapı semtleri olmak üzere şehrin tümünde bir günlük kepenk indirme eylemi yapıldı. Diyarbakır'da irili, ufaklı 50 bin dolayında işyeri vardır. Kepenk kapatma eylemine adı geçen semtlerdeki esnaf başta olmak üzere belli bir kesim esnaf katılmıştır.

Öte yandan Diyarbakır Ziya Gökalp ve Ali Emiri liselerindeki öğrenciler aynı gün ve aynı amaçla gösteriler yaptılar. Türk sömürgecilerini teşhir eden ve kurtuluş mücadelesine sahip çıkan sloganlar atan öğrenciler, disiplinli olarak eylemlerini sürdürmüş ve başarıyla sonuçlandırmışlardır.

3 Nisan 1990 günü Siirt'in Batman ilçesinde esnaf kepenk indirdi, sürücüler kontak kapattı. Sabah saatleriyle birlikte Batman esnafı ve sürücüler, Ulusal Kahramanımız **Mahsum KORKMAZ**'ı anmak, Nusaybin ve Cizre'deki serihildanla dayanışmada bulunmak amacıyla bir günlük eylem koydular. TC, binlerce özel tim elemanı, jandarma, polis ve askeri şehre yığdı. Kaymakam bizzat hoparlörlerden halkı katliamla tehdit etti; Türk özel savaş gücü esnafı aşağılayıcı muamelelere maruz bıraktı. Buna rağmen esnaflar işyerlerini açmamakta, şoförler araçlarını sürmemekte direndiler. Sömürgeciler, işyerlerin kapı ve pencerelerini kırarak zorla içeri girdiler. Bu durumu protesto etmek için kitleler İpragaz

seminde bir gösteri düzenlediler. Özel savaş güçlerinin saldırısı sonucu çıkan çatışmada göstericilerden çok sayıda yaralanan oldu. 4 düşman aracı yakılarak imha edildi. 200 kişi tutuklandı.

Düşmanın vahşi saldırısına rağmen gün boyu işyerleri açılmadı, şehir içi ve dışı trafik durdu.

4 Nisan günü Diyarbakır'ın Lice ilçesinde de esnaf kepenk kapattı. Sömürgecilerin ilçeye çok sayıda güç yığması ve halkı tehdit etmesine rağmen, bütün dükkanlar akşama kadar kapalı kaldı. Ayrıca halk ilçenin çeşitli semtlerinde Türk sömürgeciliğini protesto gösterileri yaptı, bu gösterilerde düşman saldırıları sonucu çatışmalar oldu. Çatışmalarda çok sayıda kişi yaralandı, 20 kişi tutuklandı.

Öte yandan Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde halkla sömürgeci güçler arasında çatışma oldu. Sömürgeci vahşeti protesto eden kitlelere Türk çapul sürüleri ateş açtı. Göstericiler ateşe taş ve sopalarla karşılık verdiler. Bu çatışmalardan sonra düşman, evlere rastgele yaptığı baskınlarda 18 yurtseveri tutukladı.

6 Nisan'da Siirt Kozluk'ta kepenk kapatma eylemi yapıldı. Kepenk kapatma eylemini sabotage etmek amacıyla TC, binlerce kişilik özel tim elemanı, polis ve jandarmayı ilçeye yığdı. Ayrıca belediye başkanı ve kaymakam belediye hoparlöründen halkı tehdit edip dükkanlarını açmalarını çağrısını yaptılar. Özel tim elemanları tek tek işyerlerini ve esnafın evlerini dolaşarak, işyerlerini açmaları için hakaret ve tehditler yaptılar. Buna rağmen, şehirde bulunan 400 civarındaki işyeri akşama kadar kapalı kaldı.

Nisan'ın 7'sinde Diyarbakır'ın Hani ilçesinde de esnaf bir günlük kepenk kapatma eylemi yaptı. Düşmanın bütün vahşi saldırılarına rağmen, bütün işyerleri akşama kadar kapalı kaldı. İlçede 150'yi aşkın işyeri bulunuyor.

Çınar'da içi asker dolu cemse imha edildi

Diyarbakır-Çınar karayolunun Karaköprü mevkiinde gerillalar bir askeri araca pusu kurdular. 1 Nisan günü öğlen sıralarında pusuya düşen cemse karşılıklı çapraz ateş altına alındı. Cemse tümünden imha edilirken içindeki 13 sömürgeci askerin de tümü öldü. Sömürgeci kayıplarını gizleyerek, sadece 1 ölü, 1 yaralı olarak açıkladılar. Ancak eylem alanından ulaşan bilgiler sömürgecilerin bu yalanını da boşa çıkardı.

Şırnak Emniyeti'ne roketli saldırı

ARGK gerillaları Şırnak Emniyet Binasına roketatarlı saldırı düzenlediler. 1 Nisan günü gerçekleşen saldırıda binada büyük hasar meydana geldi ve düşmana önemli oranda maddi

kayıp verildi. Emniyet Binası'nda bulunan sömürgeci güçlerden ne kadar ölü ve yaralı olduğu saptanamadı. Eylemi yapan gerilla birliği üssüne geri çekildikten sonra Türk sömürgeci güçleri şehirde operasyon düzenleyip rastgele 20 kişiyi tutukladılar.

Hain milletvekilinin benzinliğine baskın

1 Nisan günü ARGK gerillaları DYP milletvekili Ali Rıza Septioğlu'na ait benzin istasyonuna baskın düzenlediler. İstasyondaki "güvenlik" elemanlarını etkisiz hale getiren gerillalar, üç kalaşnikof marka silahı kamulaştırdılar. Elazığ-Bingöl karayolunun 40. kilometresinde bulunan benzinliğe yönelik gerçekleştirilen eylemle, hain milletvekiline iyi bir ders verilmiş oldu.

Özel savaş birlikleri halkı sindirmeye çalışıyor

Antep'in Araban ilçesinin kırsal kesiminde sömürgeci güçlerin yaptığı operasyonlarda 8 yurtsever tutuklandı. Son dönemlerde TC Güney-Batı Eyaleti'nde üst üste yediği darbelerin etkisiyle halka yöneldi. TC'nin halkı sistimli sürgün ettiği, işkence yaptığı ve katliam tehditinde bulunduğu bilinmektedir. Bu politika sonucu tutuklanan 8 yurtsever de "gerillalara yataklık ve kuryelik yaptıkları" iddiasıyla suçlanmaktadır. Özel savaşın halkı sindirme çabaları bu eyaletimizde de geçmişte olduğu gibi sonuçsuz kalmaya mahkumdur.

Şırnak'ta 9 genç ARGK'ye katıldı

1990 Newroz ateşinin halkımızı sararak ayaklandırması Kürdistan gençliğinde ARGK'ye katılma istemini daha da artırdı. Bütün savaş cephelelerinde her gün onlarca genç ARGK'ye katılıyor. En son ulaşan bir habere göre Şırnak'tan da 9 genç ARGK'ye katıldı.

Genç'te köy hizmetleri aracı tahrip edildi

3 Nisan günü gerillalar Bingöl'ün Genç ilçesinden Selvi bucağına giden yola mayın döşediler. Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'ne ait bir araç mayına çarpması sonucu büyük hasar gördü. Araçta bulunan ve görevli olan iki kişi de ağır yaralandı. Kürdistan'daki bu gibi kuruluşların özel savaş hizmeti gördüğü bilinmektedir. Bu anlamda eylem özel savaşa indirilen bir darbedir.

Ferrokrom Şantiyesine baskın yapıldı

Elazığ'da Etibank'a ait Ferrokrom şantiyesine baskın düzenleyen gerillalar, bütün bekçileri etkisiz hale getirdiler. Bekçilere yönelik bir konuşma yapan gerillalar, yaptıkları işin sömürgecilerin Kürdistan'daki

zenginlikleri talan etmesinin bekçiliği olduğunu, bu anlamda karşı-devrimci rol oynadıklarını belirttiler. Ardından bekçilerin bütün silahları kamulaştırıldı. Yine gerillalar aynı amaçla, DDY (Devlet Demir Yolları)'de bekçilik yapan bir unsurun silahını kamulaştırdılar. Böylece düşmana ait 4 adet kalaşnikof kamulaştırılmış oldu.

Siirt-Yazlıca'da çatışma

6 Nisan günü Siirt'e bağlı Yazlıca köyü yakınlarında operasyon sürdüren özel savaş birlikleriyle ARGK gerillaları arasında çatışma oldu. Saatlerce devam eden çatışmada, düşman onlarca ölü ve yaralı verirken, 2 gerilla da şehit düştü.

Kars'ın Aralık ilçesi yakınlarında çatışma

Kars'ın Aralık ilçesi Beştaş mevkiinde gerillalar ile düşman güçleri arasında uzun dönem devam eden bir çatışma oldu. Çatışma 6 Nisan 1990'da gerçekleşti. Düşmanın ağır kayıplar verdiği bildirilmektedir.

Mayına çarpan iki korucudan biri öldü

9 Nisan 1990 günü Siirt'in Eruh ilçesine bağlı Tünekpınar köyü yoluna gerillalar mayın döşedi. Mayına çarpan iki korucudan 1'i öldü, diğeri ağır yaralandı.

Çatak-Şaminus'ta çetelere ölümcül darbe

9 Nisan 1990 günü saat 19.30'da ARGK gerillaları Çatak'ın Şaminus (Övecek) köyü çetelerine yönelik bir baskın düzenlediler. Xelilan aşireti reislerinden Tahir Ağa'nın köyü olan Şaminus'taki köy korucularından çoğu direnemezken, karşı koyan birkaç çeteden 1'i ağır yaralandı. Suç işlemiş olan ve silah vermemekte direnen 6 korucu ölümlle cezalandırıldı. Çatışmada 9 kişi de yaralandı. Çetelerin tüm silahlarına gerillalarca el konuldu.

Eylem kitleler üzerinde büyük etki yaratarak onları coşkuya boğdu. Eylemin Beytüşşebap katliamının hemen ardından gerçekleştirilmesi bu coşkuyu daha da arttırdı.

Pervari-Örtülü mezrasında işbirlikçilere ağır darbe

Siirt-Pervari'ye bağlı Tosuntarla köyünün Örtülü mezrasındaki ajan iki aileye yönelik ARGK gerillalarınca devrimci bir operasyon yapıldı. 12 Nisan günü akşam saatlerinde gerçekleşen operasyonda, ajanlık yapan bu ailelere mensup 7 kişi etkisiz kılındıktan sonra, çocuklar ve kadınlar dışarı çıkarıldı ve evler ateşe verilerek yakıldı. Daha sonra uzun dönemdir düşmanla işbirliği ve ajanlık yapan Osman, Ekrem, Ömer, Osman, Cevher, Sait ve Abdülhalim Çiftçi'nin suçları yüzlerine okunarak kur-

şuna dizildiler.

Bu eylemden sonra aynı gerilla birliği Dügüncüler köyündeki korucularla çatıştı. Çatışmada iki korucu ağır yaralandı. Gerillalar kayıp vermeden üslerine geri çekildiler.

Palu'da gerilla pususuna düşen düşman ağır kayıp verdi.

10 Nisan günü Elazığ ilinin Palu ilçesine bağlı Altınölçek köyü çevresinde operasyon yapan düşman gücüne Akdoğan mevkiinde ARGK gerillaları pusu kurdu. Pusuya düşen düşmanı çapraz ateşe tutan gerillalar, sömürgeci güçlere ağır kayıp verdirdiler. Özel savaş güçleri çok sayıda ölü ve yaralı verdi. Fakat düşman kayıplarını gizledi.

Bilgili köyünde bir işbirlikçinin evi yakıldı

Eruh'a bağlı Bilgili köyünde gerillalar köylülerle toplantı yaptılar. Toplantıda halk savaşının geldiği aşama ve düşmanın durumu üzerinde ayrıntılı açıklamalar yapıldı. Bunun üzerine köylülerle yurtseverlik görevleri üzerinde tartışmalar yürütüldü. Ayrıca, TC ile işbirliği yapan eski muhtar teşhir edildi. Kendisi o anda mezrada olmayan ajan muhtarın evi köylülerin de onayı ile ateşe verilerek yakıldı. Ayrıca diğer korucular da silah bırakacaklarına dair söz verdiler.

Gerillalardan kamulaştırma eylemi

Gerillalar, Şırnak'ın Güneyçam köyünde toplantı yaptılar. Toplantıda ihanet ve köy koruculuğu üzerinde duruldu. Daha sonra 80 küçükbaş hayvanı kamulaştıran gerillalar çobanı da birlikte götürdüler.

Dersim-Axfonas'da muharebe

12 Nisan günü Erzincan-Ovacık arasındaki Axfanos Deresi civarında büyük bir muharebe yaşandı. Burada tarihi bir mağarada üslenen ARGK'ye bağlı bir gerilla birliğinin ihbar edilmesi üzerine düşman, mağarayı kuşatmaya alır. Çatışma şiddetli başlar ve giderek hızını artırır. Düşmanın amacı bütün gerillaları imha etmektir. Fakat gerillalar, üstün bir moral ve kahramanca savaşlarıyla düşman birliklerine ağır darbeler vurarak çemberi yararlar. Muhabirimizin verdiği ilk bilgilere göre, 1 üsteğmen ve 1 er ölürlen çok sayıda Türk askeri de ağır yaralı olarak Elazığ'daki hastanelerde tedavi altına alınmıştır. 2 gerilla da kahramanca savaşarak şehit düşmüştür.

Axfanos Deresi civarındaki söz konusu mağara 1938 direnişçilerinin de üs alanı olmuş ve burada büyük muharebeler gerçekleşmiştir. Bu muharebeler sonucu Türk çapul sürülerine ağır kayıplar verdirilmiştir. Axfanos bu sefer de çağdaş ulusal kurtuluşçuların üssü durumundadır. Ve Axfanos TC'ye mezar olacaktır.

BEYTÜŞŞEBAP'TA ÇATIŞMA

Beytüşşebap'ta ARGK gerillaları ile sömürgeci güçler arasında meydana gelen çatışma hakkında ayrıntılı ve net haberleri gelecek sayımızda vereceğiz. Bu çatışmaya ilişkin henüz netleşmemiş ilk bilgileri Beytüşşebap muhabirimizin gazetemize ilet-tiği biçimiyle yayınlıyoruz.

Olay Beytüşşebap-Çukurca ilçe sınırları arasındaki bölgede Bêrman köyü ve bu köyün mezrası olan Bergeh arasında meydana gelmiştir. Burası Habur nehri boyuncadır. Mıntıkaya halk dilinde Komata deniyor. Oldukça uçurumlu ve sarp bir alan. Bölgede Kaşuri aşireti yaşamaktadır.

Aldığımız bilgilere göre, adı geçen köy civarında Habur'a dö-külen dere üzerinde 10 kişilik savaşı grubu dinleniyor ve banyo yapıyor. Kaşuri çeteleri, bunları görüyor ve durumu Jirkilere bildiriyorlar. Jirkiler de sömürgecilere bildiriyorlar. İletildiğine göre, Jirki ağası Tahir'in çok sayıda çetesi, Kaşuri çeteleri ile takviyeli olarak savaşıları kuşatır ve 9'unu katleder, birini de yaralı olarak esir alır. Savaşçılar öyle ani kuşatılır ve öyle canavarca katledilirler ki, derede çıplak durumdayken öldürülenleri ve o halde bırakılanları olur. İlk çatışma 7 Nisan günü gündüz saat 12'de başladı.

Jirkiler, durumu tekrar sömürgecilere iletirler. Bu defa aralarına çete kıyafeti giymiş bazı özel tim elemanları ya da

onbaşı ve çavuş rütbesindeki askerler katılır. İkinci çatışma, 8 Nisan günü yine gündüz saatlerinde başladı. İhtimal ki, iki gün arasında belli saatler dışında hiç ara girmez. Neticede burada da şehit olanlarla birlikte toplam şehit sayısı 21'e çıkar. 15 savaşçı da ağır ve hafif yaralı olarak esir düşer. Cenazeler Beytüşşebap'a gömülür. Kazılan mezar sayısı 20'dir.

Cesetler tanınıyor. Aralarında düşmanın açıkladığı **Dr. Baran, Mahmut** vb. komutanlar yoktur. Şehit savaşçılardan 9'u Gevdan aşiretinden (Beytüşşebap aşireti), 3'ü Mamxuran aşiretindendir (bu da Beytüşşebap aşireti). Yine 3'ü köylü kökenli savaşçıdır. Geriye kalan 6 savaşçı henüz tanınmamıştır.

Son çatışmaya, sömürgeci askerler havan toplarıyla gidiyorlar. Askerlerin çatışmalara aktif katılmadığını, asıl katliamı yapanların Jirkan çeteleri olduğu söyleniyor. Kimyasal silah kullanılıp kullanılmadığı belli değil. Ancak etkili büyük silahlar kullanılmıştır.

Düşmanın kayıpları henüz net olarak bilinmiyor. Sadece Hakkari devlet hastanesinde 3 asker yaralı olarak görülmüştür. Sömürgeciler, kayıplarını 1'i çete olmak üzere 4 yaralı olarak duyurdular.

Çatışmanın ayrıntılarını henüz tam olarak bilemiyoruz. İlk bilgilerimize göre, basılan yerin bir eğitim kampının olduğu ve yerin tespit edilerek planlı bir saldırı olasılığı ağır basıyor. Olayın geçtiği alanı biliyoruz.

İlk sivil genel grev girişiminden sonra Batman halkı "bir daha" diyor

15 Mart'ta Nusaybin'de başlayan halk ayaklanmamız 3 Nisan'da Batman'da yankısını buldu. 200.000'e yakın nüfusu bulunan Batman'da 15.000 esnaf, sömürgeci devlet tekeli olan TPAO'da çalışan 5.000 petrol işçisi, bir o kadar inşaat ve tarım işçisi, lise, sanat okulu ve meslek yüksek okulu bulunuyor.

Batman'ın nüfus yoğunluğu ve toplumsal dinamikleri ile güçlü devrimci geçmişi nedeniyle sömürgeciler, 15 Mart tarihinden itibaren büyük tedbir almışlardı. Şehrin bitişiğinde bulunan komando alayı, şehrin içindeki jandarma bölüğü, üç karakolun polisi, özel tim birlikleri ve ek birliklerden oluşan sömürgeci askeri güçler günlerdir alarmdaydı.

Beklenen gün 3 Nisan'a denk geldi. Tüm esnaf dükkanları kapatılmıştı. Okullar kapalıydı. Belediye şoförleri işi bırakmıştı. Mahallelerde halk yığılmış; gösteriye, yürüyüşe hazırlanıyordu.

Batman'ın patlamasının neye mal olacağını iyi bilen sömürgeciler, adeta şehri yeniden işgal ettiler. Siirt Valisi Atilla Koç, Batman Kaymakamı Ali Ürgen ve emniyet amiri ellerinde bal-yozlarla dükkanların camlarını indirmeye ve kapıları kırmaya başladılar. Belediye hoparlöründen de sürekli tehdit anonsları yapıldı. Sömürgeciler, sahipleri hazır olmayan dükkanları yağmaladılar. Şehrin merkezindeki ve Kaçakçılar Çarşısı

olarak bilinen pasajdaki kıymetli eşya bulunan bütün dükkanlar yağmalandı. Bunu duyan esnaf, talanı önlemek için çarşıya indiler. Bu, öğleden sonraki saatlerde oldu. Sömürgeciler bunu, "esnaf dükkanları açtı" olarak yansıttılar.

Sanayi Çarşısı'nda ise çoğunluğu gençlerden oluşan kitle, polislere saldırdı. Üç polis otosu tahrip edildi. Bir polis taş darbesiyle yaralandı. Çatışmalar sırasında 30-40 arası yurtsever genç de tutuklandı.

Özel tim elemanları, çatışma alanına uzak olduğu halde iki şehit babası Emin Ergin'i de tutukladılar. Onun varlığını kendileri için tehlikeli gördüler.

Telefonla görüştüğümüz Batman muhabirimiz Raman'a, eylemin neden ayaklanmaya dönüştüğünü sordüğümüzda şunları söyledi: "Şehir asker ve polis doluydu. Tüm caddeler tutulmuştu. Esnaf kısmen talanı önlemek için çarşıya indi. Bunlar gün boyu hiç satış yapmadılar. Rafineri'nin etrafı kuşatılmıştı. İşçiler bir nevi hapisti. Yine de işçiler biraz hareketlenmeyi belediler."

"Onları yeterli görmüyoruz. Nedenlerini biz de kendimize soruyoruz. Halbuki halk herşeye hazırdı. Yine de önemli bir deney oldu. Hepimiz yakında bir daha diyoruz. Bu defa sesimiz çok gür çıkacak."

Berxwedan Merkez Bürosu
04.04.1990

Çok sarp ve derin vadileri olan bir alan. Ayrıca bölgede karlar yeni eriyor. Habur ve dereler geçit vermiyor. Yükselteleri de aşmak olanaksız. Şehit savaşçıların tümü hemen hemen bölgeden. Kaşuri aşireti güçsüz bir aşiret. Ağalık yok. Aşiret içinde yurtsever çevreler var. Fakat çeteleri de var. Çeteler tek başlarına çatışma gücünde bile değiller.

Saldırıya uğrayan savaşçılar, yeni ve çoğu silahsız. Muhtemelen ilişkide olan bazı Kaşuri köylüleri ihanet etti. Kampın yeri keşfedildi ve basıldı. Bu durumda yapılan bir katliamdır. Yeni savaşçılar, kısmen silahsız oldukları gibi henüz deney-sizdirler.

Çatışmada askerlerin tali bir rol oynadıkları iddiası bir yere kadar doğrudur. Ancak askerler ya da özel tim elemanları çete kıyafetiyle gidiyorlar. Çünkü yaralanmaları var. Bu da gösteriyor ki tespit edilmiş sabit bir hedefe saldırı var. Geçici bir kampın alana kurulduğu ve yeni savaşçıların burada eğitildiği en güçlü ihtimal olarak ortaya çıkıyor.

Olayın baş sorumlusu hain Tahir Adıyaman'ın TEVGER'le ilişkisinin olduğu, TEVGER'in bazı adamlarının otellerde serbestçe kalarak çalıştıkları ve sömürgecilerin de bu durumu bildikleri yaygınca konuşulan bir konudur.

Olay, halk üzerinde büyük etki yarattı. Çetelerin alçakça saldırıları ve ihanetinin ulaştığı boyut nefretle karşılanıyor. Sömürgeciler, "zirve"den sonra gerçekleştirdikleri bu katliamla mücadelemize karşı inisiyatifli ele aldıkları ve etkili sonuçlar aldıkları imajını yaratmaya çalışıyorlar. Bu nedenle de komutan düzeyindeki gerillaların öldürüldüğü, ARGK'nin alandaki birliğinin çökertildiği ve PKK'nin sağ kolunun imha edildiği gibi yalanları propagandalarının merkezine oturtuyorlar. Şehitlerimizin kaybı acı olmakla birlikte sömürgecilerin bu sahte iddiaları, onların çıkmazının bir başka kanıtı. Halkımız, sömürgecilere karşı savaşımızın yükseldiğini ve zaferin bedellerinin kaçınılmaz olduğunu çok iyi biliyor. Sömürgecilerin bu başarı sarhoşluğunun kursaklarında kalacağına da tüm kalbiyle inanıyor.

Berxwedan
Beytüşşebap muhabiri

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ'NDE 16 MART KATLAMI KINANDI

Kürdistan'da dış zor kurumları varlıklarını sürekli katliamlar temelinde sürdürmüşlerdir. Tarihte olduğu gibi günümüzde de halkımız çok yönlü bir katliam altındadır. Bu politika gereği 16 Mart ve onun devamı olan 17-18 Mart 1988 tarihinde de Kürt insanlarının üzerine emperyalizmin sadık uşağı faşist Saddam tarafından Halepçe'de hardal ve napalm bombaları yağdırılmıştır. Bu insanlık dışı uygulamada beş bin Kürt insanı hunharca katledilmiş ve on bini aşkın insanımız ise sakat bırakılmış, yaralanmıştır.

Bu damgalanmış katiller tarafından işlenen insanlık suçu,

Sömürgeci özel timlerin ve uşakları çetelerin terörünü unutmayacağız!

Mart'ın ortalarından itibaren Kürdistan kaynaklı ve patladı. İnsan seli her yerde "**Kahrolsun Türk devleti**" sloganlarını atıyordu. Sömürgeciler, Botan'dan korkuyordu. Var olanlara ek olarak yeni askeri birlikler Botan'a aktarıldı.

Özellikle Uludere'den korkuluyordu. Her köyde karakol vardı. Fakat çetecilik tutmuyordu. Halk, ölümü göze alarak, silah almıyordu. Köy koruculuğu birkaç uşak kabile reisi ve eşkiya artışı ile sınırlı kaldı. Sömürgeciler, yerel kabile çelişkilerine sarıldılar. Halkın dikkatini de başka yöne çekmeyi amaçlıyorlardı.

1 Nisan 1990 tarihli Türk burjuva gazeteleri, "**PKK, Uludere-Hilal'de çocuk öldürdü**" başlığı ile çıktılar. Gerçek ise tam tersiydi. 1989'da Hakkari ve Silopi'de yapılanların benzeri bir katliam yapılmıştı sömürgeciler tarafından. İlk iki katliamda yardımcıları; Jirki ağası Tahir ve Şırnakilerin ağası Alihan Tatar'ın çeteleriydi. Hilal'de de bu defa Malla Bayreler'in çeteleri vardı.

Malla Bayreler, Uludere'nin Hilal kabilelerinden. Bunlar Kela Memê Dağı'nın eteklerindeki Axyan ve Xware Şero köylerinde kalırlar. Komşu aşiret ve köylere karşı hep her türlü cinayet ve suç içinde oldular. 1985 yılında sömürgecilerden silah alarak çeteleştiler. Aynı yılın baharında sömürgeci askerlere yardım ederek; 7 HRK savaşçısının yaklaşmasına, birinin de öldürülmesine yol açtılar. Aynı şekilde, 1986 yılı kışında aralarında Hüseyin SARIÇİÇEK'in de bulunduğu beş devrimcinin katledilmesi olayında yer aldılar.

Bu azılı çete, ARGK'nin saldırılarına dayanmadı. Köylerini boşaltıp bir düşman taburunun bulunduğu Segirka'ya yerleştiler. ARGK'nin baskısı ve halkın tepkisiyle tecrit olan ve her geçen gün sayıları azalan Malla Bayreler çetesi reislerinden Halide Emer, sömürgecilerle ilişkisini kesti. Asıl reis olan Abdülmecide Avde ise, ARGK ile görüşmeye ve silahları teslim etmeye razı oldu.

Görüşme Mart ayının sonlarında bir hristiyan köyü olan Şi (Onbudak) köyünde oldu. Abdülmecide Avde, aldığı 7 G-3 silahını ARGK birliğine teslim etti. Gö-

rüşmeler sürerken ağanın kardeşi Osmane Avde, durumu Uludere, Segirka ve Hilal'deki sömürgeci birliklere telsizle bildirdi. Bunu nöbetteki ARGK savaşçısı farkedince çatışma çıktı. Ağa Abdülmecid öldürüldü. Bir ARGK savaşçısı da yaralandı.

Sayısız küçük olan ARGK birliği, yaralıları ve aldığı silahlarla Hilal yönüne çekildi. Yolda Hilal çetelerinin (5000 nüfuslu Hilal'in sadece yedi çetesi var) ve özel timin pususuna düştüler. Bu çatışmada biri önceki çatışmada yaralanan olmak üzere iki savaşçı şehit düştü. (Yaralıyı taşıyan gerilla kurtulabilirdi ancak, yaralı savaşçının tüm ısrarına rağmen son mermisine kadar savaşıp onu yalnız bırakmadı.)

Ağaları öldürülen çeteler, intikamlarını şehit iki savaşçıdan almaya kalkıştılar. Çeteler, özel tim elemanlarıyla birlikte Uludere'nin Kalik ve Nerveh köylerinden olan iki şehidimizin cesetlerini parçaladılar, gözlerini oyduklar ve parçalanmış cesetleri Segirka çöplüğüne köpeklerle atıldılar.

Halkın bu duruma tepkisi büyük oldu. Köylüler cesetlerini alıp gömdüler.

Sayıları bir avuç olan çeteler, bununla da kalmadılar, Hilal'e, ARGK savaşçılarının ailelerine yöneldiler. Hedefleri bir ARGK savaşçısının ailesiydi.

Özel tim elemanları evi kuşatır ve çeteler eve dalarlar. İçeriye bomba atar, içerde bulunan herkesi tararlar. Ev içinde kimsenin canlı kalmadığından emin olan çeteler ve özel tim, bir de evin yoluna mayın döşer.

Bu barbar saldırı sırasında evde bulunan Berivan (1 yaşında) ve Behecan Kara (9 yaşında) öldü, baba Abdullah Kara, oğulları Sait ve Mehmet (11 yaşında) ile amca Mehmet Kara ağır yaralandılar.

Mardin'de hastaneye kaldırılan yaralıları gerçeği söylemeleri için sürekli baskı yapılıyor. Fakat yurtsever baba, ziyaretçiler vasıtasıyla "**Hepimiz Kürdistan'a kurban olalım**" mesajını yolladı.

Halk ise doludur. ARGK'nin en erkenden intikam alacağına emindir.

Uludere'den Berxwedan muhabiri Mervan

alınan arkadaşların hepsi tutuklandı.

Sömürgeci faşist TC devleti, sonunu gördükçe kudurganlaşmakta ve askeri-faşist yöntemlerle kitlelerin haklı taleplerini bastırabileceğini zannetmektedir. Gelişmelerin boyutunu gören TC, kurtulamayacağını bilmektedir. Fakat ne koparırsam kardır mantığıyla, kitleleri faşist baskı cenderesinde tutmaya çalışmaktadır. Ancak varolan gelişmeler faşistlerin kitlelerin devrimci ruhlarını dizginleyemeyeceğini göstermektedir. Kürdistan'da yankılanan silah sesleri bütün dünyaya olduğu gibi Türkiye'ye de muazzam devrimci ruh ve coşku aşılamaktadır.

Adana Berxwedan muhabiri

Newroz şehidimiz kahraman Kürt kızı Zekiye ALKAN'ın anısını Kürdistan halkı ulusal kurtuluş ayaklanmasında yaşatacaktır

Kitleler bir defa ayaklandı mı, önünde hiçbir güç duramaz. Kitleler ayaklandı mı, halk kahramanlığı da başlar. Gelecek için ulusal ve toplumsal çıkarlar için fedakarlık ve kahramanlık yarışı başlar. Korkuya artık yer yoktur. Her şey devrimi bir adım daha ileriye götürmeye hasredilir.

Savur'da gerilla şehit oldu; Nusaybin'i ayaklandırdı. Ayaklanmanın sesi Cizre'yi sarstı. Cizre de tüm Kürdistan'ı.

Ne yapmak gerekirdi? İsyân günümüz Newroz'u yaşıyorduk. Ulusal Kahramanlık Haftası'ydı. Halepçe şehitlerimizin yanmış cesetlerinin resimleri gözlerimizin önündeydi. İlerici insanlık, 21 Mart'ta ırkçılık ve sömürgeciliği bir kez daha kınıyordu.

Ve Kürdistan ayaktaydı. Ayaklanma devam etmeliydi.

*"Sen tutuşmuştun yanıyordun
Saçların tutuşmuştu yanıyordu
Ateş dudaklarına bulaşmıştı
Kimsecik yangını görmüyordu
Neden yandığını sormuyordu
Bir damlacık su vermiyordu
Elini ayağını şaşırmıştı
Sen bir cehennemdin yanıyordun
Ben eski cehennemdim yanıyordum
Çıglıkların kulağımdan gitmeyecek."*

Hiç durmamalıydı. Ama nasıl? Her Kürdistan yurtseveri bunu düşünüyordu.

Zekiye de onu düşünüyordu. Aydın Kürt kızı. Gümüşhane Kürdü. Vatanının merkezini seçmiş. Henüz yirmidört yaşında. Doktor olacak. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi 4. sınıf öğrencisi. Gençliğin militanı.

Bir sürü uşak, basit bir sömürgeci artık için hayvanlaşırken, **Zekiye ALKAN**, doktorluğu hiç önemsemedi. Doktorluk değil, öğretmenlik, militanlık gerekliydi.

Newroz ateşi sönmemeliydi. Daha gür olmalıydı. **Zekiye** bunları düşündü. *"Canım halkıma feda olsun, bedenimin ateşiyle Newroz meşalesi daha gür olsun"* dedi.

21 Mart. **Zekiye** şehrin en işlek ve uygun yerini, surları seçti. Çağrı pankartını açtı ve başından benzini dökerek ateşledi, öyleki kimsenin gücü söndürmeye yetmemeliydi. Kendi sloganıydı: *"Newroz ateşi cesur olmalı"*.

Yanmadık bir ayağı kalmıştı. Kurtulmasına imkan yoktu. Amacına ulaşmıştı. Halk ayaklanmış; sadece Diyarbakır değil, bütün Kürdistan, hem Newroz'u hem de Newroz'un kahraman Kürt kızı, **Zekiye**'yi konuşuyordu.

Sömürgeciler korktular. Eylemin anlamını biliyorlardı. Gizlediler. **Zekiye ALKAN** 31 Mart günü şahadete ulaştı. Bayrağı kitlelere aktararak. Ayaklanmalarla bütünleşerek...

Kürdistan kadınının kahra-

manlığı tarihseldir. Ulusal değerlerin yatağı ve en güçlü taşıyıcısı kadının yer almadığı ve ağırlığını duyurmadığı Kürt halk direnişi yoktur.

Kim; sadist Türk askerlerinin eline geçmemek için kendini Laç deresi uçurumlarına atan, ateşe koşan kadınlarımızı; **Alişer**'in kahraman **Zarife**'sini ve henüz onsekizinde idama severek giden **Leyla Kasım**'ı unutabilir!...

Kürt kadını ezildi, horlandı. Sömürgeciler ezdi. Aşiretçilik ezdi. Direnişler kırıldı, yine kadınlar en fazla ezildi. Sürgün oldu. Yine kadınlarımız en başta! Sömürgeciliğin koşullandırdığı geri toplumsal yapı, kadının gözlerini açmasına olanak tanımadı. Tüm Kürdistan toplumu için olduğu gibi, Kürdistan kadını için de kurtuluş güneşi PKK ile doğdu. Kadın artık toplumsal bir güçtü. Düşünüyor, tartışıyor, eleştiriyor, örgütleniyor, örgütüyor ve üretiyordu. Kadın şehirde bir militan, dağda bir gerillaydı artık. Zindanlarda sömürgecilere kan kusturan direniş kalesiydi. O, gerçek kurtuluş yolunu görmüş, gerçek namusun ne olduğunu kavramıştı. Namus vatandı, vatan özgür olmadıkça her değer lekeliydi. Kurtuluş bağımsız ve özgür Kürdistan'daydı. Kurtuluş demokratik halk toplumunda ve sosyalizmdeydi. Kürdistan kadını, kurtuluşunu toplumun kurtuluşunun bir parçası olarak görmeli ve bilinciyle, örgütlenmesiyle bu mücadeleye katılmalıydı.

Devrim yolu, fedakarlık yo-

luydu. Ömrü acıyla geçen Kürdistan kadınına fedakarlık kavramı yabancı değildi. Ulusal kurtuluş mücadelesinin kadın şehitleri, birbirini izledi. **Besey**, Maraş'ı; **Azime** de Dersim'i aydınlattı. Karakoçan'ın gülü **Rahime Şırnak**'ı; **Çiçek** de Pervari'yi seçti. HRK komutanı **Hanım YAVERKAYA**, "komutan ölüme de önde gitmeli" dedi.

Ulusal kurtuluş mücadelesi kitleleşti. Gerilla ordulaştı. Fakat en büyük atılımı kadınlar yaptı.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, saflarında en fazla kadın bulunduran ulusal kurtuluş hareketi özelliği kazandı.

Faşist Türk sömürgeciliği, özel savaşını en çok kadınlar üzerinde yoğunlaştırdı. Tutukladı, sürdürdü, işkence etti, hakaret etti. Ancak bunlar yurtsever Kürdistan kadınının ulusal kurtuluş saflarına akmasını önleyemedi.

Yurtsever Kürdistan kadınının kitleleşen uyanışı öz örgütleri olan Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği (YJWK)'ne kavuşmalarına ve kitle kahramanları yaratmalarına yol açtı. **Sultan YAVUZ**, "artık sıra bende" dedi. Son mermisine kadar Şemdinli'de sömürgeci düş-

manlara ölüm kustu. Ya **Berivan**'ımız. Cizre kan ağladı. Ama yemin etti. **Berivanların** intikamı alınacaktı. Cizre sözünü tuttu, **Berivan** destanlaştı. Cizre ayaklandı. 21 Mart Newroz. Halkımız yüzyılların intikam kını ve özgürlük aşkıyla ayaklandı. Şırnak'ta, Silopi'de, Nusaybin'de, Cizre'de kadınlar hep ayaktaydı. Hem bir adım bile geri durmadan. Hem de ulusal ve demokratik sloganlarla. Taş taşıdılar, taş attılar, zılgıt attılar, zafer işareti yaptılar. Erkeklerle *"bugün namus günüdür, hep ileri"* dediler. Dövüldüler, tutuklandılar. Yımadılar. Hep direndiler.

Kürdistan kadını kurtuluşun yolunu tutmuştur. Sömürgeciliğe, aşiretçiliğe, feodal aile yapısına tavır alıyor. Eğitimde, yürüyüşte örgütlenmede, eylemde kitleleşen olarak yerini alıyor. Evet, henüz yol uzundur. Ama kurtuluş yoluna girilmiştir.

Zekiye ALKAN da bu kurtuluş yolunu, bağımsız ve özgür bir Kürdistan yaratma yolunu seçti. Hem de hiç tereddüt etmeden.

Zekiye ALKAN, hepimize bir mesaj verdi: Birlik, kitleleşen mücadele ve ayaklanma mesajını.

**Aydını, işçisi, kızı,
erkeği ve köylüsüyle
Kürdistan gençliği**

Zekiye hepimizin emsaliydi.

Ulusal kurtuluş yerinizi almanız için, hepinize en anlamlı bir şekilde, kendini feda ederek çağrı yaptı. Bu çağrıyı cevaplayınız. Faşist sömürgeci düşmanı ülkemizden kovmak için ulusal kurtuluş görevlerine koşunuz.

Yurtsever Kürdistan kadınları!

Şehitler ve kahramanlar hazinenize bir yenisi daha eklendi. Hem de ölümsüz bir miras bırakarak. Kölelik zincirlerini kırdınız, şimdi paramparça ediniz. Atalarımızın *"Şêr şêre, çi Jin çi mêr e"* özdeyişi her gün doğrulanıyor. Bağımsızlık için, özgürlük için, halk demokrasisi için, sosyalizm için; ulusal kurtuluş mücadelesi görevlerine koşunuz.

Zekiye ALKAN Newroz şehidimizdir. Kendini feda ederek Newroz ateşini gürleştirdi. İşçisi, köylüsü, aydını ve genciyle hep birlikte ayaklanma görevlerine koşalım ki, Newroz ateşiyle sömürgecileri yakalım.

-Newroz şehidimiz Zekiye ALKAN'ın anısını sürekli halk ayaklanmamızda yaşatacağız!
-Yaşasın Kürdistan kadınının bağımsız ve özgür bir Kürdistan için mücadelesi!
-Yaşasın ERNK ve YJWK!
Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği/YJWK
7.4.1990

DİYARBAKIR ZİNDANININ MEŞHUR HAINİ ŞAHİN DÖNMEZ'E HAYAT HAKKI TANINMADI

Baştarafı 1. sayfada

Dönmez.

Türk sömürgeciliğinin 12 Eylül darbesiyle önüne koyduğu, Kürdistan ve Türkiye devrimci-demokratik hareketini kökünden kurutma hedefine Şahin Dönmez büyük katkılar sundu. Yine Ekim 1988'de İstanbul'da ARGK İntikam Timi'nin cezalandırıldığı sadist işkencenin Esat Oktay Yıldırım tarafından Diyarbakır Cezaevi'nde Şahin Dönmez öncülüğünde Genç Kemalistler Örgütü kuruldu. Başını Şahin Dönmez'in çektiği bu oluşumun önüne çok kapsamlı görevler konuldu. Başta cezaevi tutukluları teslim alınarak ihanete çekileceklerdi. Diğer yandan ise dış bağlantılar oluşturulup harekete geçirilerek, PKK bitirilmeye çalışılacaktı. Bu hedefin gerçekleştirilmesi yönünde adımlar da atıldı. Semir-Seher provokatörleri bu doğrultuda PKK'yi tasfiyeye yöneldiler.

PKK'li önder kadroların deşifre edilmesinde ve işkencede katledilmesinde Şahin Dönmez ihanetçisi büyük rol oynadı. Ayrıca PKK'nin imha edilebilmesi için, TC sömürgecilerine akıl hocalığı yaptı. *"PKK'nin yok edilmesi için Apo'nun ortadan kaldırılması gerekiyor. Çünkü Apo yaşadıkça, PKK bitse de yeniden 40 tane PKK yaratır"* sözlerinin sahibi yine bu alçaktı. Bugün PKK düşmanı tüm güçler, bu mantığı hayata geçirmenin çabasını yürütüyorlar.

Bu oyunlar bozuldu, hayaller kursaklarda düğümlendi; görüldüğü gibi, sahiplerini de boğmaya götürdü. Hiçbir düşman güç, PKK'yi imha edemeyecektir.

Bunun sırrı, PKK'yi anlama gücünü gösterememektir. Çünkü, PKK'yi ancak bir PKK'li anlayabilir; bu kişilik de zaten PKK'nin kendisidir.

PKK'nin halkımızın kalbinde taht kurmuş en büyük özelliklerinden biri; onun hiçbir koşulda ihanete hayat hakkı tanımamasıdır.

Şahin Dönmez alçağının cezalandırılması olayı, TC'nin sahte vaatlerle kandırarak kazandığı tipleri nasıl posası çıkana kadar kullanıp bir kenara attığı gerçeğini bir kez daha teyit etti. Bu sahtekarlığa, faşist-ırkçı Tercüman gazetesinin köşe yazarı Rauf Tamer bile dikkat çekmek zorunda kaldı. 8 Nisan tarihli Tercüman gazetesinde **"Devlet kandırdı"** başlıklı yorumunda, *"Hani itirafçılar korunacaktı?... Devlet bu gençlere teminat verdi... Bunların hiçbirini yapılmadı. Devlet, bu çocuklardan alacağını aldı, ama onlara bir şey vermedi... İşte... teker teker öldürülüyorlar... Devlet, bu çocukları düpedüz kandırmıştır..."* sözleriyle TC'sini uyarıyor.

Partimiz PKK'nin yargı gücü, suçluya suçunun hesabını mutlaka soran çizgisi ihanetin bulunduğu her yerdedir. Büyük enternasyonalist **Kemal PİR** yoldaşın deyimiyle *"İhanetçiler, işkenceler uzaya bile gitseler kurtulamayacaklardır"*. **Mazlumlar, Ferhatlar, Kemaller, Hayriler** ve daha birçok değerli yoldaşımız, esir tutuldukları sömürgeci zindanlarda yaşamları pahasına direnişi ihanete karşı muzaffer kıldılar. Her türlü zorluğa ve olanaksızlığa rağmen, PKK ihtilalciliği ve boyun eğmez

direnışı çizgisiyle ihaneti paramparça etmekle kalmadılar, bu soysuzluğun her türlü dayanağını da kökünden kurutmayı başardılar. Türk sömürgeciliğinin ihanetten beklentilerini, saygın ve onurlu zafer yürüyüşleriyle ezip geçtiler. Tarihimizin onur abideleri, fedakar, azimli ve soylu inanç sahibi yoldaşlarımız, ölümün soğuk nefesine bile aldırmayarak teslimiyet ve ihanetin karanlığına karşı müthiş savaş açtılar. Ve onlar karanlığın bağrını delerek, aydınlığın yeni şafaklarına doğru yol açtılar. Böylece direnişi zafere dönüştürdüler ve ihaneti direniş ateşinde yakarak kollarını rüzgarlara karıştırdılar.

Onlar can bedeli, ihaneti batığının dipsiz derinliklerine salarken, gururlu ve umutluydular. PKK'de yaşadıklarının ve hep yaşayacaklarının derin inancıyla dopdoluydular. Yanılmadılar; çünkü onların Partisi PKK'nin ihanete özgürlük tanımayan çizgisi, şimdilerde daha bir keskin kararlılıkta ve intikamlarını birer birer almaktadır.

Bütün savaş esiri yoldaşlarımızın ahi yerde kalmadı, kalmayacaktır. Varlığı ile yeryüzünü kirleten Şahin Dönmez haininin, devrimci intikam kurşunlarıyla ortadan kaldırılması; zindan şehitlerimize ve yoldaşlarına verilmiş sözümüzdür. Her biri Partimizin gözbebeği ve halkımızın onuru olan savaş esirlerimize karşı işlenen ve de işlenecek hiçbir suç cezasız kalmayacaktır.

Dün ve bugün olduğu gibi, yarın da ihanet ezilerek yerle bir edilecektir.

15-17 Mart NUSAYBİN HALK AYAKLANMAMIZ'da yer alan 42 yaşındaki yurtsever Osman AKGÜN:

“Ayaklanmamızda şehitlere karşı sorumluluk en öndeydi. Şunun ya da bunun oğlu olmuş ayrımı yoktu. Şehitler, Kürdistan'ın çocuklarıdır.”

Berxwedan: Ayaklanma ey-
leminiz nasıl başladı? Halk nasıl
bir araya geldi? Olaylar nasıl
gelişti?

O. Akgün: Önce Menzele Ha-
caca denilen mezarlıkta toplandı-
k. Mezarlık şehrin Mardin yön-
nünde sınır teline yakındır. Şeh-
rin bir mahallesi sayılır.

Mezarlığa vardığımızda etra-
fın askerler ve tanklar tarafın-
dan çevrili olduğunu gördük. As-
kerler, tam teçhizatlı ve ateşe
hazırdılar.

Daha mezarlıkta iken, gençler
hemen slogan atılmasını, göste-
riye başlanmasını istediler. Biz
orta yaşlılar ve yaşlılar “sabırlı
olun” dedik.

**Bir ara
silahları çıkarıp
karşı koyalım
önerisi yapıldı.
Tartışıldı.
Karşı çıktı.
Çünkü, düşünüyorduk;
Nusaybin henüz tekti.
Silahlar patlarsa
sonuç aleyhimize olur,
Nusaybin'i
susturabilirlerdi.**

Cenazeyi gömdükten sonra ka-
labalık gruplar halinde geri dön-
dük. Bu defa sloganlar attık.
Binlerce kişiydik. Özel tim ve
asker saldırmaya başladı. Karşı
koyduk. Hepimiz doluyduk. Ka-
dınlar bize taş hazırlıyor, biz de
fırlatıyorduk. Bir ara askerleri
gerilettilik. Zaten çatışma Yeni
Turan, Kehnika, Kışla vb. tüm
mahallelere yayıldı. Bütün sokak-
larda çatışma oldu. Şehrin nüfu-
su 70.000 dir. Çatışmalara katıl-
mayan yoktu.

Bir ara silahları çıkarıp karşı
koyalım önerisi yapıldı. Tartışıl-
dı ve karşı çıktı. Çünkü, düşün-
üyorduk; Nusaybin henüz tekti.
Silahlar patlarsa sonuç aley-
himize olur, Nusaybin'i sustura-
bilirlerdi.

Berxwedan: Öneriyi getiren
kim, karşı çıkan kimdi? Kararla-
rı nasıl alıyordunuz?

O. Akgün: Hepimiz. Herkes
tartışıyordu. Karışıklık ve kı-
skırtmaya olanak yoktu. O kadar
hızlı ve sağlıklı düşünüyorduk, tartış-
ıyor ve karara bağlıyorduk ki,
bir ara çatışmalar çok büyüdü.
Kadınlar damlardaki briketleri
atıyorlardı. Taş bulamadığımız-
da ise ayakkabılarımızı çıkar-
ıyor, onunla dövüşüyorduk. Sa-
atlerce süren içiçe bir savaştı.
Bir meydan savaşıydı.

Berxwedan: Askerler çok
muydu? Tanklar, helikopterler,
polisler ve özel timler ne ya-
pıyordu?

O. Akgün: Çoktu. Neredeyse
başta bizlerin sayısı kadardılar.
Özel tim polisleri 1500'den fazla-
ydılar. Üç çeşit tank vardı. Bir kıs-
mına panzer diyorlardı. Bazıları
da namluları uzun olan tanklar-
dı. Helikopterler beş taneydi.

Helikopterler, alçak uçuş ya-
pıyor, aşağıdaki tim ve askerleri
yönlendiriyordu. Özel tim ele-
manları çok kötüydü. Hem ha-

karet ediyor, hem ateş ediyor
hem de aralarına düşürdüklerini
kan içinde bırakıyorlardı.

Bir komiser aramıza düştü.
Darbelerle yere yuvarladık. İki
polis yardımına geldiler. Onlar
da yere yuvarlandı. Kanları sel
gibi akıyordu..

Arabalarına sığınan, korku-
dan ağlayan asker ve subaylar
vardı.

Berxwedan: Peki, ya bizden
ölüler...

O. Akgün: Kesin bildiğim bir
şehidimiz oldu: **Şemsettin ÇİFTÇİ**.
Önce ayağından yaralandılar.
Sonra yakınına gelip aralarına

O. Akgün: İki de. Sanki Nu-
saybin'de Kürdistan kurtulu-
yorduk. Hiç çekinen yoktu.

Berxwedan: Yolları kapat-
madılar mı?

O. Akgün: Evet, ama muaffak
olamadılar. Asıl kuşatmayı Ciz-
re'de ayaklanma başlayınca yap-
tılar. O zaman tüm güçlerini yol-
ları tutmak ve şehirleri birbirin-
den koparmak için yığdılar.
Çünkü, Cizre'ye yardıma otobüs
yolladık. Daha şehrin çıkışında
önlediler.

Berxwedan: Ayaklanma sı-
rasında sömürgeci devlet ku-
rumları hiç saldırıya uğramadı

kadaşlardan" geldi dindikten son-
ra hemen kabul ediliyordu. Yani,
PKK'li arkadaşlar vardı, zaten
ayaklanmanın öncülüğünü ya-
pıyordu ve PKK'nin şehitleri için
ayaklanmıştık.

Berxwedan: Ayaklanma kaç
gün devam etti?

O. Akgün: 15 ve 16 Mart'ta
hep çatışma oldu. 17'sinde orta-
lıkta hep çocuklar vardı. Dur-
muyorlardı. Onları durduramı-
yorduk. Dükkanlar, dört gün ka-
palı kaldı. Fakat gösteriler dur-
madı. Cizre ayaklanınca, çocuk-
lar ve gençler yine yürüdüler.

Berxwedan: O zaman ayak-

öğrencilerin ellerine boya püs-
kürtüyorlardı. Bu şekilde taş
atıp atmadıklarını tespitte çalış-
ıyorlardı. Bu yolla tutuklanan
çok genç oldu.

Tutuklananlar çok cesurdu.
Hepsi, “bizi öldürseniz de hakla-
rımız için direneceğiz” diyorlar-
dı. Hiç çekinme yoktu. Çok çok
cesurlardı.

Berxwedan: Tutuklular için
halkın tutumu ne oldu?

O. Akgün: Tutuklularımız bı-
rakılmayana kadar direneceğiz
dedik. Dükkanlar açıldıktan son-
ra da bu tutumumuz devam etti.

Berxwedan: Kamışlı'daki da-
yanışma gösterisinin sesini du-
yuyor muydunuz?

O. Akgün: Yürüyüşün gürültü
ve heybetini duyuyorduk. Onlar
da bizimkini. Kapıya yaklaşıp
yarım saat durduklarını farket-
tik. Fakat son yıllarda aradaki
hudut boşluğu çok artırıldı. Ara-
da da Suriye askerleri ve çok
sayıda Türk askerleri vardı.

Berxwedan: Gazeteciler ne
yapıyordu?

O. Akgün: Altı araç dolu ga-
zeteci geldi. Hepsinin makinaları
ellerinden alınarak, filmleri ya-
kıldı. Çekilen tüm fotoğraflar
yansıtılsaydı, tüm dünya nefret
ederdi.

Bir Alman gazetecinin maki-
nasını almak istediler. O direndi.
Özel tim elemanı saçlarından tu-
tup çekti. O da özel tim elemanı-
nın yüzüne iyi bir tokat yerleş-
tirdi.

**Şimdiye kadar
korkuyorduk. Bir asker
gelince titriyorduk.
Şimdi asker korkusu
hiç kalmadı. Hepimiz
bunu gördük. Demek ki
hep ayaklanmalıymışız.
Hepimizdeki duygu
buydu.**

Berxwedan: Kimler bölgeye
geldi?

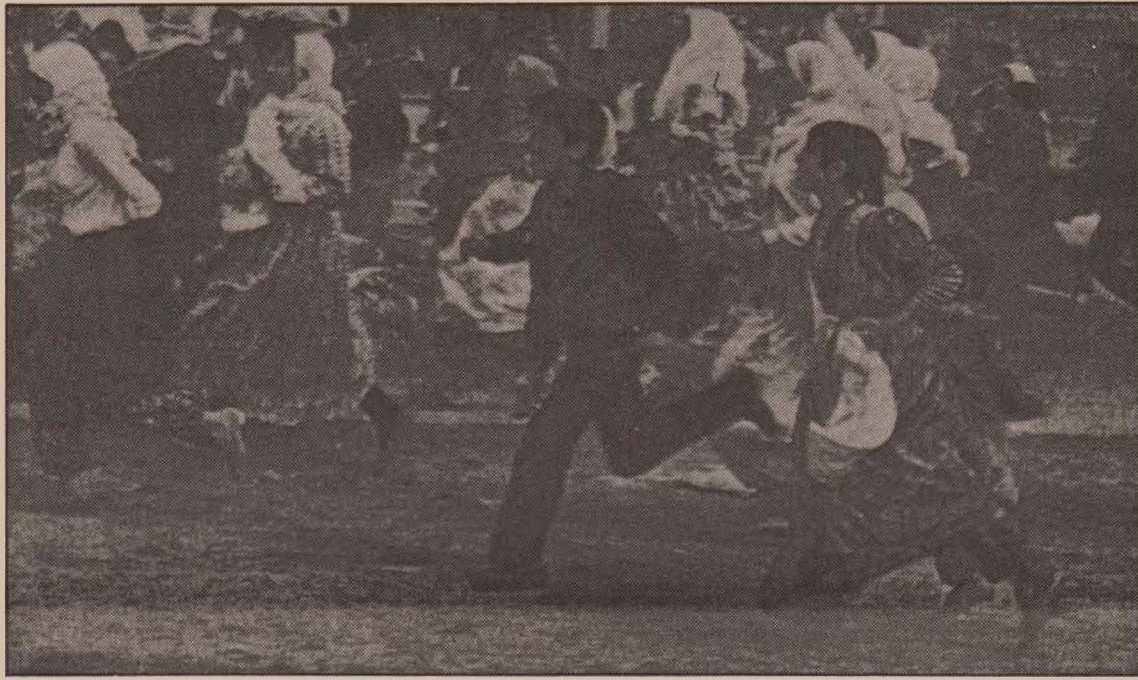
O. Akgün: Beş milletvekili gel-
di. Ahmet Türk, Adnan Ekmen,
Bingöl'lü olan ..., şehit savaşı-
nın ailesini ziyaret etmek istedi-
ler. Özel timler, izin vermediler.
Tekrar yürüyüş yapmak istedik.
Milletvekilleri çekindiler. Bırak-
madılar.

Berxwedan: Halk eksiklikle-
rini eleştiriyor muydu? Ayak-
lanma sonrasında duyguları-
nızda nasıl bir değişme oldu?
Halkın talepleri neydi?

O. Akgün: Hepimiz şehitler ve
Kürdistan için ayaklandık. Şu-
nun ya da bunun oğlu olmuş,
önemli değildi. Her şehit Kürdis-
tan'ın çocuğudur.

Hepimiz şunu diyorduk; hep
birlik olmalıyız, hep ileri adım
atmalıyız, hep dik olmalıyız, hiç
geri adım atmamalıyız. Ayrıca
dağdaki gerillaların artık şehir-
lerde de çalışmalarını istiyorduk.

Şimdiye kadar korkuyorduk.
Bir asker gelince titriyorduk.
Şimdi asker korkusu hiç kalma-
dı. Hepimiz bunu gördük. Demek
ki hep ayaklanmalıymışız. Hepi-
mizdeki duygu buydu.

alarak kafasına sıktılar. Kurşun-
la yaralananlar çok oldu. En az
15 kişi.

Berxwedan: Hangi sloganları
atıyordunuz?

O. Akgün: Hepsini; Kürdis-
tan'ı, şehitlerimizi, bayrağımızı,
partiyi hepsini atıyorduk. Örne-
ğin “Yaşasın Kürdistan”, “Ya-
şasın PKK”, “Yaşasın Bağım-
sızlık”, “Kahrolsun Türkiye”
gibi. Türk devletini, orduyu,
özel timleri, işkenceleri lanet-
liyorduk.

Berxwedan: Ayaklanmaya Nu-
saybin dışından katılanlar oldu
mu? Örneğin köylüler.

O. Akgün: Çevre köyler; dol-
muş, taksi ve traktörlerle Nu-
saybin'e akıyordu. Tüm Kürdis-
tan, Nusaybin'deydi. Cizre'nin
köylerinden bile gelenler çoktu.
Cizre'den üç otobüs dolusu insa-
nımız geldi.

Berxwedan: Köylüler, savaşa
mı, yoksa bayrama katılır gibi
mi geliyordu?

**Görmüyorduk,
ama vardı.
Çünkü, tüm kararlar
“arkadaşlardan geldi”
dendikten sonra hemen
kabul ediliyordu. Yani,
PKK'li arkadaşlar
vardı, zaten
ayaklanmanın
öncülüğünü onlar
yapıyordu
ve PKK'nin şehitleri
için ayaklanmıştık.**

mi? Onlara saldırmayı düşün-
mediniz mi?

O. Akgün: Düşündük. Hükü-
met konağına yürüdük. Önlem
almışlardı. Tanklar ve askerler
binayı kuşatma altında tutuyor-
lardı.

Berxwedan: Ajan ve muhbir-
lere ne oldu?

O. Akgün: Yer yarılmış, içine
girmişlerdi sanki. Zaten onların
yapacakları birşey kalmamıştı.
Halk, orduya karşı durmuştu.

Şemsettin Çiftçi'yi kardeşinin gözleri önünde vurdular...

Berxwedan: Dükkanların ka-
palı kaldığı süre içinde hırsızlık,
talan, karaborsacılık vb. olaylar
oldu mu?

O. Akgün: Kesinlikle hayır.
Dükkanları açmamız için tehdit
ettiler. Kimse aldırış etmedi. Ek-
mek sıkıntısı vardı. Belediye
Mardin'den ekmek taşıdı. Ayak-
lanmanın dördüncü gününün biti-
minde “arkadaşların talimatıyla”
dükkanları açtık.

Berxwedan: “Arkadaşlar” de-
diğiniz kimlerdi? Öncülük eden mi
vardı?

O. Akgün: Görmüyorduk, ama
vardı. Çünkü, tüm kararlar “ar-

lanmanın komutanları çocuk-
lardı diyebilir miyiz?

O. Akgün: Çocuktan yaşlısı-
na kadar herkes ayaklanmaday-
dı. Herkes cesurdu. Fakat aktif
olanlar 10-15 yaş arası çocuklar
ve gençlerdi. Özellikle 17 Mart
çocukların günüydü.

Berxwedan: Ya kadınlar. Onla-
rın hakkını yemediniz mi?

O. Akgün: Tabi, kadınlar. Özel-
likle genç kızlar. “Bugün günü-
müzdür”, “bugün namus günü-

dür”, “herkes ayaklansın”, “düş-
manları sadece dövmeyin, ya-
kın”, “ölen gençlerden daha mı
iyisiniz” diyorlardı. “Tı lı lı”
atıyorlardı. Damlarda biriket bı-
rakmadılar.

Berxwedan: Tutuklananlar çok
muydu, hangi kesimden daha
çok tutuklanma oldu?

O. Akgün: En az 500. Çoğunluğu
genç erkekler ve kızlar. 10-13
yaş arası çocuklar da çok tutuk-
landı. Tutuklananları iki gruba
bölüyorlardı. Çocuk ve kadınlar
bir bölümdü, diğerleri ise bir
bölüm.

Özel timler, okullara gidiyor,

NEWROZ KUTLAMALARI

YUNANİSTAN'DA NEWROZ KUTLAMALARI (Atina/Berxwedan)

Birlik, direniş ve başkaldırı günü olan Newroz, Kürdistan'da PKK önderliğinde halkımızın yaktığı isyan ateşiyle bir kez daha anlamlı bir şekilde gürle-nerek kutlandı.

Bu coşkuyla Atina'da peşpeşe biri merkezi olmak üzere, toplam beş gece düzenlendi. 24 Mart tarihinde akşam karanlığının baskısıyla birlikte Atina merkezinde Parti-Cephe-Ordu bayrakları arkasında bir anda 200 meşale yakılarak gösteri yürüyüşüne geçildi. Yunanistan'da ilk defa böylesi bir gösteriye tanık olan Atinalılar, meşaleli Newroz yürüyüşüne büyük bir ilgi gösterdiler. Yürüyüş, folklor, müzik ve tiyatronun yapılacağı yer olan "Sulfi Açık Hava Tiyatrosu"na kadar yapıldı. Geceye direniş türküleri ve zengin Kürt folkloru sergilenerek Kürt, Türk ve Yunanlılardan oluşan 500'ü aşkın kitlenin coşkusu arttırıldı.

Ulusal başkaldırının sembolü olan Newroz bayramının kutlandığı geceye, çok sayıda devrimci-demokrat güçler katılarak mesaj sundular. Geceye dost güçlerden SVP, THKP/C Acilciler, TDKP Yunanistan taraftarları, TKKKÖ Yunanistan taraftarları, Sosyalist İşçi-Kurtuluş Yunanistan taraftarları geceye sundukları mesajlarında Newroz bayramını kutladıklarını ve PKK önderliğinde verilen ulusal kurtuluş savaşının güçlü birer müttefiki olacaklarını belirttiler. Bu güçlerin yanı sıra, Yunanlı birçok demokrat kişi ve kuruluşlardan da dayanışma mesajları geldi. Siyazpismos-Birleşik Yunan Solu/Bölge Örgütü, Siyazpismos Yerel Örgüt, PASOK Gençlik Örgütü, Yeşiller Partisi, KINISI, ENOSI Ezilen Halklarla Dayanışma Derneği gibi parti ve kuruluşlar kutlamaya mesaj sunarak, bundan böyle daha güçlü dayanışma içerisinde olacaklarını belirttiler ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine başarı dileklerini sundular.

İkinci gece, 29 Mart 1990 tarihinde Neaoniya Semtinin Belediye Kültür Salonu'nda yapıldı. Kutlamaya 200'ün üzerinde Yunanlı katıldı. Gecede Kürdistan halk oyunları sergilendi, direniş türküleri söylendi.

Üçüncü gece, 30 Mart tarihinde Peristeri Semtinde Belediye'ye ait parkta yapıldı. Açık havada düzenlenen politik kültürel geceye 400'ün üzerinde Yunanlı katıldı. Gecede çeşitli folklor oyunları ve müzik parçaları sunuldu. Coşkulu geçen geceye, Semtin Belediye Başkanı ve yine dört ayrı semtin belediye başkanları ile eski hükümetin Çevre Bakanı katıldı ve bu Yunanlı dostlar birer mesaj sunarak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini destekleyeceklerini belirttiler ve başarı dileklerini sundular.

Dördüncü gece, 31 Mart tarihinde Koridalo Semtinde yapıldı. Burada da açık havada yapılan geceye müzik ve folklorun bir bölümü sunulduktan sonra,

Rüzgarın şiddetlenmesi ve havanın soğuması üzerine, program yarıda kesildi ve aynı semtte tekrar yapmak üzere gece Mayıs ayına ertelendi.

Beşinci gece 4 Nisan 1990 tarihinde Selanik kentinde yapıldı. Burada bulunan Güney Kürdistanlı kitleye ve bölge halkına yönelik düzenlenen Newroz kutlaması coşkulu geçti. Geceye sayıları 400'ün üzerinde Kürt ve Yunanlı kitle katıldı. Direniş türküleri ve halk oyunları ile kitlenin coşkusu arttırılarak, Kürdistanlı taraftarlar arasında büyük bir kaynaşma ve birliğin oluşumu da sağlandı. Bu alanda da geceye birçok demokratik kurum ve kuruluşlardan mesajlar geldi. Latin Amerikalılar Öğrenci Birliği, Kinkis Belediyesi, Kalamara Belediyesi, Ermeni Halk Kurtuluş Cephesi, Kürt Öğrenciler Birliği, Yunan-Solu (Parti), PASOK Öğrenci Gençliği ve bir grup gazete adına mesajlar sunuldu. Mesajlarında ulusal kurtuluş mücadelesine başarı dileklerinde bulunarak, Newroz gecesini selamladılar.

Yapılan bütün bu gecelerde günün anlam ve önemini belirten Kürtçe, Türkçe ve Yunanca siyasi konuşmalar yapıldı.

Yine propaganda amacıyla beş çeşit afiş basılarak (5000 adet), kalabalık semtlere asıldı. Gecelerin yapıldığı salonlarda fotoğraf ve yayın sergileri açıldı.

Yaygın Newroz kutlamaları, gerek Kürdistanlı ve gerekse Türkiyeli demokrat-devrimciler ve Yunanlı dostlar üzerinde önemli etki yarattı. Yunan basını da Newroz kutlamalarını işleyerek, kamuoyunu bilgilendirdi.

Güney Fransa'da coşkulu Newroz kutlaması

11 Mart 1990 günü Güney Fransa'nın Marsilya alanında Newroz, düzenlenen bir gece ile kutlandı. Geceye 800'ün üzerinde kitle katıldı.

Coşkulu başlayan kutlama programı, devrim şehitlerine saygı duruşuyla açıldı. Program, koronun söylediği devrimci marşlarla devam etti. Kutlamanın müzik bölümünde Ozan Tırej, Ozan Şemdin, Ozan Agit ve misafir Ozan Mehmet devrimci halk türküleriyle kitleye coşkulu anlar yaşattılar.

Kutlamanın anlamına ilişkin üç dilden konuşma yapıldı. Kitleler, siyasi konuşmaları sloganlar ve alkışlar arasında dinlediler. Koma Cudi, üç ayrı ekip olarak (bayan, karma, çocuk) folklorik gösteriler sundu.

Kutlama "APO Hate Hilvanê" halayı ile sonuçlandı.

Sdney'de Newroz adına layık kutlandı

18.3.1990 tarihinde Avustralya'nın Sydney şehrinde 350'yi aşkın kitlenin katıldığı Newroz kutlaması yapıldı.

Gecede direniş türkülerini sunan ozanlar, kutlamaya coşkulu hava kazandırdılar. Çeşitli düzeylerde yetkili devlet adamları ve milletvekillerinden oluşan bir grup yabancı da geceye misafir

olarak katıldı. Kürtçe, Türkçe ve İngilizce siyasi konuşma yapılarak, Newroz'un anlamı ve güncel gelişmeler dile getirildi.

Newroz kutlaması coşkulu şekilde sonuçlandı.

Stavanger'de direniş gecesini

Norveç'in Stavanger şehrinde 18 Mart günü, Newroz kutlamasına çoğunluğu Norveçlilerin oluşturduğu 200 civarında kitle katıldı.

Devrim şehitlerine saygı duruşuyla başlayan kutlamaya Şilili Canto Andino Grubu dayanışmacı olarak katılarak müzik parçalarını sundu. Daha sonraki bölümlerde Ozan Zinar, Ozan Zana, Ozan Berivan, Ozan Nergiz ve Koma Hêzil devrimci halk türküleriyle kitleleri coşturdular.

Büyük coşku içinde geçen Newroz kutlaması, "APO Hate Hilvanê" halayı çekildikten sonra sonuçlandı.

Geceye; cezaevinde tutuklu PKK savaş esirleri adına Muzafer Ayata ve Norveç Komünist Partisi (AKP-ML) mesaj gönderdiler.

Ozan Aram, Şemdin, Xemgin ve Zozan

Newroz kutlamasında enternasyonalist dayanışma

24.03.1990 günü B. Almanya'nın Hannover şehrine bağlı Bazighausen alanında, ERNK taraftarları, BWK (Alman komünistlerinin örgütü) ve Alman demokratları ortaklaşa Newroz'u kutlamak amacıyla bir gece düzenlediler. Geceye yaklaşık 560 kişi katıldı.

Gecenin önemi üzerine Almanca, Türkçe ve Kürtçe konuşma yapıldı. Newroz'un anlamına ilişkin bir tiyatro oyunu sahnelendi. Koma Amed, folklor oyunlarını sundu ve direniş türkülerini söyledi. Yerel ozanlar da sahneye çıkarak türküler söyleyip kitlenin alkışını aldılar. Daha sonra aktarılan Kürdistan'daki son gelişmeler yoğun ilgi gördü. Ayrıca F. Almanya-PKK Davası üzerinde duruldu. Bir Alman dost, Alman demokratları adına konuştu ve Kürdistan'daki gelişmeler karşısında daha duyarlı davranacaklarını söyledi.

Kopenhag'da polis provokasyonuna rağmen direnişçi ve coşkulu Newroz kutlaması

24 Mart 1990'da Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da düzenlenen Newroz gecesine, polisin provokatif çabalarına rağmen 1200 kişi katıldı.

Newroz kutlaması, 17.30'da başladı. Saat 19.00 sıralarında polis gece yerine gelerek, "Bomba ihbarı var" gerekçesi ile kitleyi dışarı çıkardı. Polis aramaları nedeniyle programa 2 saat ara verilmek zorunda kaldı. Ayrıca polis, "bomba" sözleriyle kitleyi korkutmak ve böylece kitleyi dağıtmak istedi. Fakat kitle, dışarda dağılmak yerine biraraya gelerek sloganlar haykırdı ve halaylar çekti. Polisler telsiz konuşmalarında, "kimse gitmiyor", "halay çekiyorlar", "hepsi bunlardan yana" vb. sözler sarfediyorlardı. Kitle, "Biji Serok APO", "Biji PKK", "Biji Newroz", "Kahrolsun teslimiyet, yaşınsın direniş", "Yaşınsın Nusaybin ve Cizre direnişimiz"

Arhus'ta Newroz coşkuyla kutlandı

25.3.1990 günü Danimarka'nın Arhus şehrinde 500'ün üzerinde bir kitle katılımı ile Newroz coşkuyla kutlandı.

Kürdistan'daki gelişmeler Newroz gecesinin daha coşkulu geçmesini sağladı.

Devrim şehitlerine saygı duruşuyla başlayan program, koronun söylediği devrimci marşlarla devam etti. İkas'tan çocuk folklor ekibi oyunlar sergiledi. Ozan Zinar, Ozan Meçhuli, Ozan Şah Turna, Ozan Zamani, Ozan Aram ve Ozan Birindar devrimci direniş türkülerini sundular. Jyllan'dan yurtseverlerin oluşturdukları folklor ekibi, çeşitli oyunlar sergiledi. Ardından düşmanın ajan sızdırma çalışmalarını konu alan tiyatro oyunu sahnelendi. Gecenin anlamını içeren konuşmalar sloganlarla karşılandı.

Programın son bölümünde Ozan Seyitxan, Ozan Evîn ve Ozan Birindar'ın oluşturduğu müzik grubu, direniş türkülerini sundu ve son olarak "APO Hate Hilvanê" halayı ile gece sonuçlandı.

Geceye; Danimarka Sol Sosyalistler (VS), Arhus Asur Derneği, Türkiyeliler-Danimarkalılar Derneği, Av. Sosyalist Birlik Dergisi taraftarları dayanışma mesajı gönderdiler.

Bollnas'te Newroz kutlandı

25 Mart'ta İsveç'in Helsinglan bölgesinde bulunan Bollnas şehrinde Newroz coşkuyla kutlandı. Geceye, İsveçlilerin de içinde bulunduğu yaklaşık 200 kişi katıldı.

Şehitlere saygı duruşuyla başlayan gecede Kürtçe ve İsveççe yapılan siyasi konuşmada, ağırlıklı olarak güncel gelişmelere yer verildi. PKK'nin hakkı ulusal kurtuluş mücadelesine karşı TC'nin karşı-devrimci faaliyetleri vurgulanarak, PKK'ye dost olması gereken kimi çevrelerin de TC'nin uygulamalarına sessiz kaldığı belirtildi.

Gece programında Koma Serxwebûn ve Koma Cizra Botan folklor gösterileri sunarken; ozanlardan Berivan, Nergiz ve Zana güzel türkülerini halkı coşturdular. Geceye misafir sanatçı olarak katılan Ozan Hêja, "Amed Amed" türküsü ile kitleyi ayağa kaldırdı. Gece, Koma Serxwebûn tarafından sahnelenen tiyatro oyunu ile son buldu.

Duisburg'da görkemli Newroz kutlaması

31.03.1990 tarihinde düzenlenen Newroz gecesine yaklaşık 1800 kişilik kitle katılımı sağlandı.

Görkemli geçen gecenin programı şehitlere saygı duruşuyla başladı. Kısa bir özel programdan sonra, koro devrimci marşlar sundu. Daha sonra Ozan Dilgeş, Ozan Meçhuli, Orhan Temur ve ekibi, Ozan Sait Yusuf ve Avaz halk türkülerini sundular. Yapı-

lan siyasi konuşmalarda, Newroz'un anlam ve önemi aktarıldı. Köln'den folklor ekibi ve müzik grubu, folklor oyunları ve direniş türkülerini sundular. Koma Berivan da folklor oyunlarını sergiledi ve devrimci türküler söyledi.

Gece "APO Hate Hilvanê" halayı ile sonuçlandı.

Geceye; SVP, TİKHP, Bolşevik Partizan, Direniş Hareketi dayanışmalarını dile getiren mesajlar sundular.

Den Haag'da Newroz coşkusuyla kutlandı

31.3.1990 günü Hollanda'nın Den Haag şehrinde gerçekleştirilen Newroz kutlamasına 3000 dolayında yurtsever ve demokrat katıldı.

Kutlama programı, şehitlere saygı duruşuyla başladı. Günün

Strasbourg'da Newroz gecesi kutlandı

31.03.1990 tarihinde Fransa'nın Strasbourg şehrinde birlik, isyan, direniş günü olan Newroz gecesi yapıldı. 1000'i aşkın kitle Newroz'u coşkulu kutladı.

Program, devrim şehitlerine saygı duruşu ile başladı. Zengin içerikli program, özel Newroz programı ardından Koro'nun söylediği devrimci marşlarla devam etti.

Programın müzik bölümünde; Ozan Osman, Ozan Agit, Ozan Xelil Xemgin, Ozan Aramê Tigran, Ozan Tîrej, Ozan Süleyman, Ozan Şêxmus, Koma Serhed söyledikleri devrimci türkülerıyla kitleyi coşturdular.

Üç dilden (Türkçe, Kürtçe Fransızca) siyasi konuşma yapılarak Newroz'un anlam ve önemi

değerlendirildi. Kitleler konuşmaları slogan ve alkışlarla dinlediler.

Sömürgeci-faşist Türk devletinin uygulamalarını ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini dile getiren tiyatro ilgi ile izlendi.

Koma Cudi çocuk ekibi, Koma Serhed folklor ekibi Kürdistan'ın değişik yörelerinden değişik oyunlar sergileyerek, kitlelerde büyük bir beğeni ve alkış topladılar.

Newroz kutlaması, "APO Hate Hilvanê" türküsü eşliğinde halay çekilerek sonuçlandı.

Geceye; YKWK, YXK, YJWK Fransa örgütleri, F. Almanya PKK-Davası tutukluları, TKP/B, Collect Palestine de Strasbourg, Yunan Parlamenter Dimitri Cournaros mesaj sundular.

Libya'da Newroz coşkusu

Libya'nın Trablus şehrinde Newroz kutlaması coşkulu şekilde gerçekleştirildi. Libya'nın Bingazi, Qıryan, Zuhara, Cado, Seta vd. bazı alanlarından Kürdistanlı yurtsever işçiler, yüzlerce kilometrelik yolu katederek Trablus'ta Newroz'u kutladılar. Kutlamaya 4000'in üzerinde kitle katıldı. Geceye dost güçler dayanışma mesajları gönderdiler.

Dünya ve Kürdistan şehitle-

rine saygı duruşuyla başlayan kutlamada çocuk ve erkek folklor ekipleri halk oyunlarını sundular. Ayrıca üç perdelik tiyatro oyunu sahnelendi. Müzik ve ozanlar devrimci halk türkülerini sundular. Yapılan siyasi konuşmaların yanı sıra, dost güçlerin mesajları da okundu.

Kutlama gecesi, "APO Hate Hilvanê" halayı çekilerek sonuçlandı.

21 Mart'ta Newroz her alanda kutlandı

Kürdistanlı yurtseverlerin yaşadığı tüm yurtdışı alanlarında 21 Mart'ta Newroz, meşaleli yürüyüş, toplantı vb. gösterilerle kutlandı.

Yapılan kutlamalarda Newroz'un anlam ve önemini dile

getiren konuşmalar yapıldı. Kürdistan "Serihildan"ıyla dayanışmayı dile getiren sloganlar atıldı. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin Newroz atılımına karşı çözümsüzleşerek kudurganlaşan TC'nin barbar ve faşist uygulamaları teşhir edildi. Türküler söylendi, halaylar çekildi ve böylece kutlamalar coşkulu şekilde gerçekleştirildi.

HALEPÇE KATLIAMI'NI PROTESTO EYLEMLERİ

Gazetemizin bir önceki sayısında yayınladığımız Halepçe Katliamı'nı protesto eylemlerinden henüz elimize ulaşanlarını da veriyoruz.

ERNK taraftarları, dost örgüt, kuruluş ve kişilerin de dayanışmacı destekleriyle faşist Saddam diktatörlüğünün 2 yıl önce Halepçe'de kimyasal gaz ve nopalım bombalarıyla katlettiği ve yaraladığı binlerce insanımızı anmak ve katliamcı güçleri bir kez daha lanetlemek amacıyla yürüyüş, miting, işgal vb. gösteri eylemleri gerçekleştirdiler.

Gerçekleştirilen eylemlerde faşist Irak rejiminin yanı sıra, sömürgeci Türk devletinin de Kürdistan halkına yönelik barbar ve çağdışı uygulamaları teş-

Hamburg: 17 Mart günü 400'ü aşkın yurtsever, Türk Konsoloslugu önünden şehir merkezine kadar yürüyüş yaptı. Yurtseverler eylemlerini mitingle sonuçlandırdılar. EKİM örgütü taraftarları da eyleme dayanışmacı olarak katıldılar.

B. Berlin: 16 Mart'ta ERNK ve Av. Dev-Genç taraftarları ortaklaşa meşaleli yürüyüş gerçekleştirdiler.

Bremen: 17 Mart'ta 200'ün üzerinde kitlenin katıldığı yürüyüş yapıldı.

Rendsburg: 17 Mart'ta yaklaşık 150 kişinin katıldığı bir miting gerçekleştirildi.

Viyana: 17 Mart günü, Irak Konsolosluguna siyah çelenk bırakıldı.

Den Haag Newroz kutlamasında Genk'ten Koma Botan folklor ekibi...

anlam ve önemini belirten konuşmanın ardından skeç oynandı ve halk oyunları sergilendi. En çok çocuk folklor ekibi ilgi çekti. Koma Zilan, Ozan Şah Turna, Ozan Şiyar, Ozan Zamani ve Ozan Zozan programın müzik bölümlerinde devrimci halk türkülerini söyleyerek, büyük ilgi ve alkış topladılar. Programın son bölümünde Koma Berxwedan direniş türkülerini sundu ve "APO Hate Hilvanê" halayı çekilerek gece sonuçlandı.

Newroz kutlamasına Hollandalı, Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütler dayanışma mesajlarını gönderdiler.

Oslo'da Newroz

31.3.1990 günü Norveç'in başkenti Oslo'da düzenlenen Newroz gecesine 400'ün üzerinde kitle katıldı.

Gece programı, devrim şehitlerine saygı duruşuyla başladı. Yapılan siyasi konuşmalarda, Newroz'un anlamı ve son gelişmeler üzerinde duruldu. Programın müzik bölümlerinde yer alan Ozan Seyitxan, Ozan Zinar, Ozan Hamit, Ozan Berivan, Ozan Mahmut devrimci halk türkülerini kitlelere coşturdular. Ayrıca bir küçük kız çocuğunun söylediği türküler kitlenin büyük beğenisini kazandı. İsveç'ten çocuk folklor ekibinin sergilediği oyunlar kitleden yoğun alkış topladı.

Coşkulu geçen Newroz kutlaması, "APO Hate Hilvanê" halayı ile son buldu.

Paris Newroz kutlamasında "Serihildan" coşkusu

7 Nisan günü Paris'te Kürdistan "Serihildan"ı ile anlamı çok daha derinleşen Newroz, coşkulu bir şekilde kutlandı.

1990 Newroz'unu, Avrupa ve dünyanın çeşitli ülkelerinde olduğu gibi Paris'teki Kürdistanlı yurtseverler ve Türkiyeli demokrat dostlar da, her yıldan daha coşkulu ve sevinçle karşıladılar. Kürdistan'da başlayan "Serihildan" fırtınasının Newroz ateşini daha da gürleştirmesi doğal olarak, yurtdışı alanlarına da etkide bulundu. Bu nedenle kutlamada yer alan herkes daha mutlu, daha coşkulu ve daha umutluydu.

Kutlamaya katılması beklenen kitlelerin kalabalıklığı ve bu kalabalığın gece salonuna sığamayacağı dikkate alınarak, program, iki seans halinde sunuldu. 2000'e yakın sandalyeli olan gece salonu, her iki seansta da yaklaşık olarak doldu.

Zaman darlığından ötürü bazen kısılmak zorunda kalan kutlama programı, genelde akıcı ve coşkuluydu. Kitleler, daha çok programın hareketli bölümlerine ilgi gösterdiler. Alkışlı tempo, çok az zaman dindi. Bayan, karma ve çocuk folklor ekipleri başarılı gösteriler sundular ve kitlelerin şiddetli alkış ve yoğun ilgilerini topladılar. Çocuk folklor ekibinin programının son oyunu ile sahneyi terketmek üzereyken, ekip-ten bir kız çocuğunun aniden

fırlayıp tek başına zafer işaretleri hareketli gösteri yapması oldukça beğenildi. Bundan başka da ufak bir kız çocuğunun sempatik üslubuyla "Vur gerilla vur, Kürdistanı kur...", "Bi can, bi xwin, em terene ey Serok APO..." sloganlarını atması üzerine kitleden büyük alkış koptu.

Programın müzik bölümünde Ozan Şemdin, Ozan Seyitxan, Ozan Yasemin, Ozan Birindar, Koma Zozan, Ozan Aramê Tigran, Ozan Zozan, Ozan Xemgin, Ozan Meçhuli ve Ozan Tîrej devrimci halk türkülerini söylediler. Kitlede müziğe yoğun ilgi vardı. Ozan Aramê Tigran'ın bir türküsünde Ermeni-Kürt kardeşliğine işaret etmesini, kitleler coşkulu alkışlarla karşıladılar.

Kutlamanın anlam ve önemini dile getiren Kürtçe, Türkçe ve Fransızca siyasi konuşmalar yapıldı. Konuşmalar, sloganlar ve alkışlarla sonuçlandı. Diyarbakır zindanının meşhur ihanetçisinin cezalandırıldığına ilişkin açıklama, coşkulu alkış ve sloganlarla karşılandı. Tiyatro oyununda ise, bir yurtsever aileye yönelik düşman uygulamaları sahnelendi. Gece programı, "APO Hate Hilvanê" halayı ile sonuçlandı.

Geceye; Türkiye'den bir grup devrimci kadın, YXK-İzmir, TKP/B, Acilciler ve Av. Dev-Genç mesaj gönderdiler.

hir edildi. Nusaybin'de başlayan halk "Serihildan"ını coşkulu karşılayan yurtseverler, TC sömürgeciliğinin bu büyük gelişmeye karşı başvurduğu katliamcı yöntemlere karşı da kin ve nefretlerini atıkları sloganlarla dile getirdiler. Faşist Saddam'ın maketleri ve TC'nin bayrakları yakıldı, bildiriler dağıtıldı ve çeşitli dillerde teşhir konuşmaları yapıldı. Bu şekilde düşmana karşı sessiz kalmayan Kürdistanlı yurtseverler, sömürgeci düşmanlarının çağdışı karakterlerini bir kez daha dünya kamuoyu nezdinde teşhir ettiler.

Elimize ulaşan eylem haberleri şunlardır.

Bollnas: 16 Mart'ta bir protesto mitingi düzenlendi. Mitinge İsveç siyasi partilerinin bölge temsilcileri de katıldı ve birer konuşma yaptılar. Eyleme bölge gazetesi olan Ljusna genişçe yer verdi.

Bern: 17 Mart günü 2000 civarında Kürdistanlı, Türkiyeli ve yabancıların katıldığı bir protesto yürüyüşü gerçekleştirildi. Tüm yürüyüş kitleleri, Halepçe Katliamı'nı sembolize etmek amacıyla 10 dakika kadar yerde yattı. Yürüyüş 15 İsviçre örgütü tarafından da desteklendi. Yürüyüş alanına 10 gazeteci ve 1 TV muhabiri gelerek eylemi izledi. Eylem, basın-yayın organlarında haber olarak yer aldı.

Kürdistan "Serîhildan"ıyla dayanışma eylemleri

15 Mart 1990 günü, Savur direniş kahramanlarımızın dö-külen kızıl kanları ardından Nusaybin'de başlayan halk "Serîhildan"ı, Kürdistan'ın çeşitli alanlarına sıyrıldı ve PKK önderliğinde "Serîhildan" planlı bir şekilde sürüyor.

Kürdistan direniş tarihinde büyük bir sıçramayı ifade eden Kürdistan "Serîhildan"ı, yarattığı muazzam etkiyle dünyanın en önemli gelişmelerinden biri oldu. Karşı-devrim cephesi "Serîhildan" korkusu altında git-tikçe çözümsüzleşmekte iken, başta Kürdistanlı yurtseverler olmak üzere, Türkiyeli devrimci, demokratlar ve diğer tüm dost-lar, Kürdistan'daki büyük ge-lişmenin coşkusunu yaşıyorlar ve bu temelde dayanışma eylemlerini yükseltiyorlar.

Gazetemizin geçen sayısında bazı dayanışma eylemlerini yayımlamıştık. Bu sayıya da, haber kaynaklarımız, daya-nışma eylemlerini ulaştırdılar.

BATI ALMANYA

21.3.1990 günü Hamburg'da 230 kişiyi aşkın yurtsever, TC Konsoloslugu önünde gösteri eylemi yaptı. Kadın ve çocukların da içinde yer aldığı eylemde, Türkçe-Almanca konuşmalar yapıldı, sloganlar atıldı ve bildi-riler dağıtıldı. Alman polisi yo-ğun güç birikimiyle yurtse-verlere saldırdı, eylemciler de sessiz kalmayarak direnişe ge-çtiler. Kadın ve çocuklar zılgat attılar. Eylemde, TC bayrağı ya-kılırken, Kürdistan bayrağı da, çekildiği gönderede dalgala-nıyordu. Çevre kamuoyunun yo-ğun ilgisini çeken ve yaklaşık 3 saat süren eylemi, RTL-Plus TV'si naklen yayınladı, BBC Türkçe servisi haber olarak duyurdu. Ayrıca 1 radyo, 3 TV kanalı ve 5 basın organı eylemi takip etti.

B. Almanya'nın başkenti Bonn'da 21 Mart'ta yaklaşık 50 ERNK taraftarı, TC Büyükelçi-liği önünde protesto ve daya-nışma gösterisi yaptı. Polis, Kür-distanlı göstericilere müda-halede bulundu. Eylemlerinde kararlılık gösteren yurtseverler, TC'nin bayrağını yaktdılar.

21 Mart günü, Stuttgart'ta 100 civarında ERNK taraftarı Kür-distanlı, TC Konsoloslugu önünde gösteri yaptı. Konuşma yapılarak ve sloganlar atılarak, TC'nin Kürdistan topraklarını terketmesi gerektiği belirtildi. ERNK bayrağı yükseklerde dal-galandırılırken, TC bayrağı ya-kıldı. Alman polisi, eylemi da-ğıtmak amacıyla yurtseverlere saldırdı; birkaçını bir süre göz-altına aldı. Ayrıca Berxwedan muhabininin çektiği fotoğrafların filmlerine el konuldu. Eylem ar-dından yurtseverler, gözaltına alınan arkadaşlarının serbest bı-rakılmaları için oturma eylemine geçtiler. Eylemi, onlarca basın-yayın organı izledi.

17 Mart'ta B. Berlin'de, 30'u aşkın bir grup Kürdistanlı yurt-sever TC Konsoloslugu'na gide-rek üzerinde "Hiçbir katliam, halkımızın bağımsızlık mü-cadelesini engelleyemez/B. Berlin ERNK taraftarları" ya-

Stockholm

zalı bir siyah çelenk bıraktı. Ay-rıca sık sık sloganlar atılarak ve eylemin amacını dile getiren konuşmalar yapılarak, TC'nin katliamcılığı teşhir edildi.

21 Mart günü Frankfurt'ta, 60'tan fazla ERNK taraftarı, TC Konsoloslugu önünde gösteri eylemi yaptı. EKİM örgütü ta-raftarları da eyleme dayanışmacı olarak katıldılar. Göstericiler, "Yaşasın Nusaybin halk ayak-lanmamız", "Biji Serok APO", "Bijîn PKK-ERNK-ARGK" vb. sloganlar atarak ve konuşmalar yaparak protestolarını dile ge-tirdiler. Alman polisi, eylemcilere müdahale girişiminde bulundu, ancak başarılı olamadı. Bild Zei-tung, Hürriyet, 2000'e Doğru dergisi, Frankfurter Rundschau, TAZ, TV-3. kanal televizyonu eyleme yer verdi. Bild gazetesi muhabiri göstericilere, eylemci sayısını az bulduğunu belirterek şunları söyledi: "Ben, Cizre'den 2 gün önce geldim. Oradaki müca-delenin düzeyini düşünüyorum, bu kadar az kişinin eyleme ka-tılmasını hayretle karşılıyorum."

22 Mart günü Hannover'de 100'ün üzerinde Kürdistanlı yurtsever, TC Konsoloslugu önünde miting düzenledi. Eylemde konuşmalar yapıldı ve sloganlar atıldı. Ayrıca TC bay-rağı da ateşe verilerek yakıldı. Birbuçuk saat süren eylemin ar-dından, eylemciler şehrin en iş-lek caddesine kadar sessizce pankartlı yürüyüş yaptılar. Eyleme, Bild ve Neue Presse gaze-terleri haber olarak yer verdiler.

23 Mart'ta Essen'de TC Baş-konsoloslugu önünde 25 yurtse-verin katıldığı bir gösteri eylemi yapıldı. Sloganlar arasında TC bayrağı yakıldı; eylemin amacını içeren bildiriler dağıtıldı. Baş-konsolosluğun çağrısı üzerine 15'e yakın polis arabası geldi ve yurtseverleri kuşatmaya aldı. Polis tarafından göstericilerin kimlik kontrolü yapıldı. RTL-Plus TV'si eylem yerinin çeki-mini yaptı ve yurtseverlerden bilgi aldı. WDR-Essen muhabi-rine de eylemin amacı aktarıldı.

24 Mart günü Münster'de yak-larık 130 Kürdistanlı, TC Kon-solosluğu önünde bir protesto eylemi gerçekleştirdi. "Yaşasın Başkan APO", "Yaşasın Nu-saybin-Cizre Direnişimiz" vb. sloganlar arasında TC bayrağı yakıldı. Ayrıca Türkçe ve Al-manca konuşma yapılarak sö-mürgeci TC'nin uygulamaları teşhir edildi.

31 Mart'ta Göppingen'de 200'ün üzerinde kitlenin katıldığı bir yürüyüş yapıldı. Atılan sloganlar ve davul-zurna eşliğinde yapılan folklorik gösteriler eylemi coşku-lulaştırdı. Türkçe ve Almanca bildirilerin de dağıtıldığı eyleme; ERNK taraftarlarının yanı sıra SP, Partizan ve Cephe (Acilciler) taraftarları da dayanışmacı ola-rak katıldılar.

DANİMARKA

16 Mart günü içinde kadın ve çocukların da yer aldığı bir grup ERNK taraftarı, Danimarka Radyo-Televizyon Kurumu'nu iş-

Viyana

gal etti. Kurum yetkilileri eyle-min talebini kabul edince, yurt-severler eylemi sonuçlandırdılar.

Bu eylemin ardından ERNK taraftarları 3 ayrı grup halinde ajans ve basın organlarını ziya-ret ederek, Kürdistan'daki ge-lişmelere ilişkin bilgilendirme yaptılar.

Ayrıca Kürdistan Komitesi, Kürdistan'daki gelişmeleri içe-ren açıklama hazırlayarak, ba-sın-yayın kuruluşlarına gön-derdi.

Danimarka basın-yayın or-ganları, Danimarka'daki pro-testo eylemlerine ve Kürdis-tan'daki gelişmelere yer verdiler.

İSVEÇ

22 Mart günü Stockholm'de İsveç Parlamentosu önünde, ço-ğunluğu kadın ve çocukların

oluşturduğu 60 kişilik bir yurt-sever grup, gösteri eylemi yaptı. Eylemde, İsveç'in TC'nin uygu-lamaları karşısındaki sessizliği de protesto edildi ve bir siyah çelenk, meclisin önüne bırakıldı. Ayrıca Kürdistan Komitesi üyesi ve Sosyal Demokrat Parti millet-vekili Hans Goran Frank'la da görüşülerek eylemin amacını içeren basın açıklaması verildi. H.G. Frank, kendisine verilen basın açıklamasını partisine, di-ğer tüm parti temsilcilerine ve basın-yayın kuruluşlarına ilete-ceğini bildirdi. ERNK taraf-tarları, bu eylemleri ardından İsveç TV'sine giderek işgal eyle-mini gerçekleştirdiler. Burada TV'nin tek yanlı yayını protesto edildi. TV ile yapılan röportajlar ardından yurtseverler, "Yaşasın ERNK" sloganını atarak eylemlerini sonuçlandırdılar. Eylemlere İsveç basını, haber ola-rak yer verdi.

AVUSTURYA

22 Mart günü Viyana'da yak-larık 55 yurtsever, TC Kon-solosluğu önünde bir gösteri eylemi gerçekleştirdi. Eylemde, Türkçe konuşma yapılırken TC bayrağı yakıldı ve Almanca bil-diriler dağıtıldı. Eyleme, Volks-timme ve Kurier gazeteleri haber olarak yer verdiler.

arada yüzlerce polisin saldırısına uğradılar. Polis, bu saldırısını basından gizlemek için caddenin birine çadır çekti. Eylem, ka-rarlılıkla sürdürüldü ve fakat her eylemci başına 5-6 polis düş-tüğü için, saat 21.00 sularında yurtseverler polis merkezine gö-türüldüler. Burada yapılan kimlik kontrolü, sabah saat 04.00'e kadar devam etti. Ardından 4 yurtsever dışında diğer eylemci-ler serbest bırakıldı. Eylemi dü-zenlemekten sorumlu tutulan 4 yurtseverin isimleri, İngiliz bası-nında hiç açıklanmazken Hür-riyet ve Tercüman gazetelerinde 2 gün üstüste yayınlandı. Bu, İngiliz polisi ile MİT ilişkisini düşündürüyor. Polis uygulaması bazı çevrelerce tepkiyle karşı-landı ve eylem İngiltere ile Av-rupa kamuoyunda güçlü bir etki yarattı.

NORVEÇ

22 Mart günü Stavanger'de içinde çocukların da bulunduğu 15 kişilik bir grup ERNK ta-raftarı, Uluslararası İnsan Hak-ları Derneği'ni işgal etti. Dernek yetkilisi, eylemin talebini kabule yanaşmayınca yurtseverler tale-binde direttiler. Bunun üzerine eylemcilerin talebi, derneğin Londra'daki merkezine ve Oslo'daki şubesine bildirildi. Ay-rıca Stavanger Aftenblad gaze-tesi eyleme geniş yer verdi.

İSVİÇRE

24 Mart günü Cenevre'de ERNK taraftarı 50 kişilik bir grup yurtsever, THY bürosu önünde bir protesto gösterisi yaptı. Eylemde TC'nin uygu-lamaları teşhir edildi ve TC bay-rağı yakıldı.

Yine aynı gün, "İlticacılarla Dayanışma Komitesi"nin, ırkçı-lığı ve yabancı düşmanlığını pro-testo etmek amacıyla düzenle-diği mitinge katılan ERNK taraftarları, yabancı basını Kürdistan'da incelemeye çağıran ve TC'nin faşist uygulamalarını teşhir eden bildiriler dağıttılar. Ayrıca 2000'i aşkın kitlenin ka-tıldığı mitingde, "Türk ordusu faşisttir", "Yaşasın Kürdis-tan", "Kürdistan kazanacak" vb. sloganları Fransızca atarak, kamuoyunun ilgisini çektiler. Basın, televizyon ve radyo yayı-nlarında her iki eyleme de yer verildi.

AVUSTRALYA

25 Mart günü Kürdistanlı yurtseverler, "Botan'a selam" adı altında bir bilgilendirme to-plan-tısı gerçekleştirdiler. Toplan-tıya 70 yurtsever katıldı. Toplan-tıda, Avustralya'daki yurtse-verleri de etkileyen Kürdis-tan'daki son gelişmeler işlendi.

26 Mart'ta ise, 40'ı aşkın ERNK taraftarı, TC Kon-solosluğu önünde bir miting ge-rçekleştirdi. Kadın ve çocukların da içinde yer aldığı yurtsever grup, sloganlar atarak TC'nin işlediği hiçbir suçun cezasız kal-mayacağını açıkladı. Yurtse-verlerin eylemi, kamuoyunun yoğun ilgisini çekti. Ayrıca basın ve yayın organları eylem yerine gelerek bilgi aldılar.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK) Avrupa Örgütü'ne

Halkımızın başına yüzyıllardır bela kesilen talan, işgal, sömürgecilik ve her türden çağdışı baskıya karşı ayaklanmada çağa uygun bir kavga vermede en büyük engel olan, halk olarak parçalanmışlığımız senin şahsında son buldu.

Ülkemizin her karış toprağı, senin bayrağın altında saf tutmuş, halkımızın kanyla sulanıyor; analarımız ve bacılarımızın en güzel ezgileri senin saflarında birleşmiş. Halkımız en acı ağrıtlarını senin kayıplarına yakıyor.

Dünya halkları senin şahsında örgütlü, bilinçli, ileriye dönük dost bir halk buldu. Sen bu dost halkların istemi ve dileğisin ERNK. Sen halkımızın gür sesisin ERNK. Kürdistan halkı senin saflarında her gün daha da sıkıca birleşiyor.

Halkımızın, senin bayrağın altında girmiş olduğu ulusal kurtuluş ve siyasal birlik sürecinde, Batı Almanya'da öğrenim gören Kürdistanlı aydın öğrencilerin de kendi örgütlemesini kaçınılmaz kılmıştır. 23-25 Şubat 1990 tarihleri arasında gerçekleştirildiği toplantısında bu yönlü

ilk adımlarını atmıştır.

Bu bilinçle yola çıkarken M. DOĞAN, H. DURMUŞ, K. PİR'lerin bir halk olarak yeniden var olma mücadeleleri, örgütlülüğümüzün meşalesi olacaktır.

-Yaşasın ERNK!

-Yaşasın ERNK saflarında birleşen Kürdistanlı aydın öğrencilerin mücadeleleri!
-Kahrolsun sömürgecilik, emperyalizm ve her türden gericilik!

Batı Almanya Kürdistanlı Yurtsever Öğrenciler Birliği-Hazırlık Komitesi
YWKK-KA-liqê
Almanya Rojava
06.03.1990
Bielefeld

HEIDELBERG'DE BİR ERNK TARAFTARI POLİS TARAFINDAN SINIRDIŞI EDİLDİ

(Mannheim/Berxwedan)

Birkaç yıldan beri Heidelberg'de oturan ERNK'nin aktif bir taraftarı, 22 Mart günü sabahın erken saatlerinde ailesi ile birlikte polisin keyfi uygulaması sonucu sınırdışı edildi.

Mahkemenin izni olmamasına

NANCY'DE İŞKENCEYE KARŞI YÜRÜYÜŞ

(Nancy/Berxwedan)

31 Mart 1990 günü 11 örgütün Fransa'da işkenceye karşı gerçekleştirdiği yürüyüşte, Kürdistan Komitesi de yer aldı.

Yürüyüş eyleminde, işkence uygulayan dünya ülkeleri üzerinde tartışıldı.

Kürdistan Komitesi, yayın sergisi açtı. Son gelişmeleri içeren bildiri dağıttı. Yürüyüşe katılanlara hitaben hazırlanan bir yazı okundu.

Bölgesel televizyon ve bazı Fransız gazeteleriyle röportaj yapıldı.

İşkenceye karşı yürüyüş eylemi, değişik renkli çok balon uçurularak sonuçlandı.

YABANCILAR YASASINI PROTESTO YÜRÜYÜŞÜNDE POLİS PROVOKASYONU

(Hamburg/Berxwedan)

24 Mart 1990 günü binlerce Alman ve yabancı ortaklaşa bir protesto yürüyüşü düzenledi.

Yürüyüşe Devrimci Birlik Platformu'nda yer alan örgütler ve diğer Türkiyeli sol hareketler de katıldı.

Alman emperyalizminin yabancılar aleyhinde çıkardığı yeni yabancılar yasası, yürüyüşe katılan kitleler tarafından protesto

edildi.

Polisin provokatif oyunlara başvurması sonucu, göstericiler ile polis arasında çatışma çıktı. Bundan cesaret alan Naziler de yürüyüşçülere karşı saldırıya geçtiler.

Yürüyüş son olarak mitinge dönüştürüldü. Burada eylemin amacına ilişkin çeşitli dillerde konuşmalar yapıldı.

ERNK taraftarları ayrıca, Kürdistan "Serihildan"ıyla dayanışma sloganları attılar ve Kürdistan'daki gelişmeleri aktaran bildiriler dağıttılar.

ENTERNASYONALİST DAYANIŞMA MİTINGİ

(Bonn/Berxwedan)

24 Mart günü B. Almanya'nın başkenti Bonn'da ERNK taraftarı Kürdistanlı yurtseverler ile El Salvadorlular ortaklaşa kardeşlik ve beraberlik mitingi düzenlediler.

Mitinge çok sayıda Alman ve yabancı katıldı. ERNK taraftarları, Kürdistan'daki gelişmeleri ve kurtuluş mücadelesi veren dünya halklarıyla enternasyonalist dayanışmanın önemini içeren Almanca konuşma

yaptılar. El Salvadorlular adına yapılan konuşmada da, El Salvador ve Kürdistan'daki gelişmelere dikkat çekildi. Konuşmalar, alkışlar ve kardeşlik ile mücadele birliğini dile getiren sloganlar arasında dinlendi.

ERNK taraftarları, yayın sergisi açtılar ve Kürdistan'daki gelişmelere ilişkin bildiriler dağıttılar. Ayrıca folklor gösterileri coşkuyla izlendi.

Miting, bir ozanın söylediği türküyü son buldu.

Feyka Kurdistan ve Federal Almanya'nın Kürdistan'la Dayanışma Grupları tarafından

Almanya'da "Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine bağış kampanyası" başlatıldı

Almanya'nın değişik kentlerinde faaliyet yürüten Kürt Halkı'nın Dostları, Feyka Kurdistan ve Almanya Kürdistan Komite, Bağış Kampanyası başlattı.

Adı geçen kuruluşlar, konuya ilişkin bildiri ve afişlerle kampanyayı 6 Nisan 1990 tarihinden itibaren resmen başlattılar.

Yapılan açıklamada, Kürdistan'ın sosyal ve coğrafik durumu tanıtılırken, Kürdistan'da PKK, ERNK ve ARGK önderliğinde Kürt halkının özgücüne dayalı ulusal kurtuluş savaşının ulaştığı düzey ve bu mücadelede Kürt halkına yardımın gerekliliğine dikkat çekilmektedir.

Yardımanın hangi maksatla toplandığının somutlaştırıldığı açıklamada, şunlar belirtilmektedir:

- "1- Politik tutuklulara, yakınlarına, çocuklarına ve avukatlarına yardım,
- "2- Kurtuluş savaşçıların silah, ilaç, giyim, yiyecek, uyku ve yazı malzemeleri için yardım,
- "3- Kürt çocuklarının eğitimi için yardım,
- "4- Sömürgeci devlet terörünün kurbanları için yardım."

Bağış Kontosu:

Beate Berg, Hamburg Sparkasse, Konto-Nr. 1042802221, BLZ 200 505 50

Not: Bağış sadece para olarak yapılmaktadır.

Uluslararası Demokrat Hukukçular Birliği'nin Barcelona'da yapılan 13. Kongresi'nden haberler

19-24 Mart 1990 tarihleri arasında İspanya'nın Barcelona kentinde yapılan Uluslararası Demokrat Hukukçular Birliği'nin 13. Kongresi'nde Kürdistan-Komite de çağrılı örgütler arasındaydı.

Uluslararası Demokrat Hukukçular Birliği, II. Dünya Savaşı'ndan sonra Alman faşistlerinin yargılanmasına katılan hukukçular tarafından kuruldu. Nürnberg Mahkemeleri'nin sonuçlanmasından sonra bu mahkemelere katılan hukukçular kendi aralarında bir birlik oluşturma eğilimine girdiler. Kurulduğu ilk yıllarda birlik, daha çok Avrupa ülkelerinde bir gelişme gösterdi. En son olarak Barcelona'da yapılan kongresine ise, 103 ülkeden hukukçu örgütlerini temsil eden delegelerin yanı sıra, bazı ulusal kurtuluş hareketleri, Birleşmiş Milletler ve UNESCO'da yer alan örgütler de çağrılıydı.

Kürdistan Komite sözcüsü, kongre bünyesindeki ulusların kendi kaderlerini tayin hakkıyla ilgili toplantıda bir konuşma yaptı. Sözcü, konuşmasında Kürdistan'ın mevcut durumu, Türk sömürgeciliğinin Irak örneğini izleyerek Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi savaşçılarına karşı kimyasal silah kullanması, yüzlerce köyün boşaltılması, ARGK gerillalarının toplu mezarlara doldurulması, kitle katliamları vd. konuları kapsamlı bir şekilde ele aldı ve somut örnekleriyle ortaya koydu.

Bunun dışında, kongre genel ve yerel konularda hazırlanan çok sayıda karar tasarılarını

veya haklarıyla ilgili olarak verilen kararı desteklemekle yetinmemeleri, kendi ülkelerinde Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletleri, özellikle de Türk sömürgeciliğini ve uyguladığı özel savaş teşhir etmeleri çağrısında bulunuldu.

Ayrıca çocuk haklarıyla ilgili çalışma grubunun hazırladığı komisyon raporunda Kürt çocuklarının savaş çocukları oldukları, sömürgeci devletlerin ülkelerini işgal ettiği ve bu konuda Birleşmiş Milletler ve Kızılhaç'ın korumasına gereksinim duyulduğu belirtildi.

Uluslararası Demokrat Hukukçular Birliği'nin 13. Kongresi'ne katılan ve FAC-PKK Davası'nda yer alan bir savunma avukatı, dava hakkında kongreye bilgi verdi. Bu davanın Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı Türk sömürgeciliğini desteklemek amacıyla açıldığını, hukukla ilgisi olmadığını belirterek ek bir karar tasarısı sundu. (Bu karar tasarısı onaylandı ve Berxwedan'ın geçen sayısında yayınlandı).

Irak delegasyonu ve Arap ligası, Kürdistan'la ilgili karar tasarısını durdurma girişiminde bulundu. Ama bu çabalar sonuç vermedi ve kongre delegelerinin yoğun tepkisiyle karşılaştı.

Kongreye katılan ve 103 ülkeyi temsil eden delegeler, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yakın bir ilgi duyarak, bu mücadeleyi destekleyeceklerini açıkladılar.

Bunun dışında, kongre genel ve yerel konularda hazırlanan çok sayıda karar tasarılarını

da onayladı. Bunlar arasında silahsızlanma, çevre kirliliği, dış borçlanma vb. gibi konular ve sorunlar da bulunmaktadır.

Uluslararası Demokrat Hukukçular Birliği 13. Kongresi'nin Kürt halkına ilişkin kararları:

- Kürt halkının durumundan ve özellikle de toplu göçler ve kimyasal silahlar kullanıldığı doğrultusundaki iddialardan kaygılanarak;

- 1988 yılında Uluslararası Demokrat Hukukçular Birliği'nin Kürt kültürünün korunması doğrultusunda yaptığı uluslararası çağrısı hatırlatarak;

- Ulusların kendi kaderini tayin hakkını gözönünde bulundurarak;

1- Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkının kendisine ait olduğunu kabul eder, açıklar.

2- Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'na, Kürt halkının durumu üzerine araştırma yapması ve bunun sonuçlarını kamuoyuna açıklaması için müracaat eder.

3- Uluslararası Demokrat Hukukçular Birliği'nin bürosunu, bu durum üzerine kendisini detaylı olarak bilgilendirmesi için görevli kılar.

4- Gelecek genel kurultayın Kürt halkının hakları konusunda detaylı ve kesin tavır almasını karara bağlar.

23 Mart 1990
Barcelona

BERXWEDAN Abone fişi

Adı, Soyadı: .....
Adres: .....

6 Aylık

Almanya içi:

DM 30 ☐

Almanya dışı:

DM 35 ☐

1 Yıllık

Almanya içi:

DM 60 ☐

Almanya dışı:

DM 70 ☐

Abone hesap numarası:

Bfg. - Bonn

Konto Nr.: 1205242100

BLZ: 380 101 11

Yazışma adresi:

Feyka-Kurdistan

Postfach 15 31

5300 Bonn 1

NOT: Bu fişi doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yukarıdaki yazışma adresine postalayınız.

FAC'nde MİT çalışmaları, faşist Türk sömürgeciliği ile Federal Alman dostları arasında sorunlara neden oluyor

Türk Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT)'nin Federal Almanya'daki faaliyetleri, 3 Nisan 1990 tarihinde Alman 1. Kanal Televizyonu ARD'de yayınlanan "Panorama" programında geniş olarak teşhir edildi. Açıklama, FAC-TC ilişkilerinde şimdiye kadar olmayan bir durumu yansıttı. Çünkü, FAC'nde MİT faaliyetleri açıldı ve FAC güvenlik ve istihbarat güçlerinin himayesinde yürütülüyordu. Açıklamalar, Federal Alman ve tüm Avrupa basınında geniş olarak yeraldı. Türk burjuva basını ise, açıklamaların anlamını daraltmaya çalıştı. TC, uşaklığını yansıtan bir tutumla dostuna sadece sitemlerini ilettiler, sorunun gizli görüşmelerle çözülmesini istedi...

MİT FAALİYETLERİNİ DURDURUN

Alman 1. Kanal Televizyonu ARD'de yayınlanan programda yapılan açıklamaya göre, TC'nin FAC'nde bulunan 13 konsolosluk ve Bonn Büyükelçiliği bünyesinde diplomat statüsüyle 30 MİT ajanı çalışmaktadır. Bunlardan 15'i FAC güvenlik güçleri tarafından tesbit edilmiştir. Bu ajanlara bağlı olarak da en az 200 muhbir çalıştırılmaktadır.

Stuttgart ve Hamburg Eyalet Başsavcıları iki ayrı soruşturma açmalarına rağmen, bu, MİT'nin faaliyetlerini açığa çıkarmaktan ve üzerine gitmekten çok, sorunun üzerine örtmeye yönelik görünmektedir. Çünkü, MİT'nin faaliyetleri yıllardır bilinmektedir.

Abdülhamid'in meşhur "ajan-muhbir" örgütünü o zamanki Alman dostları örgütledi. Enver Paşa'nın "Teşkilat-ı Mahsusa" ve 1965'te bugünkü şeklini alan MİT'nin öncüsü olan MAH örgütünü de 1928'de kuranlar arasında Alman ordusunda görevli Albay Nicolai vardı.

Harp Dairesi ile birlikte PKK ve Kürt yurtseverleri üzerinde yoğunlaştırıldı. Özellikle FAC, MİT ajanları ile dolduruldu. MİT, bir örgütün adını kullanarak, diğer bir ilercide devrimci örgüt hakkında bildiri dağıtıyor, bu bildirilerde devrimci ve yurtsever insanlar ihbarlanıyor ve hedef haline getiriliyordu. "ERNK-Avrupa Temsilciliği, 20.12.1987; Kürdistanlı Yurtsever Devrimciler, Ağustos-1987; Kürdistan Gençliği-Hamburg, 26.07.1987 vb." MİT'nin dağıttığı bildirilerden sadece bir kağıdır.

Tanınmış kişiler tehdit ve şantajla ajanlaştırılmaya çalışılmıştır. Bu ajanlaştırma faaliyeti yıllardan beri sürdürülmektedir. Aynı şekilde dernek ve örgütlerin içine ajan ve ajan-provokatörler sokulmaktadır. Yakalanan ajanların bu konudaki açıklamaları, Serxwebûn gazetesinin 1989-90 yılındaki sayılarında yayınlanmıştır. Bu ajan ve provokatörlerin bir kısmı, komplo düzenlemek için bilgi toplamakla sorumludur.

Bu ajanların itiraflarından da anlaşıldığı gibi, özellikle FAC'ndeki THY büroları, turizm büro-

man gibi gazeteleri ve muhabirlerini doğrudan kullanmaktadır. Olof Palme olayı hakkında Hürriyet gazetesinin üstlendiği işlev ve yaydığı yalan haberler, MİT-gazeteci işbirliğine en somut örnektir. MİT, FAC'nde Türkçe yayın yapan radyo ve Türk çalışanlarını da aynı amaçla kullanmaktadır.

Yine MİT, sözde Türkiye'de varolan "Anadolu Basın Birliği", "Anadolu Anadolu Kadınlar Birliği" vb. adlar altında broşürler hazırlayıp dağıtmaktadır. Bu broşürler renkli olarak, hem de en kaliteli kağıda basılmakta ve çok yaygın olarak yurtseverlerin adreslerine postalanmaktadır. Bu broşürlerin tümü PKK, ERNK ve ARGK aleyhtardır. Broşürleri yayınlayan örgütler, MİT'nin paravan örgütleridir.

Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi'nde 17 Kürt devrimci-yurtsever politikacısı aleyhine açılan ve halen yürütülmekte olan davanın açılmasında Türk MİT'nin rolü çok belirgindir. Özellikle bu dava, sömürgeci Türk devleti ve FAC istihbarat örgütleri arasındaki ortak çalışmanın en belirgin kanıtıdır.

Emperyalist ve gerici işbirliğinin siyasal cephesi. Kirli işbirliğinin mimarları; soldan sağa Faşist-sömürgeci Türk devletinin Karlsruhe konsolosu Sevinç Dalyanoğlu, Bonn Büyükelçisi Oktay İşçen ve FAC Başsavcısı Kurt Rebmann Yıl 1986. FAC PKK davasının komplocu senaristleri "Uluslararası terörizm konusunda ortak hareketi görüştüklerini" ileri sürüyorlar.

vardı. Durumları oldukça karanlık iki tane şahit, 1988 Şubat'ta da yardımlarına koştu. Ardından biri daha bulundu. Bu üç kişiden en azında birinin MİT'yle ortak çalıştığı tesbitlidir.

İşbirliği, sadece şahitlerin temini ile sınırlı kalmamış, FAC savcılığı ve istihbarat örgütleri, Kürt yurtseverleri ve derneklerine ait ellerinde bulunan bilgileri MİT'na aktarmışlardır. FAC Başsavcılığı tarafından "hukuki yardım" örtüsü altında Türk devletine aktarılan belgeler; Düsseldorf davasında iki tarafın işbirliğini somut olarak belgelemektedir. Bunlar, savunma avukatlarının bütün taleplerine rağmen, işbirliğinin belgeleneceği korkusu ile verilmemiştir.

Ancak Düsseldorf'taki Kürt davasının şimdiye kadarki bölümünde gerek devrimci-yurtsever Kürt politikacıları gerekse de savunma avukatları tarafından, bu işbirliği somut olarak belgelendi. Verilen belgeler arasında gerek FAC'ndeki, gerekse Kürdistan ve Türkiye'deki yurtseverlerin isim listesi de vardır. Bu listede adı olan pek çok yurtsever, Kürdistan ve Türkiye'de tutuklanmış ve ağır hapis cezalarına çarptırılmıştır. FAC'dan Kürdistan/Viranşehir'e izine giden Kürt yurtseveri Derviş Sevgat, FAC'nin verdiği isim listesinde adı geçtiği için tutuklanmış ve işkenceden öldürülmüştür.

"Panorama" adlı televizyon programında MİT'nin yıllardan beri bilinen FAC'ndeki faaliyetleri ancak belli yönleriyle ve açık olarak sergilendi. Fakat şimdi, bu skandalın boyutlarını daraltmak ve hatta tümüyle gizlemek için her türlü yol denleniyor. Federal Mahkeme, MİT ajanlarının "diplomat statüsünde" oldukları i-

çin dokunulmazlıkları olduğunu ileri sürerek haklarında dava açılmasını reddetti. Bu davranış, FAC makamlarının birşeyleri gizlemeye çalıştıklarına dair şüpheleri güçlendirdi. FAC hukukunun gizli istihbarat faaliyetleri konusunda sergiledikleri gayret, bu somut olayla bir daha belgeleniyor.

Bu, Türk-Alman ilişkilerinin gerici ve emperyalist karakterini bir kez daha kanıtlamaktadır. Türk rejiminin faşist ve barbar karakteri, özellikle Kürt halkına karşı insanlıkdışı ve barbar pratiği, sömürgeci-faşist Türk devletinin yurtdışındaki faaliyetlerinin de ölçüsüdür. Bu anlamda MİT'nin FAC'ndeki faaliyetleri hem tamamen gayri-meşru, hem de halklar hukuku ve insan haklarına ilişkin uluslararası yasaların çiğnenmesi anlamına gelmektedir.

Biz ERNK-Avrupa Örgütü olarak, FAC'nin tüm ilercide-demokrat kamuoyunun ve özellikle de basının dikkatlerini insan haklarına aykırı bu uygulamalara çekiyor ve MİT'nin Türkiyeli ve özellikle Kürdistanlı devrimci ve yurtseverlere yönelik faaliyetlerinin sona erdirilmesi için yürüttüğümüz çalışmada bizimle birlikte hareket etmeye çağırıyoruz.

- Federal Alman ve Türk İstihbarat ve Polis örgütleri arasındaki işbirliğine son!
- Federal Almanya'daki MİT faaliyetleri durdurulsun!
- Düsseldorf'daki PKK davası hemen durdurulsun ve tutuklu Kürt politikacıları serbest bırakılsın!

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK-Avrupa Örgütü
9 Nisan 1990

KÜRDİSTAN HALKININ SAYGIN MÜCADELESİNİ LEKELE PKK'DAN HESAP SORALIM

KOMKAR Federal Almanya Kürdistan İr Burgunderstr. 35-37, 5000 KO

ÇAĞRI

Apo ve çetesini yukarıda saydığımız bütün bu olaylardan sonra, Tüm DEMOKRATİK KAMUOYU, Tüm TÜRKİYE VE KÜRDİSTANLI İLERİ GÜÇLER, ve YURTSEVER HALKIMIZ adına H A İ N ilan ediyoruz.

10.7.1987

DEMOKRAT HALKI

Hainleri Tanıyalım!...

BURKAY bir toplantıda Kürdistan'daki kutsal mücadele, ezalandırılmasının Kürt halkına ve devrime hizmet etmedi, iletirmektedir.

ACIKLAMA

HALKIMIZ ADINA ÇİĞIRKANLIK YAPANLAR VE DÜNYA ALDATMAYA ÇALIŞANLAR MASKENİZ DÜŞTÜ

Bizler, PKK örgütünün "Kurtuluş mü. örgüte inanmış talihsiz gençleriz. PKK'n verdiği topraklarda halkımıza karşı giriştiği katli dönüştür. Bu düşten uyanmamıza sebep olmuştur

Türk istihbarat örgütü MİT'in, FAC istihbaratının olanklarından yararlanarak ve FAC yasalarının himayesinde değişik örgüt adlarını kullanarak dağıttığı ve yurtseverlerin evlerine postalandığı suç bildirilerinden birkaçı.

PKK'YI HAIN İLAN EDİYORUZ

KÜRDİSTAN GENÇLİĞİ

F. Almanya - Hamb

DEMOKRATİK KAMUOYUNA, TÜM TÜRKİYE VE KÜRDİSTANLI İLERİ GÜÇLERE, KÜRDİSTANLI YURTSEVERLERE

Türkiye Kom. Merkez Komitesi Adına

Tıp ve TKP, çağımızın ye Birleşik Komünist Partisi, olara nin amacı, terörizmin her çeşidini, öldür. Türkiye'de demokratik yenileme sürecinin yolunu

MİT'nin bugünkü faaliyetlerinin esasını, "yıkıcı" faaliyet olarak değerlendirdiği ulusal-toplumsal devrimci muhalefeti izleme ve önleme oluşturmaktadır.

MİT'nin yurtdışı faaliyetleri, 1980 askeri-faşist darbesi ardından yoğunlaştı. Çünkü, muhalifler yurtdışına çıkmışlardı. PKK önderliğindeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin silahlı olarak gelişimi üzerine MİT faaliyetleri de 1985 yılında itibaren Askeri İstihbarat ve Özel

ları, bankalar, tercüme büroları ve çeşitli ticaret şirketleri ile konsoloslukların denetimindeki spor ve kültür kurumları MİT ajanlarının yuvaları durumundadır.

MİT'nin diğer bir faaliyeti de, propaganda ve yalan haber yaymadır. Amaç, kamuoyunu etkilemek ve devrimcileri, içinde bulundukları ülkelerin yasaları karşısında zor duruma düşürmektir. MİT, bu konuda FAC'nde çıkan Hürriyet, Milliyet, Tercü-

Sözkonusu televizyon programında da vurgulandığı gibi, Federal Başsavcılık gerçekte açığa çıkan MİT faaliyetlerinin üstüne gitmiyor. Bunun nedeni, MİT'nin ve FAC savcılık ve istihbarat kurumlarının, Almanya'daki Kürt yurtseverlerinin çalışmalarını kriminalize etme faaliyetinde ortak çalışmış olmalarıdır.

Federal Başsavcılık, 1987 yılında ceza yasasının 129a maddesine dayanarak dava açtığı zaman, somut itiraflara ihtiyacı

PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, geniş kitleleri de içine alan halk ayaklanmalarıyla yeni bir boyut kazanmış bulunuyor. ARGK'nin yaygın eylemliliği ile birleşen halk ayaklanmalarımız, sömürgeci-faşist rejimi tarihin en çürümüş, en derin bunalımına itti.

İşte tam da bu noktada, sömürgeci burjuva basın-yayın organları alelacele kolları sıvıyarak savaş kışkırtıcılığı ve katliam çığırtkanlığına başladılar. Öyle ya, daha dün kölesi olan ve her türlü ulusal, toplumsal ve insani hakları elinden alınarak hiçleştirilen Kürt halkı, bugün PKK, ERNK ve ARGK önderliğinde ulusal bağımsızlık talepleriyle ayağa kalkıyor; bu durum sömürgeci-faşist Türk devletinin Kürdistan'daki varlığını temelden sarsıyordu. Kürdistan halkı, artık sömürgeciliği tanımıyor, onun egemenliğini reddediyor; emperyalizm patentli reformist istemleri en radikal çıkışlarıyla reddettiğini tüm dünyaya ilan ediyordu. Bunun karşısında sömürgeci devlet askeri, bürokrati, politikacısı ve tüm varlığıyla büyük bir telaşa kapılıyor; gözü dönmüş bir şekilde silahlı halk kitlelerinin üzerine tankını, panzerini sürüyor ve önüne geleni kurşunluyordu. Ama bu, halk ayaklanmalarımızı bastırmak bir yana, daha da yaygınlaşmasına, kitleselleşmesine yol açıyordu.

Kürdistan halkı büyük bir coşku ve ulusal bağımsızlık bilinci ve istemiyle PKK önderliğinde bağımsızlığa koşarken, Türk devleti de yıkılmamanın, çağdışı varlığını ne pahasına olursa olsun koruyabilmenin telaşına düşüyordu.

"Devlet elden gidiyor" feryadıyla kağıda kaleme sarılan aydın bozuntusu bazı köşe yazarları da "devleti kurtarma reçeteleri" yazıp çiziyorlardı durmadan. Hatta bazıları bu işte öylesine ileri gidiyordu ki, sömürgeci rejimin başbakanı bile, "Halk PKK'yi destekliyor" diye itiraflarda bulunurken, onlar bu gerçeği inkar etmekle kalmayıp, "Yaşasın Kürdistan" diye ayaklanan onbinlerce yurtseverin anında "seslerinin kesilmesi"ni talep ediyorlardı.

Özellikle de Cumhuriyet gazetesi ve köşe yazarları, adlarına layık olabilmek ve "Cumhuriyet"i yaşatabilmek için, ellerinden geleni yaptılar ve hala da yapıyorlar. Kendi varlığını Kürdistan üzerindeki sömürgecilikte ve kemalizmde bulan "Cumhuriyet"i, aynı "Cumhuriyet"in çocuğu olan Cumhuriyet gazetesi ve köşe yazarlarının "kurtarmaya" çalışmasında şaşılacak hiçbir şey yoktu tabii.

Örneğin; 25 Mart 1990 tarihli Cumhuriyet gazetesinde Hasan Cemal şöyle yazıyordu:

"Güneydoğu'da terörle mücadele açısından güvenlik alanında birçok eksiğin bulunduğu biliniyor. Onun için önlemlerin değişik bakımlardan yoğunlaştırılması, bugüne dek yapılmayanın düşünülmesi ve yapılması önem taşıyor.

"Ama burada insanı düşündüren bir nokta var: Neden bunca yıldır hala belirli konularda bir türlü mesafe alınamamıştır? Örneğin gerek jandarmada, gerekse poliste özel ve profesyonel güçler neden kurulup geliştirilememiştir? Jandarmanın bu açıdan 'profesyonelleştirilmesi' niçin

şimdiye dek gerçekleştirilmemiştir?"

(...)

"O zaman nedir bu alanda hala elimizi kolumuz bağlayan? Eksiğin, gediğin kapatılmasını engelleyen? Teröre karşı daha çağdaş, daha ileri yöntemlerle savaşımı kısıtlayan nelerdir?"

"Terörle mücadele çok boyutlu bir iştir biliyoruz. Ama hiç olmazsa onun önemli bir boyutu olan güvenlik yanını layıkıyla yapabilirsek, ne iyi olurdu..."

Kemalist-sömürgeci rejimin, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında yaşadığı acz, çözümsüzlük ve çöküşü görüp de, "neden ezemiyoruz" diye hayıflanana sadece Hasan Cemal değil. Cumhuriyet'te aynı sayfada yazan katıksız şoven-kemalist Uğur Mumcu da bir hayli dertli görünüyor. Aynı tarihte yazdığı makalesinde, rejime Kürdistan'da sıkıyönetim ve seferberlik ilan etmesini önerdikten ve bunların faşist anayasaya uygunluğuna da kefil olduktan sonra;

"Bizler, elimizde bu kadar olanak varken, o güç koşullarda kurtarılan yurt topraklarını ve Kuwayi Milliye devrimcilerince kurulan laik ulusçu ve devrimci cumhuriyeti yaşatmakta niçin bu kadar yeteneksiz, inançsız, dirençsiz ve beceriksiz çıktık" diye çırpınıyor.

Bay Mumcu'nun, TC'nin enkazı altındaki debelenmeleri onu nefes alamaz hale getirmiş olmalı ki, sık sık adını andığı ve sadece kendisi için geçerli gördüğü "demokrasi" ve "insan hakları" gibi kavramları elinin tersiyle şöyle bir kenara attıktan sonra, başlıyor yeni katliam planlarına ve özel savaş taktiklerine:

"Bölgede 'olağanüstü hal' uygulanıyor. Yasa, bu koşullarda alınacak önlemler için hükümete yetki veriyor. Bu yetkiler kullanılıyor.

"Olağanüstü Hal Yasası'na 1986 yılında eklenen bir madde ile hükümete, 'komşu ülke ile varılacak mutabakat' ile 'mahdut hedefi sınır ötesi hareket planlayıp icra etmek' yetkisi de veriliyor.

"Yasaya tanınan yetkiler için muhalefet partilerinden destek istenmesi akla yatkın gelmiyor.

"Olağanüstü hal ilan edilen illerin sayısı artırılabilir.

"Bir başka önlem de sıkıyönetimdir.

"Bölgede sıkıyönetim ilan edilebilir.

"Sıkıyönetim, hükümetçe ilan edilir ancak. Bu karar, TBMM'since onaylanır. İlan edilecek sıkıyönetim için Özal, muhalefet liderlerinin desteğini isteyebilir.

"... 'Olağanüstü hal' kararı da TBMM'de onaylanıyor.

"Gerek 'olağanüstü hal', gerekse 'sıkıyönetim' aşağı-yukarı aynı yetkileri veriyor. Sıkıyönetimde yetkililer, sıkıyönetim komutanlarınca, olağanüstü halde de valiler ve bölge valilikleri tarafından kullanılıyor.

"Esgüdüm ise başbakanlıkça sağlanıyor.

"Bölgedeki olaylar eğer hükümetçe 'ayaklanma' veya 'vatan ve cumhuriyete karşı kuvvetli veya eylemli bir kalkışma' niteliğinde görülür ve bu ayaklanma ve eylemli kalkışma hükümetçe, 'ülkenin bölünmezliğini içten ve dıştan tehlikeye düşüren davranışlar' olarak nitelenirse, o

zaman, bir başka olağanüstü yönetim biçimi akla gelebilir.

"Bu yönetim biçimi, 'genel veya kısmi seferberlik' ilanadır. Bu kararı, cumhurbaşkanının başkanlık edeceği bakanlar kurulu alır. Bu karar, hemen TBMM'de görüşülür.

"Genel veya kısmi seferberlik ilanında bölgedeki komutanlar sıkıyönetim yasasından kaynaklanan bütün yetkileri kullanırlar

"Böyle bir karar için elbette muhalefet partilerinin desteği gerekir. Hele hele 'Bekaa Vadisi'ne bir askeri operasyon düşünülüyorsa, bu operasyon Suriye ile bir savaş olasılığını gündeme getirir. Bunun için de muhalefet partilerinin desteğini almak zorunludur.

"Yarınki toplantıda bu konular konuşulmaz ve önmek olarak yalnızca 'bölgede görevli personelin eğitimi' ve 'bu personelin görev sürelerinin uzatılması' gibi konular gündeme gelirse, toplantının 'iç politika taktiği' gereği olarak düzenlendiği anlaşılır." (1 Nisan 1990, Cumhuriyet)

Sık sık kendisinin cunta karıştı, demokrat ve hatta sosyalist olduğunu iddia eden Bay Mumcu, iş Kürdistan halkının feodalizme ve sömürgecilığe karşı bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesine gelince neden bu kadar rahatsız oluyor ve saldırganlaşıyor acaba? Yoksa, Kürdistan'da Türk sömürgeci varlığı ve vahşeti, katliamları, baskı ve sömürücüleri eşittir demokrasi, insan hakları ve sosyalizm mi oluyor onun için? İnsan bir kere düşünme yetisini ve insani özelliklerini yitirmeye görsün; eğer yitirirse Bay Mumcu gibi Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'da yürüttüğü kuralsız, ölçsüz, insanlıkdışı özel savaş "insanlık ve yurtseverlik" gereği olarak değerlendirmeye ve kabul ettirmeye çalışma sefilliğine ve utanmazlığına düşebilir. Ve onu da içine düştüğü bu curuf kuyusundan hiç kimse kurtaramaz.

Başta da belirttiğimiz gibi, Cumhuriyet, "Cumhuriyet"i kurtarmaya çalışıyor. Biliniyor ki, eteklerinden sıkı sıkıya yapıştığı o "Cumhuriyet" yıkılırken kendisini de birlikte götürecektir. Bunun için de Cumhuriyet gazetesinin köşe yazarları adeta kendi aralarında işbölümü yapmışlar. Bazıları kemalist-sömürgeci rejime akıl hocalığı yaparken, bazıları da halkımıza gözdağı vermeye çalışıyor. İlhan Selçuk, ikinciler içinde yer alıyor:

"Hele dünya dengeleri ve Orta-doğu koşullarını biraz bilenler, kullahlarını önlere koyarak düşünmelidirler. Şimdiye kadar Türkiye sınırının dışındaki benzeri eylemlerin kanlı faturası, eninde sonunda o yörede yaşayan Kürtlere çıkarılmadı mı? Son olay da Irak'ta yaşanmadı mı? Irak'tan Türkiye'ye sığınmak isteyen Kürtlerin öyküleri düşünüldürücü değil midir?" (31 Mart 1990, Cumhuriyet)

Yani Bay Selçuk'a göre, neredeyse sömürgeci-faşist Saddam rejiminin kimyasal silahlarla halkımızı katletmesinin sorumlusu da Kürt halkı ve yürüttüğü ulusal kurtuluş mücadelesidir! Veya PKK önderliğindeki Kürdistan halkı, bağımsızlık ve özgürlük talebi ve mücadelesinde direktir teslim olmazsa, TC de Irak gibi kimyasal silah kullanır; onun için de tez

elden bu işten vazgeçmelidir! Düşüncesinin iplerini kemalizmin tekerine bağlayan, Kürdistan halkının kaderini kemalist-sömürgeci Türk devletinin kaderine bağlayan Bay Selçuk, kendince gözdağı vermeye ve kopkoyu, vahşi bir sömürgeciliği haklı çıkarmaya çalışıyor. Zavallı Türk aydını düşüncede, politika ve eylemde bağımsızlaşamayınca nasıl da şaşkın, ne yaptığını bilmez bir konuma düşebiliyor! Bay Selçuk, işte bu aydın tipinin çok tipik bir örneğidir.

Cumhuriyet gazetesi ve köşe yazarları, tehditleri ve taktiklerinin gelişmeleri engellemeye yetmediğini görünce, bir kez daha sarılıyorlar kağıda kaleme ve ortak bir "Uyarı" yapıyorlar:

"Gazetemiz de sık sık vurguladığımız gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuyla eşzamanlı ve eşanlımlıdır. Bu kuruluş, Anadolu'da 'Aydınlık' çağının gerçekleştirilmesine dönüktür; laik, demokratik, çağdaş bir düzenin halk katlarına işlerliğe kavuşmasıyla mutluluğa kavuşabileceğimize inanıyoruz.

"Anadolu halkını birbirine düşmanlaştıracak girişimlerin halka düşmanlıktan başka bir anlamı olamaz. Milli Misak'a sırt çevirenlerin, Lozan'ı geçersiz sayabilecek kadar aymazlığa düşenlerin, Türkiye Cumhuriyeti'ni bölmeye çalışanların Anadolu halkına en büyük kötülüğü yaptıklarını söylemeye bile gerek yoktur. Bu biçimde biz siyaset, köyde olsun, kasabada olsun, yurttaşları bir çıkamaz sokağa itecek, büyük acılara sürükleyecek, demokrasiye açılış için gerekli koşullardan uzağa düşüreceklerdir. Cumhuriyet Türkiye'si'ni parçalamaya kalkışanların bu ham hayalden vazgeçmeleri kendileri için de bir iyilik olacaktır.

"Ülkemizde bugünkü yönetimin zayıflıklarından yararlanarak mesafe almış gibi görünenlerin akıllarını başlarına devşirmelerinde gerekli ilk koşulun altı kesin bir çizgiyle çekilmelidir: Bu ülkede yaşayanların ortak istenci neyse o olacaktır. Ortak istenç, ulusal bağımsızlık savaşıyla kurtuluş, laik ve de-

mokratik cumhuriyetin 'Milli Misak' sınırları içinde birlikte yaşama kudretidir.

"Ne sorununuz, ne derdimiz, ne davamız varsa bu çerçevede, bu sınır, bu kapsam içinde çözeceğiz. Kimse bunun ötesinde bir rüya görmesin; çünkü o rüya bir kabusa dönüşür ve uyuyanlarla uyutanlar gözlerini açtıklarında gerçeklerle karşılaştıkları zaman iş isten geçmiş olur." (28 Mart 1990, Cumhuriyet)

Eh, ancak bu kadar olurdu herhalde. Sömürgeci-faşist rejim, PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş savaşımız ve bunun bir parçası olan halk ayaklanmalarımız karşısında motoru hurdaya çıkmış bir araba gibi ortada kalınca, "belki direksiyona ben geçersen, araba yürür" diyerek öne fırlıyor Cumhuriyet gazetesi. Yazarında zaten, "TC ile eşzamanlı ve eşanlımlı" olduklarını kendileri belirtiyor. TC ile aralarındaki bu bağ, her ne kadar "demokratlık" iddiasında olsalar da, onları sömürgeciliği, faşizmi, insanlık ve halk düşmanı bir rejimi savunmaya, onun sözcüsü olmaya götürüyor. Kendileri bu kadar şoven, bağımsızlık, demokrasi, insanlık ve halk düşmanı olanlar, çağdaş insanlık ölçüleri ve değerleri karşısındaki utançlı, yüzkızartıcı konumlarını anlayamayacak kadar aymaz mıdırılar gerçekten? Hayır! Tam tersine son derece bilinçlidirler. Fakat bağımsızlık, özgürlük ve halk demokrasisi istemini ve mücadelesini boğmaya kalktıkları Kürdistan halkı, PKK önderliğinde devrimde zaferi yarattığı zaman, -ki bu, artık kesin bir gerçekliktir- onlar için iş isten geçmiş olacak. Tıpkı sahipleri gibi sağa-sola çırpınmaları, Tükenişin, çöküşün soğuk nefesini enselerinde duyarak can havliyle feryad etmeleri de o yüzden.

"Cumhuriyet"liğini gösteren Cumhuriyet gazetesi ve köşe yazarlarının savaş kışkırtıcılığı ve katliam çığılıkları, ancak o kurtarmak istedikleri "Cumhuriyet"in çöküşünü hızlandırmak ve kendilerini de onunla birlikte yok etmekten başka bir sonuç vermeyecektir.

Sömürgeci-faşist TC Parlamentosu'ndaki SHP'li bir milletvekilinden itiraflar:

4 Nisan 1990 tarihli Cumhuriyet gazetesinde "Devlet yok, yalan var" başlıklı yazıda, Cizre'de halk ayaklanmamızı yerinde görmek amacıyla Kürdistan'a gönderilen milletvekillerinden Musa Gökbel'in gözlemlerine yer verilmiş. Gözlemleri, aynı zamanda ulusal kurtuluş mücadelemizin kitleselliğinin ve geldiği aşamanın da bir itirafı oluyor. Bazı bölümleri olduğu gibi aktarıyoruz:

"- Korkudan titreyen kaymakam, taburundan çıkamayan tabur komutanı ve ağlayan yüzbaşı gördük.

"- Cizre'de 5 bin insan yürüdü, sloganları, 'Yaşasın PKK, kahrolsun faşist Türkiye' ve 'Özgür Kürdistan' idi. Bu olaylardan sonra yürüyüşün video kamera ile saptanmış görüntüleri, yakılan binalar, polis ve kariyerlerinde en az 200 kurşun deliği, indirilen kaymakamlık camları, TKİ'nin yakılan barakalarından sonra 174 kişi gözaltına alınıyor: 9 kişi mahkemeye sevk ediliyor, 5'i serbest bırakılıyor, 4 kişi hakkında tutuklama kararı veriliyor ve bu 4 kişi de 500 bin lira kefaletle serbest bırakılıyor. Hakimleri can korkusu veya ihmal veya kasıt sarmış.

"- Bir emniyet müdürü, bölgesindeki savcayı, özel polis timi ile korumak istemiş. Savcı kendi güvenliğini sağlamak için polis timi yerine bölgedeki hareketlerin içinde bulunan bir kişinin özel dostluğundan yararlanıp güvenliğini bu tür garantiye almayı yeğlemiştir. Emniyet müdürü bunu açıkça anlatıyor.

"- SHP'nin Mardin'de örgütleri kalmamış. ANAP ve DYP'nin örgütleri var, ama milletvekilleri ile görüşmeye gelmediler ve görüşmeyi reddettiler.

"- Diyarbakır'da uçaktan indiğimde arabamızın önünde ve arkasında ikişer eskort araba bizi korumaya aldı. Lokantaya yemek yemeye çıkmak istesek; 'Aman lokanta uzak, biz getirelim' diyorlardı. 300 metre yürütmek istemediler. Kent merkezinde bile güvenliği sağlamak bu kadar güçleşmiş.

"Doğu ve Güneydoğu bölgesinde devlet yok."

KÜRDİSTAN'A SOYKIRIM PLANI

Neden yeniden "Takrir-i Sükûn" yasaları?

Bu sorunun cevabı Kürdistan gerçekliği ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ayaklanmalara varan gelişim gerçekliğinde gizlidir.

PKK, varlığı bile inkar edilen, iç örgütlenmesi dağıtılmış, çağdaş düşüncelere kapalı tutulan Kürdistan toplumunu ayağa kaldırdı. Türk sömürgeciliği, kabul etmediği, etmek istemediği gelişmeyi, 12 Eylül faşizmi ile durdurmak istedi. PKK'yi dağıtmak istedi. Başaramadı. PKK, ideolojik olarak daha yetkinleşmiş, siyasal olarak daha güçlenmiş, örgütsel olarak daha sağlamlaşmış ve daha kitleselleşmiş olarak Türk faşist sömürgeciliğinin karşısına dikildi.

PKK öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, 15 Ağustos 1984 Atılımı ile Türk sömürgeciliğine karşı her cepheden fiili bir savaşa döndü. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi altı yıl gibi kısa sürede sağladığı gelişmelerle, Türk sömürgeciliğinin tüm güçleriyle boy ölçüşecek duruma geldi. Sömürgeci otorite, Kürdistan'da bir daha asla tesis edilemeyecek tarzda sarsıldı.

Türk sömürgeci devlet yetkililerinin, PKK'nin öncülüğündeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini "Türkiye'nin düşmanı dış güçlerin kışkırtması" olarak göstermeleri, gerçekten kaçmak ve askeri çözüm formüllerini hayata geçirmek için sarıldıkları kendi kendini aldatma formülü oldu. 1984'le birlikte Türk sömürgeciliği, askeri şiddetle sonuca gitmenin en aşırı biçimlerini denedi. Askeri birlikler, özel timler, köy korucuları, ajan-muhbir-ağa ile yürütülen sömürgeci özel savaş, halk kitlelerine ve özellikle de köylülere uygulanan pasifikasyon, göçertme ve zorla çeteleştirme uygulamasıyla birleşti. Türk sömürgeciliği, emperyalist destekçilerini komplolarına ortak etti, Irak örneği devletlerle Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı askeri antlaşmalar imzaladı, komşu halkları tehdit etti, kendi sömürgeci sınırlarını da aşarak diğer Kürdistan parçalarına karadan ve havadan üç defa terörist saldırılar düzenledi. Kültürel özerklik formülüyle Kürt reformist güçlerini, PKK'ye karşı çıkarmaya çalıştı.

Kürdistan halkı acı çekti. Tutuklananlar, sürgün edilenler, zorla göç ettirilenler arttı, sömürgeci terörün kurbanlarının oluşturduğu mezarlıklar artmaya başladı, Kürdistan halkı çok daha yoksullaştı. Fakat, her gün onuruna hakaret edilmesine, sürgün edilmesine, işkence edilmesine göz yummadı. Sömürgeci terör, Kürdistan yurtsever halkının PKK'ye olan inancını pekiştirmekten ve savaşarak mutlaka kurtulması gerektiği inancını vermekten başka sonuç doğurmadı.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, hem yığılaştı hem de sömürgeci orduyu her alanda zorlayacak gerilla ordulaşmasına vardı. PKK öncülüğündeki bağımsız ve demokratik bir toplum için Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, Türk sömürgeci

sistemini hiçbir şekilde gidere-meyeceği askeri, siyasi ve ekonomik sorunlarla yüzyüze bıraktı. Türk devleti, ısrarla gerçeği görmek istemedi. Sömürgeci devlet haksızdı. Hangi adımı atarsa daha çok batağa saplandı.

Mart 1990'la birlikte Mardin, Diyarbakır ve Siirt il ve ilçelerini kapsayan ve fiili olarak en az 1.000.000 yurtsever Kürdistanlının katıldığı ulusal kurtuluşçu ve anti-sömürgeci siyasal gösteriler olmaktadır. Kürdistan halkının bu siyasal başkaldırısında PKK'nin siyasal ve örgütsel öncülüğü somuttur. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kazandığı bu yeni açılım ve aşama, Kürdistan'da tüm sömürgeci otoriteyi en aza indirirken, yerine devrimci halk otoritesini geçirmektedir. Kürdistan halkının bu eylemsel bilinçli tercihi, artık Türk sömürgeciliği için her şeyin bittiğinin işaretidir. Sorun, bir halkın hedefini net görmesi ve o hedef doğrultusunda savaşmayı kabullenmesi ve ölümü göze alarak ayaklanmasıdır. Kürdistan halkı bu yola girmiştir. Tercihini yapmıştır. Türk sömürgeci devlet terörü, ayaklanma koşullarını olgunlaştırmaktan başka sonuç doğurmamıştır.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin her gelişim atılımına karşı Türk devletinin tepkisi aynı içerikte olmaktadır. Hep "ezeceğim" mantığı ile karşılık verilmektedir. 12 Eylül darbesi, özel savaş ve Olağanüstü Hal Yasası uygulaması bu mantığın ürünüdür. Her defasında da hayata geçirilen sömürgeci formüller, Türk devletinin çıkmazını arttırmaktan başka sonuç doğurmamıştır. Şimdi durum çok daha değişiktir. Kürdistan halkı topyekün ayaklanma sürecine girmiştir. Öyle ki kitlelerin başkaldırısı, çoğu kez öncünün hazırlıklarını bile aşmaktadır.

İşte barbar Türk sömürgecilerini, faşizmin bile çok ötesinde soykırım planlarına ve önlemlerine iten, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin topyekün ayaklanma aşamasına varan bu gerçekliğidir.

Sömürgeci Türk devleti, yeni yasalarla neyi hedefliyor?

Yeni yasalar tümüyle askeri amaçlıdır. Ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini gerekirse katliamlarla durdurmayı öngörmektedir. Yeni "Takrir-i Sükûn" yasaları, faşist sömürgeci ordunun Genelkurmaylığı tarafından saptanmış, 28 Mart tarihinde Özel Savaş Kurmayı, "Milli Güvenlik Kurulu" toplantısında biçimlendirilmiş, 3 Mart'ta DYP Başkanı Süleyman Demirel ve SHP Başkanı Erdal İnönü'ye onaylatılmış ve 9 Nisan tarihinde ilk görüşmeler sırasında çoğu uyuyan uydu hükümetin Bakanlar Kurulu tarafından "kanun hükmünde kararname" ile yürürlüğe sokulmuşlardır.

Yeni yasalar, 19 Temmuz 1987 tarihinden itibaren yürürlüğe sokulan Olağanüstü Hal Yasası kapsamında oluyor ve bu sömürgeci şiddet yasalarını en uç noktasına vardiıyor. O zaman "Kürdistan'ın kralı", "sivil paşa" ilan edilen sömürge valisi Hayri Kozakçıoğlu, yeni yasalarla

Neron'u bile geride bırakıyor, Kürdistan'ın "tanrı-kralı" durumuna getiriliyor.

Olağanüstü Hal Yasası'na göre, önce sekiz, sonra onbir Kürdistan vilayeti sömürge valisine bağlandı. Yasaya göre Hayri Kozakçıoğlu; valilere, her kademedeki siyasi idarecilere, polise ve jandarmaya hükmediyor; özel istihbarat örgütü kuruyor; köyleri boşaltabiliyor; kültürel, sosyal ve ekonomik yaşamı ve kurumları denetleyebiliyor; okulları kapatabiliyor, sokağa çıkma yasağı ilan edebiliyor, grevleri yasaklayabiliyor, insanlarımızı sürgün edebiliyor, belli ekonomik malların ticaretini yasaklayabiliyor.

"Olağanüstü Hal Yasası" ayrı bir anayasadır. Böylece Türk sömürgeci devleti ilk defa Kürdistan'a ilişkin inkar politikasının iflasını resmen itiraf ediyor ve kendi uygulamasıyla belgeliyordu. Çünkü, Türkiye için ayrı, Kürdistan için ayrı bir anayasayı kurulaştırıyor ve ad vermese de Kürdistan'ın sömürgeci statükosunu kabul etmiş oluyordu.

O dönemde de Türk sömürgeci yetkilileri ve burjuva basını uygulamayı hemen sonuç verecek plan olarak sundular. Kozakçıoğlu "kurtarıcı" olarak ilan edildi. Bu sömürgeci terör uzmanı, "PKK'nin işi birkaç ayda tamamdır" diyordu.

Uygulamanın üstünden henüz üç yıl bile geçmiş değildir. Sömürge valisinin vahşet bilançosu çok çok kabarıktır. Binlerce insanımız işkenceden geçirilmiştir, 100'ün üstünde köy göçertilmiştir, Kürdistan kana bulanmıştır. Aşiret artıkları silahla donatılıp köylülere saldırtılmıştır, binlerce kişiden oluşan korucular ve muhbirler ordusu oluşturulmuştur. Sınırlarda olağanüstü güvenlik önlemleri alınmıştır. Pişmanlık yasası, komplolarla içiçe sürdürülmüştür. Özel timlerin terörü, Kürdistan'ı kana bulamıştır. Sürgün yasası hayata geçirilmiştir. Jandarma kolordusu kurulmuştur.

Varılan sonuç ortadadır. Sömürge valisi başarısız oldu. Uygulamalar, halkımızın ayaklanmalarını çabuklaştırdı ve kitlesel gücünün artmasına yol açtı.

Türk sömürgeci devletinin belgeleri ve izahatları başarısızlıklarının itirafıdır. Bu nedenledir ki sömürgeci devlet, yeni önlemlere başvuruyor, yeni yasalar çıkarıyor, özel savaşını yetkinleştiriyor, Kürdistan'daki tüm siyasi, ekonomik, kültürel ve sosyal varlığını askeri varlığı ile bütünleştiriyor. Kürdistan'da Türk sömürgeciliğinin varlığı, ordu terörü ile eşdeğerleşiyor. Bu sonuç, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin zaferi, Türk sömürgeciliğinin ise iflasıdır. Bu nedenle alınan yeni önlemler, yeni olmadıkları gibi Türk sömürgeci devleti açısından bir başarıyı değil, hiçbir şekilde kurtulamayacağı bir çıkmazı ifade ediyor.

Yeni yasalar neler getirmektedir?

- Kürdistan'la ilgili olarak ve Kürdistan'da sömürgeci politikayı haber olarak bile yansıtacak

her türlü gazete, dergi, kitap, kaset, fotoğraf vb. yayın yasaklanabilmektedir. Bu tür yayınlarda bulunan gazete ve dergilerin satışı durdurulduğu gibi, matbaaları bile kapatılabiliyor, gazete yazı işleri müdürleri ve sahiple-rine yayınlardan dolayı tutuklanma ve yargılanma cezası yanında 30-100 milyon TL ceza verilmesi öngörülüyor. Sözkonusu gazetelerin basım yeri Türkiye olsa bile yine aynı işlemler yapılabilir. (KHK/413, Madde:1). Böylece ulusal, sosyalist ve demokrat içerikli tüm yayın organları yasaklanabildiği gibi, renkli burjuva gazeteleri bile tarihlerinin en koyu sansürü ile karşılaşıyorlar.

- Olağanüstü Hal Yasası kapsamına giren Kürdistan bölgelerinde, insanlarımızın mecburi iskana tabi tutulması sömürge valisinin 'takdiri'ne bırakılıyor. Mecburi iskana tabi tutulabilecek alanlara hem köyler hem de şehirler dahildir. (Madde:2). Böylece 1925 ve 1934 yıllarında uygulanan kitlesel mecburi iskan geri getiriliyor.

- Kürdistan'da grev, gösteri, kitlesel toplantı, boykot, referandum vb. her türlü siyasal, demokratik, sendikal ve dernek-sel hak yasaklanıyor. (Madde: 3). Böylece Kürdistan'da zaten varlığından bahsedilemeyecek insan hakları ve tüm siyasal haklar rafa kaldırıldığı gibi, Türk burjuva partilerinin siyasal çalışmaları da şekilsele indirgeniyor.

- İçişleri Bakanlığı ve Olağanüstü Hal Valiliği'nin atadığı kişiler ve uygulamaları hakkında hiçbir idari ve hukuki işlem yapılamıyor. (Madde:4) Böylece cezaevinde istendiği kadar işkence edilebilir, yurtseverler öldürülebilir, köylüler yakılabilir, artık "teröristler" bile demeye gerek kalmadan salt Kürt oldukları için insanlarımız kurşunlanabilir.

- Kürdistan'a yayın yapan tüm radyo ve televizyon programları, İçişleri Bakanlığı ve Olağanüstü Hal Valisi'nin denetimine ve yetkisine veriliyor. (Ek, 4. Madde) Böylece Kürdistan'a yönelik faşist ve ırkçı özel savaş yayıncılığı sistemleştiriliyor.

- Kürdistan'da çalışan, işçi, memur, öğretmen, imam vd. tüm çalışanların işten atılması, Türkiye'ye sürgün edilmesi ve yerlerinin değiştirilmesi, Olağanüstü Hal Valisi'nin yetkisinde oluyor. (Madde:6) Böylece yurtsever oldukları, Kürt oldukları ve ajan, muhbir, faşist olmadıkları için binlerce insan işten atılabilecek ve yerlerine muhbir ve faşist karakterli olanlar alınabilecek. Sömürgeci devlet bu amacına uygun 50.000 memur ve 40.000 işçi kontenjanı da hazırlanmıştır. Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin savcılar, Olağanüstü Hal Valisi'nin istediği her konuda dava açabilecekler (Ek, 5. Madde). Böylece sömürgeci-faşist hukuk ilkeleri bile rafa kaldırılıyor, yerine kişiye bağlı ırkçı-siyasal bir ceza sistemi getiriliyor. Yasaya göre, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin içinde yer alanların ve destekleyenlerin cezası iki katına çıkarılıyor. Böylece, "İstiklal Mahkemeleri" geleneği hem de çok daha sert olarak uygulamaya soku-

luyor. İnsanlar salt Kürt oldukları için ağır cezalara çarptırılıyor.

- Pişmanlık yasasına uyanlara daha fazla ceza indirimi ve para mükafatı öngörülüyor. Bununla zor ve para yoluyla Kürdistan'da ihanet ve ulusal kurtuluş saflarında komploların yaygınlaştırılması hedefleniyor.

- Korucuların sayısının iki katına çıkarılması ve maaşlarının arttırılması karar durumuna getiriliyor.

Olağanüstü Hal Yasası kapsamına giren Kürdistan bölgelerindeki vali, kaymakam ve tüm idari ve siyasi yöneticilerin asker kökenli ve özel savaş uzmanı olması yasa durumuna getiriliyor. Batman, Şırnak, Silopi, Cizre, Nusaybin, Pervari, Erüh, Kızıltepe, Midyat, Yüksekova ve Uludere baskı ve denetimin yoğunlaştırılacağı pilot noktalar durumuna getiriliyor. Batman ve Şırnak'ın il durumuna getirilerek sömürgeci askeri ve siyasi denetimin yoğunlaştırılması kararname ile yasa durumuna getiriliyor.

Kararnamede yer almayan, ancak "Milli Güvenlik Kurulu"nda karara bağlanan çoğu husus, uluslararası siyasal etkilerinden dolayı kamuoyuna açıklanmamıştır.

Sömürgeci-faşist hükümetin kararnamesi, bir savaş kararnamesidir. Bununla Kürdistan'da gazete okumak, kitap okumak yasaklanıyor, tüm insani haklar rafa kaldırılıyor. Kürt kelimesi en büyük suç haline getiriliyor, Kürdistan halkı, faşist özel tim terörüne teslim ediliyor.

Sömürgeciler kararlarını hemen hayata geçirmeye başladılar bile. Başta 75 yaşındaki Musa Anter olmak üzere, pek çok kişi tutuklandı. 2000'e Doğru dergisinin basımı durduruldu. Tüm sosyalist ve ilerici karakterli yayın organlarına yollanan genelgede, "Kürdistan konusunda tek kelime bile yazmamaları" istendi. Kürdistan'da ilerici kitap satan bütün kitap-evleri ve aynı şekilde kasetçiler başlıyor, yayın ve kasetlerine yakılmak üzere el konuyor.

Takrir-i Sükûn Yasaları, halkımızın ulusal kurtuluş azmi karşısında başarısızlığa mahkumdur.

Nedir, Takrir-i Sükûn Yasası? Huzur Yasası olarak bilinen bu yasa, Kürdistan'daki Palu-Hani-Genç Ayaklanması (Şeyh Sait Ayaklanması)'nı bastırmak için 24 Şubat 1925'te çıkarılır.

O dönem Fetih Okyar hükümeti vardır. Kürdistan'da halk ayaklanması başlayınca M. Kemal'in emriyle bu hükümet istifa ettirilir, Kürt halkının celadı İsmet İnönü başkanlığında bir savaş hükümeti kurulur. Tüm Kürdistan savaş yasalarının geçerli olduğu savaş alanı ilan edilir. Yürütme yetkisi, ordu komutanlarına ve 1925'in 10 Nisan'ında çıkarılan bir kararname sonucu oluşturulan askeri valilere verilir. Yargılama yetkisi de hukukla hiçbir alakaları olmayan siyasal-askeri karakterli "İstiklal Mahkemeleri"ne verilir. Hükümet kararnamesiyle Şark (Kürdistan) ve Ankara İstiklal Mahkemesi olmak üzere iki olağanüstü hal mahkemesi kurulur. Bu mahkemeler gezicidir. Anında yargılamakta, ceza vermekte ve infaz etmektedirler. Şark İstiklal

Mahkemesi'nin verdiği idam kararlarını meclisin değerlendirmeye ve onama koşulu yoktur. Bu mahkeme başkanlarına verilen yetki "ayaklanmanın tüm liderlerinin ve lider olabileceklerin idam edilmesidir". Bu sömürgeci terör mahkemesinin idam ettiği Kürt yurtseverlerinin sayısı belirsizdir.

Takrir-i Sükûn Yasası gereğince tüm kararları M. Kemal vermektedir. Yardımcıları İsmet İnönü, Kazım Karabekir, Fevzi Çakmak ve Fethi Okyar'dır. O dönemde muhalif burjuva partinin liderleri Kazım Karabekir, Rauf Orbay vd.'leri tıpkı bugünkü Süleyman Demirel ve Erdal İnönü gibi, "Kürdistan'daki sömürgeci katliam planlarını"

desteklerler. Kazım Karabekir, "Misak-ı Milli" birliği için birkaç ay ömrü olan partileri "Terakkiperver Cumhuriyet"i kapatır. Ve bir daha asla açılmaz. Kürdistan halkını ezen Takrir-i Sükûn Yasası ve İstiklal Mahkemeleri, Türkiye'de cızlı olan burjuva muhalefeti de ezer. Terakkiperver Cumhuriyet Partisi'nin tüm önderleri -aynı zamanda Kemalist hareketin önderleri- İstiklal Mahkemeleri'nde yargılanırlar, idam edilenleri ve ağır cezalara çarptırılanları olur. Türkiye'de cızlı da olsa burjuva demokrasiden yana olan güçler, bu burjuva demokrasinin bile Kürdistan sorununun adil çözümünden geçtiğini bir türlü anlayamazlar ve anlamak iste-

mezler.

Bugün Süleyman Demirel ve Erdal İnönü de aynı geleneği sürdürmektedirler. Bu iki burjuva şovenisti de Milli Güvenlik Kurulu'nun tüm kararlarını desteklediler, Kürt halkının üzerine silahla gidilmesini onayladılar. Bu iki bağnaz şovenist son soykırım kararnamesine ortaklırlar. Eğer partilerini kapatmışlarsa, bu onlardan istenmediği içindir. Planın bazı uygulamalarını eleştiriyor görünmeleri sahtekarlıktan başka bir şey değildir. Bunların muhalefeti, tıpkı Kazım Karabekir'in muhalefeti gibidir. Planın kendilerine dokunan yönüne karşı çıkıyorlar.

Takrir-i Sükûn Yasası ve İstiklal Mahkemeleri, zaten cızlı

olan Türkiye sosyalist hareketini ve basını da biçti. Sosyal-şovenist ve Kemalist kuyrukçu oldukları halde Türkiye "komünistleri" tutuklanırlar. Hemen hemen tümü bu tutuklamalar sırasında teslim olurlar. Kemalist kadrolar haline gelirler. Kürt halk ayaklanmalarını "Gerici", "Yobazlar hareketi", "Emperyalistlerin kışkırtması", "Ezilmesi gereken hareket" olarak değerlendiren Orak-Çekiç ve Aydınlik gibi sosyalist maskeli sosyal-şoven organlar bile kapatılmaktan kurtulamazlar. Bu sosyalist maskeli alçaklar, Kürt ulusu özgür olmadan Türkiye'de devrimin olanaksızlığını anlamazlar ve anlamak istemezler. Sadece sosyalist(!) basın değil,

Türkiye burjuva basını da Takrir-i Sükûn Yasası'nın kurbanları olmaktan kurtulamadılar. Burjuva gazetecileri tutuklandılar, sürgün edildiler, gazeteleri ve matbaaları kapatıldı. Kendilerinden bir tek şey isteniyordu: "Kayıtsız-şartsız hükümet politikasının kulu olmak". Türk burjuva basını bu ilkeye uydu, bu şerefsizliğe katlandı; sınırlı da olsa basın özgürlüğünün Kürdistan'da demokratik gelişmeye bağlı olduğunu görmek istemedi. Gittikçe Genelkurmaylığa perçinlendi. Günümüzde de Hayri Kozakçıoğlu "Basın, milli maçlarda nasıl taraf tutuyorsa, Kürdistan sorununda ve oradaki devlet uygulamalarında da aynı milli tarafgirlikle yaklaşmalıdır" diyor.

Günümüzde Türkiye burjuva basını, yeni hükümet kararnamesini "faşizmden de beter, yeni Abdülhamid sansürü" olarak değerlendiriyor. Basına getirilen kısıtlama daha da serttir. Buna rağmen Altan Öymen, Uğur Mumcu, Mümtaz Soysal, M. Ali Birand'dan Nazlı Ilıcak'a, Necati Zincirkıran'a vd.'lerine kadar tüm burjuva basın kaleşörleri "Takrir-i Sükûn'a ve Kürdistan halkının katledilmesine evet, sansüre hayır" diyorlar.

Sadece Türkiye sol güçleri değil, gerçek basın özgürlüğünden ve burjuva demokrasiden yana olan tüm Türkiye politik güçler, artık iyice düşünmelidirler; hem Misak-ı Milli'den yana olmak, hem Kürt halkının bağımsızlık mücadelesini görmemek, Kürdistan'daki insan hakları ihlallerine seyirci kalmak, hem de basın özgürlüğünden, demokrasiden, insan haklarından ve halklarının özgürlüğünden yana gözükme büyük bir çelişkidir. Kürdistan özgür olmadan, Türkiye emekçileri de özgür olamaz; Kürdistan'da demokrasi olmadan Türkiye'de burjuva demokrasisi bile olamaz; Kürdistan'da insan hakları ihlal edildikçe Türkiye'de burjuva anlamda bile olsa basın özgürlüğünden bahsedilemez. Kürdistan'da ileriye doğru adım atan faşizm, her adımdan sonra Türkiye sosyalistlerini, burjuva demokratlarını ve basını biçecektir. Bugün yapılmak istenen ve belli ölçüde de yapılan budur. Bu nedenle, Türk sömürgeci devlet politikasını destekleyen basın ve sözümona burjuva demokratları ve durumu yüzeysel bildirilerle geçiştiren Türkiye sol güçleri aslında kendi ölümlerini kolaylaştırıyorlar. Unutmamaları gerekir ki, eğer gerçek basın özgürlüğü ve demokrasi isteniyorsa Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi haddinden fazla olanak sunmaktadır.

Türk sömürgeci devlet yetkilileri ve basın kaleşörleri, Kürdistan halkına "Takrir-i Sükûn" dönemini ve "İstiklal Mahkemeleri"ni hatırlatmaktan çok hoşlanıyorlar. Eskimiş formülleri yeni diye sunup, başarılarını övmekle bitiremiyorlar.

Kemalist sömürgeci devletin "ikinci" bir Kemalist atılımı yapması mümkün müdür? Yeni Takrir-i Sükûn Kararnamesi başarılı olabilir mi?

1920'lerin başında Kemalist devlet yükseliş dönemini yaşıyordu. Türk burjuvazisi arasında ciddi bir kamplaşma yoktu. Sınıf çelişkileri derin değildi. Burjuvaziye has ekonomik ve siyasi bunalımdan bahsedilemezdi. Türkiye sosyalist hare-

Devamı 16. sayfada

SOYKIRIM KARARNAMESİ

9 Nisan 1990 tarihinde toplanan sömürgeci-faşist Türk devletinin Bakanlar Kurulu, Genelkurmay Başkanlığı tarafından hazırlanan ve muhalefet partileri SHP ve DYP başkanlarınınca da onaylanan Kürdistan halkına soykırım planını, Turgut Özal başkanlığında kabul etti.

Şimdi sömürgeci-faşist Türk devletinin Kürdistan halkına yönelik soykırım planını olduğu gibi yayınlıyoruz:

2935 sayılı kanun ile 285 sayılı kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılması hakkında kanun hükmünde kararname:

Karar sayısı: KH K/413

"2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu ile 285 sayılı Olağanüstü Hal Bölge Valiliği ihdası hakkındaki kanun hükmünde kararnamenin bazı maddelerinde değişiklik yapılması, anayasanın 121. maddesi ile 25.10.1983 tarihi ve 2935 sayılı kanunun 4. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu'nca 9.4.1990 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Madde 1- 25.10.1983 tarihli ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu'nun 11. maddesinin e bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir:

'Bölgedeki faaliyetleri yanlış aksettirmek veya gerçek dışı haber ve yorumlar yapmak suretiyle bölgedeki kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasını veya bölge halkının heyecanlanmasını, yahut güvenlik kuvvetlerinin görevlerini gereği gibi yerine getirmelerini engelleyecek şekilde yayınlanan her türlü basılmış eser hakkında, bunların bölge dışında basılmış olup olmadığının bakmaksızın, Olağanüstü Hal Bölge Valisi'nin teklifi üzerine İçişleri Bakanı'nca yukarıda belirtilen tedbirleri almak, gerektiğinde bunları basan matbaayı kapatmak.'

Madde 2- 2935 sayılı kanunun 11. maddesinin k bendine aşağıdaki alt bent eklenmiştir.

'Genel güvenlik ve kamu düzeni bakımından zararlı faaliyetlerde bulunanlardan gerekli görülenleri Olağanüstü Hal Valisi'nin takdirine göre, olağanüstü hal süresini aşmamak üzere, Olağanüstü Hal Bölgesi dışına çıkararak İçişleri Bakanlığınca belirlenecek yerlerde

ikamete mecbur tutmak (gerktiğinde bunlara Geliştirme ve Destekleme Fonu'ndan mali destek sağlanabilir. Bununla ilgili esaslar İçişleri Bakanlığınca belirlenir).'

Madde 3- 2935 sayılı kanunun 11. maddesinin ö bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

'ö)- Grev, lokavt yetkisinin kullanılması irade beyanı, referandum gibi sendikal faaliyetleri durdurmak veya izne bağlamak.

Tahrip, yağma, işgal, fiili durum, boykot, iş yavaşlatılması, çalışma özgürlüğünün kısıtlanması ve işyerlerinin kapatılması gibi hareketleri yasaklamak, önlemek veya önleyici tedbirler almak.'

Madde 4- 2935 sayılı kanunun 33. maddesi, başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

'Dava açılmaması:

Madde 33- Bu kanunla İçişleri Bakanı'nca ve valilerce tanınan yetkilerin kullanılması ile ilgili idari işlemlere karşı yargı mercilerinde dava açılmaz.'

Madde 5- 2935 sayılı kanunun ek 1. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir:

'Ek madde 1- Türk Ceza Kanunu'nun 125. maddesindeki suçu işleyenler ile ilgili olarak, aynı kanunun 169. maddesindeki eylemleri yapanlar hakkında, 169. maddeye göre verilecek cezalar, bir kat artırılarak hükmolunur.

Ek madde 2- Olağanüstü Hal Bölgesi ile mücavir illerdeki faaliyetlerle ilgili olarak bölge içinde veya dışında basılmış olup olmadığının bakılmaksızın yapılan yayınlar sebebiyle kişisel haklarına saldırıda bulunan kimselerin Türk Medeni Kanunu ve Borçlar Kanunu'nun hükümlerine dayanan manevi tazminat talepleri sonucunda tazminata hükmedilmesine karar verildiği takdirde, tazminat miktarı, yayının mevkuteler ile yapılması halinde, mevkute bir aydan az süreli ise bir önceki ay ortalama satış miktarının, aylık veya bir aydan fazla süreli ise bir önceki fiili satış miktarının toplam satış bedeli tutarının, mevkute niteliğinde bulunmayan basılı eserlerde ise, en yüksek tirajlı günlük mevkutenin bir ay ortalama satış tutarının yüzde doksanından az olamaz.

Ek madde 3- Olağanüstü Hal Bölgesi ile mücavir illerde Türk Ceza Kanunu'nun 480. maddesinde yazılı hakaret suçlarının

gerçeğe aykırı yazı, haber, havadis, fotoğraf veya vesikaların neşredilmesi veya her türlü olay ve vesikaların tahrif edilerek yayınlanması suretiyle işlenmesi halinde, faillere 480. maddede yazılı cezalarla ilave olarak 30 milyon liradan 100 milyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

Bu fiillerin 5680 sayılı Basın Kanunu'nun 3. maddesinde belirtilen mevkuteler vasıtasıyla işlenmesi halinde, ayrıca sahiplerine de; mevkute bir aydan az süreli ise bir önceki ay ortalama fiili satış miktarının, aylık veya bir aydan fazla süreli ise bir önceki fiili satış miktarının toplam satış bedeli tutarının yüzde doksanı kadar ağır para cezası verilir. Ancak bu ceza 30 milyon liradan az olamaz. Bu mevkutelerin sorumlu müdürlerine, sahiplerine verilecek cezanın yarısı uygulanır.

Bu maddenin takbiki, bu hususta ayrıca şikayette bulunulmasına bağlıdır. Şikayet dilekçesi verilmediği takdirde gerçeğe aykırılık re'sen araştırılmaz. Bu hususta şikayetin Türk Ceza Kanunu'nun 490. maddesindeki süre içinde yapılması gerekir.

Türk Ceza Kanunu'nun 158, 159 ve 268. maddelerinde yazılı hakaret suçlarının da birinci ve ikinci fıkrada yazılı şekilde işlenmesi halinde, bu maddeler de gösterilen failler de yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanmak suretiyle cezalandırılır.

Türk Ceza Kanunu'nun 481. maddesinin uygulandığı hallerde bu madde hükümleri tatbik edilmez.

Ek madde 4- Olağanüstü Hal Bölgesi ile ilgili veya o bölgeyi etkileyecek yayınlarda, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği ile koordine bulunmak ve işbirliği yapmakla yükümlüdür.

Ek madde 5- Olağanüstü Hal Bölge Valisi, Devlet Güvenlik Mahkemesi'nin görevine giren suçlarda kamu davası açılması için istekte bulunur ve bu istek Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılığı'nca yerine getirilir.'

Madde 6- 10.7.1987 tarihli ve 285 sayılı Olağanüstü Hal Bölge Valiliği İhdası Hakkında kanun hükmünde kararnamenin 4. maddesinin ikinci fıkrasının g bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

g)- Olağanüstü Hal Bölge Valisi, görev alanı içindeki illerde

genel güvenlik, asayiş ve kamu düzeni bakımından çalışmaları sakınca görülen veya hizmetlerinden yararlanılamayan kamu personelinin yer değiştirmesini veya görev alanı dışında geçici veya sürekli görevlendirilmesini ilgili kurum ve kuruluşlardan isteyebilir. Bu istekler derhal yerine getirilir. Bu personel hakkında kendi özel kanunlarındaki hükümler uygulanır.'

Madde 7- 285 sayılı kanun hükmünde kararnamenin 4. maddesinin ikinci fıkrasının h bendine aşağıdaki bentler eklenmiştir:

'Bu yerlerde ikamet edenler, diledikleri taktirde Olağanüstü Hal Bölgesi içinde veya dışında iskan edilebilirler. Ayrıca kendilerine iş temin edilebilir. Bu maksatla ekli cetvelde yer alan kadrolar ihdas edilerek İçişleri Bakanlığının emrine tahsil edilmiştir. Gerekli hallerde İçişleri Bakanlığınca bu kadroların hiyerarşik yapıyı bozmamak kaydıyla sınıf, ünvan ve dereceleri değiştirilmek suretiyle söz konusu kişilerin müşterek kararlarla bu kadrolara atanmaları sağlanır. Bu kadroların sayısını %25'ine kadar arttırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İskan edilenlerden işçi statüsünde olanlar için ise en çok 40.000 adet işçi pozisyonu ihdas edilerek İçişleri Bakanı'nın emrine verilmiştir.

İskan konusunda 2510 sayılı İskan Kanunu hükümleri uygulanır.'

Madde 8- 285 sayılı kanun hükmünde kararnamenin 5. maddesinin 24.7.1987 tarihli ve 297 sayılı kanun hükmünde kararname ile değişik beşinci fıkrasında yer alan '%30'una' ibaresi '%40'ına' şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 9- 285 sayılı kanun hükmünde kararnamenin 7. maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

'Dava açılmaması:

Madde 7- Bu kanun hükmünde kararname ile İçişleri Bakanı, İçişleri Bakanlığın yetkilileri, Olağanüstü Hal Bölge Valisi ve diğer ilgililere tanınan yetkilerin kullanılması ile ilgili idari işlemlere karşı yargı mercilerinde dava açılmaz.'

Madde 10- Bu kanun hükmünde kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 11- Bu kanun hükmünde kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür."

□ □

Mızrak çuvala sığmadı PKK SORUNU İSVEÇ PARLAMENTOSUNDA

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi kaydettiği gelişmelerle, içte olduğu gibi dışta da etrafında örölmek istenen karşıdevrimci çitleri bir bir yıkıyor. Her geçen gün kitleselleşen mücadelemiz, halkımızın soylu kalışının ve onun yaratıcısı Partimiz PKK'nin saygınlığını giderek daha fazla artırıyor. Kürdistan halkının ulusal kurtuluş mücadelesinin meşruluğu, emperyalist dünyada da mücadelemiz aleyhine oluşturulan politikaları işlemez kılıyor ve birçok gücü politikalarını gözden geçirmeye zorluyor.

Bunun örneklerinden birisi 23 Mart 1990'da İsveç Parlamento-

sunda yaşandı. Geçmiş yıllarda Kürdistan halkının öncü gücü PKK'yi terörist ilan ederek, emperyalizmin mücadelemizi teşhir ve tecrit faaliyetinin en gözükara örneğini ortaya koyan İsveç devletinin bu kararını geri alması yolunda bizzat İsveç milletvekilleri bir tartışma başlattılar. Parlamento gündemine sorunu getiren milletvekilleri, terörizm kararının temelsiz olduğunu belirterek, kararın gerekçelerinin ortaya konulmasını istediler ve Kürdistan halkının meşru bir ulusal kurtuluş mücadelesi verdiğini, PKK'nin de halkın kurtuluş savaşının öncüsü bir ulusal kurtuluş hareketi olduğunu dile

getirdiler.

Bilindiği üzere, geçtiğimiz yıllarda İsveç devleti Kürdistan halkının kurtuluş mücadelesi ve onun öncüsü PKK'ye karşı çok yönlü bir savaş başlatmıştı, PKK'nin terörist olduğu yolunda bir karar çıkartarak Palme komplosu ile de bu iddialarına kanıt oluşturmaya çalışmıştı. Ancak, halkımıza yönelik bu düşmanca politikaya karşı tutarlı bir mücadele verilerek saldırılar ve komplolar bir bir boşa çıkarılmıştı. PKK Hareketinin Palme komplosu ile bir ilişkisi olmadığının kanıtlanmasının yanı sıra bu komplonun başta MİT-CIA ve SÄPO olmak üzere emperyalist-kapitalist güçlerce düzenlendiği gözler önüne serilmişti. Bütün bu tutarlı çabalar ve mücadelemizin kaydettiği gelişmeler sonucu İsveç kamuoyu da aydınlatılarak Partimiz ve halkımız aleyhinde yaratılan kararlık tablo parçalanmıştı. Bugün bizzat İsveç politikacılarından da katılımlarla, halkımız ve Partimiz aleyhinde alınmış olan düşmanca kararlar düzeltilmeye çalışılmaktadır. Bu karar henüz yürürlükte de olsa, tartışılmaya başlanması dahi mücadelemiz ve Partimiz açısından bir zaferdir ve mücadelemizin her türlü saldırı ve komploya rağmen tutarlı gelişmesini sürdürmesinin bir ürünüdür.

Halkımız ve öncüsüne karşı dizginsiz bir saldırıya girişmiş olanlar bugün bir bir suçlarını itiraf etmeye zorlanmaktadırlar. Nitekim, İsveç devleti Semir provokatörü ve uzantılarının SÄPO adına çalıştıklarını resmen ilan etmek zorunda kalmıştır. Diğer suçları da bir bir açığa çıkarılacak ve mücadelemize karşı giriştikleri komploların hesabını kendi halklarına ve halkımıza vereceklerdir. Gerçek teröristlerin kimler olduğu bir bir açığa çıkacaktır. Bir kez daha görülmüştür ki, güneş balçıkla sıvanmaz, halkların meşru mücadelelerini hiçbir güç engellemez!

İsveç devletinin suçlarının bir belgesi niteliğinde olan İsveç Parlamentosundaki tartışmaların bir bölümünü meclis tutanaklarından aktarıyoruz:

BERITH ERIKSSON (VPK-Sol Komünist Partisi Milletvekili ve Kürdistan Komitesi üyesi):

Sayın Başkan! Ben hükümetin terörist kanunlarının uygulanması ile ilgili çıkardığı gerekçeli yazıyı ele almak istiyorum.

Sayın Başkan! PKK gerilla savaşını 15 Ağustos 1984 tarihinde Türkiye Kürdistan'ında başlattığı zaman, Türkiye iktidarı şaşkına uğradı. Atılımdan sonra, gerillayı yok etmek için Türk devleti "Son darbe operasyonu"nu başlattı.

Sayın Başkan! Bu son darbe operasyonları halen de sürüyor. 15 Mart 1990 tarihinde şehit düşen 13 gerillanın gömülmesinden sonra, mezarlıktan dönen 5000 kişilik insan kalabalığına ateş açan asker ve kontralar, 19 yaşındaki bir genci daha öldürdü ve onlarcaasını yaraladı. 20 Mart

1990 tarihinde Nusaybin olaylarını protesto etmek ve mücadeleye destek sağlamak için Cizre'de yürüyüş yapan halka, gene ateş açıldı ve en az 10 kişinin öldürüldüğünü duyduk, 16'sını da yaralamışlar.

Zorunlu sürgün, bölgede kimyasal silahların kullanılması, mahkemesiz olarak kurşuna dizmeler günlük olaylardandır. Bu durum, Human Rights (İnsan Hakları) raporunda da yer alıyor.

Aralık 1984'te İsveç iktidarı PKK'yi terörist örgüt olarak ilan etti. Bu karar, Türk iktidarı ve Türk basınına sevince boğdu. Türk devleti, PKK'nin öncülüğünde sürmekte olan Kürdistan direniş hareketini yok etmek istemiş ancak başaramamıştı. Çünkü direniş gelişerek sürüyor, bunun yanında Türkiye Kürdistan'ında bir soykırım varken, bütün Avrupa, Türkiye'nin demokrasiye geçiş yaptığını sanıyor. Diğer yandan, İsveç'in dışında hiçbir Avrupa ülkesi PKK'yi terörist olarak görmüyor. Bunda Türkiye ve İsveç yalnızdır.

Bizim yasalarımıza göre, bir İsveçli hiçbir zaman terörist olamaz. Bu var olan yasa ise, sadece yabancılar için çıkarılmıştır. Fakat adı konulmamıştır. Yasalarımıza göre, kendi ülkesi dışında sistemli olarak silah kullanan örgütler teröristtir.

Aynı zamanda, yasalarımız şunu da söylüyor: Bir ulusal kurtuluş hareketi, şiddeti bazen kendi ülkesi dışına da sıçratabilir, ama bu teröristlik değildir (1973; 37, s21) ve bu yasa halen de geçerlidir.

Türkiye'nin PKK'yi terörist olarak ilan etmesi çok doğaldır. Bunun tarihte çok örnekleri vardır.

İktidar, herhangi bir araştırma yapmadan SÄPO'dan aldığı istihbaratla PKK'yi damgaladı. SÄPO da, PKK hakkında istihbaratlarını MİT'ten alıyorsa, bu bizim için bir trajedidir. Ne yazık ki, bu damga bugün de vardır. Bugün hepimiz Türkiye Kürdistan'ındaki gerilla savaşından haberdar olduğumuz için, bizim görevimiz; bu damgayı savunmak değil, kaldırmak olmalıdır.

Bu yılda çıkan yazıda (Hükümet Yazısı) PKK, dünya terörist örgütleri arasında gösteriliyor. Yazı şöyle devam ediyor: "PKK İsveç'te örgütlüdür, fakat terör eylemlerine başvurmamıştır. Ancak başka ülkelerde terör eylemleri gerçekleştirmiştir." Ama, PKK'nin bu eylemi hangi ülkelere ve nasıl gerçekleştirdiği yazılmıyor, kanıt getirilmiyor. İktidar terörist damgasının maddi temellerini resmi olarak açıklamalıdır. Kürdistan'daki olaylar ve baskıların boyutları, bizim parlamento olarak ayağa kalkıp protesto etmemizi gerektiriyor. Ama bu nasıl olacak? Hem bu baskıları protesto edelim ve hem de bu baskılara karşı direnen ve savaşan örgütü terörist olarak görelim!

KENT LUND GREN (Çevre Partisi Milletvekili):

Sayın Başkan! Berith Eriks-

son PKK hakkında çok doğru şeyler söyledi ve birçok gerçekleri dile getirdi. Demokratik bir toplumda hatalar yapılır, bu hatalardan biri de, PKK'yi terörist olarak damgalamaktır. Onun için iktidar bu hatasını kabul etmeli ve biz bir hata yaptık, bunu onarmak istiyoruz diye bilmelidir.

PKK bir ulusal kurtuluşçu harekettir ve inanıyorum bu konuda hepimiz aynı kanıdayız. Bunun tersini kanıtlamak isteyen herkes, çok zorluk çekecektir. PKK kendi ülkesinde mücadelesini sürdürüyor, onun için bu damga hemen kalkmalıdır.

LARS ERIK LÖRDEN (Sosyal Demokrat):

Sayın Başkan! Berith Eriks-son, PKK'yi terörist ilan eden yasanın kanıtlarının açığa çıkarılmasını istiyor. Bu durum bize yardım etmiş kişiler için tehlikelidir. PKK ondan Avrupa'da ayrılanlara karşı şiddet kullanmıştır. Aynı zamanda diğer Kürt örgütlerine karşı da kullanmış ve İsveç'te iki kişiyi öldürmüştür. Bunun için getirilen önerinin kabul edilmemesini istiyorum.

BERITH ERIKSSON (VPK):

Sayın Başkan! Ben SÄPO'nun raporlarını istemedim. İktidarın raporunu istiyorum. İktidarın mutlaka ayrı bir raporu olmalıdır. Yoksa iktidar SÄPO'nun sözcüsü müdür? İktidardan kendi yaptıkları değerlendirmeyi istiyorum. Çünkü PKK'yi damgalayan bir gerekçesinin olması gerekiyor, ben onu görmek istiyorum. Biz bugünkü durumda bu gerekçenin geçerli olup olmadığının araştırılmasını önemli görüyoruz.

Hukukçular Birliği (EDR) Avrupa Vatandaşları Halkının Kurulu, SÄPO'dan beş tane temel doküman satın almıştı, onun dışında SÄPO'nun elinde başka önemli belgenin var olduğuna inanmıyorum. Benim okuduğum bu dosyalarda, edebiyattan başka bir şey yoktu. Hem de kötü bir edebiyat ki, belli bir anlayışa inandırmak için yazılmıştı. İki cinayet işlenmişti ve iki kişi yakalandı. Ama savcı bunların belli bir örgütle bağlarının olup olmadığını tespit edemedi ve daha sonra SÄPO harekete geçti.

KENT LUND GREN (Çevre Partisi):

Lars Erik Lörden, sana söylüyorum: Ben kendim FLN (Vietnam Kurtuluş Cephesi) ve ANC (Afrika Ulusal Kongresi)'nin PKK'den hiçbir farklarının olmadığına inanıyorum. Bütün bu örgütler, zulüm altında yaşayan halklarının kurtuluş mücadelesini veriyorlar. Bugün Kürtlerin bulunduğu bütün ülkelerde zulüm düzeni egemendir. Bu zulme karşı Kürtlerin direnmesi kadar doğal ne olabilir?

Gerçekten Sosyal Demokratlardan, artık PKK terörist bir örgüttür kelimesinden ayrı ve ilginç bir deyim bekliyorum. PKK'ye ulusal kurtuluşçu hareket demeleriyle, gerçek yerini bulmuş olur.

KÜRDİSTAN'A SOYKIRIM PLANI

Baştarafı 15. sayfada

keti cılızdı. O dönemde hem emperyalist ülkeler, hem de SSCB iç sorunlarını çözmekle meşguldüler. Kürdistan ise çağdaş düşünce, iç örgütlenme ve donanımdan yoksundu ve içine kapanmıştı.

Kemalist devlet, bu koşullara dayanarak Takrir-i Sükün Yasaları'nı uygulayabildi. Kürdistan'ı baştan başa darağaçlarıyla, mezarlıklarla doldurdu ve yıkıntılar içinde bıraktı. Vahşet ordusunun amacı "bağımsız Kürdistan" ruhunu öldürmekti. Bunun için çocuklar, yaşlılar ve hamile kadınlar bile öldürülmeliydi! Katliamdan sonra sıra Kürdistan'ı boşaltmaya geldi. 1925'ten başlayarak, hükümet kararnameleriyle mecburi iskan başlatıldı. Kürdistan'dan sürülen Kürt yığınları %5 oranında Türk toplumu içine serpştiriliyor, Kürdistan'daki tüm mal varlıklarına el konuyordu. Amaç, Kürt ulusunu ortadan kaldırmak, "som" bir Türk ulusu yaratmaktır. 14 Haziran 1934 Mecburi İskan Kararnamesi'yle zoraki göç uygulaması tüm Kürdistan bölgelerini kapsayacak tarzda genişletildi. Bunu 1930'ların başında oluşturulan "Türk Tarih Tezi" ve "Güneş Dil Teorisi" izledi. Bu tezlerle güya "bilimsel" olarak Kürt ulusunun Türk olduğu ve Kürt dili diye bir dilin olmadığı ispat ediliyordu.

Katliamdan geçirilen, güçsüzler, sağır ve dilsizler ordusu durumuna getirilen Kürdistan halkı üzerine Türk sömürgeci sistemi tüm ağırlığı ve kurumlarıyla köktü.

Kürdistan halkı bu zırhı deleerek ayağa kalktı. Tüm sömürgeci kurumları, Kürdistan'daki Türk sömürgeciliğinin yerli işbirlikçilerini ve toplumsal geriliklerini yargılayarak ulusal kurtuluş mücadelesini bugünkü seviyeye, halk ayaklanmaları aşamasına ulaştırdı.

Kürdistan toplumu, bugün artık 1925'teki durumunda değildir. Çağdaş düşünce ve politikayla donanmıştır. Türk sömürgeciliği ile tüm bağlarını koparmıştır. Kürdistan halkı, bağımsızlık ve sömürgecilere bağımlılık ilişkisi içinde bağımsızlıktan yana mutlak tercihini yapmıştır. Geçmişte Kürt halkı hiçbir zaman bu tercihle yüzyüze kalmadı. Koşulları bağımsızlık mücadelesine elvermiyordu. Şimdi bu koşullar faz-

lasıyla vardır. Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'da hakim sınıflara dayalı politika yürütme şansları kalmamıştır. Çetecilik, Kürt hakim sınıflarının son kozudur. Çetecilik, Türk sömürgeciliğinin boynunda bir değirmen taşı durumundadır.

Türkiye toplumu da eski durumunda değildir. Tüm çabalara rağmen, Türk burjuvazisinin "Misak-ı Milli" şovenizmini, derinleşen sınıf çelişkilerinin önüne geçirmesi mümkün değildir. Türkiye emekçilerinin Kürdistan ulusal kurtuluş sorununa ve mücadelesine ilgisi Türkiye sol güçlerinin ilgisini aşıyor. Bu gelişme bizler için nettir.

Türk devleti, kendi iç sorunlarını nasıl aşacaktır? Ekonomik ve siyasal sorunlarının boyutları biliniyor. Halka mı dayanacak? Açlık içindeki ve baskı altındaki Türkiye emekçileri neden içiçe yaşadıkları bir halkın katliamına seyirci kalsınlar, destek versinler? Neden Kürdistan'daki savaş içinde güçsüz düşen baskıcı sınıflarının işini görmek için ayaklanmasınlar? Reformculuğa tavır alan Türkiye sol grupları, neden sömürgeci-faşist katliamlara seyirci kalsınlar?

Türk devleti, emperyalist destekçilerine güveniyor. Evet, onlar destek vereceklerdir. Fakat sonuna kadar nasıl güvenebilir? Şimdiden kendilerini iki devlete göre ayarlayanlar var. Türk sömürgeci devleti, bu durumdan habersiz değildir. Dünya neden bir halkın soykırımına seyirci kalsın? Kürdistan gerçekliği ile bağ kuran ilerici insanlık nasıl suskun kalabilir?

Ortadoğu'nun gerçekliği, 1925'teki gibi değildir. Tüm bölge halkları, Türk devletinin tehditi altındalar. Bu halklar ve öncü güçleri kendi lehlerine de olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin zaferini neden desteklemesinler?

Kürt halkı katliamlara, göçe, işkenceye ve sürgünlere karşı neden hareketsiz kalsın? Artık elimiz kolumuz bağlı değildir. Örgütlüüz, çağdaş düşünce ile donandık, ilerici insanlıkla bağlarımız var. Uyanış içinde olan muazzam bir halk potansiyelimiz, PKK gibi güçlü bir öncümüz, gerilla ordumuz ARGK ve milyonları ayağa kaldıran Ulusal Kurtuluş Cephemiz ERNK var. Kürdistan halkı öyle dolmuş, sömürgeciliğe öyle kinli, özgürlüğe

Devamı 23. sayfada

“Nurettin Yılmaz, namussuzluk yarışına girseydi hiç kuşkusuz birinci olurdu.”

23 Mart 1990 günü İsveç merkez radyosu Türkçe yayın bölümü, Mardin milletvekili Nurettin Yılmaz ile Kürdistan'daki gelişmeler üzerine bir röportaj yaptı.

Cezayir bağımsızlığına kavuştuğu gün, eğer sayısını yanlış hatırlamıyorsam 80 dolayında kişi, Cezayir'i "temsilen" milletvekili sıfatı ile Fransız Parlamentosu'nda oturuyordu. Kürdistan halkı da bağımsızlık yolunda bilinçli ve çelik disiplinli bir önderlik altında sağlam adımlarla yürüyor. Henüz bu aşamada Kürdistan bağımsızlığı kavuşmadan bile N. Yılmaz ve benzerlerinin TC Parlamentosu'nda Kürt halkını temsil iddiası ile oturmalarını gayet normal karşılıyorum. Bunda şaşılacak bir şey yok. Ve bu yazı da bunun için değil.

Ama Berxwedan okuyucusunun dikkatini çekmek istediğim nokta daha farklı. PKK, kimse'nin kendisini ciddiye bile almadığı, almak istemediği dönemlerde ve ölüm-kalım savaşının yaşandığı şartlarda bile bu tip bayrak hakkında bazı tespitler yaptı. İşte okuyucunun dikkatini çekmek istediğim nokta, Sayın N. Yılmaz'ın, PKK'nin tespitlerini nasıl da doğruladığıdır.

Birlikte bakalım:

Ama önce röportajı yapan spikerin sunuş biçimine bir göz atmakta fayda var. Sanki anlaşmışlar gibi nasıl da aynı ağzı konuşuyorlar; "Sayın dinleyiciler, son olaylar konusunda görüşünüzü sorduğumuz Mardin ANAP milletvekili Nurettin Yılmaz, gelişmelerin önemli oranda özel tim denilen komando birliklerinin alışık olmadıkları büyük yerleşim merkezlerinde görevlendirilmelerinden kaynaklandığını, ancak PKK'nin de bu durumdan yararlandığını söyledi."

Bravo doğrusu böyle bir sunuşa! Ne demeli! PKK militanları yıllarca hiç çalışma yapmadılar, '84'ten beri de fiili ve resmi bir silahlı savaş vermiyorlar, Kürdistan halkı en değerli evlatlarını şehit vererek oluk oluk kanlarını akıtmadı, orada zaten bir mücadele de yoktu, TC boşu boşuna şu özel tim denilen serseri takımı, kelle avcılığı için eğitim Kürdistan'a gönderdi, sonra da dağda gerillalar tarafından bozguna uğratılmadı, boşu boşuna oradan inerek, lütfedip de alışık olmadıkları büyük yerleşim merkezlerinde görevlendirildiler!.. Bütün bu boşu boşunalıklardan da işte bugünkü olaylar doğdu!.. Vay fırsatçı PKK vay; bütün bunlardan sonra bir de kalkıp fırsatçılık yapıp bu durumdan faydalanmış!..

Olaylar PKK önderliğinde gelişmiyor da, PKK olaylardan faydalanıyor! Hayret!.. Sömürgeci basın-yayın organlarının böylesi sunuşlarına alıştık da, İsveç merkez radyosu Türkçe yayınlar bölümünün, sömürgeci basın-yayın organlarını bile geride bırakacak bu yaklaşımına ne demeli?!.. Hem de demokrasi havarisi bir ülkenin merkez radyosu...

Şimdi de Bay Nurettin Yılmaz'a dönelim: Bu Bay, herhalde Askeri Okulda (Siz Diyarbakır Askeri Ceza ve Tutukevi diye anlayın) verilen dersleri özümsemiş olacak ki, doğrularla yanlışları birbirine karıştırıp sunarak, doğruları yanlışların hizmetine sokup kitlelerin kafasını ka-

rıştırmaya çalışıyor. Sözlerine genel bir doğru ile başlayarak aynen şöyle diyor; "Bu tür toplumsal olaylar aniden çıkmaz. Bir süreç içerisinde toplumda, toplumu oluşturan bireylerde birikimin bir noktada patlak vermesinin sonucudur." Bu, elbette doğru. Ama gelin görün ki, bu genel doğru bir yanlışın hizmetine nasıl da ustalıkla sokuluyor: "Nusaybin'deki olay, özellikle özel timin halk kesimleri üzerindeki yasadışı, kanunsuz, onur kırıcı, hatta aşağılayıcı davranışlarının bir sonucu olarak vatandaşlarda oluşan tepkinin bir nevi açığa çıkmasıdır."

Yani şimdi bu bay milletvekiliimize (!) göre yıllardan beri kanla ve canla sürdürülen bir mücadele yok, halkın en değerli evlatları şehit verilerek halkta belli bir güvenin yaratılması sağlanmamış, mücadele, sadece silahlı mücadele ile sınırlı tutulup halk kitlelerine gerekli siyasi bilinç taşırılmamış, halk örgütlen-dirilmemiş ve en önemlisi de bu halkın bir siyasi talebi yokmuş, olayın ya da olayların ulusal kurtuluş savaşı ile bir bağı yokmuş da; sadece o kanun tanımaz, serseri kelle avcılarının "halkın üzerinde yasadışı, kanunsuz, onur kırıcı, hatta aşağılayıcı davranışlarının bir sonucu olarak vatandaşlardan oluşan tepkinin bir nevi açığa çıkması" imiş!..

Buyrun size teorik tespitler, toplumsal tahliller... Bol bol dersler alın ve pratikte kullanın... Yani halkımızın defalarca bırakın onur kırıcı, aşağılayıcı davranışları, katliamlardan geçirildiğini, hamile kadınlarımızın karınlarının süngü ile yırtılarak bebeğinin erkek mi, kız mı olduğu üzerine bir paket sigarasına iddiaya girildiğini bilmeyen birisi de, acaba bu sözlerde özel time bir nefret mi var, diye belki düşünebilir. Tek bir jandarmının emrinin Allah'ınkinden bile üstün tutulduğu dönemlerde niye böyle "bir nevi birikimler açığa" çıkmadı? N. Yılmaz'ın bizzat kendisi adı ve şanı ile, Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde rütbesiz bir askere karşı esas duruşta kısa künye yaparak tekmil verirdi. Bu tepkinin onda oluşması bir yana, besbelli ki tam tersine orada dersini almış ve gidip sömürgecilerin parlamentosuna oturarak onlara akıl vermeye başlamıştır:

"Ben salı günü bu olaylardan sonra bizzat başbakanla, genel merkezle, genel başkan yardımcısıyla, içişleri bakanıyla temas kurdum ve bu konuyu, olduğu gibi onlara söyledim. Anlattım. Ve tim denilen o özel timin mutlak ve mutlak işlevi olan ve onun eğitimi ve kuruluş amacı olan kırsal alanda bulunması gerektiğini vurguladım. Çünkü bunlar öyle bir eğitimden geçmişler ki, gerilla savaşında kullanılmak üzere, dağda savaşacak bir şekilde eğitimden geçmişlerdir. Örneğin bir karartı veya tabii ses duyduğu takdirde sesin geldiği tarafa doğru bir ateş etmek veya sesin veyahut karartmanın bulunduğu taraf-tan kendisine bir namlunun tercih edilebileceği endişe ve korkusunu daima yaşar. Daima öldürmek veya öldürülmekle karşı karşıyadır. Bu şekilde eğitilmiş bir özel tim mensubunun şehirde, yasaların hakim olduğu, ol-

ması lazım geldiği bir kasabada, örneğin bir aramada son derece yaşadığı davranışları ile halka karşı tepkisini orada gösteriyor. Ama normal bir polis veya asker bu davranışların içerisine girmiyor. Çünkü onun gördüğü eğitim, daha çok insan hakları, yasalar ve insan sevgisi yatıyor. O bakımdan şehirlerde ve kasabalarda, üslerinin dışında kullanılan özel tim ekibinin mutlak ve mutlak görevi sahasına çekilmesinde büyük yarar olduğunu ben şahsen ileri sürdüm ve bu fikirlerimde de samimi olarak şu anda da belirtmek isterim."

Konuşmanın bütünlüğünü bozmamak için yazıyı uzatmak pahasına da olsa araya girmedim, cümle düşüklüklerini de düzeltmedim ve sözlerini aynen aldım. Berxwedan okuyucusunun da görebileceği gibi burada hem itiraflar ve hem de namussuzluk derecesinde yaltaklanmalar, içiçe geçmiş duruyor. "...Halka karşı tepkisini orada gösteriyor" diyecek, bu serseriler gürhunun halka düşmanlıklarını kabul etmekle kalmıyor. Biraz ilerisinde, "...bu şekilde eğitilmiş" sözleriyle de bu uygulamaların bilinçli bir devlet politikası olduğunu, belki farkına bile varmadan itiraf ediyor. "...örneğin bir karartı veya tabii ses duyduğu takdirde sesin geldiği tarafa doğru bir ateş etmek..." sözleri de böyle. Kürdistan'da Türk devlet politikasını ve bu politikanın bir ifadesi olan özel tim elemanlarının işleyişini biz bile bu kadar güzel ifade edemediz. Yani Kürt köylüsü, kesin olarak can güvenliğinden yoksun olacak, bir ses veya karartı yapmayacak; aksi halde sorgusuz, sualsiz ve de ihtarsız yiyecek kurşunu. Tabii hakkını de arayamayacak. Çünkü özel tim bu iş için "bu şekilde eğitilmiş" ve "görev alanı" da kırsal alan, yani Kürdistan köyleridir.

Bu bayın röportajında çarpıcı itiraflar da var. "...sesin veyahut da karartının bulunduğu taraftan kendisine bir namlunun tercih edilebileceği endişe ve korkusunu yaşar." Yani onlar, Kürdistan'da her an ve her saniye ölüm korkusunu yaşıyorlar. Gün-de defalarca ölüyorlar. Herhangi bir ses veya karartı, APOCULAR'ın bir namlusu olabilir. Bir kuş, gece uzaktan bir sigarayı hatırlatabilecek bir ateşböceği, bir çalılık, bir ağaç, ağaçların yapraklarını birbirine sürtüp ses çıkartabilecek hafif bir rüzgar; yani anlayacağınız dağ, taş, havası ve herşeyi ile bütün tabiat Kürdistan'da APOCU olabilir ve özel time "bir namlu tercih edebilir"!

Neden olmasın!

İtirafnameye devam edelim: Demek ki bu özel timler halka öylesine "kanunsuz" bir şekilde saldırtılmışlar ve bu, devlet tarafından özel olarak ve bilinçli bir şekilde öylesine yaratılmış ki, bu insanlar "yasaların hakim olduğu, olması lazım geldiği şehirlerde" görev yapamıyorlar.

Bu sözler;

1- Halka karşı yasa tanımazlığın bir devlet politikası olduğunu;

2- Kırsal alanlarda, yani Kürdistan köylerine yasa masa diye birşeylerin olmadığını;

3- Aslında şehirlerde de bu yasaların olmadığını, ama hiç olmazsa buralarda olması ge-

rektiğini itiraf ve teyid etmekten başka bir şey değildir.

Bu röportajı dinleyince aldı beni bir düşünce. Öyle ya, söyleyen iktidar partisinin milletvekili. Biliyoruz ki söylüyor. Beni alan düşünce şu: Acaba biz Türk emniyet güçlerinin sömürgeci güçler olduğunu ve insanlıkla dahi bağlarının bulunmadığını söylerken haksızlık mı ediyoruz!.. Özur mü dilesek, ne yap-sak?!

İşte burada "İNSAF!" diyerek, insanı insafa davet ederler. Normal polis ve asker "gördüğü eğitim daha çok insan hakları, yasalar ve İNSAN SEVGİSİ yatıyor" ise, bu kadar insanımız niye işkencede ölüyor!!! Yoksa bu insanlar, polis ve askere olan hayranlıklarından onları görünce dayanamayıp mı ölüyorlar! Bu kadar "yasalar ve insan sevgisi" vardı da, köylerimiz niye boşalıyor. Yoksa biraz daha utanmazlaşarak insanlarımızın yurt-sevgisini kaybettikleri için mi yurtlarından, köylerinden göçtüklerini iddia edeceksiniz? Bu ne utanmazlık ve aymazlık! Çok insancıl oldukları için mi insanları bin bir yolla taa Akademi'ye göndererek Kürt halkının gözbebeği A. ÖCALAN'a suikast peşinde kafa patlatıyorlar. Yoksa çok insancıl oldukları ve selamlarını canlı kucaklama şeklinde göndermek için mi bu alçakça planları kuruyorlar? Bu ne adilik! "...daha çok insan hakları, yasalar ve insan sevgisi yatıyor"sa, çarşaf çarşaf yayınlanan işkence raporları ne demek oluyor?!

Bütün bu adilikler yetmezmiş gibi, bir de bu kanun tanımaz serserilerin kanunların olmadığı Kürt köylerine "...çekilmesinde mutlak ve mutlak büyük yarar-başbakana da tavsiye ediyor. Cümle düşüklükleri ile birlikte bu düşüncelerinde samimi olduğunu da bir kez daha belirtmek ihtiyacı duyuyor.

Bay N. Yılmaz, namussuzluk yarışmasına girseydi, hiç kuşkusuz birinci olurdu. Zavallı aklına göre, özel timler orada

Adı: Nurettin YILMAZ
Mesleği: Uşaklık

halkı sindirip, gerillayla ilişkisini ve desteğini kesmeli ve bunuda her türlü "ses ve karartıya bir ateş etmek" sureti ile terör estirerek gerçekleştirmeli.

Radyo spikerinin, bu olaylarda "PKK'nin parmağı" olabileceği ihtimalini hatırlatması ile dili dolaşan Bay Yılmaz, nerede ise sadece küçük cümlelerle daha büyük saçmalıklar sergiliyor. Örneğin, son zamanlarda bazı toplu tutuklamaların olduğunu, tutuklananların bir süre sonra serbest bırakılarak özgürlüklerine kavuştuklarını (!) vs. diye uzatıyor. Ve "bunun sonucunda PKK'nin de bu tepkiyi iyi organize etmesi ile maalesef bu olaylar" olmuş!..

Düşünün ki, bir ülke işgal altında olacak, işgal altındaki o ülkede bir takım serseriler işgalci devlet tarafından özel olarak yetiştirilecekler ve herhangi "bir ses veya karartıya bir ateş etmek" hakkı bu serserilere verilecek, sonra işgal altındaki ülkenin insanları haksız bir şekilde tutuklanacak, bir süre sonra bırakılıp bu serserilerin insafına gönderilecek ve buna da "insanlar birkaç gün sonra serbest bırakılarak özgürlüklerine kavuşuyorlar" denecek!.. Bu işbirlikçi-uşak mantığın izah gerektirecek başka bir şey kalmadığında ilave edecek bir şey bulamıyorum.

Buna benzer saçmalıklar ve alçaklıklar bu kısımda çok olmasına rağmen, yukarıda anlatılan örnekler bu işbirlikçi zatin ve benzerlerinin TC Parlamentosu'ndaki işlevlerini yeteri kadar aydınlatıcı niteliktedir.

Hewar / İsveç

Değerli Yurtseverler,

Ramazan ayının bütün insanlara hayırlı olmasını dilerim.

İslamın beş temel şartından biri, ramazan-ı şerifte oruç tutmaktır. Oruç da, namaz gibi bir ibadettir, farzdır. Bu ramazan-ı şerifte fitre zekatı vermek farzdır. Bu zekatları yoksul kişilere vermek şarttır.

Günümüze bakıldığında Avrupa'da bulunan müslümanlar yoksul sayılamaz. En yoksul olan halkımızdır. Kürt halkı, herşeye muhtaç olan bir halktır; sömürgeciler tarafından sürekli olarak tüm değerleri talan edilmiş ve ülkesi işgal altındadır. Şimdiye kadar Kölece bir yaşamın içinde tutulmuştur. Dünyanın dört bir tarafında devletler arasındaki sınırlar, hudutlar kaldırılmaktadır. Irk, dil, din ayrımı dünyadan kaldırılırken, Kürt halkı üzerindeki bu vahşi uygulamalar hala devam etmektedir.

Böyle bir halka destek ve yardımda bulunmak dinimize göre de insan haklarının yerine getirilmesi demektir.

Bir din görevlisi olarak halkımızdan ramazan fitresini ve yıl-

lık zekatını kahraman gerillalara ve değerli partimiz PKK'ye vermelerini bekliyorum. Böyle bir katkıda bulunanlar dini ve dünyevi görevlerini yerine getirmiş olurlar. Büyük bir sevap kazanırlar. Her kim ki, bir mark yardımıda bulunursa bir Kürt insanın kölelikten kurtarmış demektir.

Bu ramazan-ı şerifte dünya halklarına ve şerefli halkımıza mutluluk ve barış dilerim. Allah'tan temennim, tüm ezilen halklara ve Kürt halkına ve onun öncüsü PKK-ERNK-ARGK ve büyük önderimiz APO'ya yardımcı olmasındır. Allah, onlara savaşın her alanında kuvvet versin ve zaferi kazanmasına yardımcı olsun.

İnşallah zafer bizim olacaktır. Ramazan-ı şerif ve dini bayramlarımızı yakında kutsal anavatanımız Kürdistan'da kutlayacağız.

Kahramanca şehit düşen şehitlerimize Allah'tan rahmet dileriz. Şehitlerimizi kalbimizde taşıyoruz.

- Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!
- Bîjî Serok APO!

Kürdistan'lı bir Hoca

İNSANLIĞA ÇAĞRI!

Yıllardır cezaevlerinde yatmakta olan biz siyasi tutuklulara yapılan baskı, işkence ve saldırılara yeni bir halka daha eklenmek istenmektedir.

Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nden açlık grevinin 35. gününde çıkarıldığımız ölüm yolculuğu ve Aydın E Tipi Cezaevi'nde yapılan vahşi işkencelerle açlık grevimiz kırılmak istendi. Yapılan bu işkenceler sonucunda **H. Hüsnü EROĞLU** ve **Mehmet YALÇINKAYA** adlı iki arkadaşımız öldürüldü.

Süresiz açlık grevimizin 52. gününde Adalet Bakanlığı'nın bilgisi dahilinde olmak üzere, başta Başsavcı, cezaevi yetkilileri, SHP Genel Sekreter yardımcısı Tufan Doğu ve milletvekili Hilmi Ziya Bostancı'nın ve temsilcilerimizin de yer aldığı uzun bir tartışma ve konuşmadan sonra, verilen sözler ve teminatlar neticesinde yapılan bir anlaşma ile süresiz açlık grevimiz bitirildi.

Aradan aylar geçmesine rağmen, verilen sözlerin ve teminatların hiçbirini yerine getirilmedi ve hala da getirilmezken Adalet Bakanı, Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nin tek kişilik hücre, tek kişilik havalandırma biçiminde yeniden restore edildiğini açıkladı.

Eskişehir Özel Tip Cezaevi'nin tek kişilik hücre, tek kişilik havalandırmaya dönüştürülmesi demek, siyasi tutuklu ve hükümlülerin diri diri mezara gömülmesi demektir. Bu uygulamayı başlatmak, yeni ölüm lere ve öldürmelere davetiye çıkarmak demektir.

Bütün insanlığı, Eskişehir Özel Tip Cezaevi'ni mezara dönüştüren tek kişilik hücre, tek kişilik havalandırma planına karşı çıkmaya, durdurmaya çağırıyor, davet ediyoruz!

Diri diri gömülmeyi asla kabul etmeyeceğiz!

**Aydın E Tipi Cezaevi
Dava arkadaşları adına:
Fuat KAV, Şükrü GÖKTAŞ,
Hüsnü ALTUN**

Nice canla kutsanan toprak, emeğin kutsal yardımıyla özgür bir baharın sıcak ve coşkunun renklerini ufuktan dağılırız doruklarına yanısırtıyor artık!

Çağdaş Kawa'nın inancıyla yeşeren binlerce Newroz çiçeği yüreğimizi sarıyor, ve bizi kendisine katarak yarınlarmızın özgür bayramına yürüyor.

O zaman hep birlikte bir adım ötemizdeki özlemi kucaklamak için Newroz meşaleleriyle koşalım.

Yeni bir Newroz şafağında "Bu ülke bizimdir" deyip bayram yapmak için; yüreklerimizi, seslerimizi ve beynimizi birleştirelim, güneşimizin ışıldayan yolunda.

Ş. Batmaz-A. Aktaş-Y. Onat

NEWROZ;

Halkımıza, Partimize, Savaşçılarımıza Ve Sevgili Başkanımız ABDULLAH ÖCALAN Yoldaşa Kutlu Olsun!

Biz, sömürgeci zindanlarda bulunan PKK'li savaş esirleri, yeni bir Newroz'u daha karşılarken, kutsal topraklarımızda bütün zorlukları, engelleri aşarak yürütülen Bağımsızlık ve Özgürlük kavgamızın yakıcı sıcaklığını yüreğimizin derinliklerinde duyarak, hisederek devrimciliğimizin sonsuz ateşi ve coşkusuyla selamlarız...

Güzel ve mutlu yarınlara olan umudumuzu, zafere olan inancımızla daha da bütünleştirerek, kaynaştırarak; yeni gün'e kendimizi yenileyerek, olumsuzluklarından arındırarak ve düşmana karşı daha güçlü atımlara kendimizi hazırlayarak merhaba diyoruz biz zindanlarda bulunan PKK'li savaş esirleri.

Zafer'in, Marxizm-Leninizmin ışığında, Başkan'ın yol göstericiliğinde; emperyalizmi, faşist Türk sömürgeciliğini ve yerli işbirlikçilerini, her türden uzlaşmacı,

komploluculuğu ve tasfiyeciliği yenerek, darmadağın ederek, yok ederek halkımızın ve Partimizin olacağını bir kez daha haykırıyoruz.

Bu yeni gün'de, Manevi Komutanlarımız olan şehitlerimizin biz savaş esirlerine emanet ettiği parti direniş sancığını, yüksek bir sorumluluk ve bilinçle zindanların burçlarında hep dalgalandıracağımızı vurguluyor, anılarını önünde saygı ve minnetle eğiliyoruz...

– Newroz'u zaferlerle taçlandırarak kutlayalım!
– NEWROZ, halkımızın ve partimizin düşmanlarına ölüm olsun!
– NEWROZ KUTLU OLSUN!

**Aydın E Tipi Cezaevi
PKK'li savaş esirleri adına
Hüsnü ALTUN, Şükrü GÖKTAŞ,
Fuat KAV**

Tarihin ayırımına geldik. Newroz çağdaş doğumuna hazırlanıyor, kawa bayram törenlerimize gelmek için semalarımızda bekliyor.

Bayram giysilerimizi giyelim ateşlensin bedenlerimiz, Newroz gürleşerek açılсын toprağımızda.

Bu günün sıcaklığıyla bayramınızı kutlarız.

**A. Aktaş-Yusuf Onat-İ.
Adıyaman-A. S. Apaydın-
H. Altun-F. Kav**

Serxwebûn gazetesinden beni ağlatan müjdeyi aldım:

"Kürdistan'da halk ayaklanması!"

Ne mutlu o büyük uyanışı yaşıyanlara!

Ne mutlu aziz şehitlerimize, kızıl kanlarıyla o kutsal toprakları sulayanlara!

Ne mutlu büyük önder APO'ya; canımız kanımız biricik Partimize PKK'ye!

Kısacası ne mutlu hepimize, bu günleri gördüğümüze!..

Bu ne güzel NEWROZ'dur ey KÜRDİSTAN! Asırlardır hapsedildin, zincire vuruldun, susturuldun, işgalcilerin pis çizmeleri altında ezildin, nice katliamlara, soykırımlara tanık oldun. Nice isyanlar, nice kahramanlar gördün. Nice nice şehitlerimiz sana feda oldu.

Bu ne sabırdır ey KÜRDİSTAN! Bunca mezalimler, esaretler sana mübah mıdır?.. Bunu hiçbir zaman kabul etmedin, onun için büyük bir azimle, sabırla

bekledin ve sonunda seni nihai zafere götürecekt, kölelik zincirlerini parçalayacak, aziz şehitlerimizin intikamını alacak ve seni sana, bağımsızlığına, özgürlüğüne kavuşturacak, kendi biricik partini, PKK'ni yarattın!..

Büyük Önderimiz APO'muzu büyüttün, besledin ve bize baş eyledin. Ne mutlu sana ey KÜRDİSTAN! Ne mutlu bize, mazlum halkımıza ki bir bütünüz, yenilmez bir halkız!.. Artık bize geriye dönüş yok. Tek inancımız; "Ya Özgür Vatan Ya Ölüm!"

Önderlerimiz Mazlumlar, Hayri-ler, Hakiler, Kemaller, Karasungurlar, Agitler ve tüm kahraman aziz şehitlerimiz; büyük bir kıvanç, inanç ve gururla taşıdıkları isyan bayrağını bizlere devredip, kutsal kanlarıyla özgürlük yolunu açtılar.

ONLAR, rehberimiz, klavuzu-

muz; bizler de takipçileri olalım, olacağız!..

13 kahraman gerillamızın şehadeti, Kürdistan'a "ayaklanın!" komutunu verdi. İsyen bayrağı bugün binlere devredildi, yarın milyonlara!.. Kutsal topraklarımız bizden bunu bekliyor. Onun içindir ki, bu NEWROZ artık sönmeyecek ve söndürmeye de kimsenin gücü yetmeyecek!

Bu NEWROZ'da toprak canlandı, artık bir başka kokuyor. Dağlarımız, ovalarımız, yaylalarımızda bir başka güzellik. Kuşlar bile bir başka ötüyor, bize özgürlüğün haberini getiriyor.

Bu bayram, isyan bayramıdır; hepimize hayırlı olsun!

– Yaşasın Halk Ayaklanmamız!
– Yaşasın Büyük Önderimiz Apo!
– Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!

Zaza Mehmet

"Gelişmeler, bir halkın dünyaya yeniden doğuşunu gösteriyor"

Sevgili Arkadaşlar,

...

Geçmişe oranla dünyadan biraz daha fazla haberdarız. Fakat dünyada olaylar öyle hızlı yaşanıyor ve de yoğun ki, elbette çok geride ve bilgi yetersizliği içinde kalıyoruz. Öyle anlaşıyor ki, çok yoğun politik olayların ve gelişmelerin yaşandığı bir sürece girmiş bulunuyoruz. Sömürgecilik, durumunu düzeltebilmek için yeni çabalar sarfediyor, herhalde elinde bulunan herşeyi taviz olarak bu sefer ortaya koyuyor. Başbakanın İran gezisi, Irak'la İran'ı anlaşturma çabaları, eski yapıyı yaratma istemi içinde olduklarını gösteriyor. Yeniden Türkiye-İran-Pakistan ve Türkiye-İran-Irak üçlü ittifaklarını mı yaratmak istiyorlar? Arap aleminden soyutlandıkça Türkiye'nin bu tür umutlar beslediği gözleniyor. Ayrıca bunlar Özal'ın ABD gezisi sonrasında ortaya çıkıyor, herhalde bu tür çabalara umut bağlıyorlar. Fakat çelişkiler çok yoğun, sanırım anlaşılmak için fazla ilerleme sağlayamıyorlar. Yine de politik ortamın hareketlendiğini görmek ve politik mücadelenin yoğunlaşacağını bilmek yararlı oluyor.

Irak muhalefetine sesi bu kez Londra'dan çıktı. Adamlar Atlas Okyanusu'na kadar gitmişler, hala Saddam'ı yıkacaklarını söylüyorlar. Bari Akdeniz kıyılarında ya da Ortadoğu'da bir yerde açıklama yapsalardı, belki biraz "inandırıcı" olurdu. Herhalde birilerinin onlara "biraz ülkeye yaklaşın" demesi gerekiyor. O kadar olanağı heder edip bir de Okyanusa kadar kaçtıktan sonra ezberlemiş oldukları sözleri hala yinelemeleri iyice güldürücü oluyor artık. Fakat unutmamak gerekiyor, Bağdat'taki bugünkü rejimi yaratan devlet de Londra'dan doğdu. Eski uygulamalar yineleniyor, gibi bir şey bu. Anlaşılan Ortadoğu üzerinde mücadele eden güç odakları yeniden çok merkezli hale geliyor, yakın dönemin iki merkezli yapısı artık iyice dağılıyor. Bu da, o alanda politik savaşımın çeşitleneceğini ve hızlanacağını gösteriyor. Eh, Almanya'nın bu kadar çaba harcamasının başka anlamı yok ya zaten!

Türkiye soluunu teşvik edici, eğitici ve destekleyici çabaların önemi oldukça fazla. Bu adamların kendi başlarına gelişme gösteremedikleri zaten çoktan ortaya çıkmıştı. Bunlar marksizmi kemalizmin üzerine okuyorlar, bu yüzden de onu bir türlü aşamıyorlar. Zayıf da olsa olumlu yaklaşımların ve gelişmelerin varolduğunu görmek sevindirici. Fakat bir çoğunda da fırsatçılık egemenliğini sürdürüyor. Bir veriyorlarsa on kat almak istiyorlar. Yani politika bu ve işte böyle yürüyor. Bazılarının son dönemde Kürdistan'da bol bol "birlik konferansları" düzenledikleri gözleniyor. Halbuki Van'da "birlik" konferansı düzenleyeceklerine, İzmir'de "ayrılık" konferansı düzenleseler doğruya daha çok yaklaşmış ve biraz iş yapmış olacaktılar. Esas İzmir'dekilerin bu tür eğitime, hem de haddinden fazla ihtiyaçları var. Görünen o ki yanaşmıyorlar buna ve hazır gelişmenin üzerine oturtmayı yeğliyorlar.

Bazı dergilerde yeralan "Kürt sorunu" üzerine dünyadaki gelişmelere ilişkin yazıları ilgiyle okuyoruz. Son ikibine Doğru sayısının Sovyetler Birliği'nde olanlara ilişkin yazdıkları oldukça ilginç. Aynı zamanda da gerçekleri gösterici nitelikte. Sanki dünya kaybettiği bir halkı arıyor, unuttuğu bir halkı uykudan uyanırcasına hatırlamaya çalışıyor. Ve dürüst olanlar, geçmişte yaşananlarda kendi sorumluluğunu bulmaya yöneliyor. Elbette bütün bunlar son derece önemli gelişmeler. Bir halkın dünyaya yeniden doğuşunu gösteriyor. Neden geçmişte böyle bir şey olmadı da, şimdi oluyor? Demek ki, sorunun çözümleyici halkası tutulursa her şey doğru rotasına giriyor, çorap söküğü gibi peşpeşe geliyor. Bunları görünce, Savcının "PKK Kürt halkı değildir" biçimindeki feryadının anlamını ve gelişmeler karşısında ne denli zorlandıklarını çok daha iyi anlıyorum. Ayrıca bunlar, mücadelemizin gelişiminin iki yanını çok daha net ortaya koyuyor. Bütün dünyaya dağıtılmış Kürt halkı artık gücünü tek bir hedefte birleştirmiş bulunuyor. Fakat mücadelenin bu ulusal özelliğinden öte, evrensel yanı da yoğun olarak ortaya çıkıyor. Sosyalist ülkeler de dahil, bütün dünyada ulusların ve küçük halkların kendi iradelerini ortaya koyma çabalarında önemli etkisi yanında, bir çok gelişmiş halka da mücadele ilhamı veriyor. Öyle sanıyorum ki, Sovyetler Birliği'nde uluslar sorunu üzerine geliştirilmekte olan yeni yapılanma planında da hem genelde mücadelemizin, hem de oradaki Kürt topluluğunun durumunun önemli bir etkisi oluyor. Gelişme bu düzeye varmıştır. Artık bütün bunları sonuç alıcı kanala ustaca aktırmak ve gerçekten politik ustalık gösterebilmek kalıyor. Mücadelemizin böyle bir süreçte seyrettiğini görmek oldukça sevindirici.

Davadaki gelişmeler önemli bir düzey kazandı. Sanıyorum kamuoyu üzerindeki etkisi en ileri düzeye ulaşmıştır. Newroz kampanyası bunu iyice sağlamlaştırabilir. Arkadaşların tahliyesi bizleri de oldukça neşeli hale getirdi. Bir Newroz'u daha esaret altında geçirecekler, fakat bunun yararı daha fazla olacak. Kendileri böyle yapsınlar, biz de sorunun çözümünde köktenci olacağız, gerçekler bütün çıplaklığı ile teslim edilmek zorunda kalınacak.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlar, başarılar dilerim.

NEWROZ PİROZ BE!

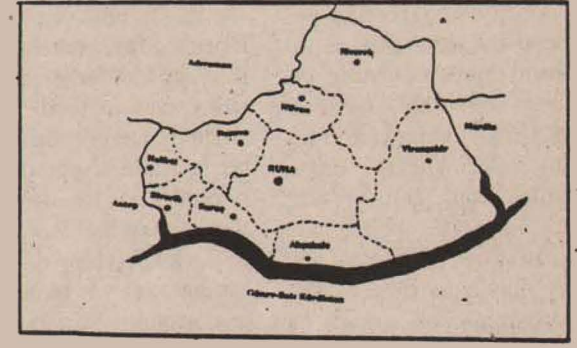
**Selahattin Erdem
4 Mart 1990**

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Tarihi eserleriyle zengin bir beldemiz;

RUHA

(URFA)
-IV-ULUSAL KURTULUŞ
MÜCADELEMİZDEKİ YERİ

Urfa, daha grup aşamasında ulusal kurtuluş mücadelemizin geliştiği ve kitleselleştiği bir alandır. Bölgenin tarihsel ve toplumsal özellikleri bu gelişmeyi daha olanaklı kılar.

Geniş tarımsal toprakları bünyesinde barındıran Urfa, toprak ağalarının en fazla kurumlaştığı ve o düzeyde de topraksız yoksul köylü yığınlarının arttığı Kürdistan bölgesidir. Türk sömürgeci siyasal yapısının birer eklentisi durumuna gelen ağalar, bu bağdan da aldıkları güçle, köylüler üzerinde aşiretçi-feodal bir despotluk kurarlar.

Kapitalist üretim ilişkileri Urfa'da ulusal çelişkilere ek olarak sınıfsal çelişkileri de derinleştirir. Bölgede köylülüğün yoksulluğu, perişanlığı, ağa zulmü ve köylülerin ağa ve sömürgeci askerlere karşı koyuşları tüm Kürdistan içinde kendine has özellikler taşır. Süreç içinde yoksul sınıf kökenli önemli bir aydın ve öğrenci kesimi ortaya çıkar. Böylece modern ulusal kurtuluş mücadelemize zemin olabilecek kesimler oluşur. Topraksız yoksul köylüler, yığınlar halinde Türkiye'ye, özellikle de Çukurova bölgesine göçe başlarlar. Küçük çocuğundan yaşlısına kadar binlerce yoksul köylü mevsimlik ya da sürekli tarım proleterine dönüşür.

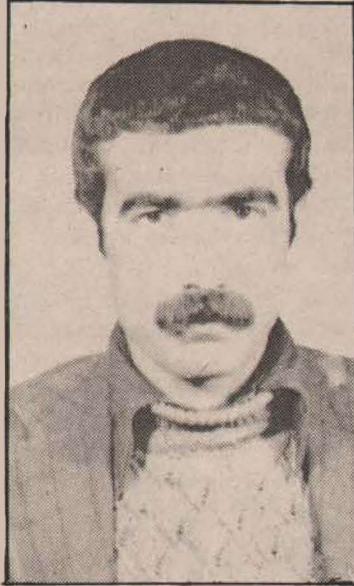
Urfa'nın yoğun çelişkiler içeren toplumsal ortamına sömürgeciler, çok yönlü müdahale ederler. Bir yandan feodal-kompradorların otoriteleri güçlendirilirken, öte yandan dini ve faşist örgütlenme geliştirilir.

Şehirlerde dar bir çevrenin içinde sıkışmış Türkiye'nin sosyal-şöven ve Kürdistan'ın küçük-burjuva milliyetçi grupları, okullar vb. sömürgeci kültürel, ekonomik ve sosyal alanlarda kurumlaştırılan faşist örgütlenme ve teröre karşı bir şey yapmadıkları gibi, bölgede ayrı bir olumsuzluğun kaynağı olurlar. Gençliği devrimci ve ulusal duygulardan uzaklaştırarak inkarcı ve reformist yöne sevkederler.

Hilvan atılımı Urfa'yı ulusal kurtuluş mücadelemizin bir kalesi durumuna getirmiştir.

PKK, daha grup hareketiyeğin Urfa bölgesine yönelir. Yoksul köylülükten gelen yurtsever aydınlar, bölgede ulusal kurtuluş örgütlenmesinin ilk temel dayanakları olurlar. 1977'de Urfa şehir merkezi, Suruç, Hilvan, Siverek, Halfeti ve bölgenin diğer kazarlarında ulusal kurtuluş grupları kurulur. Gençlik önemli oranda bu çalışmaya çekilir. 1977 baharında Suruç'ta **Fevzi AS-LANSOY**'un cenaze merasimine katılan kalabalık kitle, anti-sömürgeci ve ulusal kurtuluşçu sloganlar atar. Aralarında **M. Hayri DURMUŞ** ve **Kemal PİR**'in de olduğu devrimci grup önderleri tutuklanır ve işkence görürler.

Ancak, sömürgeciler geç kalmıştır.

Halil ÇAVGUN

Ulusal kurtuluş mücadelesinin tohumları Urfa'da serpilmiştir. Türk sömürgecileri, daha fide halindeyken gelişmeyi durdurmak için komplolar peşinde olurlar. Antep'te denediklerini Urfa'da da denerler. Bu defa devreye sokulanlar Süleymanlar denen feodal çete ve faşistlerdir. Bu saldırılar neticesinde önder devrimci **Halil ÇAVGUN** katledilir.

Şehidimizin kanı yerde bırakılmaz. Kitleler, feodal komplocu çeteye karşı birleşirler. Çete çökertilir. Hilvan gençliği, kadını, esnafı ve çocuğu ile birlikte ulusal kurtuluş mücadelesine kazanılır. Hilvan sömürgecilerin korkulu rüyası haline gelir.

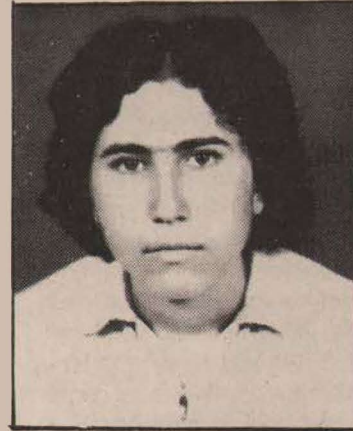
PKK'nin parti olarak kuruluşuyla, ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmede kazandığı başdöndürücü ivme, sadece Hilvan'la sınırlı kalmaz. Bölgedeki faşist örgütlenme tümüyle tasfiye edilir. Bölgenin tümünde devrimci örgütlenme, feodal-komprador çetelerin karşısına dikilir. Şehir gençliği ve işçilerin yanısıra yoksul köylüler de mücadeleye koşarlar. Neticede ulusal çelişki silahlı biçimlere dönüşmeye ve sömürgecilerce destekli feodal-kompradorlarla yoksul köylülük arasındaki çelişki öne çıkmaya başlar. Bucaklar çetesi, kitlelerin hedefi olarak öne çıkar.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz Hilvan ve Siverek odağında ciddi bir sınav verir. Bucaklar çetesi ve sömürgecilere karşı mücadele içinde başta **Salih KANDAL** ve **Cuma TAK** olmak üzere çok sayıda devrimci halk önderi ve yurtsever köylü şehit düşer. Faşist-askeri darbeye kadar devam eden bu mücadele içinde sömürgecilerin verdiği bütün desteğe karşın Bucaklar çetesi çökertme noktasına getirilir. Sömürgecilerin PKK'yi bu ilk ciddi deneyinde boğma planları boşa çıkarılır. Mücadeleye aşiret kavgası niteliği verme çabaları da boşa çıkarılır. Köylülük, komplo ve göçe karşı direnir. Neticede feodal çetelerin otoriteleri önemli oranda dağıtılır. Sosyal-şöven ve küçük-burjuva milliyetçi grupların etkisi kırılır.

Faşist-askeri cuntanın saldırıları, Urfa'daki ulusal kurtuluşçu örgütlenmeyi dağıtmaya yetmemiştir.

Faşist cunta, darbenin hemen ardından Kürdistan'a yönelik bir imha planı yürürlüğe koyar. Amaç; PKK'nin güç merkezlerini dağıtmak ve halkı teslim almaktır. Urfa bölgesi ve özellikle Hilvan-Siverek boy hedefidir. Yüzlerce yurtsever tutuklanır. Onlarca yurtsever de katledilir. Başta bilinen aileler olmak üzere yüzlerce, hatta binlerce yurtsever göç ettirilir. Bu odakta bitmiş feodal çeteler tekrar canlandırılır. Ulusal kurtuluş mirasımız üzerinde soysuz oyunlar oynanır. Bu amaçla bir avuç yalın ve mücadele haini kullanılır. Amaç; Hilvan direnişinin kazanımlarını ortadan kaldırmak ve bölgedeki yurtsever potansiyeli tüketmektir.

Fakat sömürgeciler geç kalmıştır. Kanla sulanan mücadele kitlelerle bir daha sökülmemecesine kaynaşmıştır. Yurtsever kitleler, göçe ve işkencelere rağmen, ulusal kurtuluşa inançlarını korurlar. Devrimcilerin dönüşünü emin olarak beklerler. Cezaevlerinde bölgenin savaş

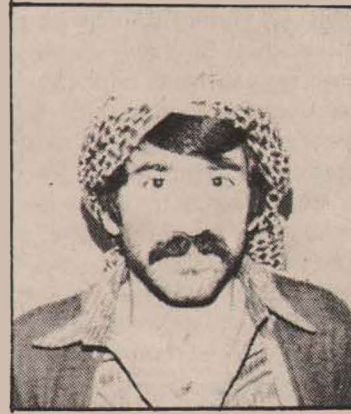
Hanım YAVERKAYA

esirleri, direniş ve ihanet ayrımında direnişten yana olurlar. **Mazlum DOĞAN**'ı, **M. Hayri DURMUŞ**'u ve **Kemal PİR**'i izlerler. Dönem gereği kaçınılmaz döküntülere rağmen, tutulan direniş yolu olur.

Bölgenin kadro ve savaşçıları Urfa'dan, Hilvan'dan, Siverek'ten, Viranşehir'den, Birecik'ten, Halfeti'den, PKK'nin geri çekilme, toparlanma ve ülkeye, direnişe dönüş hamlesi içinde yer alırlar. Artık yerellik aşılmıştır. Devrimcinin savaş alanı tüm Kürdistan'dır. Filistin direnişinde yer alınmakta ve kan verilmektedir. Bu kardeşlik mücadelesi içinde şehit olan PKK kadroları arasında **Mehmet ATMACA** ve **Abdullah KUMRAL** da vardır.

1982'de PKK II. Kongresi'nde alınan ülkeye dönüş hamlesinin önemli bir hedefi de Urfa bölgesi olur. Devrimcilerin dönüşünü dört gözle bekleyen kitlelerde canlanma olur. Eski ve yeni çevreler toparlanır. Bu çalışma içinde kaynağa dönüş çağrısına uyarak Avrupa'dan katılan bölgenin ve PKK'nin değerli kadrosu **Adnan ZİNCİRKIRAN**, Ziya isimli

bir hainin ihbarı sonucu sömürgeciler tarafından yakalanır ve katledilir.

Mehmet SEVGAT

PKK, ulusal kurtuluş mücadelesini gelişmiş bir anlayışla dağlardan geliştirmektedir. Kürdistan'ın tüm bölgeleriyle kısa sürede uyum gösteren Urfa bölgesi kadroları 15 Ağustos Atılımı ve atılıma yol açan zorunlu pratiğin becerilmesinde önemli bir rol oynarlar. Değerli HRK savaşçı komutanlarından, PKK kadroları **Veysi BADEM**, **Hanım YAVERKAYA**, **Ahmet ÇALIŞKAN** ve **Mehmet YEŞİLLER** atılım döneminin Urfa bölgesi şehitlerinden sadece birkaç tanesidir.

15 Ağustos Atılımı, tüm Kürdistan'da olduğu gibi, Urfa bölgesinde de yankısını bulur. Sömürgeciler de boş durmazlar. En erkenden feodal-aşiretçi çeteleri silahlandırır. Güçlü bir ajan ağı kurmaya çalışırlar. Bu önlemler, bölgede siyasal ve askeri ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişmesini önleyemez. Ceylanpınar, Halfeti, Viranşehir, Bilecik ve Suruç'ta askeri eylemler süreklilik kazanır. Ajanlar ve düşmanın askeri ve ekonomik hedefleri vurulur. Bölgeden ulusal kurtuluş saflarına gençliğin akışı süreklilik kazanır.

Halk direniş şehitlerini ve kahramanlarını unutmaz. Şehitler ve savaşan evlatları, yurtsever milyonları mücadeleye bağlayan kopmaz bağ olur. ARGK'nin değerli komutanları **Mehmet SEVGAT (Bedran)**, **Hüseyin SARIÇİÇEK (Orhan)** ve **Veli YAŞAR (Delil)**'i unutmak mümkün müdür? Bunlar, **Salih KANDAL** ve **Cuma TAK**'ın geleneğine uydular. Ulusal kurtuluş silahını sürekli yükseklerde tuttular, eylemden eyleme koştular. Faşist düşmana son nefeslerine kadar ölüm kustular.

Açlık grevi eyleminde şehit düşen **Mehmet Emin YAVUZ** ve kadın gerillacılığın, ulusal kurtuluşçu savaşçılığın gereklerini layıkıyla yerine getiren **Sultan YAVUZ**, **Mehmet DEMİR (Salih)** vd. şehitlerimiz, Urfa'da engin yurtseverliğin ve ulusal kurtuluşçu mücadelenin sürekliliğinin garantisidir.

Türk sömürgecilerinin bölgeye yönelik tasfiye planları da başarısızlığa mahkumdur.

Türk tekeli burjuvazisi, tıkanan

ekonomisine nefes boruları açmak ve Urfa bölgesinde kendi sömürgeci sistemine uygun bir sosyal-kültürel yapı oluşturmak amacıyla Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)'ni geliştirmektedir. Amaç bu proje ile Kürdistan'ın büyük ekonomik kaynaklarını Türk sömürgeci burjuva ekonomisine sunmaktır, bölgede Kürt egemenlerine dayalı işbirlikçiliği geliştirmektir. Topraksızlaştırılan yüzbinlerce Kürt köylüsünü şehirlere sürüklemek ve üzerlerinde bir askeri-ekonomik-kültürel ve sosyal egemenlik kurmak, daha doğrusu var olanı sıkılaştırmaktır. Tüm bu önlemlerle bölge halkı, ulusal kurtuluş mücadelemizin güçlü bir destekçisi ve ögesi olmaktan çıkarılmak isteniyor.

Bu amaçla bölgeye yönelik yeni televizyon kanalları açılmakta, durmadan bölgeye yönelik sömürgeci kültürel ve sosyal aktiviteler ve kurumlar artırılmakta, şehirler suni bir şekilde şişirilmekte, sosyal çelişkilerin patlamalara dönüşmemesi için sömürgecilere bağlı dini hareket geliştirilmekte vb. çok yönlü önlem alınmaktadır.

Ancak şimdiden söyleyebiliriz ki, sömürgecilerin planları bozulmuştur. Proje köylülerin durumunda hiçbir düzelmeye yol açmamıştır. Palazlanan bir avuç feodal-komprador olmuştur. Şehirlere doldurulan yığınlar sosyal patlama noktasına gelmişlerdir. Köylülüğün topraksızlaştırılması ve proleterleşme sürecine itilmesi, Urfa bölgesinde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin dayandığı sınıf temelini daha da güçlendirmektedir. Bu sonucu sömürgeciler de görmekte, tüm Kürdistan alanında olduğu gibi, Urfa bölgesinde de otoritelerini, askeri güçlerini arttırarak sürdürmeye çalışmaktadırlar.

1990 Mart'ı ile içine girilen şehir kitlelerinin yığınsal eylem dönemine Urfa bölgesi de katılmış, şehir merkezinde öğrenciler, direklerden sömürgeci bayrakları indirmiş, Newroz'u kitlesel olarak kutlamış, aynı şekilde bu bölgenin tüm büyük yerleşim birimlerinde ayaklanmalarla dayanışma karakterli siyasal eylemler yapılmıştır.

Sömürgeciler, bu bölgemizde daha güçlü ve çok yönlü hazırlıklarla ulusal kurtuluş mücadelemizin karşısında durmaktadırlar. Bu bölgedeki çelişkilerde biçimsel değişiklikler yapmasına rağmen, özde çelişkilerin karakteri aynıdır. Ve sınıfsal çelişkinin de belirginleşmesiyle Urfa bölgesinde ulusal çelişkinin daha derinleştiği nettir.

Bu nedenlerle, güçlü bir mücadele geçmişine sahip, şehit kanıyla sulanmış Urfa'da siyasal ve dağdaki gerilla karakteriyle ulusal kurtuluş mücadelemiz, gelişme ve atılım yapma şansına ve olanaklarına sahiptir.

GELECEK SAYIDA:
ADIYAMAN (SEMSÜR)

Ortadoğu'da Çok Başlı Yeni Dengelere Doğru

Geçtiğimiz günlerde Irak Devlet Başkanı Saddam Hüseyin, gelişmiş kimyasal silahlara sahip olduklarını, bunu gerekirse İsrail'e karşı kullanabileceklerini açıkladı. Bu açıklama tüm dünyada şok etkisi yarattı. Başta İsrail olmak üzere ABD ve tüm Avrupa ülkeleri, bu tehditi ciddiye aldılar. İran'la sekiz yıl süren savaş içinde tecrübe kazanmış 1 milyonluk askeri gücü ve İsrail'den sonra en modern teknolojik silah donanımına sahip ordusu ile Irak, gerçekten de Ortadoğu'da süper bir güç olma yolunda.

İran'ın Ortadoğu'daki güçler dengesini sarsan radikal çıkışının önünü kesebilmek için tüm emperyalist güçlerin elbirliği ile her alanda sınırsız destek sunduğu Saddam rejimi, bu fırsatlardan yararlanarak kendisini askeri ve sivil sanayi alanında geliştirdi ve Ortadoğu'nun başlıca denge güçlerinden biri haline geldi. Irak'a karşı İran'ı destekleyen Suriye bile, Irak'ın İsrail'e karşı aldığı bu tavrı onaylamakta ve desteklemektedir.

Gelişmeler, emperyalist güç-

leri şaşkına çevirmiş durumda. Genellikle bilinen bir kurgu hikayede, Frankenstein'in artık ona ihtiyacı kalmadığı anda kendisini yapan mühendisi öldürdüğü söylenir. Gerçi Irak, henüz böyle bir konuma ulaşmadı. Ama emperyalist güçler kendi elleriyle yarattıkları Saddam rejimi, Kürt halkına karşı kimyasal silah kullandığında ve binlerce Kürdü katlettiğinde kör, sağır ve dilsiz tavrı almışlardı. Bugün ise İsrail, Irak tarafından kimyasal silahlarla tehdit ediliyor diye kıyametler koparmaktadırlar. Oysa kimyasal silah teknolojisini Irak'a veren de bizzat emperyalist güçlerin kendisidir. Hiçbir işbirliğinde yüzde yüzlük bir garanti yoktur. En sadık olarak bilinen hayvanlardan köpek bile, kudurduğu zaman sahibine de saldırır ve ısırır. Kürt halkına karşı kudurmuş bir vahşete göz-yumanlar, bugünkü tehditi de hesaba katmak zorundaydılar.

Öte yandan Sovyetler Birliği'ndeki politika değişiklikleri Suriye ile ilişkilere de yansıyor. Bu durumda Suriye, Arap dünyası içindeki politikasını yeniden göz-

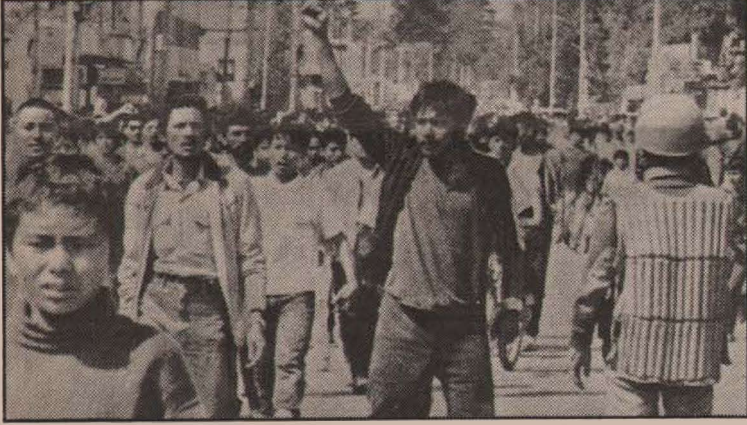
den geçiriyor ve bölge içindeki konumunu korumaya çalışıyor. Bu amaçla Mısır'la geliştirdiği ilişkilerin hemen arkasından Türkiye'den gelen su tehditi karşısında Irak'la arasındaki çelişkiyi dondurması, hatta İsrail'e karşı tavrını destekleyen bir tutuma girmesi, Ortadoğu'da yeni dengelere doğru bir süreçte girildiğini gösteriyor.

Her ne kadar emperyalizme bağımlı olsa da Arap dünyasının yeniden kendi birliğini sağlayarak bölgeyi ilgilendiren konularda ortak tavır alma eğilimi giderek güçleniyor. Bunun karşısında Türkiye ile İsrail arasındaki ilişkilerde de daha çok yakınlaşma ve işbirliği geliştiriliyor.

Mevcut gelişmeler, İsrail ve Türkiye gibi emperyalizmin bölgedeki jandarmalarının iç ve dış sorunları nedeniyle önümüzdeki dönemde oldukça zorlanacağını, hele hele Türkiye'nin bu süreçte geri dönüşmez bir çöküşü yaşayacağını göstermekte. Yeni oluşacak dengelerde PKK önderliğindeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin rolü bir kez daha öne çıkmakta.

Nepal'de Halk Kazandı

15 Şubat'tan beri devam eden kanlı kitlesel gösteriler sonucu Nepal'de partiler üzerindeki yasaklar kalktı. Serbest seçimler yapılacak. Halk verilenlerle yetinmiyor. Krallığın sona ermesi için kitlesel gösteriler devam ediyor.

Nepal'in kimliği

Nüfusu: 18 milyon

Yüzölçümü: 140 797 km²

Başşehir: Katmandu

Devletin resmi dini: Hindu

Resmî dil: Nepali

Etnik bileşim: Nepal değişik halk gruplarından oluşmaktadır. Tibetliler, Hindular ve Moğollar en büyük halk gruplarıdır. Ülkede pek çok dil ve lehçe konuşulmakta. 4000 m. yükseklikte bile yerleşim yerleri çoktur.

Ekonomik yapısı: Everest dağı ile birlikte dünyanın üç büyük dağı Nepal'dedir. Halkın %90'ı tarımla geçinmektedir.

Sosyal durum: Nepal dünyanın en yoksul ülkelerindendir. Okuma yazma oranı %20 kadardır. Bu da düzensizdir. Sağlık hizmetleri yok gibidir. Nüfusun ancak %1'i ya iş sahibidir ya da küçük iş yerlerinde çalışmaktadır.

Kral ailesi ve bürokrasi toplam gelirin % 60'ını emiyor. 1972 yılından beri ülkede anayasal monarşi var. Ailenin büyüğü kraldır. Bunun yanı sıra özelliklerine inanılıyor. Ailenin ikinci bireyi orduya ve aile mülkiyetine, üçüncüsü de polise bakıyor. Kral alkolik olduğundan ülkeyi kraliçe yönetiyor. Ordu ve polisini, İsrail askeri uzmanları eğitiyor. Kralın kardeşi Katmandu'yu eroin ticaretinin merkezi durumuna getiriyor.

Ülkede muhalefet yasaktır. Baskı ve işkencenin yanı sıra rüşvet çok yaygındır. Halk, kraliçeyi "İmelda", ordunun başındaki kralın kardeşini de "Ejderha kafası" olarak adlandırıyor.

Olaylar nasıl başladı

Halkın baskı, yoksulluk ve 1989'da yapılan toprak reformu sonucu köylülerin topraksızlaştırılmasına karşı muhalefeti 15 Şubat'tan itibaren kitlesel gösterilere dönüştü ve bu gösteriler sürekli kazandı. İlk gösterilerin ardından 600 muhalif lider tutuklanıyor. Polisin göstericilere ateş etmesi sonucu günde ortalama iki kişi ölüyor ve en az on kişi de yaralanıyor. Yaralılar

polis tarafından toplanıp öldürülüyor. Hindu geleneğine göre ölümler yakıldığından öldürülenlerin sayısı saptanamıyor. Tutukluların sayısı o kadar artıyor ki tutuklu yakınlarına, gazetecilere ve doktorlara, yasak olan işkencenin her türlü sünnün yapıldığı 6 tutuklu kampı kuruluyor.

15 Mart'taki gösteride halk dövülünce gösterilerin boyutu günde 9 saatlik greve dönüştü. Kral, uydu parlamento ve hükümeti dağıtıyor.

Çoğunluğunu çocuklar ve kadınların oluşturduğu tutuklu yakınlarının gösterisine ateş edilince gösterilerin boyutu daha da artar. 2 Nisan'da 300 000 kişi kralın çekilmesi istemiyle gösteri yaparlar. Baskılara dayanamayan kral, 8 Nisan'da yaptığı açıklamada "komünist partisi de dahil tüm partilerin serbest bırakıldığını, serbest seçimlerin yapılacağını ve tutukluların serbest bırakılacağını" söyler.

Muhalefet birleşik bir blok halindedir. Bu blokun en güçlü gücü komünist partisidir. Halk verilen tavizlerle yetinmiyor. Kralın kesin çekilmesini, demokratik hakların garanti edilmesini, tutukluların serbest bırakılmasını, toprak reformu yapılmasını, baskıcı ve rüşvetçi bürokrasinin dağılmasını ve işkencecilerden hesap sorulmasını istiyor.

Yunanistan'da Muhafazakar Dönem Başlıyor

Bir yıl içinde üçüncü kez sandık başına giden Yunanlı seçmen tercihini yaptı ve 300 millervekilinden oluşan parlamentoda 150 milletvekilini Yeni Demokrasi Partisi'nden seçti. Parlamentodan onay alabilmesi için bir oya ihtiyacı olan Yeni Demokrasi Partisi Başkanı Konstantin Mitsotakis, yeni hükümeti kurdu.

Solun istikrarsız politikası ve PASOK'un geçmiş dönemde içinde çeşitli skandallardan dolayı yıpranmış olması, Yeni Demokrasi Partisi'nin iktidara gelmesinde önemli bir rol oynadı. Yeni Demokrasi Partisi iktidarının ekonomik ve sosyal alanlarda bir takım yeni politikalarla yöneleceği, ABD ile yakınlaşmanın olabileceği; ama Türkiye ve Kıbrıs politikalarında pek bir değişiklik olmayacağı tahmin ediliyor.

İngiltere:

Kelle Vergisi'ne (Poll Tax) Karşı Dev Kitle Gösterileri ve Cezaevlerinde İsyan

İngiltere'de Muhafazakar Parti iktidarının yeni uygulamaya koyduğu 18 yaşından büyük yetişkin her kişi başına ve oturduğu bölgeye göre alınması kararlaştırılan Pol Tax (Toplum vergisi; halk arasında Kelle Vergisi olarak adlandırılıyor), halkın yoğun tepkisi ile karşılandı.

Onbinlerce kişinin yaygın protesto eylemlerine neden olan Kelle Vergisi, adil olmayıp yoksulların vergi yükünü arttırıcı, zenginlerinkini azaltıcı bir nitelik taşıyor ve toplanması sırasında da çok büyük idari ve mali yük getiriyor. Bu vergi sistemine göre, aynı yörede bir şatoda yaşayan beş kişilik bir aile ile normal gelire sahip veya yoksul beş kişilik bir aile de aynı miktarda vergi ödeyecek. Yani vergilendirmede esas alınan ölçü, gelir ve mülkiyet değil, insanın kendisi. Kelle vergisinin yerleşim alanı sınıflandırmasına göre alınması planlandığı için, bazen aynı şehirde aynı sokakta bir tarafta oturan ile öbür tarafta oturan, bu sınıflandırmadan dolayı büyük çapta farklı vergi bedeli ödemek durumunda kalabiliyor. Hatta öğrenim amacıyla başka bir şehre giden öğrenci dahi bu vergi kapsamına alınıyor. Eski sisteme göre vergiler evin büyüklüğüne göre, şimdi ise kişi başına hesaplanıyor. Buna göre bir Lord ile yoksul bir köylü aynı vergiyi ödeyecek.

Toplumsal sınıflar arasındaki çelişkiyi derinleştiren, orta ve yoksul kitleleri daha çok sömürmeyi amaçlayan kelle vergisine karşı gösteriler, bundan 609 yıl önce yine benzer bir vergi sisteminin uygulamaya konulmasına karşı iki ay süren köylü isyanlarının yıldönümüne tekabül ediyor. O tarihte, yani 1381'de İngiltere hükümeti Fransa'yla arasındaki savaşın maliyetini karşılayabilmek için "kelle başına" vergi koymuştu. Ancak hayat pahalılığı ve diğer ekonomik ve sosyal sorunlardan bunalan halk kitleleri isyan ederek Londra üzerine yürümüş, çıkan çatışmalarda çok kişi ölmüş ya da idam edilmişti. Öz itibarıyla aynı olması nedeniyle yeni vergiye de "Kelle Vergisi" denmektedir. Kelle vergisine karşı köylü isyanlarını anmak amacıyla isyanın başladığı eyalet merkezinde geçen ay "Kelle Vergisi Anıtı" dikildi.

Kelle Vergisi'ne karşı Nisan

ay başından beri yaygın kitle gösterileri yapılıyor. İngiliz polisi, yapılan her gösteriye saldırdı, olay çıkardı. Çok sayıda göstericiyi yaraladı ve tutukladı. Son olarak Londra'nın Trafalgar Meydanı'nda 100.000 aşkın insan "Kelle Vergisi"ni protesto mitingi yaptı. Polis yine protesto gösterilerine müdahale etti ve çatışma çıktı. Çıkan çatışmada atlı polisler yüzlerce kişiyi yaraladılar ve tutukladılar. Bu esnada mağazalar yağmalandı ve bir inşaat şantiyesi yakıldı.

Kelle Vergisi'ni ödemek için komiteler oluşturuldu ve bunun yol ve yöntemleri üzerinde çalışmalara başlandı. Tüm komiteler, Kelle Vergisi'ne karşı Britanya Federasyonu çatısı altında birleştiler.

İngiltere'de Lordlar Kamerası'nda tartışılan ve önümüzdeki aylarda yürürlüğe girecek olan Amerikan tipi özel sağlık sistemi ile parası olana iyi sağlık hizmeti yasasının da yeni kitlesel tepkilere ve dalgalanmalara yolaçması bekleniyor.

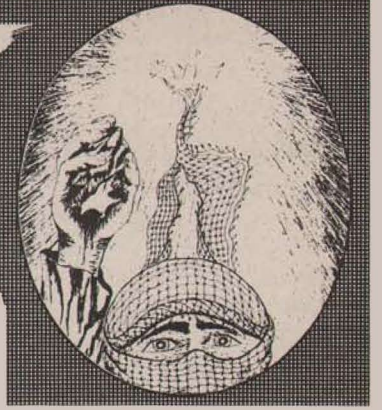
Yine Thatcher hükümetinin on yılı aşkın süreden beri izlediği gerici tutucu politikalarla karşı sosyal patlamaların bir diğer yanı da cezaevleri. İngiltere'deki cezaevlerindeki tutukluluk koşulları ve uygulamalar tam anlamıyla insanlıkdışı. Mahkumlar ve tutuklular, vahşi cezaevi koşullarını biraz olsun insanileştirmek ve insanca yaşamak için peşpeşe ayaklanıyorlar. Cezaevlerinde bulunan tutukluların hemen hemen yarısı daha önceden sabıkalı. Bu da, izlenen sosyal ve ekonomik politikaların iflasını gösteriyor.

Tutucu, gerici Thatcher hükümeti, uygulamaya koyduğu ortaçağ vergi sistemi ve ortaçağ cezaevi politikası nedeniyle bir hayli zorlanmış durumda. On yılı aşkın bir süredir izlediği ekonomik-sosyal politikalar kitlelerde büyük bir hoşnutsuzluk yaratmış, son çıkarılan Kelle Vergisi, bu durumu daha da derinleştirmiştir. Kelle Vergisi'ne karşı büyük kitle gösterileri ve cezaevlerinde yükselen isyanlar, iktidarın emperyalist politikalarının artık daha fazla kabullenilmeyeceği ve halkın sabrının belli bir noktaya geldiğini göstermektedir. Bu gelişmeler, Thatcher iktidarının geleceğini de çok yakından etkilemektedir.

YENİ UFUKLARA DOĞRU

Cezaevleri bir savaş karargahıdır...

Evet bir savaş karargahı!!!

Bunu çok duydum, duyduk.

Her konuşmaya başlayan tutsak bu sihirli cümlelerin altını çizerek konuşuyor. Oysa bu sihirli bir cümle değil, gerçeğin taa kendisi... Bunu zindan pratiğimizezden anlamak gerekir. Çünkü, 12 Eylül faşist diktatörlüğünden bugüne kadar çatışmaların en yoğunu zindanlarda yaşandı ve yaşanmaya devam ediyor. Bunu son şanlı Aydın Direnişimizde de görmek mümkün.

Cezaevleri bir savaş karargahıdır!!!

Bunun üzerine bugüne kadar kaçımız düşündük, kafa yorduk, algılamaya çalıştık, bilince çıkaralım dedik?

Hiç birimiz...

Çok ilginç!

Hiç birimiz...

Eğer gerçekten kafa yormuş olsaydık, düşünmüş olsaydık, on sekiz aylık tutsaklık yaşantımız boyunca kötü bir pratiğin sahibi olmazdık. Hem de çok kötü bir pratiğin sahipleri...

Düşünüyorum...

Düşündükçe sorular soruyorum kendime; on sekiz aylık tutsaklık yaşantımız boyunca ne yaptık; Partiye katkımız ne oldu; asgari de olsa kutsal halk savaşımıza karşı sorumluluklarımızı yerine getirdik mi?

Bu soruların yanıtını düşünüyorum; düşündükçe kahroluyor, suçluluk duyuyorum; yüreğim paramparça, bin parça oluyor.

Bugün bütün bunları düşünmemi; düşünmemizi sağlayan neydi?

Dün gece yapılan toplantıda konuşulanlar...

O konuşmalar öyle etkileyciydi ki, tüm bunları düşünmek mümkün değildi.

Dün gece toplantıda, Çeko hepimizi dinledikten sonra şöyle demişti:

«...On sekiz ay boyunca, hep birbirinizle uğraşmışsınız...»

«...Sorunlarımız var gerekçeyle herkes bildiğini okumuş...»

«...Madem ki, sorunlarımız vardı; bugüne kadar neden, neden çözmek için çaba sarfetmediniz?..»

«...Birbiriyle uğraşan bir yapılanmanın içinde yer alan unsurlar, düşmana karşı hiçbir şey yapamaz ve o noktada yapıdan bahsetmek mümkün değildir...»

«...Bugüne kadar düşmana karşı ne yapıldı? Hiçbir şey! Neden? Çünkü birbirinizle uğraştınız ve son olarak da bölündünüz; ayrı ayrı yaşamaya başladınız...»

«...Devrimcilik bu mudur? PKK'ye karşı sorumluluğunuzu böyle mi yerine getirdiniz? PKK böyle mi temsil edilir? Ulusal kurtuluş kavgamıza böyle mi katkıda bulunulur...»

«...Sizler çok kötü bir pratiğin sahiplerisiniz...»

«...Böyle devam ettiğiniz müddetçe, hiç kimse sizin PKK adına

konuşmanıza müsaade etmez...»

«...Hem bildiğini yapacaksın, hem ondan sonra hiçbir şey olmamış gibi kalkıp ben PKK'liyim, PKK'yi temsil ediyorum diyeceksin! Olmaz böyle şey...»

«...Hiç kimsenin Partinin kutsallığına gölge düşürmeye hakkı yok...»

«...Bu günden itibaren ya bir Partili gibi yaşayacaksınız, bunun gereklerini yerine getireceksiniz, ya da PKK'nin ismini dahi ağzınıza almayacaksınız...»

«...Sorunlarınız mı var? Bunların tümünü oturup konuşacağız, hep birlikte çözüm yolları arayıp bulacağız ve kökünden bu sorunları çözüp atacağız...»

Evet, Çeko arkadaş hepimizi tek tek dinledikten sonra toplantıda bunları söylemişti ve söylenenlerin tümü de bizim on sekiz aylık kötü tutsaklık pratiğimizdi.

İşte Çeko, bu olumsuz gidişata son vermemiz gerektiğini söylüyor; bunu söylerken de gerçek-

konuda bize perspektif veriyorlardı. Günlük hareketlerimizden tutalım da mahkemedeki durumumuza, idareye karşı, diğer gruplarla ilişkiye kadar her konuda nasıl hareket edeceğimizi belirtiyor; sık sık toplantılar yaparak, anlamadığımız, kavramadığımız hiçbir nokta bırakmıyorlardı.

Bununla da yetinmediler; örgütsel işleyiş, eğitim, Parti yaşamı, cezaevi politikamız, ittifak anlayışımız, seri kararlar çıkarmada atiklik vb. hayati önemi olan konuları yazıp programlaştırarak, en ince ayrıntısına kadar planlar yapıp sundular.

Bunları kavramamız için ellerinden gelen çabayı esirgmiyorlardı. Biz artık arkadaşlarla bütünleşmiştik.

Yapılan çalışmalardan son derece hoşnuttuk. Arkadaşlar bizden düşünce istiyor, önerilerimizin olup olmadığını soruyor, eleştirilerimizi dinliyordu.

Cezaevi yaşantımız boyunca

ğın yargılamak istiyor ve büyük bir suç işliyor... Karanlığı, köleliği, çağdışılığı temsil ediyor. Bu mahkemenin bizler hakkında vereceği karar kocaman bir hiçtir. Tanımadık, tanımayacağız da.

Tekrar mahkeme günü gelmişti. Sabah mahkemeye gidecektik.

Mahkemede yapılması gereken önemli görevler önümüzde duruyordu. Hazırlıklar daha önce yapılmış, tamamlanmıştı.

Son kez yapılması gerekenleri gözden geçirmek için akşam Çeko hepimizi toplantıya çağırdı. Gece geç saatlere kadar oturduk, konuştuk. Gerekli uyarılar yapıldıktan sonra toplantımız sona erdi.

Sevinçliydik, tüm arkadaşların gözünden sevinç okunuyordu. Sevinçliydik, çünkü, mahkemede ilk defa düzenli, örgütlü bir tavır sergileyecektik.

Sevinçliydik, çünkü, artık geçmiş mahkemelerde olduğu gibi duruşmanın akışına göre, tep-

kici, örgütsüz, kimin ne yapacağı belli olmayan tavır ve davranışlara son verecektik.

Düzenliyedik, disiplinliyedik ve en önemlisi de örgütlüydük, evet örgütlüydük artık. Sevincimiz, coşkumuz büyüktü.

Ama bizi üzen bir gelişme oldu. Çeko hariç, Aydın Cezaevi'nden buraya tedavi olmak için gelen iki arkadaşı hiçbir tedavi yapılmadan tekrar geriye, Aydın Cezaevi'ne göndereceklerdi. Sabah alıp götürceklerdi.

Konuştuk, sohbet ettik.

Sabah, son olarak demiyorum ama, bir kez daha beraber kahvaltı yaptık. Belki ileride yine bir araya gelebiliriz: İyi şartlarda, özgür, bağımsız bir vatanda, Kürdistan'da, belki de tekrar tutsaklık şartlarında bir başka zindanda. Bunun için, son demiyorum.

Hepimiz tüm sıcaklığımızla kucaklaştık. Arkadaşları uğurladık. Bizim de mahkemeye gitmemiz gerekiyordu. Biz de hazırlandık. Aşağıda sevkçilerin bulunduğu bölüme arkadaşları bir daha görürüm umuduyla baktım, göremedim, götürülmüşlerdi.

Uzun olmayan ama sıkıcı bir bekleyişten sonra, isimlerimiz okundu, ellerimiz kelepçelendi, arandık arabalara bindirildik.

Araba mahkemeye doğru yol alıyordu.

Kış olmasına rağmen hava güneşliydi. Daha önce de arasıra

liğimizi, içinde bulunduğumuz durumu bütün çıplaklığıyla gözler önüne seriyor, dile getiriyordu.

Çeko ve iki arkadaşın burada olmaları bizim için büyük bir şans. Gerçi birkaç gün sonra tedavileri biter bitmez tekrar Aydın Cezaevi'ne götürülecekler ama yine de bizim için büyük bir fırsat.

Hastaydılar; tedavi olmaya hastaneye gelmişlerdi, muayenelerinden sonra çeşitli testler için buraya yanımıza, Buca Cezaevi'ne getirilmişlerdi.

Hastaydılar; tedavi olmaya gelmişlerdi ama kendilerini bizim sorunların içinde bulmuşlardı. Bütün enerjileriyle, yetenekleriyle sorunlarımıza yönelmiş; çözüm yolları üretmeye başlamışlardı.

Önümüzde artık iki alternatif vardı: Ya PKK'ye yaraşır bir yaşam tutturalacak, ideolojik-politik-örgütsel ve askeri hattına bağlı kalacaktık ya da PKK'yi bir daha ağzımıza almayacaktık.

Biz artık tercihimizi yapmıştık; olumsuz gidişatımıza son verecektik. Geçici de olsa, yetkin arkadaşlarla birlikteydik ve her

ilk defa böyle bir yaklaşımla karşı karşıyaydık. Bu yaklaşım bizde coşku, azim, kararlılık, birlik ve dayanışma, Partiye daha da layık olma duygusu yaratıyordu.

Artık yalnız değildik, Parti bizimle; çünkü biz bir Parti gibi hareket etmeye karar vermiştik.

Önümüzde yepyeni bir süreç açılmış durumda ve biz yeni ufuklara doğru ilk adımımızı attık bile...

Esir düştüğümüzden bu yana birçok kez mahkemeye çıkarıldık. Sömürgeci faşist Türk devletinin yasalarını ihlalden yargılanıyorduk. Varsın yargılasınlar.

Biz ülkemizin ve halkımızın bağımsızlık ve kurtuluşu için savaştık, esir düştük. Bundan son derece onur duymaktayız. Haklıyız, geleceği temsil ediyoruz. Eğer biz savaşmasaydık o zaman halkımıza ve dünya insanlığına karşı büyük bir suç işlemiş olurduk. İşte o zaman her türlü yargılanmayı haklederdik, halkın yargılamasından, insanlığın yargılamasından kaçamazdık.

Ama bugün faşist mahkemeler bizi yargılamaya kalkışıyor. Bizim şahsımızda Partimizi, ülkemizi, halkımızı ve dünya insanlığı

havaalar güneşli geçiyordu. Bugün bir başka doğmuştu güneş, sanki bizim için doğmuştu.

Ülkemde daha erken doğar güneş, önce benim halkım selamlar.

Güneşle uyanır, harabeye çevrilmiş yurdunda her şeye rağmen umutla yaşar, gelecek güzel günler adına mücadele eder, bu uğurda ölür. Çünkü; ölümlerde yaşamın fışkıracağına inanmıştır o.

Ve benim ülkemde devrim olduğunda, bittiğinde kölelik, özgür, bağımsız, başı dik, daha umutlu olacağız yarından.

Benim ülkemde devrim olduğunda, bu uğurda şehit düşmüş nice yiğide, yeni güne ve yeniden doğan karanlığın sonu güneşe hep beraber selama duracağız.

Bugün, güneş tüm sıcaklığıyla içimizi ısıtıyor, göz kamaştırıyordu, ufacık tel örgülerden süzülüyordu içeri.

Biz sevinçliydik ve bu sevincimizi bütün insanlarla paylaşmak istiyorduk bugün.

Ufak tepelerde, yamaçlarda rengarenk gecekondu evleri göz alıyordu. Bahçeleri ufacık, öyle güzel, öyle sevimliydi ki, insanın buna imrenmemesi mümkün değildi.

Bütün bunlar, bana vatanımı hatırlatıyor. Kerpiç evleri, bahçeleri, bağları, uçsuz bucaksız ovaları, başı dik dağları, çağıl çağıl çağıldayan suları, cefakar halkımı düşünüyorum, düşünürken de öyle bir özlem oluyor ki, bu özlem bin yıllık köleliğin bittiği bağımsız, kendi başına bir ülke olarak yüreğimde, bilincimde; bu özlem yarının mutlu yaşamı olarak mücadelede ifadesini buluyor.

Tüm bunları düşünürken mahkemeye geldiğimizizin farkına vardık-vardım. Ailelerimiz saatler öncesinden gelmişti. Dört gözle bizi bekliyorlardı. Öyle sevinçle karşıladılar ki bizi; alkışlar, zılgıtlar, sevinç ve zafer işaretleri arasında içeri alındık. Nezarete henüz alınmıştık ki, isimlerimiz okundu, yukarı çıkarıldı.

Tekrar mübaşir tarafından isimlerimiz okunarak mahkeme salonuna alındık. Aileler de yerlerini almıştı. Mahkeme Başkanı her zamanki gibi, bitmeyen, çözümlenmeyen formalitelerle duruşmayı açtı. Bu her seferinde çok kısa sürüyor, mahkeme süresi beş dakikayı geçmiyordu. Bu sefer de böyle yapılmak istendi. Ama biz daha önceden hazırlıklı olduğumuz için bu istemlerini kursaklarında bıraktık.

Şehmuz yoldaş hemen ayağa kalkarak, konuşmak istediğini belirtti ve elindeki diklekçeyi göstererek okuma talebinde bulundu.

Mahkeme heyeti bunun üzerine epey meraklanmıştı. Dilekçenin içeriğini bilse kesin okutmamakta diretecekti. Ama

Devamı 23. sayfada

YENİ UFUKLARA DOĞRU...

Baştarafı 22. sayfada içeriğini bilmiyorlardı ve meraklanmışlardı.

Mahkeme Başkanı; «Gel oku» dedi.

Şehmuz yoldaş üç-dört adım attıktan sonra durdu, çevresine bakındı; bütün gözler onun üstündeydi. Dilekçeyi yavaş yavaş okumaya başladı. Okudukça sesi yükseliyor, yükseldikçe haykırıyordu.

«İkiyaka katliamını Partimiz PKK yapmamıştır. Bu katliamı yapan, gerçekleştiren faşist Türk sömürgecileridir.»

Sesi salonda yankılanıyordu. Mahkeme heyetindekiler neye uğradıklarını şaşırmış, hazırlıksız yakalanmış, yüz hatları değişmiş, şaşkınlıktan ne yapacaklarını bilemez olmuşlardı.

Biz neşeliydik, heyeti hazırlıksız yakalamanın zevkini çıkarıyorduk.

«Kürdistan'da geçmişte de faşist Türk sömürgecileri halkımızı toplu kıyımdan, katliamdan geçirdi. İkiyaka katliamı geçmişte halkımıza karşı gerçekleştirilen toplu katliamların bir parçasıdır.»

«Ben insanım diyen herkesin Kürdistan'da faşist Türk sömürgecilerinin yaptığı ve yapacağı toplu katliamlara dur demesi, karşı çıkması gerekiyor...»

«...Bu katliamı yapan faşist Türk sömürgecilerini tüm şiddetle kınıyor, lanetliyorum...»

Bu sözler bir şamar gibi inmişti, mahkeme heyetinin yüzüne. Her söz kafalarına inen bir balyoz olmuştu. İlk defa mahkeme böyle bir tavırla karşılanmışlardı ve bu onları sersemletirmişti.

Hiçbir müdahalede bulunamadılar, sanki kendileri mahkemeyi yönetmiyorlardı. İnisiyatif kaybetmişlerdi. İnisiyatif bizdeydi, bizim elimize geçmişti.

Şehmuz yoldaş dilekçesini bitirir bitirmez Garzan yoldaş ayağa fırlayarak; «Söz istiyorum» dedi.

Mahkeme Başkanı, «Bizi ilgilendirecekse, mahkememizle alakası varsa konuşun» dedi.

Garzan ileri doğru birkaç adım attı ve elindeki dilekçeyi okumaya başladı:

«...Buca Cezaevi'nde biz siyasi tutsaklara baskı yapıyor...»

«...Bütün insani, sosyal haklarımız gaspedilmiş durumda...»

«... Bu baskıları kabullenmemiz mümkün değildir...»

«...Şimdiden bütün yetkilileri uyarıyoruz; çıkacak olayların sorumlusu biz değiliz, yetkililerdir...»

«...İstediğimiz tek şey, Buca Bölge Cezaevi'nde asgari insani koşulların yaratılmasıdır.»

Hemen ardından Botan yoldaş haykırmaya başladı:

«... Çeşitli cezaevlerinden tedavi olmak için gelen arkadaşlarımız Tıp Fakültesinde mahkumların yatırılabilceği koğu olmadiğı için Buca Cezaevi'ne getirilmektedirler. Cezaevi Savcısı Mehmet Emin Öge ise gelen hasta arkadaşları geldikleri cezaevine geri göndermek için elinden geleni yapıyor. En son Aydın Cezaevi'nden gelen arkadaşlarımıza hiçbir tedavi yapılmaksızın geri gönderildiler. Oysa Cezaevi Savcısı Öge; «tedavileri yapıldı» diye basına demeç vermişti. Ben, Buca Cezaevi'nde biz siyasi tutsaklara uygulanan baskıları ve Cezaevi Savcısı Mehmet Emin Öge'nin faşizan tutumunu protesto ediyorum...»

Mahkeme salonunda bulunan herkes pürdikkat kesilmişti. Merakla, ilgiyle savaş esirlerini dinliyorlardı.

Şimdi can yoldaş Bahargülü konuşuyordu:

«Cezaevi yetkilileri sorunlarımızı karşı duyarsız davranmaktadır. Banyo ihtiyacımızı karşılayamıyoruz. Şu anda kaldığımız kadınlar koğu bit salgınıyla karşı karşıya gelmiş durumda. Biz bayan siyasi tutsaklara özel baskı yapıyor.»

Bu arada gazeteciler durma-

dan fotoğraf çekiyor, söylenenleri not düşüyorlardı.

Mahkeme heyetinin tavırlarında açıkça görülen bir değişim gözden kaçmıyordu. Arkadaşların her sözünde güçlenen biz, ezilip büzülen onlardı. Bütün bunlar bir örgütlülük ve düşmanın taktiklerinin iyice irdelenmesi sonucu ortaya konabilmişti.

Arkadaşlar Mahkeme Başkanı'na «Mahkememizi ilgilendirmiyor» gibi yaklaşımlarla, sözlerle susturulmak istenmişti ama hiçbir şey değiştirilememişti. Arkadaşlarca mahkeme denetim altına alınmıştı. O esnada susturulmaları mümkün değildi. Biz haykırmaya devam ediyorduk. Türü gerekçeler kâr etmediği için bunu bir tek yolla önleyebildiler. Mahkemeyi ertelleyerek. Bunu yaptılar, ama biz söyleyeceğimizi söylemiştik. Onlar ne yaparsa yapsın zaferimizi engelleyemezlerdi. Zafer bizimdi.

Oradan hemen götürülmemiz için, her zaman yaptıkları işlemlerin birini bile yapmadılar.

Aileler avluda bizi bekliyordu. Biz kapıya gelir gelmez zaferimizi bir marşla pekiştirdik: «Birayemim delal hun werin Kurdino.» Kendimizi alkış tufanının içinde bulduk. Alkışlar durmuyor, eller havada zafer işaretlerine dönüşüyor, zılgıtlar her yerin inletiyor, marşlar durmuyor, boğazımızı yırtarcasına söylüyor. Alkışlar, alkışlar, alkışlar durmuyor, zılgıtlar, zılgıtlar, zılgıtlar koro halini almış. Polis, asker şaşkınlık içinde susturmaya çalışıyorlar biz susmuyoruz, haykırıyoruz. Durmak bilmiyor zılgıtlar, alkışlar. Bayram yerine dönüşmüş alanda çocuklar, çocuklar koşturuyor, koşturuyorlar, elleri havada zafer işareti, zafer işaretleri yapıyorlar.

Bir anne en önde kucağında çocuğuyla. Çocuk hiçbir şeyin ayrımında değil henüz, henüz acıyı, sömürüyü bilmiyor. Belki o

da paylaşıyordur yaşanan acıyı ama ayrımına varamıyor henüz.

Çocuklar acıyı bilmemeli, tatmamalı. Ve onlar acıyı bilmesin, tatmasın diye köleliği, biz savaşıyoruz; tutsağın bu yüzden.

Anne birçok şeyin ayrımında. Sömürü, kölelik atalarından ona miras. Duymuyor artık acıyı o, çünkü; biliyor ki dinedecek, sömürü, kölelik bitecek. Ve o bu inançla en önde, haykırıyor ana diliyle: «Keçê werin vê de kê bililinin.» Ve ondan sonra tekrar inliyor ortalık. Zılgıtlar, zılgıtlar, zılgıtlar. Yeri göğü inleten zılgıtlar... Dalga dalga İzmir'in dört yanında yankılanan zılgıtlar...

Zılgıt; benim kültürümde sevinç demektir, coşkudur, düğünlerde, halaylarda haykırılır, zaferlerde kazanmayı dile getirir.

En güzel zılgıtı analarımız haykırır, tüm sevinçleriyle: Şimdi benim ülkemde silah seslerine eşlik ediyor zılgıtlar. Burada sloganlarımıza, marşlarımıza zılgıtlarla cevap veriyorlar.

Sömürgecileri bu coşku rahatsız etmiş olacak ki, ne oluyor diyerek öfkelendikleri için pencerelerden sarkmış bizi seyre-diyorlardı.

Birçok filmde gördük, kitaplarda okuduk. Bir ülke kurtarıyor, bir zorba yeniliyor ve hemen bir şenlik düzenleniyor, zaferin mükafatı olarak. Sevinçle marşlar söylüyorlar, alkış tutuyorlar, halk kurtarıcılarını kucaklıyor. Halk pencerelerden geçenleri seyreliyor, zafer alaylarına onlar da alkışla eşlik ediyorlar. Bizim zafer alayımıza da ancak sömürülenler katılabilirdi. Elikanlılar değil.

Bu Kürdistan'da somut olarak yaşanıyor. Ülke henüz kurtulmamış ama kurtuluşa muazzam bir inanç var. Bu inanç bir halkı topyekün ayaklandırıyor, direnişe dönüştürüyor.

Burada vatandan uzakta vatana bu kadar bağlılık! Bunun kaynağı ne?

Bunun ancak bir tek nedeni olabilir: Ülkenin kurtuluşu yolunda en kararlı adımları atan, büyüklüğünü dosta, düşmana kanıtlayan Partimiz PKK'nin

her gün daha da geliştirip boyutlandırdığı kutsal var olma kav-gası.

Analar, babalar, kardeşler artık kaygılı değil; aksine, ölümün kucağına Kürdistan için, özgürlük için, kurtuluş için alkışlarla, zılgıtlarla yolluyorlar çocuklarını. Sömürgecilerin ölüm kusan kararları yıldırmıyor onları.

Anaların gözü yaşlı değil, hü-zün yok. Düşmanı kahretmek var; coşkulu-neşeli alkışlarında, zılgıtlarında, marşlarında.

Partiye inanç, kurtuluşa olan umut, özgürlüğe bağlılık gittikçe gelişiyor. Bugün yaşananlar buna en iyi örnektir.

Yaşadığımız bu küçücük mahkeme örneği, gelecekte kurtulacak olan ülkemizin kurtuluş günlerini tüm ayrıntılarıyla hayal ettirdi bana. O an hayallere daldım... Ülkem kurtulmuş, halk coşku içinde, zılgıtlar, alkışlar yayılıyor kentlerden ovalara, ovalardan dağlara. Gerillalar yürüyor caddelerde, dillerinde bağımsızlık türküleri, genç kızlar kızıl karanfiller sunuyor gerillalara, ülkem bir baştan bir başa şenliklerle çağlıyor. Halk mutlu, ülkem bir başka güzelliğe.

Arabanın motor sesiyle irkil-dim. Araba hareket eder etmez bir insan seli gürül gürül aktı peşimizden, bizi kucaklamak, bağrılarına basmak için.

Analar, babalar, çocuklar, ab-lalar, abiler el sallıyorlar, alkış-lıyorlar, zılgıtlarının sesini duyuyoruz.

Çıkışta bir çocuk yumruğu havada sıkılı saygı duruşuna geç-miş.

Araba hızla uzaklaşıyor, uzaklaşıyor, uzaklaşıyor.

Geliyoruz dört yanı taştan, demirden mahpusa. Koğuştaki arkadaşlar bizi karşılıyor. Coşku ve neşe içinde anlatıyoruz olup bitenleri. Koğuştaki herkes gülüyor, çünkü; kaldığımız cezaevi bir savaş karargahına dönüştürülmüştü bugün. Neşeli kahkahalar yükseliyor, yeni, yepyeni ufuklara doğru.

SERDİL
25.1.1990

KÜRDİSTAN'A SOYKIRIM...

Baştarafı 16. sayfada o denli durdurulamaz tutkuyla bağlı ki, artık her olay Kürdistan'da şu ya da bu köşede kitle başkaldırılarına neden oluyor. Türk devleti salt teröre dayalı politikayla egemenliğini nasıl sürdürebilir! Kendileri bizi, annelerimizi, kardeşlerimizi öldürürken, biz elimiz kolumuz bağlı mı duracağız? Kısasa kısas meşru değil midir?

Korku mu? Bu kelimeyi Kürt halkı artık tanımıyor. On yıldır zulmün en ağırını yaşayan bir halka korkudan bahsedilebilir mi? Milyonları ayaklanan ve ölüme meydan okuyan bir halka korkudan bahsedilebilir mi?

Ölüm mü? Kürt halkını ölümle tehdit edenler ve ölümle korkutmak isteyenler ancak alçaklar

olabilir. Özgürlüğe aşık, özgürlük için tankların üzerine yığın olarak giden bir halk ölümünden nasıl korksun?

Türk sömürgeci devleti, kaç köy boşaltabilir? Boşaltsa bile sonuçlarından nasıl kaçınabilir? Binlerce insanı işinden nasıl atabilir? Kaç kişiyi katledebilir? Bir hapishane olarak Kürdistan'ı nasıl yönetebilir? Binlerce insanı tutuklayacak. Kaç tane cezaevi inşa edebilir? Sürgün ettiği binlerce insanı nasıl denetleyecek? Milyonlarca insanın, radyo ve televizyondan faşist propaganda dinlemesini ve izlemesini nasıl sağlayabilir?

Türk sömürgeci sisteminin aldığı tedbirleri kaldıramayacağı kesindir. Yeni Tekrir-i Sükûn Yasaları, kısa sürede sonuç almaya

yöneliktir. Peki, kısa sürede nasıl sonuç alınacaktır? Kısa sürede binlerce kişiyi tutuklayarak, sürgün ederek, bazı örneklerle topluma gözdağı verecektir; ihaneti çarpıcı örneklerle özendircektir, bir-iki katliam örneği sergileyecektir. Ya sonra? Peki tedbirlerin zıddına dönüşeceği ortada değil midir? O zaman intikam duygularıyla dolu milyonlar nasıl durdurulacak? Kaldı ki alınan kararlar önceden alınmamış mıydı? Tek farkı, şimdi aşırıya vardiıyorlar. Zıddını da o kadar çabuk büyütecek. Bu kesindir.

Türk faşist sömürgeci devletinin aldığı tedbirler hangi ölçüye vurulabilir? Faşizm mi; bu çok yetersiz kalır. Nasıl ki, Kürdistan için sömürge kelimesi yetersiz kalıyorsa, faşizm tanımı da Türk sömürgeciliği için yetersiz kal-

maktadır.

Türk Kemalist burjuva devleti, 70 yıl öncesine döndü. Demek ki bir adım bile ileri gidememiş. Türk sömürgeciliği, bu noktaya gelmemek için çok direndi. Şimdi eski programlar, uygulamalar ve katliamlar tekrar ortaya seriliyor. Kürt halkının inkarı üzerine olan tarih düzeltiliyor ve yeniden yazılıyor. Şimdi kozlar yeniden paylaşılacak. O zaman koşullar eşitsizdi. Şimdi Kürt halkı örgütsüz, sağır ve dilsiz değildir.

Türk sömürgeciliği katliamlar yaptı. Kürdistan'ı öldürdüğünü sandı. Mezara koydu. Üzerine de "Kürdistan uyanmamacasına burada yatıyor" yazdılar.

Çatlakları unuttular. Bir ulusun asla öldürülemeyeceğini unuttular. Dirilen hortlak değildi. Bir ulus olgunlaşmış, hak-

kını arıyor.

Türk sömürgeciliği tekrar mezar kazıyor. Hem de 1925'tenkinden daha derin. Ancak yanı-lıyor. Bu defa mezara yatırılacak olan Kürt ulusu olmayacaktır. Türk burjuvazisi en güçlü döneminde sırasını kullandı, fırsatı kaçırdı. Şimdi sıra Kürt ulusunda. Üreyen, diri olan, haklı olan ve hak arayan Kürt ulusudur. Hastalıklı, günah yığını, her tarafından kan damlayan, tarihin yüz karası sömürgeci-faşist Türk rejimi ölümü hakketmiştir. Mezara girmesi gereken ve girecek olan kendisidir. Kendi mezarını kendisi kazıyor. Uygulamalarıyla, önlenemez ulusal ayaklanmalarımızın çapını büyütüyor. Bu nihai ayaklanmalarımız Türk sömürgeciliğini tüm varlığıyla silip süpürecektir, tarihten silecektir.

Impressum:
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickbron

Yazışma adresi:
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avusturalya 3.00 \$
Avusturya 18.00 s
Belçika 60.00 bfr.
Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff.

Hollanda 3.00hlf.
İngiltere 0.80 f
İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

TIVANCÊN DEWLETA TIRK ÊN MIRINÊ

Cerdevanên “parêzkarên” gundan dido ji wan zaro, sê kesan kuştin

Şeva 30'ê Adarê 1990'an cerdevan û ceşşên bi navê “parêzkarên” gundan dido ji wan zaro sê kesan kuştin. Welatfiroşên ceşş, li gundê Hilal navçeya Qilaban êrdima Çolamergê, ji pixara xênî, bombe avêtin mala welatparêzê bi navê **Abdullah Kara**. Di encama peqîna bombeyê de, keça yeksali **Derya (Bêrivan) Kaya**, keça neh-sali **Beyazcan (Behêcan) Kara** û xwediye xani **Abdullah Kara** jiyana xwe hunda kirin. Herweha cerdevan li ser rîya gund ji mayîn vedan û di encama peqîna mayînan de ji sê gundî birindar ketin.

Dewleta Tirk xwest vê qirkirina, ku ew bi destê xwe amade kiribû, bixê stuyê pêşmergeyên ARGK. Lê di encama vê xebata xwe de nekari bigihe armancên xwe. Herweha nekari hovitiya xwe ji biveşere. Disa em dibêjin, çî suc û tewaneke dagirkeran bê bersiv û tolehildanê namine. Hisaba vê qirkirinê ji, bê guman, ji aliye hêzên rizgariyê wê were pirsin.

Li gundê Seren navçeya Hênê hêlîna asîmilasyonê hat hilweşandin

Yekeniyeke pêşmergeyên ARGK, li gundê Seren navçeya Hênê êrdima Amedê, operasyoneka şoreşgerî bikaranî. Ev operasyona pêşmergeyan roja 31'ê Adarê 1990'an pêkhat. Di domana livbaziye de pêşmergeyên ARGK agir berdan dibistana gund, avahiya miduriyeta karên ziraetê, daristan û gundan şaxê Seren û çiftlika mirîşkan. Tev bi tevayî şewitin. Di encama vê livbaziye de hêlineke asîmilasyon û Tirkkirinê hat tunekirin û dewleta Tirk rasti hundabûnê diravî yê bilind ji bû.

Li navçeya Çinarê cemseyeke (CMS) tiji leşker hat tunekirin

Li derdorên Pira Reş, li ser rîya navçeya Çinarê û bajarê Amedê, pêşmerge dafek li pêşiya navgîneke leşkerî vedan. Roja 1'ê Nisanê dora nivrojê CMS kete dafa pêşmergeyan. Pêşmerge ji çep û rastê berikên xwe barandin ser CMS. Navgîna leşkerî bi tevayî hat tunekirin û 13 leşkerên dagirkeran, ku di CMS de bûn, hatin kuştin. Dagirker xwestin vê bûyerê û mirîna leşkerên xwe ji awira gelemperî veşêrin. Lê gava nekari veşêrin, hundabûnê xwe weke mirîna leşkerê û birindar ketina leşkerêkî daxweyan kirin. Lê nûçe û saloxên ji cihê bûyerê gihana me, vê derewa dagirkeran ji derêxistin ronahiyê.

Êrişeke bi rokêtan çû ser qerekola polisên navçeya Şîrnexê

Pêşmergeyên ARGK bi rokêtan êrişî avahiya qerekola Şîrnexê kirin. Ev êriş roja 1'ê Nisanê pêkhat. Di encama vê êrişê de xusarên mezin gihan avahiyê. Dijmin, heya pivaneka pêwîst rasti hundabûnê darinî (madî) bû. Heya niha hîna diyar nebûye çend kes ji hêzên dagirkeran yê di avahiyê de hatine kuştin an ji birindar ketine. Piştî ku yekeniya pêşmergeyan a vê livbaziye pêkanî vegeriya baregeha xwe, hêzên dagirkerên Tirk di navenda Şîrnexê de dest bi opera-

syonekê kirin û weke rastlêhati 20 kesan girtin, ku tev mirovên ji rêzê bûn.

Êrişek çû ser benzînxaneyeka welatfiroşekî

Agahî gihan me, ku roja 1'ê Nisanê pêşmergeyên ARGK êrişekê birin ser stasyona benzînê ya bêbextê bi navê Ali Riza Septioxlu, ku mebusê endamê partiya DYP ye. Pêşmerge pêşî endamên natirvan ên li stasyonê bêposide kirin û dest danin ser sê kalaşnikofan. Paşê li ser rîya bajarê Mazra û Çewlikê, agir berdan stasyona benzînê. Di encama vê livbaziye de mebusê xayin fêr û derseke baş girt.

Yekeniye şerê taybetî dixebitin ku gel bitirsînin

Li derdorên navçeya Erebanê êrdima Dilûkê (Entab), hêzên dagirker di domana operasyonên xwe de heşt welatparêz girtin. Di van demên dawiyê dewleta Tirk, li gelek derên eyaleta başûrê-rojavayê Kurdistanê lêdan li ser lêdanê ji hêzên ARGK digire. Di encama tengezariya xwe de niha berê xwe dayê gelê me. Baş dihe zanin, ku dewleta Tirk, bi şeweyeka sistematîkî gelê me koçber dike, dide ber lêdan û hingavtînan û tehdîten qirkirinê li gelê me dike. Di encama vê ramyariyê de heşt welatparêz bi hiceta “piştgiiriya pêşmergeyan” hatin girtin û dagirker dixwazin bi vê “sucê” wan pirsyar bikin. Ev xebatên şerê taybetî yê ji bo tirsandina gelê me, weke dema berê, niha ji li vê êrdimê wê bê-encam bimin û bibin mehkumê bê-encamiya xwe.

Li navçeya Şîrnexê neh xort xwe gihandin ARGK

Agirê cejna Newroza sala 1990'an xwe gihand teviya gelê me û gelê me ajot serihildanan. Ev ji bû bingeheke pêşveçûyîtiyê, ji bo daxwaza tevli-bûna ciwanên Kurdistanê di nava rêzên ARGK de, xurttir û mezintir bibe. Li hemû êrdiman û li hemû eniyên şerî, her rojê bi dehan xortên ciwan xwe digihînin ARGK. Di vê dawiyê de, weke nûçeyên gihane me, li navçeya Şîrnexê êrdima Sêrtê neh xort tevli rêzên ARGK bûne.

Li Dara Hênê navgîneke karên gundan hat rûxandin

Roja 3'ê Nisanê pêşmerge, li ser rîya qopaniya Selvi ku diçe navçeya Dara Hênê êrdima Çewlikê, mayîn vedan. Navgîneke miduriyeta karên gundan ji ser mayînê derbas bû. Di encama peqînê de zirarên mezin gihan dijmin. Du kesên di navgînê de ji bi xedari birindar ketin. Sazî û avahiyên dewleta Tirk ên mîna van, li Kurdistanê karê şerê taybetî dikin û ev dihe zanin. Lewma ji ev livbazi bû lêdanek, ku li şerê taybetî hatiye xistin.

Êrişek çû ser şantiya “Ferro Krom”

Pêşmerge li êrdima Mazra avêtin ser şantiya “Ferro Krom” a saziya “Eti-Bank” û hemû natirvanan bêtêsir kirin. Pêşmerge axiftînekê li pêşberê natirvanan çekirin. Ji wan re gotin, ku karê dikin, natirvaniyeke ji

bo talankirina dewlemendiye bînerdî yê Kurdistanê bi destê dagirkeran û lewma ji roleka dij-şoreşgerî dileyizin. Paşê pêşmerge dest danin ser hemû çekên natirvanan. Pêşmerge herweha, dest danin ser çeka natirvanekî din jî, ku natirvaniya Rîyên Hêsinî yê Dewletê (DDY) dikir. Bi vi rengî çar kalaşnikofên dijmin ketin destê pêşmergeyan.

Li gundê Yazlica êrdima Sêrtê şerek derket

Roja 6'ê Nisanê li nêzîkî gundê Yazlica êrdima Sêrtê, şerekî diwar di navbera pêşmergeyên ARGK û yekeniye şerê taybetî yê dijmin de derket, ku li vê derdorê operasyoneka leşkerî birêvedibiran û rasti hêzên ARGK bûn. Şer bi gelek saetan doma. Bi dehan kuştî û birindarên ji rêza dijmin çêbûn. Du pêşmerge jî di şerê xwe de bi lehengi şehid ketin.

Li nêzîkî navçeya Aralîk êrdima Serhedan şerekî diwar

Li derdorên devera Bêştas navçeya Aralik êrdima Serhedan (Qers), di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dijmin de, şerekî ku gelekî dirêj doma, çêbû. Ev şer roja 6'ê Nisanê derketibû. Weke nûçe û agahiye gihane me, êşkere dibe, ku dijmin rasti hundabûnê giran bûye. Lê heya niha encamên vî şerî bi firehi berdestê me nebûne.

Li Dihê cerdevan ketin dafa pêşmergeyan

Roja 9'ê Nisanê pêşmerge, li ser rîya gundê Tûnekpînar navçeya Dihê (Êrûh) êrdima Sêrtê mayînekê vedan. Hinde cerdevanên ceşş ên bi navê “parêzkarên” gundan ji ser meyînan derbas bûn. Di encama peqîna mayînê de cerdevanek di cih de mir, yek jî bi xedari birindar ket. Bi vi rengî lêdanek din li ceşşan hat xistin û bersiveke nuh girtin.

Li gundê Şamînus navçeya Şaxê êrdima Wanê lêdanekê mirinê li cerdevanên ceşş hat xistin

Roja 9'ê Nisanê 1990'an pêşmergeyên ARGK êrişekê birin ser gundê Şamînus (Ovecek) navçeya Şaxê (Çatak) êrdima Wanê, ku berê xwe dida cerdevanên gund ên ceşş. Gundê Şamînus, gundê axayê welatfiroşê bi navê Tahir Axa ye. Tahir Axa serekê eşîra Xelîlan e. Gava pêşmerge avêtin ser gund, pîraniya “parêzkarên” li ber

xwe nedan. Çend cerdevan li ber xwe dan, di encamê de yek jî wan bi xedari birindar ket. Şeş ceşşên gunehkar, ku gelek sucên wan hebûn û li ber xwe dan, paşê bi mirinê hatin cezakirin. Di şerê derketî de neh kes jî birindar ketin. Pêşmerge dest danin ser hemû çekên cerdevanan.

Ev livbazi posideyên mezin dagerand ser girsên gel û mirovên welatparêz kire nava dilxweşiyeka mezin. Pêkhatina vê livbaziye piştî qirkirina li Elkê (Beytüşşebap), dilxweşiya mirovan xweştir kir, ji ber ku ev livbazi herweha bû weke livbaziyeke heyf û tolehildanê.

Li Zivinga “Ortûlû” navçeya Berwarî êrdima Sêrtê lêdanekê mezin li hevxebatkarên cerdevan ket

Li zivinga Ortûlû gundê Tosuntorla navçeya Berwarî êrdima Sêrtê pêşmergeyên ARGK operasyoneka şoreşgerî birin ser du malbatên sixur û ajan. Ev livbazi roja 12'ê Nisanê êvarî pêkhat. Di vê operasyona şoreşgerî de 7 kesên ji herdu malbatên hevxebatkar û xulamên dijmin pêşî hatin bê-poside kirin. Paşê hemû zaro û jinên di xeniyan de, ji xeniyan hatin derxistin û pêşmerge agir berdan xaniyan. Dûv re hemû sucên û gunehên sixurên bi navên Osman, Ekrem, Omer, Osman, Cevher, Saîd û Abdûlhalîm Çiftçî di rûyê wan de hatin xwendin û gotin. Ev kes jî demeke dirêj bû hevxebatkariya dijmin dikiran û sixuriya dagirkeran kiribûn karê xwe yê berdwamî. Pêşmerge tevan dan ber berikên xwe û wan bi mirinê ceza kirin.

Piştî vê livbaziye koma pêşmergeyan li gundê Dûxûncûler ji êrişî cerdevanan kir. Şerekî diwar di navbera pêşmergeyan û “parêzkarên” gundan de derket. Di vî şerî de ji du ceşş bi xedari birindar ketin. Pêşmergeyên ARGK bê lêdanekê bigirin û bê hundabûn, vegeriyan parêzgeh û baregeha xwe.

Li navçeya Pali êrdima Mazra hêzên dijmin ketin dafa pêşmergeyan

Roja 10'ê Nisanê li dora gundê Altinolçek navçeya Pali êrdima Mazra hêzên dijmin operasyoneka leşkerî birêvedibiran. Di devera bi navê Akdolan, pêşmergeyên ARGK dafekê vedan. Hêzên dijmin ketin dafê û pêşmerge ji çap û rastê reşandin ser wan. Hêzên dijmin lêdanên mezin û giran girtin. Gelek endamên hêzên şerê taybetî hatin kuştin an ji birindar kirin. Lê dijmin heya niha hejmara kuştî û birindarên xwe veşarti dihele.

Li gundê Bîlgîlî navçeya Dihê xaniyê hevxebatkarekî hate sohtin

Li gundê Bîlgîlî navçeya Dihê êrdima Sêrtê pêşmerge civînekê çekirin. Di civînê de li ser koçbera şerê gelî û rewşa dijmin agahiye berfireh hatin pêşkêşkirin. Di nava gundiyan de gotûbêjên li ser welatparêziyê kûr bûn û gundî bir û baweriye xwe diyar kirin. Keyê gundê kevîn jî, ku xulamtiya dijmin kiriye, hat pişange (teşîr) kirin. Keyê sixur di wê kêliyê de ne li gund bû. Bi êrê-gotina gundiyan jî, pêşmerge agir berdan xaniyê wî û şewitandin.

Herweha hemû “parêzkarên” gund jî, soz dan pêşmergeyan, ku wê çekên xwe deynin û dev ji vî karê gemar berdin.

Pêşmerge dest danin ser sewalên cerdevanan

Pêşmerge, li gundê Gûneyçam navçeya Şîrnexê êrdima Sêrtê ji civînekê çekirin. Di civînê de li ser welatfiroşiyê û “parêzkariya” gundan axiftin çêbûn. Paşê pêşmerge dest danin ser 80 sewalên hevxebatkarên û tevli şivanê keriyê pezan, tevli xwe birin.

Li Çemê Axfanos êrdima Dêrsimê şerekî mezin çêbû

Roja 12'ê Nisanê li derdorên Çemê Axfanos di navbera navçeya Zerenîkê (Ovacik) û bajarê Erzînganê de şerekî diwar di navbera hêzên ARGK û hêzên dagirkeran de derket. Yekeniyeke pêşmergeyên ARGK li vê deverê di şikeftêka dirokî de bi cih bûbû. Hinekani giliya pêşmergeyan kirin. Dijmin dora şikeftê zivirand. Şer bi diwarî destpêkir û her çû diwartir bû. Armanca dijmin tunekirina hemû pêşmergeyan bû. Lê pêşmerge bi morala xwe ya bilind û şerê xwe yê qehremanî lêdanên mezin li yekeniye dijmin xistin û karin çembera dijmin bişikînin. Weke agahiye pêşemîn gihane me, di vî şerî de “üstegmen”ek û leşkerê hatine kuştin, û gelek leşkerên Tirk ji hatine birindar kirin. Gelek leşkerên birindar rakirine nexweşxaneyê bajarê Erzînganê. Di vî şerî de du pêşmerge jî bi lehengi têkoşin û şehid ketine.

Şikefta li dora Çemê Axfanos, di sala 1938'an de jî, ji bo serihildêran bûbû parêzgeheke cengê. Di serihildana Dêrsimê de li vir cengên mezin çêbûbûn. Di encama wan cengan de garanên cerdevan û talanê yê Tirkan lêdanên mezin girtibûn. Çemê Axfanos niha ji jî bo şervanên rizgariya netewî yê serdemî bûye parêzgeheke taybetî. Çemê Axfanoê vê carê wê bibe goristana dagirkerên hov.

Piştî du grevên gelemperî yên sîvîl, gelê Êlihê dibêje “careka din...”

Serihildana me ya geli, ku roja 15'ê Adarê li Mistbînê destpêkiribû, roja 3'ê Nisanê xwe hilimand navçeya Êlihê (Batman) û posideyên xwe li vê navçeyê dagerand. Hejmara şeni li navçeya Êlihê biqasî 200 hezar kes e. Li Êlihê 15 hezar destkar hene. Bêhtirî 5.000 karkerên petrolê hene, ku di monopola dewleta dagirker a bi navê TPAO (Hevkariya Anonim a Petolê li Tirkîyê) de dixebitin. Bêhtirî 5.000 karkerên xanemani û zîreatê ji hene. Li Êlihê lîse (bekeloriye) dibistana hunerê û dibistana destkarî ya bilind hene.

Êlih, xwediyê hejmareke şeni yê bilind e. Dinamikên civakî li Êlihê berfireh in. Boriya vê navçeyê şoreşgeriyeke xurt e. Lewma dagirker, ji roja 15'ê Adarê pêve, dest bi tevdir û amadekariyên xwe kiribûn. Li Êlihê, li kêleka bajêr “alay”eke komando heye, di nava bajêr de “bolûk”eke cendirman heye û herweha sê qerekolên polîsan, yekeniye komên taybetî û yekeniye tûkûziyê hene. Ev hemû hêzên leşkerî yên dagirkeran, ji roja 15'ê Adarê pêve, ketibûn nava rewşa alarimê.

Roja bi guman, bû roja 3'ê Nisanê. Hemû destkar û xwedî dikkan, dergehê dikkanên xwe, di vê rojê de anîn xwarê. Hemû dibistan tev girti man. Ajotkarên belediye karê xwe rawestandibûn. Gelê me xwe di qadên taxan de civandibû. Xwe amadeyê xwepeşdanan û rûveçûnan dikir.

Dagirker baş dizanin, peqîna li Êlihê, wê çî bi serê wan bine. Lewma hema bi lez bajêr vegirtin û dagir kirin. Waliye Sêrtê Atilla Koç, kaymakamê Êlihê Alî Urgan û serekê polîsan destên xwe avêtin çakûç û balyozan. Destpêkirin camên dikkanan bişikînin û binin xwarê. derî û dergehên dikkanan bişikînin. Ji hoperlora belediye bi berdewami bang û anaonsên tehdîtî belav kirin. Dagirker, hemû dikkanên ku xwediyên wan ne amade bûn, talan kirin û tiştan dizin. Hemû dikanên di navenda bajêr de û suka kaşaxçiyân de, ku tiştên bi nîrx û buha li wir di hên firotin, hatin talan kirin. Dikkana di pasajan de bûn hedefa dagirkeran û hemû tiştên buha hatin dizin. Gava destkar bi vê bûyerê agahdar bûn, ji bo rawestandina talanê, daketin sukê. Piştî niv-rojê xwe li sukê civandin. Dagirker vê bûyerê weke, “destkar dikkanên xwe vekirin” dan bîstandin.

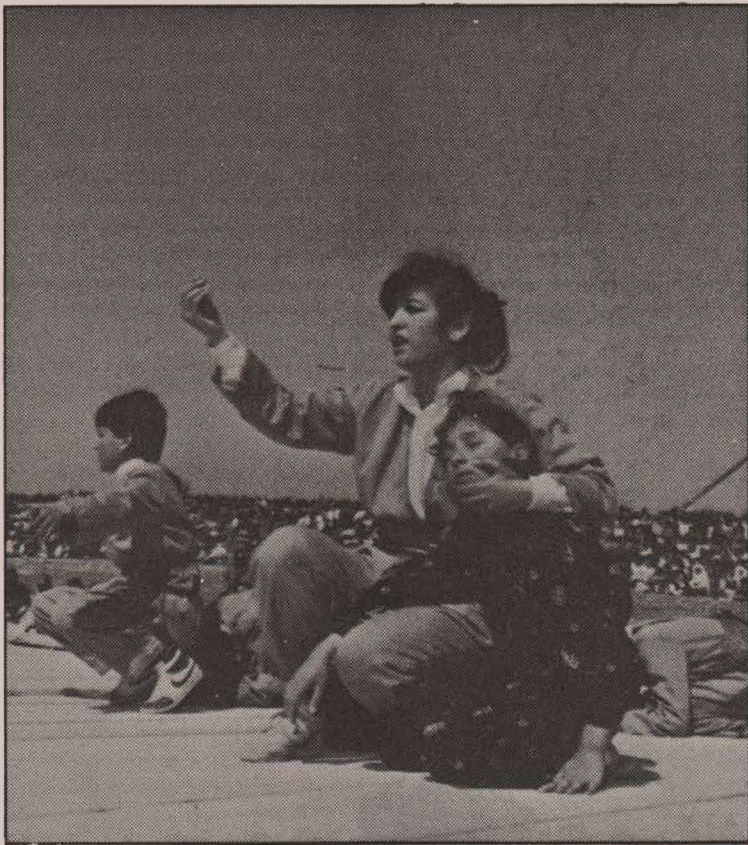
Li suka îndustî jî, piraniya wan ciwan, bi hezaran mirov êrişî polîsan kirin. Sê tomofilên polîsan hatin sewitandin. Polisek bi keviran birindar bû. Di şerî de 30-40 xort jî hatin girtin.

Endamên komên taybetî, bavê şehide me yê bi navê Emin Ergin jî girtin, herçiqasî jî cihê şerî gelekî dûr jî bû. Hebûna wî, ji bo xwe weke tehlukeweka mezin zanin û ditin.

Me telefonê Êlihê kir û em bi nûçeçihandkarê “Berxwedan” re, bi Raman re peyivîn. Gava me ji wî pirsî, “Çima livbazi zivirî serihildan û raperînekê?” vê bersivê da me: “Bajar bi leşker û polîsan tîji bûbû. Hemû kolan û şeqem hatibûn asêkirin. Destkar ji bo rawestandina talanê daketin sukê. Lê heya êvarî dikkanên xwe venekirin û nefirotin. Dora rafineriya petrolê jî hatibû zivirandin û peçandin. Karker hema heps bûbûn. Lê disa jî karker li bendê mabûn, ku rewş hindekî bilive û tevger xurt bibe.

Tiştên bûne em ne bes dibinin. Em sedema van jî xwe jî dipirsîn. Eşkerêye, ku gelê me ji bo her tiştî amade û hazir bû. Lê disa jî ev bûyer, ji bo me bû tecrubeyeka baş. Em tev dibêjin di nêzik de careka din.. Vê carê dengê me wê gelekî bilind û xurt be...”

Buroya “Berxwedan” a Navendî
4. Nisanê 1990

LI NAVÇEYA ELKÊ
ÊRDIMA ÇOLAMERGÊ
ŞEREKÎ DORFIREH

Ev şerê mezin li deverê di navbera navçeyên Elkê û Çelê, li derdorên gundê Bêrman û zivînga vî gundî Bergeh, çêbû. Ev dever, dikeve keviya Ava Xeburê û li qirxê avê dirêjê dibê. Navê vê deverê jî aliyê gelê me Komatan hatiye danin. Deverekî bi çîyan û newalên kûr e. Eşîra Kaşuriyan li vê deverê bi cih bûye û diji.

Weke agahiyên gihane rojnameya me, li dora gundê Bêrman, li ser çemê ku dirîje Ava Xeburê, komeke şervanên ARGK a ji deh kesan vedihese û di çemî de avjeniyê (sobayiyê) dike. Cerdevanên Kaşuriyan pêşmergeyan dibinin û agahî digihinin eşîra Jirkî û srekên vê eşîra welatfiroş. Jirkî jî diçî agahî digihinin dagirkeran. Cerdevanên axayê eşîra Jirkî yê bi navê Tahir Adiyaman, ku hejmara wan gelekî bilind bû, tevli cerdevanên eşîra Kaşuriyan dora têkoşerên ARGK digirin. Ev herdu eşîrên xwe tûkûz kiribûn, dora şervanan dipêçin û paşê neh ji wan dikujin û yekî jî birindar dikin. Şervanê birindar dikeve destê wan. Şervan jî nişkan ve dikevin çembera welatfiroşan. Bi şeweyeke gelekî hov dihên kuştin. Hinek ji wan tazi di çemî de hatine kuştin. Cendekên wan jî wusa kuştî di avê de hatine hiştin. Şerê yekemin roja 7'ê Nisanê bi roj, li dora saet 12'an destpêdike.

Piştî vê bûyerê Jirkî, rewşê agahdari dagirkeran dikin. Vê carê jî hinde endamên komên taybetî, hinde “on-başî” û “çawîş” jî, bi cilên cerdevanan tevli cerdevanan dibin û êrişa xwe didominin. Şerê duwemin roja 8'ê Nisanê di ronahiya rojê de destpêdike. Guman heye, ku bilî çend saetan şer di dirêjahiya du rojan de hiç neseke niye jî. Di encamê de, di vî şerê duwemin de jî, hinde pêşmerge şehîd dikevin. Hejmara şehîdan digihe 21 şervanan û 15 şervan jî birindar dikevin destê dijmin û dibin dilîyên şerî. Cendekên şehîdan li navçeya Elkê dane axê. Agahî gihan me, ku Tirbên hatine kolan 20 heb in.

Hinek jî şehîdan hatine naskirin. Di nava wan de serleşkerên mina Dr. Baran, Mahmud û hwd. nin in, ku dijmin navên wan di rojnameyên xwe de dabû belavkirin. Neh jî şervanên şehîd jî eşîra Gevdan (li Elkê) in, sisê jî eşîra Mamxuran (li Elkê) in. Disa sisê jî wan şervanên gundî ne. Şeş şervanên din hina nehatine naskirin.

Di şerê dawî de leşkerên dagirkeran topên giran bikaranîne. Weke di hê gotin, leşkerên dijmin bi aktîfî tevli şerî nebûne û cerdevanên eşîra Jirkî qirkirina bingehein pêkanîne. He ya niha hina bi esehî diyar nebûye, ka

çekên kimi hatine bikaranin an ne. Lê eşkerêye, ku çekên mezin ên bi poside hatine bikaranin û ev jî diyar bûye.

Hejmara hundabûnên dijmin heya niha zelal nebûye û baş nayê zanin. Tenê di nexweşxaneyê Çolamergê de sê leşkerên birindar jî aliyê gel hatine ditin. Dagirker hejmara hundabûnên xwe weke birindarketî cerdevanekî û çar leşkeran dan bihistandin.

Hina em saloxên berfireh ên li ser vî şerî nizanin. Weke agahiyên di destpêkê de gihane me, di hê gotin, ku dijmin avêtîye ser qampekî perwerdebûnê; dijmin cihê qempê baş tesbît kirîye û li gora vê erîşeke bi pilan pêkaniye. Ev guman giraniya xwe bêhtir şanidike û heye ku ev guman jî tevan rasttir be. Cihê şer û buyere jî aliyê me baş di hê zanin û naskirin. Dereki bi çiyayên bilind e, gelek geli û newalên kûr hene. Berfê li derdorê hina nuh dest bi helina xwe kirîye. Ava Xeburê û çem û seqlan derfeta derbasbûnê nadin. Herweha disa derfet nine, ku mirov bikaribe jî bilindahîyan, jî çîyan derbas bibe. Hema hema teviya şervanan jî êrdimê ne û jî mirovên xwecih in. Eşîra Kaşuriyan, eşîreke bê him e, tenik e. Di nava vê eşîrê de axatî tune. Di nava vê eşîrê de hinde derdorên welatparêz jî hene û hejmara wan jî ne hindik e. Lê hinde cerdevan jî, jî vê eşîrê hene. Cerdevanên vê eşîrê bi serê xwe tu caran nikarin şerê pêşmergeyan bikin. Ji bo şerî hîma wan tune. Ev guman giraniya xwe bêhtir şanidike û heye ku ev guman jî tevan rasttir be. Cihê şer û buyere jî aliyê me baş di hê zanin û naskirin. Dereki bi çiyayên bilind e, gelek geli û newalên kûr hene. Berfê li derdorê hina nuh dest bi helina xwe kirîye. Ava Xeburê û çem û seqlan derfeta derbasbûnê nadin. Herweha disa derfet nine, ku mirov bikaribe jî bilindahîyan, jî çîyan derbas bibe. Hema hema teviya şervanan jî êrdimê ne û jî mirovên xwecih in. Eşîra Kaşuriyan, eşîreke bê him e, tenik e. Di nava vê eşîrê de axatî tune. Di nava vê eşîrê de hinde derdorên welatparêz jî hene û hejmara wan jî ne hindik e. Lê hinde cerdevan jî, jî vê eşîrê hene. Cerdevanên vê eşîrê bi serê xwe tu caran nikarin şerê pêşmergeyan bikin. Ji bo şerî hîma wan tune.

Piraniya şervanên bûne hedefa êrişê, bê çek bûn û şervanên nuh bûn. Guman heye, ku hinde gundiyeşîra Kaşuriyan çûne gili kirine û agahî gihandine dijmin. Ev gundi jî girêdanên wan bi pêşmergeyan re hebûn û bêbextî kirine. Dijmin jî cihê qempê derêxistiye û avêtîye ser qempê. Di encamê de qirkirinekê bikaranîne. Hinek jî şervanan bê çek bûn, bi giranî nuh bûn û hina bê tecrube bûn.

Dihê gotin ku di vî şerî de leşker aktîf cih negirtine, lê heye ev iddia heya cihekî rast be. Ji ber ku leşkeran jî endamên komên taybetî bi cilên cerdevanan tevli şerî bûne. Herweha hinde leşker jî birindar ketine. Ev bûyer û rastî jî şanî dikin, ku erîşeke bi hedef û bi zanin pêkhatîye. Ji vê rewşê di hê fahmkirin, ku qempêk li wir hatiye avakirin, şervanên nuh li wir dihatin perwerde kirin. Ev guman jî hemû gumanan bêhtir rast xweya dike.

Berpirsiyarê yekemin e vê qirkirînê welatfiroşê Tahir Adiyaman e. Pêwendiyên vî bêbextî bi rêxistina bi navê “TEVGER” re hene. Hinde endamên “TEVGER” bi serbestî di hotêlên wî de dimînin û dixebitin. Bi

firehî li ser di hê axiftin, ku dagirker jî vê rewşê dizanin, lê dengê xwe dernaxinin.

Ev bûyer posideyên mezin dagerad ser gelê me. Êrişên cerdevanan ên xîz û koçbera ixaneta wan, rastî nîfrîna gelê me bû. Dagirker berî çend rojan civîneke mezin çekiribûn, ku hemû berpirsiyarên Tirkîyê tevli civînê bûbûn. Qirkirin piştî vê civînê çêbû. Bi vî rengî dixwazin bidin belavkirin, ku serperîştîya (insiyatîfa) şerî ketîye destê wan. Herweha dixwazin imajekê bidin belavkirin, ku gelekî jêhati ne. Lewma bangeşiya xwe kirin û gotin serleşkerên pêşmergeyên ARGK hatine kuştin, yekeniya ARGK a li êrdimê hatiye tune kirin û şaxê rastê yê PKK hatiye tune kirin. Derwênê nêlê xistin di navenda bangeşiyan xwe de. Şehidketina şervanên me, jî me re tişteki bi eş û kovan e, lê ji aliyê din jî, iddiayên sexte yên dagirkeran, nişana tengezariya wan e. Gelê me baş dizane, ku şerê me li dijî dagirkeran her diçe bilindtir û xurttir dibe û divê buhayên û çuyîna ber bi serfiraziye ve, hebin. Ev jêhatibûna û serxweşiya kêfa dijmin, wê di qorik de bimine û gelê me bi teviya dilê xwe, baweriya xwe bi vê rastîyê di hê.

(Li ser vî şerê li Elkê agahiyên berfireh hina neketine destê me. Nûçeçihandkarê rojnameya me “Berxwedan” jî navçeya Elkê, agahiyên li jor jî me re şiyandibû. Me agahî tev weşandî. Di hejmara pêşîn de, emê bi firehî li ser vî şerî binivîsin.)

Nûçeçihandkarê “Berxwedan” jî navçeya Elkê

TERORA KOMÊN TAYBETÎ Û CERDEVANÊN XULAM NAYÊ JI BÎR KIRIN!

Ji destpêka nivê meha Adarê pêve Kurdistan keliya û peqî. Lehiya mirovan li hemû deran durişmeya “Bimire dewleta Tirk” dibangi. Dagirker jî Botanê ditirsiyan. Yekeniye leşkerî yên nuh jî bo tûkûziyê şiyandin êrdima Botanê.

Dijmin pêşemîn jî navçeya Qilaban ditirsiya. Li hemû derên Qilaban qerekolên dijmin hebûn. Lê nedikari cerdevanî avabike. Gelê me mirina xwe diani pêşiya çavên xwe û cerdevanî nedipejirand. Çekên dijmin nedixist destê xwe. “Parêzkariya” gundan bi çend serekên êlan ên xulam û cerdevanên wan bi tixûb mabû. Dagirker seri dan dubendiyên êl û eşîrî yên li êrdimê. Dixwestin bala mirovan ber bi aliyên dinê ve bizivirin.

Roja 1'ê Nisanê rojnameyên burjuwaziya Tirkan leyistoka xwe wusa hilimandin rûpelên xwe: “PKK li gundê Hilal navçeya Qilaban zarokan kuşt.” Lê rastî bi tevayî li çewtî ve nûçeyê bû. Di sala 1989'an de dagirker li Çolamergê û Girgê Amo hinde qirkirînê dijbehenê pêkanibûn. Di herdu qirkirinan de jî alikarên dagirkeran, cerdevanên xulam bûn. Cerdevanên serekê eşîra Jirkî yê bi navê Tahir Adiyaman û cerdevanên serekê eşîrên Şirnexî yê bi navê Alixan Tatar bûbûn destekên dijmin. Vê carê li gundê Hilal, cerdevanên Mala Beyrê di qirkirînê de cih girtin.

Mala Beyrê jî êlên Hilalê ne û li dora navçeya Qilaban dimînin. Li qontar û kendalên Çiayê Keleha Memê, li gundên Axyan û Xwarê Şero dimînin. Ji gund û eşîrên cîran gelek caran mirovan kuştine û herdemê bûne gunehkarên mezin. Di sala 1985'an de çek jî dijmin standin û cerdevanî pejirandin; bûn cerdevanên welatfiroş. Di bihara vî salê de alikariyên mezin dan dijmin, piştigiriya leşkerên dagirkeran kirin. Bûn sedema kuştina pêşmergeyê HRK û girtina heft pêşmergeyên ARGK. Herweha di zivistana sala 1986'an de

tevlî bûyera kuştina pênc pêşmergeyan bûn, ku di nava wan de rêheval Huseyin Sarıççek jî hebû.

Ev cerdevanên devbixwin, nekarin xwe li hemberê êrişên ARGK bigirin. Gundê xwe valakirin û di “tabur”eke dijmin de, li gundê Sêgirkan bi cih bûn. Di encama êrişên ARGK de û nediliya gelê me, ev mala bêbext baş hate rabirrin. Roj bi roj hejmara wan kêmîr bû. Ji serekên cerdevan ên Mala Beyrê, kesê bi navê Xalidê Emer pêwendiyên xwe yên bi dagirkeran re birrî û xwe jî wan dîr kir. Serekê yekemin Abdulmecidê Evdê jî pejirand ku hevdiyekê bi ARGK re çêbike û çekên xwe deyne, bide destê pêşmergeyên ARGK.

Hevdiya di dawîya meha Adarê de li gundekî fîllehan, li gundê Şî (Onbudak) çêbû. Abdulmecidê Evdê, heft çekên G-3, ku jî dijmin girtibû, da yekeniya ARGK. Gava hevdiya hina didoman, birayê axê Osmanê Evdê, bi besimekê agahî gihand yekeniye dijmin ên li gundê Sêgirkan, Hilal û navçeya Qilaban. Gava şervan û têkoşerên ARGK ên di natirvaniyê de bûn, agahdariya vî bûyerê bûn, şerê dijwar derket. Abdulmecidê Evdê hat kuştin. Herweha şervanekî ARGK jî birindar ket.

Yekeniya ARGK jî aliyê hejmarî ve piçûk bû. Tevlî birindarê xwe û çekên girti, ber bi liyê gundê Hilalê ve xwe da paş. Di rê de kete dafa cerdevanên gundê Hilalê û komên taybetî. (Şeniye gundê Hilalê 5.000 kes e, lê tenê heft cerdevan li vî gundî hene.) Di şerê derketî de tevli şervanê birindar, şervanekî din jî şehîd ket. (Şervanê şehîd hevalê xwe yên birindar hilgirtibû û bi hev re şehîd ketin. Ev hevalê şehîd dikarî xwe rizgar bike. Lê bili daxwaza hevalê xwe yê birindar, heya berika xwe ya dawî şerê xwe kir û nêrevî. Hevalê xwe yê birindar tenê nehişt.)

Cerdevanên ku axayê wan hatibû kuştin, xwestin tola xwe jî herdu têkoşerên şehîd bistinin. Cerdevan, tevli endamên komên taybetî, cendekên herdu şehîdên me perçe kirin, çavên wan kolan û cendekên wan ên perçe, li gundê Sêgirkan avêtin pêşiya kuçikan li ser sergoyekê. Herdu şervan jî gundên Kalikê û Nervehê navçeya Qilaban bûn.

Gelê me jî vê rewşê gelekî aciz bû û protestoyan bilind kir. Paşê gundi perçeyên cendekan dan hevdu û şehîdên me kirin goristanê.

Ev çeteyên ku hejmareke piçûk in, bi vî kirina xwe tîr nebûn. Li gundê Hilalê berê xwe dan malbatên şervanên ARGK. Hedefa wan malbateka şervanekî ARGK bû.

Endamên koma taybetî dora xanî girtin û peçan. Cerdevan jî êriş birin hundurê xênî û ketin hundur. Cerdevan bombe (narîçok) avêtin hundurê xênî. Hemû mirovên di xênî de didin ber gulle û berikên xwe. Cerdevan û komên taybetî bawer dikin, ku di xênî de tu kes jîyan namîne. Gava xwe dîr dikin, li ser rîya xênî hinde mayinan jî vedididin û paşê diçin. Di domana vî êrişê hov de, keça yek-salî Berivan û keça neh-salî Behêcan Kara û bavê zarokan Abdullah Kara hatin kuştin. Herweha birayên herdu zarokan Seid û Mihemeyê yanzdeh-salî, kurê apê wan Mehmet Kara jî bi xedari birindar dikevin.

Paşê birindaran birin nexweşxaneyê Mêrdinê. Da rastiyan nebêjin, gelekî tede û pikolî li wan dihen kirin. Lê bavê welatparêz, berî şehîd bikeve, gava hina di nexweşxaneyê de birindar bû, hinde agahî gihand der ve û vî mesajê gihand gelê me: “Em tev qurbanê Kurdistanê bibin!”

Gelê me jî ber vê bûyerê tîji bûye. Bi bawere, ku di demeke nêzik de, ARGK wê tolê jî erdê rake.

Nûçeçihandkarê “Berxwedan”
Mervan jî navçeya Qilaban
5. Nisanê 1990

GELÊ KURDISTANÊ DIHERIKE DÎROKA BERXWEDANA XWE YA BI RÛMETTIR

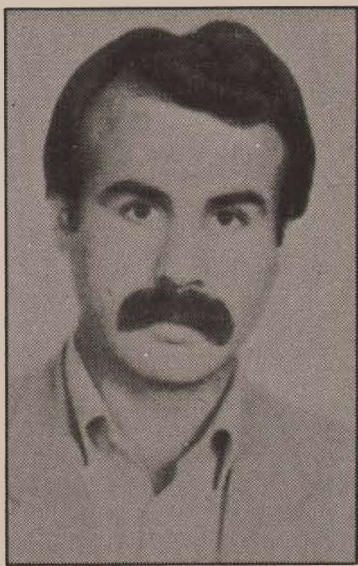
Ji ber sedema **Hefteya Lehengiya Netewî** di navbera rojên 21 û 28'ê Adarê û cejna Newrozê, PKK banga serihildanê li gelê Kurdistan kir û bêtirî niv-milyon mirovên Kurd bersiva bangê dan. Di rewşa terora faşist de, ku bi sala 1980'an destpêkiribû, welatparêzên Kurdistanê bi tevlibûnên girseyî yên mezintir serihildan. Girêdayî bi serihildanên girseyî yên bê-çek di bajarên de, li gundan û êrdimên çiyagêr ji, ARGK ji livbaziyeke bezi livbaziyeke dinê. Di pênçsalîya damezirandina xwe de ERNK, zivirî rêxistineke wusa, ku tevli karkeran, jinan, ciwanan, destkar û zaroyan, bi milyon mirovên Kurd ber bi himbêza xwe ve ani û wan rakir livbaziyan.

Serihildana me ya gelî, ku roja 15'ê Adarê li navçeya Mistbînê destpêkir, heya 28'ê Adarê bê rawestan doma û ji aliyekê derdorên xwe firehtir kir, ji aliyê din jî hejmara girsên tevli serihildanê bûn, her çû zêdetir û bilindtir bû. Ev serihildan hina ji didome û xwe gihandiye bajarên min Amed û Êlihê.

Di diroka gelê Kurdistanê de, çî mehek, biqasî meha Adarê ne bi naverok û wateyên heja û buha tîji ye. Cejna me ya yekîtî, berxwedan û serihildana netewî NEWROZ, roja 21'ê Adarê dihê pirozkirin. Roja 21'ê Adarê, ji aliyê Newtewên Yekbûyî (Koma Milletan) weke roja "Li diji dagirkerî û regezperestiyê" hatiye pejirandin. Roja 21'ê Adarê 1982'an, endamê Komîteya Navendi yê Partiya Karkerên Kurdistan **Mazlum DOĞAN**, di zindanan dagirkerên Tirk ên leşkerî de li bajarê Amedê bi hingavtî û lédanan hat kuştin. Gelê me **Mazlum DOĞAN**, min **KAWA'yê Serdemî**, di dilê xwe de bi cih kir. **Mazlumê me, êdî bûbû sembolê roja berxwedana me Newrozê**. Di mejûya 21'ê Adarê sala 1985'an de, Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan-ERNK hat damezirandin. Roja 28'ê Adarê sala 1986'an, serleşkerê Hêzên Rizgariya Kurdistan-HRK û endamê Komîteya Navendi yê **PKK Mahsum KORKMAZ (Egîd)**, di şerekî li diji yekenyên dagirkeran de li navçeya Şîrnexê Çiyayên Gebarê şehid ket. Partiya Karkerên Kurdistan-PKK, di meha Cotmeha sala 1986'an de Komcivîna xwe ya Sêwemîn besta û rojên di navbera 21 û 28'ê Adarê de, weke "Hefteya Lehengiya Netewî" yadigarê şehidên şoreşa Kurdistanê kir.

Disa, di mejûya 16'ê Adarê sala 1988'an de, rejîma Iraqê ya faşist qirkirina Heleppe pêkanî. Sunda hildana tola 5 hezar mirovên me yên hatine qirkirin, wate û naveroka Hefteya Lehengiya Netewî berfirehtir û kûrtir kiriye. Di hefteyeka wusa de, ku ev çendê wateyên pêwîst ên diroki xwe digihînin hevûdu, helbet wê gelê Kurdistanê seriyê xwe hildabana. Lê disa jî, ji bo destpêkirina serihildanan amadekarî, tevdir û bangek ji pêdivîbû. Xebatên ramyarî û leşkerî yên ERNK û ARGK, di bin pêşengîya PKK de, girsên gel anîn rewşeke amade û rabûnê. PKK, di nîrxandinên xwe de, sala 1990'an weke domaneka serihildanên girseyî hilbijartibû.

Her biharek ji bo gelê Kurdistanê bû domaneka şînbûna hevîyan. Di biharan de li Kurdistanê çiya û deşt bi rengê kesk dixemilîn, candar dilivîn, Kurdistan cilên bûkaniyê li xwe dike; Kurdistan bi mirovên xwe, lawir û giyayên xwe, kevîr û axa xwe dest bi jiyaneke kolektîf a bi kar û xebata weke mûriyan dike. Lê xebat û lebata mûriyan di vî jiyana kolektîf de, vî salê jî salên berê gelek cuda bû. Vî carê gelê Kurdistanê zanatir bû, hişyartir bû, çetir rêxistî bû û li diji dagirkeriyê bi hêrs û rîktir bû. Dengê lingên serihildanan dihat. Hina di sala 1989'an de, li Mistbînê, li Girkê

Amo, li Şîrnexê, li Wanê, li Çolamergê û Çiyayê Cudi, dengê lingên serihildanan hate bihistin.

Dagirkerên Tirk ji pêşveçûnan dişopandin û xweş diditin. Amadekarî û tevdirên xwe birêvedibiran. Ji destpêka meha Adarê pêve, dest bi şer û cengekî nehatî danezan, kirin. Hinde operasyonên leşkerî dan destpêkirin, ku bi hezaran leşker, cerdevan û komên taybetî tevli dibûn.

Yekenyên dagirkerên Tirk, roja 13'ê Adarê li dora gundê Girê Siran navçeya Stewrê êrdima Mêrdînê dora yekenyê ARGK pêçan û zivirandin. Giliya welatfiroşekî bûbû sedema vî bûyerê. Şer piştî niv-rojê destpêkir û bi saetan doma. Yekenyên dijmin, ji aliyên hejmari û teknîkî ve gelek xurttir bûn. Topên giran bikaranîn. Dûrîşmeya peşmergeyan diyar û zelal bû; heya mirinê berxwedan! Di vî şerî de li dora 50 leşkerên dijmin hatin kuştin. 12 têkoşerên serxwebûn û azadiyê jî, tevli serleşkerê xwe **Abdullah AVCI (Salah)** şehid ketin. Ne bi şeweyeka bi tevayî rast jî be, navê hinde şehidên din, ev in: **Abdulrezak TEMEL (Zinar)**, **Süleyman ASLAN (Sari Hüseyin)**, **Abdulkadir ALPTUG (Bedran)**, **Zeki DOĞAN (İsa)**, **Mehmet Mahsum TEPE (Hazim)**, **Kamuran DÜNDAR (Cemal)**, **Omer KAVAK (Nejdet)**, **Cesir ŞAHİN (Dogan)**, **Hidir YALÇIN (Şervan)**.

Li navçeya Mistbînê, 5.000 mirov tevli şîna têkoşerê ARGK ê şehid **Kamuran DÜNDAR** bûn. Yekenyên dagirkerên faşist nekarin debara rêveçûna bê-deng a girsên gel bikin. Agir vekirin û berikên xwe barandin ser gel. Hinek jî girsên gel hatin kuştin. Welatperwerê bi nava **Şemsettin ÇİFTÇİ**, ku temenê wî hina nebûbû 20 salî, li pêşîya çavên xuş û dayika wî, pêşî bi binkên çekan lûxistin û paşê berik sistin serê wî, û kuştin.

Li hemberê vî hovitiyê gelê me rabû ser xwe. Destkar dergehên dikanan xwe anîn xwarê. Xwendekar neçûn dibistanan û dest bi boykotê kirin. Tevli zaro, jin, karker, ciwan, gundi û destkaran 10 hezar mirov daketin kolan û şeqemên bajarê Mistbînê. Li hemû aliyên barikatan avakirin. Dûrîşmeyên serxwebûn û azadiyê bi awazi banîn.

Fitilê serihildanê agir girtibû: Roja 16'ê Adarê, navçeyên Mêrdînê yên weke Cizira Botan, Gîrgê Amo, Hezex û Midyadê rabûn ser xwe. Destkaran deriyên dikanan xwe girtin. Di rojên 16 û 19'ê Adarê de Cizira Botan xwe amadeyê serihildanê kir. Heya serê beyanan ciran çûn serdana hevûdu, çûn bi hev re peyivîn. Jin û zaro navberî û kişandina agahiyan girtibûn ser xwe. Rêxistina mezin a weke dewan, bê-deng lê keli bi keli dişuxilî. Berî serihildanê bi rojekê gundi herikibûn Cizira Botan. Roja 20'ê Adarê, teviya Cizira Botan li ser lingên xwe bû. Rêveçûn ji du milan

çêdibû. Dûrîşmeyên serxwebûnê bangina xwe digihandin asmanan. Şaxên rêveçûnê yên ji hezaran mirovan, li navenda bajêr gihan hevûdu. Yekenyên dagirkeran panzer û komên xwe yên taybetî ajotin ser gelê me. Tevli zarokê 10 salî **Abidin TUNCER**, bi kêmasî 10 welatparêz hatin kuştin. Li dora 100 welatparêz ji birindar ketin. Bêtirî 350 welatparêz ji hatin girtin. Lê Cizira Botan serihildana xwe ranewestand. Hemû avahî û sazîyên dagirkeran hatin rûxandin, hilweşandin û sohtin. Peykerên Atatürk hatin perçekirin û şikandin. Li hemû deran alên ERNK hatin pêldan. Heya serê beyanê agirê Newrozê veketi ma. Hemû çiya û gir xwe zivirandin rengê sohrê agirî. Dagirker nekarin bihilkişin kolan û şeqeman. Gelê me çeka xwe ditibû: Yekîtî û berxwedan; bi bawerî, kevîr û dûrîşmeyan... Zaroyên Kurdan dibêjin rojnamevanên Tirkan, "Hun ji Tirkîyê ne?.. Em Kurdistanî ne, Cizira Botan Kurdistan e. Kurdistan wê rizgar bibe..." Mêrên Cizira Botan dibêjin, "Jinên me nahêlin em herin malên xwe, ma em li ber xwe nedin, emê çawa belav bibin û herin malên xwe?" Ajotkarên mekinên TIR,

pipikên xwe didin xwendin û serihildanê piroz dikin. Piştî çend rojan vî carê bêtirî 20 hezar Cizirî hilkişin goristanê û kolanan. Disa bangina dûrîşmeyên serbilindiyê, disa îşaretên serfiraziyê du tili li baniyan in, disa bi kutana çepikan dagirker dikevin ber protestoya gelê me.

Bi armanca hevkarîya serihildana Cizira Botan, destkar, xwendekar û karkerên navçeyên Gîrgê Amo, Hezex, Midyad, Dêrika Çiyayê Mazi, Gercews, Kosar û Şemrex, greveke giştî ya sivil çêdikin. Roja 22'ê Adarê li navçeya Kosarê, komeke mezin ji girsên gel, ku piraniya wan zaro bûn, rêveçûnekê dibe serî. Rêveçûnê nêlê li Gîrgê Amo û hinde navçeyên din jî dibin. Dagirkerên

Tirk li Kosarê 200, li Hezexê bi sedan, li Şemrexê 100 û li navçeyên din gelek kesan digirin.

Roja 25'ê Adarê navçeya Geverê êrdima Çolamergê serihildide. Herçiqasî navçeya Geverê ji mîj ji aliyê leşkeran hatibû zivirandin jî, bêtirî 5.000 welatparêz dikevin qad û kolanan. Girsên gel, leyistokeke goka lingan ji xwe re deliv zanin, û li qada leyistokê gihan hevûdu. Li diji artêş, komên taybetî û cerdevanên dagirkeran dûrîşmeyên xwe diqirin. Dibezin ber aliyê avahîya hikûmetê û girtigehê, dagirkeran didin ber kevîran.

Roja 27'ê Adarê, li navçeya Çînarê êrdima Amedê destkar deriyên dikanan xwe digirin. Dest bi xwepêşdanan dikin. Dagirker êrişî gel dikin. Di enmcama şerên derketî de gelek kes dihen girtin.

Roja 28'ê Adarê Farqîn (Silivî) radibe ser xwe. Paşê Êlih... paşê Bismil... paşê Sêwrek... paşê Amed... paşê Hezo... û serihildan dibe lehi. Li Farqînê jî destkar dergehên dikanan xwe dikîşin jêr. Ferqin cihê bûyina serleşkerê ARGK **Mahsum KORKMAZ** e. Gelê Silivî bi hîmet silava xwe li biranina Egîdê xwe dike. Dora êvarî di nava bajêr de xwepêşdan û

xên "Baxlar", "Balıçlar Başı", "Fis Kayası", "Dortyol", "Mardin Kapi", "Şehitlik", "Ofis" û hwd. livbazi û xwepêşdan çêdibin. Taxên "Baxlar", "Şehitlik" û hwd. dergehên dikanan xwe dikîşin xwarê. Livbazi li Amedê hina ji didomin.

Serihildanên li Mêrdînê birê pêwîst ê bakurê Kurdistanê rakirin ser piyan û raperînê. Roja 16'ê Adarê, xwendekarên di zaningehên Mazra-Ferad, Erzirom-Atatürk, Edene-Çukorova, Ankara-Hacettepe, İzmir-Ege, Meletî, Wan-100. Yil, Stanbol, Eskişehir, Bursa, Amed-Dicle û Konya-Selçuk, livbaziyan hevkarîyên serihildanên Mistbîn û Cizira Botan pêkanîn. Roja 17'ê Adarê li dora 3.000 xwendekar, tevli welatparêzên ji gel rêveçûnek li Amedê çêkirin. Roja 28'ê Adarê xwendekarên lîseyâ (belkoloriya, gimnasium) Amedê, ji ber sedema şehidbûna sersaliya **Mahsum KORKMAZ** neçûn dibistanê û boykotekê dirust kirin. Di rojên 26, 27 û 28'ê Adarê de, 6.000 xwendekarên zaningeha Dicle li Amedê, boykoteke sê rojan çêkirin û neçûn zaningehê. Her di vî zaningehê de, roja 28'ê Adarê, 5.000 xwendekar, civineka biranina **Mahsum KORKMAZ** çêkirin. Di civîna çêbûyî de, belavokeka "ARGK-Êrdima Botanê" hat xwendin.

Roja 21'ê Adarê, xwendekarên Dibistana Perwerdeyî ya Bilind li bajarê Sêrtê xwepêşdanek çêkirin. Gava 50 xwendekar hatin girtin, 200 xwendekar dest bi livbaziyeke xwebirçîhiştinê kirin. Her di van rojan de, li navçe û bajarên Dihê, Şîrnexê, Wanê, Erxenî, Sêwrek, Serê Kehnîyê û hwd. hinde komên gel ên welatparêz, livbaziyan hevkarîya serihildanan pêkanîn. Girtiyên ramyarî yên di girtigehên Amed û Dilûkê jî, dest bi livbaziyan xwebirçîhiştinê kirin, bi armanca hevkarîya serihildanan. Roja 26'ê Adarê li Stanbolê taxa Ümraniya, di dibistanekê de peykerê Atatürk hat şikandin. Panqartên ji bo hevkarîya serihildanan li ser diwaran hatin daleqandin. Ala dewleta Tirk a bi darê ve, xwar ve hat kişandin û li şûna wê ala PKK hat pêldan. Livbaziyan vî nolê yên cure-cure li gelek bajar û navçeyên Tirkîyê û Kurdistanê rêz bi rêz pêkhatin. Di rojên 21 û 28'ê Adarê de, di dirêjahîya Hefteya Lehengiya Netewî de ARGK ji rabû livbaziyan û kiryarên çekdari yên rêz bi rêz biserxist.

Me Hefteya Lehengiya Netewî ya sala 1990'an niha li şûn xwe hişt, lê hina serihildanên gelî dawî nebûne û bi dijarî berdewam dikin. Tenê li bakurê Kurdistanê bêtirî niv-milyon welatparêzên Kurd, tevli serihildanên rizgariya netewî bûn. Serihildanên rizgariya netewî yên bi rêxistinî, yekbûna gelê Kurdistanê avadikin û di vî pîrsê de gavên mezin birine serî. Di rojên pêşîn ên serihildanan de li başûr-rojavayê Kurdistanê li bajarê Qamişlo, bêtirî 50 hezar mirovên me yên welatparêz, mîtingeke hevkarîyê çêkirin. Livbaziyan vî nolê xwe li Dêrika Endiwêrê (Hemko) jî şanikirin. Li Yewananistan-Atina û Belçîka-Bruksel, Rêxistina ERNK li Ewropâ, daxweyanên jî bo rojnâmeyan û civînên rojnâmeyan çêkir. Li gelek welatan, li Almanya Rojava, Frense, Îngiltere, Swêd, Swîs û hwd. li pêşîya avahiyên dewleta Tirk û balyozxaneyên wê, livbaziyan protestoyên çêbûn. Alên Tirkan hatin şewitandin û belavok hatin belavkirin. Komîteyên Kurdistanê yên li Ewropa, li ser serihildanên gelî li Kurdistanê, awira gelemperîya Ewropî bi berdewami agahdar kirin û haydariyan gihandin hemû deran.

Di dirêjahîya hefteya serihildanê de 20 têkoşerên ARGK şehid ketin (14 li Stewrê, 4 li Berwarî û 2 ji li

Qilaban). Di serihildanên Cizîra Botan û Mistbînê de jî, bi kêmasî 30 welatparêz şehîd ketin û behtirî 100 welatparêz jî birindar ketin. Li Cizîra Botan, Mistbîn, Hezex, Kosar, Çinar, Farqîn, Hezo, Amed, Sêrt, Mazra, Mersîn, Stanbol û hwd. dora 2.000 welatparêz hatin girtin.

Têkoşîna rizgariya netewa gelê me ya li dijî dagirkeriya Tirkan, jî vê imtîhana serihildanê, bi serkeftinê derbas bû. Sixlet û taybetiyên serihildanan girseyî û gelêrî ne. Jin, zaro, kal, xwendekar, karker, gundî, destkar; teviya gel tevli serihildanan bû. Serihildanên me yên gelî, serihildanên ramyarî yên neçekdar in. Serihildanên me yên gelî, serihildanên rizgariya netewî ne. Dagirkerên Tirk, hemû sazîyên wan û hemû hevxeberkarên wan, bûn hedefên serihildanên me yên gelî. Girsên gel bi şeweyeka gelekî hişyar, zana û rêxistinî, durişmeyên "Bijî serxwebûn!" bangin. Gotina "Kurdistan" cara yekemîn e, ku ev çendê vekirî, zelal û ronî hate gotin û jî devê girsên gel derket; ev gotin, bi girseyî hate bang kirin û hildan. Girêdana bi PKK re, bi ERNK û ARGK re, bi Serokatîya rêheval **Abdullah Ocalan** re, di serihildan û livbaziyan sed-hezaran de hate zimên. Bi sed-hezaran welatparêzên serihildêr, girti û dilyên cengê, xwendekarên hevkarîkar û li welatên Ewropa û Rohilata Navin, li dora durişmeya "Serxwebûna netewî" yekîtiya xwe avakirin û pêşvebirin. Serihildanên me yên gelî, heye ku, livbaziyan girseyî yên li cihanê mafdarîr, daditir û dilêrtir (cesurtir) bin. Ji ber ku, li vê cihanê, jî şeweya dagirkeriya Tirkan, dagirkeriyeke hovtir êdî nemaye. Di sa, li vê cihanê, neteweyekî din tune ye, ku biqasî gelê me rûberê kotekê be, li çî devereke cihanê bikaranînê kotekê yên wusa êdî nemane. Mirovatiya cihanê, jî serihildan û berxwedana gelê Kurd dadî û mafdar, serihildan û berxwedanekê hina neditiye. Bi vî rengî tenê li Kurdistanê dibîne.

Serihildan destpêkek bûn. Derfet heye, ku piştî demekê, hinekî sist bibin. Lê êdî tu caran nema bi tevayî disekinin û dihen birrin. Ji ber ku bingeh û hoy xweş pişiyane û hene. Ji ber ku li derveyî serihildanê çî çareyeka gelê Kurd nemaye. Ji ber ku gelê Kurd xwe jî diwarên tirsê derbas kiriye. Ji ber ku gelê Kurd hima xwe naskiriye û zaniye. Ji ber ku gelê Kurd rîya têkoşinê xweş fêr û hinbûye. Ji ber ku hişyarî û zanabûna gelê Kurd, neçaretîya serihildana jî bo rizgariya netewî derêxistiye holê. Ji ber ku rêxistinbûna gelê Kurd di bin rêberîya PKK de, di kesbûna ERNK û ARGK de, wê gelê Kurd rake serihildanên berdevamî û ev rêxistinî xwe gihandiye rastî û koçberêka vê nolê.

Di hejmarên rojnameya xwe yên pêşîn de, emê karvaniyên (pratikên) serihildanan bi kurî hûrbikolinin. Emê delametên serihildanê yên rêxistinî, ramyarî û têkoşinê jî ber çavan derbas bikin, ku di encama wan serihildanan de derketine û derdikevin pêşîya çavan. Lê hema niha em dikarin van bibêjin: Di dema pêşîya me de divê em van delametên bi lez û berdevamî bi cih binin: Rêxistinîya gel kurtir bikin; rêxistinîya ERNK di nava ciwanan, jinan, karkeran, gundiyan, destkaran, xwendekaran, zarokan, malbatên girti û şehîdan xurtir avabikin; li dibistan û zanîngehan, taxên bajaran, destgehên kar û mizgîftan, li bajar û gundan rêxistinîya gel a seranserî û tevayî pêkbinin; potansiyela serihildanan a zêde bigihinin ARGK; dengê berxwedana gelê me bigihinin gelê cihanê; torekeyî salox û agahdariyan a berfireh avabikin û birêvebibin.

Li kêleka wan tevan, çend gotinên me jî bo reformistên Kurd jî hene: Gelê me wan nepejirand û li hemberê wan rawestî. Gotina dawî, jî aliyê gelê me hate gotin: "An serxwebûna ne-

tewî yan jî neman!" Tevli karkeran, rewşenbîran, gundiyan, girsên burjuwaziya piçuk, gelê me li dora durişmeya "Serxwebûna netewî" xwe civand. Di livbaziya serihildana gelê me de ev rewş gelekî zelal û ronîye. Komên reformist, bi salan e, ne agahdarê serpêhatin û rewşa gelê me ne û tîkiliyên xwe jî gelê me bi tevayî birrine. Di dirêjahiya serihildanan de gelê Kurd, girêdana xwe ya bi PKK re baş dani holê. Serihildan livbaziyan ERNK ne. Durişmeyên ERNK, bir û baweriyên ERNK, lînerînên ERNK di rêxistin û têkoşinê de, di van serihildanan de zivirin karvaniyê û di jiyane de pêkhatin. Hêzên pêşengî yên ERNK, ku di nava ciwanan, jinan û karkeran de ne, rêberîya serihildanan kirin. Serihildan bi tevayî di bin serperêştîya (insiyatîfa) ERNK de derbas bûn. Ferman û direktîfên ARGK ên karvanî (pratik) rê şani girsên gel kirin. Di livbaziya serihildana gelê me de, gelek ronak derkete holê, ka enî çîye, ka têkoşin çîye. Danûstandina, axiftina li ser van ne pêwîst in. Helbet em jî her kesî dixwazin, ku hevkarî û piştigiriya serihildanan bikin. Em dixwazin livekî vê nolê şani bikin. Heke komên reformist bi his û giyanekî weha xwe dilvinin, rastî em nikarin tişteki bibêjin wan. Ji ber ku, hingê tişteki rast dikin. Lê divê bizanibin, ku livekî weha divê xwediyê karvaniyeka ramyarî û têkoşinê jî be. Divê ev kom, xwe nêzîkî eniya rizgariya netewî bikin, jî bo rizgariya netewî bitêkoşin. Berî niha wan koman jî bo PKK digotin "terorist." Lê êşkereye, dijmîn jî dipejirine, ku PKK pêşengîya serihildanan dike. Hêzên reformist ERNK nedipejirandin, lê ERNK li Mistbîn û Cizîra Botan di livbaziya hezaran de xwe şani kir. PKK û ERNK rîya têkoşinê şani dikarin û dikin. Komên reformist bi rik û serhişkî, vê rîyê nepejirandin. Bawerîya xwe bi sistî û derzên burjuwaziya dagirker anin.

Niha carek din reş û sipî jî hev cuda bûne. Em dibinin, ku komên reformist û kevneperestên netewî yên mina KOMKAR, Pêşeng, Rizgarî û hwd., dixwazin bi hunerbazî û bê-şermî serihildanan jî xwe re mina ziroyan bimijin û bi vî rîyê xwe di jiyane de bigirin, temenê xwe hindekî din dirêj bikin.

Em bang li van hêz û komikan dikin: Heke hema hindekî hun bi rûmetbin, bila hindekî hirmeta we jî, jî bo jin, zarok û şehîdên serihildanê hebe. Heke hirmeta we hebe, di rîya ew şani dikin de, bê tirs bimeşin. Heke hima we jî bo meşinê nebe, serihildanan nemijin. Ji ber ku vê yekê dagirkerên faşist jî dikin.

Hemû welatparêz, divê bi hişyarî û hûrgulî serkeftinên serihildanên gelî

biparêzin. Ji bo şikandina serihildanên gelî, dagirkerên Tirk û hêzên imperyalist wê behtir jî xulamên xwe yên Kurd sîd û berjewendî bigirin. Ji niha ve, rojnameyên burjuwaziya Tirkan, bi bangên vê nolê hatine dagirtin. Welatparêz bila baweriyên xwe bi demagojiyên komên reformist neynin. Divê ev komik, li hemû deran bîn pişange kirin û rabirrin (tecrî û teşhîr kirin). Ji ber ku, êdî em nikarin debara bêbextiya reformist bikin.

Em jî komên çep ên Tirkîyê jî livekî şoreşgerî daxwaz dikin. Serihildanên

me, jî bo têkoşîna rizgriya kedmizên Tirkîyê jî, delivên bi pêwîstiya jiyani afirandine. Azîneya şikandina serihildanan a burjuwaziya Tirkan êşkere bûye. Burjuwazî banga yekbûna netewî ya şovenist dike. Partî û rojnameyên burjuwazî yekbûna xwe avadikin. Dixebitin, ku pêtên şovenistî di nava civakê de berfireh bikin. Avahî û bikaranînên ne-demokratîkî yên li Tirkîyê behtir diwar û hişk dibin. Pir êşkereye, ku demokrasiya li gora burjuwazî jî li Tirkîyê, jî veristina pîrsa Kurdistanê derbas dibe. Gelê

Serihildana li Mistbîn û Cizîra Botan destpêkiribû belavî teviya Kurdistanê dibe

Roja 31'ê Adarê destkar li bajarê Amedê dergehên dikanên xwe anin xwarê. Serihildana ku roja 15'ê Adarê li navçeya Mistbînê destpêkiribû, her diçe berfireh dibe û bi livbaziyan girtina deriyên dikanan û hinde xwepêşdanên babetî berdevam dike. Li bajarê Amedê, di serî de li taxên Baxlar, Ofis, Şehitlik, Fiskayasi (Dortyol), Balıkcılarbaşı û Mardin-kapî, li teviya bajêr deriyên dikanan bi tevayî hatin girtin. Piraniya destkar û xwedî-dikanan tevli livbaziye bûn. Li bajarê Amedê piçûk û mezîn dora 50 hezar cihên kar û dikan hene: Li taxên me navên wan nivîsandî, hemû destkar tevli livbaziye bûn. Li taxên din jî, piraniya destkaran dikanên xwe girtin û tevli livbaziye bûn.

Ji aliyê din, xwendekarên lîse yên dibistanên "Ziya Gokalp" û "Elî Emîrî" li Amedê, her di vî rojê de û bi vî armancê hinde xwepêşdan çekirin. Xwendekar hinde durişme bangin, ku dagirkerên Tirk radibirrin û xwedî li têkoşîna rizgariyê derdiketin. Xwendekar bi bizmîtî xwepêşdanên xwe domandin û bi jêhatibûn û serkeftinî gihandin dawiyê.

Roja 3'ê Nisanê jî destkar, li navçeya Êlihê (Batman) êrdima Sêrtê deriyên dikanên xwe anin xwarê. Hemû ajotkar mekîne û tomosilên xwe sekinandin û neşixulandin. Bi destpêka saetên beyanê, ajotkar û destkarên Êlihê, bi armanca biranîna lehengê me yê Netewî hevrê **Mahsum KORKMAZ**, bi armanca hevkarîya serihildanên Mistbîn û Cizîra Botan, rojeka livbaziyan dan destpêkirin. Dewleta Tirk bi hezaran endamên xwe yên komên taybetî, cendirmê, polis û leşkerên xwe li bajêr civand û xwe bi cih kir. Kaymakamê Êlihê bi xwe, rast û rast jî hoparloran bang li gel kir û tehdîten qirkirinê jî devê xwe qirand. Hêzên şerê taybetî yên Tirkan dijun û sixêfên erzan barandin ser destkaran û wan anin pêşîya bikaranîneke derî-mirovahi. Lê disa jî destkar

deriyên dikanên xwe venekirin û ajotkar li ber xwe dan, da mekîneyên xwe neajon. Dagirker derî û şebakeyên dikanan şikandin û bi kotekê ketin hundurê wan. Deriyên behtirî 2.000 dikan jî aliyê hêzên dagirkeran hatin şikandin. Ji bo protestokirina vî rewşê, girsên gel li taxa "İpragas" xwepêşdanek durustkirin. Hêzên şerê taybetî êrîşî gel kirin. Di şerê derketî de, gelek livbazîkar birindar ketin. Çar navgînên dijmîn hatin şewitandin û tunekirin. Behtirî 200 mirovan hatin girtin.

Bilî hemû êrîşên dijmîn ên hov hemû dikanên destkaran bi dirêjahiya rojê nehatin vekirin. Trafîka li nava bajêr û derveyî bajêr bi tevayî rawestî.

Roja 4'ê Nisanê li navçeya Licê bajarê Amedê destkar dergehên dikanên xwe anin xwarê. Herçiqasî dagirker gelek hêzên xwe li navçeyê komkirin û tehdîten xwe li gel kirin jî, hemû dikan heya êvarî girti man. Herweha li hinde taxên navçeyê gelê me, xwepêşdanên protestokirina dagirkeriya Tirkan pêkanin. Hêzên dijmîn êrîşî gel kirin û di encama êrîşan de hinde şer jî derketin. Di şer de gelek kes birindar ketin û 20 kes jî hatin girtin.

Ji aliyê din, li navçeya Çinarê êrdima Amedê, di navbera gel û hêzên dagirkeran de şer û pozberî çêbûn. Girsên gel hovitiya dagirkeran protesto kirin û hêzên Tirkan ên cerdevan jî berik û gulle barandin ser gel. Livbazîkar bi kevîr û daran bersîva dijmîn dan. Piştî vî şerî dijmîn bi korî avêt ser malan û 18 welatparêzên jî rêzê hatin girtin.

Roja 6'ê Nisanê li navçeya Hezo (Kozluk) êrdima Sêrtê destkar dergehên dikanên xwe anin xwarê. Dewleta Tirk, bi armanca sabote kirina livbaziya girtina deriyên dikanan, bi hezaran endamên xwe yên komên taybetî, polis û cendirmeyên xwe li navçeyê komkir. Serokê belediyê û

Kurdistanê, rîya verisandina pîrsa xwe peyda kiriye û têkoşîna vî yekê bilind dike. Hêzên çep ên Tirkîyê, nikarin li pêşberê vî pêşveçûnê temaşekar biminin. Divê neyê jî bir kirin, ku her lêdaneke li gelê Kurdistanê biekeve, wê bi xwe re behtir tundbûna pikolî û kedxwariya li ser gelê Tirkîyê jî bine.

Hêzên Tirkîyê yên çep, divê bi belavkirina belavokekê, nemînin. Liv divê êşkere û zelal be, divê şoreşger û di karvaniyê de be. Pêşengîya PKK di serihildanan de divê bê ditin. Livbaziyan hevkarîya serihildanan divê pêkben û birêvebikevin. Lînerîna li serihildanan divê ne-sereserî be, divê kakilk û naveroka serihildanan were zanin û li gora vî nêzîkbûnek hebe. Serihildan armanca serxwebûna netewî danîne pêşîya xwe. Serihildan, rabûnên şoreşger, welatparêz û demokratîk in; rabûnên ramyarî yên girseyî ne. Divê hîrmet jî bo vî rastîya serihildanan û di vî rastîyê de jî bo rola PKK hebe. Divê li hemberê şovenizma burjuwazî û teror û qirkirina artêşa dagirkeran rawestan hebe. Em jî hêzên çep ên Tirkîyê daxwaz dikin, ku bi nivîs, bi gotin, bi livbazi û têkoşinê li hemberê burjuwaziya xwe rabin. Rîya hevkarîyê vekiriye. Ev delamet bi hesanî dikarin bigihin bersivên xwe.

Û bila her kesek jî vî bawer be: Zorî û zehmetî çî bin bila bibin, gelê Kurdistanê wê dagirkeriya faşîst, bêbextiya reformist û şovenizma civakî, bê gotin, binkeftî bike. Serihildanên me yên gelî berdevamî ne. Durişme û parolaya Kurdistanê, livbaziyan berdevamî ne; heya rizgariya netewî pêkbehtin, berxwedan û serihildan!..

kaymakamê Hezo jî hoparlorên bele-diye bang li gel kirin û destkaran tehdît kirin, jî wan xwestin, ku disa dergehên dikanên xwe vekin. Endamên komên taybetî, yeko-yeko çûn dikanan û malên destkaran û jî bo vekirina dikanan, sixêf û dijunên erzan, herweha pikolîyên xwe li wan kirin. Lê disa jî 400 dikanên li navçeya Hezo, heya êvarî bi tevayî girti man û tu kesî dikkana xwe venekir.

Roja 7'ê Nisanê li navçeya Hênê (Hani) êrdima Amedê destkar jî bo rejekê dergehên dikanên xwe girtin. Livbaziya xwe bi jêhatibûn heya êvarî birin serî. Bilî hemû êrîşên dijmîn ên hov, tu kesî dikkana xwe venekir. Li vî navçeyê jî behtirî 150 dikan hene û tev rojekê girti man.

Roja 11'ê Nisanê destkarên navçeya Qilaban êrdima Çolamergê jî bo rojekê deriyên dikanên xwe girtin. Livbazi heya êvarî doma. Hêzên dijmîn bi hovî êrîşî gel kirin û xwestin bi kotekê bi destkaran deriyên dikanan bidin vekirin. Di encamê de dagirker biserneketin û hemû dikanên li Qilaban rojekê girti man. Di domana livbaziye de hinde bûyer jî li Qilaban çêbûne, le heya niha agahiyên berfireh berdestê me nebûne.

Roja 14'ê Nisanê jî destkarên bajarê Mamikan (Tunceli) li êrdima Dêrsimê deriyên dergehên xwe yên di navenda bajêr de anin xwarê. Dagirker bi hovî êrîşî gel kirin û wan di zîkak û kolanên bajêr de kişîşandin. Bi hovitiyeye nedîtî her tişt bi serê destkaran anin û bi kotekê xwestin ku dikanên xwe vekin. Destkar jî beyanê heya piştî niv-rojê livbaziya xwe domandin. Paşê dagirker deriyên dikanan şikandin û bi zorê destkaran anin dikanan û jî wan xwestin ku tiştan bifiroşin. Agahiyên berfireh li ser vî livbaziya li bajarê Mamikan hina negihane me. Di hejmara pêşîn de emê vî livbaziye bi firehtir bidin weşandin.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman ku bi cewherên xwe yên binerdî navdar e

MAZRA

- III -

CIHÊN RÛNÎŞTINÊ Û BELAVBÛNA ŞENÎ LI ÊRDIMA MAZRA

Mirovên li Êrdima Mazra bi girani û gelemperi li cihên deşti û di geli û newalan de bi cih bûne û rûdinin. Li derdorên, ku şaxên Çiyayên Torosên Rojhilat dirêj dibin, mirov pir bi cih nebûne. Berdewamên van çiyân li Êrdimê bi cih bûna mirovan bê destur û derfet kirine. Li ser erdê Êrdimê, ku şaxên van çiyân li ser dirêj dibin, cihên rûniştinê hema hema tune ne. Çiyayên bilind û erdê nerast, li van derdoran xebatên abori ji bi tixûb kirine. Li cih û deverên bilind mirov bi cih nebûne. Navçeyên min Baskil, Keban, Axin û Gola Hezar, ku li derdorên çiyagêr û bilind avabûne, li Êrdima Mazra navçeyên ji aliyê şênî piçûktir in. Ji hemû deverên Êrdimê bêhtir mirov li van navçeyan kêm tir vedijîn û hejmara gundan hindik in û mirov xwe li bajarên bi cih kirine.

Li deverên çoli û dûrî navçe û bajarên, li ser her 100 km² erdî, li dora şexş gundan hene. Ev hejmar li bakurê-rojhilatê Mazra û li derdorên Deşta Bilind xwe digihine heya 12 gundan. Li derdorên deşti û li derdorên newal û gelfî, ku ciwarbûn tûnd e, ciwarbûn bêhtir li gora hebûna avê hatiye durustkirin.

Ji ber ku erdê Mazra çiyagêr e û ji bo çinandinîyê gelekî kêm de ver hene, hejmara gundan ji bi gelemperi hindik e. Ji ber ku erd ji bo çinandinîyê ne rêda û destdayî ye, mirovan ji li cihên gir û çiyagêr pir gund ava nekirine.

Weke li hemû Êrdimê Kurdistanê yê din, li Êrdima Mazra jî zivîngên ji gundan piçûktir û gomên koçeran hene. Li Mazra ji gom û zivîng bûne cihên ciwarbûna mirovan. Ev cihên rûniştinê yê piçûk, bêhtir li birên çiyagêr û di nava çiyân de hatine avakirin. Lê weke me gotî, hejmara van cihên rûniştinê yê piçûk û hejmara gundan li Êrdima Mazra ne gelek in û ne hejmar bilind in.

Li Êrdima Mazra mirov, bêhtir xwe li cihên navendi komkirine. Hejmara şênîyê bajarê Mazra bilind e. Mirov xwe dane navendê bajêr. Li hemberê vê jî, li navçeyên Axin, Keban û Baskilê hejmara şênî hindik e. Li van navçeyan kêm tirin mirov vedijîn û hene.

Derfetên riyân, çûyin û hatinê li Êrdima Mazra gelek in. Ji aliyê din, bazara bazarganiyê û berhemên lawiran, dorfireh e. Ev rewş, Êrdima Mazra, di nava Êrdimê derdorê û ciran de, zivîrandine ciheki navendi. Lewma gelek mirov ji Êrdimê derdorê diçin navenda Mazra û xwe li wir bi cih dikin. Ji aliyê din, pêşemin ji navçeyên Depê û Pali gelek mirov penahberê welatên Ewropî dibin û penahberîyeke hima kar û kedê berê xwe dide biyaniyê. Bi hezaran mirov ji welat derketine.

Navenda bajarê Mazra: Erdê bajarê Mazra li Êrdimê cihê bi xêr û bêtir e. Piraniya mirovan li vir vedijîn. Li kêleka pêşveçûna bajarvaniyê, deştên ji bo çinandiye baş in jî, li vir in. Pivana erdê bajarê Mazra, biqasî 2.158 km² ye. Piştî navçeya Pali, ji aliyê firehiya erdî ve li Êrdimê cihê

rûniştinê yê mezintir in. Li ser her km² erdî 102 mirov bi cih bûne. Hejmara şênî 220.053 kes e.

Qopaniyên Xankendi, Xarpit, Xidirbaba, İçme, Mollakendi û Poyraz û 150 gund girêdayê navenda bajêr in. Piraniya gundan li vê derdorê ne. Li ser her 100 km² erdî heft gund hene. Li bakurê Êrdimê, ku bi çiyân niximiye, hejmara gundan hindik e û hejmara şênî ji kêm e. Li aliyê başûr, piraniya mirovan bi cih bûne û hejmara şênî bilind e. Li aliyê başûr, li ser her 100 km² erdî bi nêzikahî 10 gund avabûne.

Navenda Mazra bi axên Avbenda Kebanê û navçeyên Keban, Baskil, Gola Hezar, Maden û Pali hatiye zivîrandin û tixûbên xwe bi van navçeyan re heye.

Navçeya Axin: Li bakurê-rojavayê bajarê Mazra dimîne. Pivana erdî, hejmara şênî û gundan li vê navçeyê, li gora navçeyên din kêm e. Navçeya piçûktir in e li Êrdimê. Pivana erdî 260 km² ye. Hejmara şênî 5.335 kes e. Li ser her km² erdî 21 mirov vedijîn.

18 gundên Axinê hene. Li ser her 100 km² erdê Axinê bi nêzikahî heft gund avabûne.

Piraniya erdê Axinê maye di bin ava Avbenda Kebanê de. Berî niha ji Axinê rê diçû bajarê Mazra. Lê piştî avabûna Avbenda Kebanê ev rê hate birrin. Ji erdê, êdî hew rê diçe bajarê Mazra. Çûyin û hatin niha ji ser ava Avbenda Kebanê bi keşti û motoran çêdibe.

Li navenda navçeyê Tirk rûdinin. Piraniya şênî Tirk e. Lê li hemû gundan şênî Kurd e. Kehniya debariyê çinandinî û xwedî-kirina pez û sewalan e. Tixûbên Axinê bi Êrdimê Erzînganê, Maletî û bi navçeya Kebanê re hene.

Navçeya Baskilê: Navçeya Baskilê dikeve başûrê-rojavayê bajarê Mazra. Ji aliyê firehiya erdî ve, navçeya sêwemin mezin e li vê Êrdimê. 26.776 kes li Baskilê dijîn. Pivana erdê Baskilê 1.312 km² ye. Tundbûna şênî li ser her km² biqasî 20 kesan e.

Qopaniyên Aydinlar û Kuşsaray û 59 gund girêdayê Baskilê ne. Li ser 100 km² erdî çar-pênc gund avabûne. Navçe li ser rîya Meletî û bajarê Amedê avabûye. Ev rê, bi rîyekî ji asfaltê ku 28 kilometran dirêj e, bi rîya Mazra û Meletî jî dihe girêdan. Ji aliyê bajarê Mazra, Êrdima Meletî, navçeyên Gola Hezar û Kebanê ve hatiye zivîrandin.

Şênîyê li navenda navçeyê jî Tirk û Kurdan e, tevlihev e. Lê li hemû gundan tenê Kurd rûdinin.

Îndustri pir pêşveçûye. Fêkivani û çinandinîya di zevîyan de bûne kehniyên debariya abori.

Navçeya Depê: Ev navçeya Depê li bakurê-rojhilatê Mazra avabûye. Ji aliyê berfirehiya erdî çaremin, ji aliyê hejmara şênî ve sêwemin navçeya mezin e li Êrdimê. Dewleta Tirk navê navçe guhurandiye û kiriyê "Qaraqoçan." Hejmara şênî 39.373 kes e. Pivana erdî 1.085 km² ye. Tundbûna şênî li ser her km² erdî, biqasî 36 kesan e. Navçeya Depê, bi rîyekî asfalt ji du kilometran, li deverê bi navê "Yolçatî" bi rîya bajarên Çewlik û Mazra ve hatiye girêdan. Depê, ji bajarê Çewlikê 50 kilometran, ji na-

venda bajarê Mazra ji 100 kilometran dûr avabûye.

Li çar aliyên navçeya Depê çiya bilind dibin. Di navbera salên 1827 û 1905'an de Ermenî li vê navçeyê xwecihbûn û rûdiniştin. Piştî van salan Kurdên ji Çewlikê û Êrdima Dêrsimê hatin vê navçeyê û bi cih bûn. Tixûbên Depê bi Çewlik û Dêrsimê re hene. Qopaniyên Başyurt, Çan û 86 gund girêdayê Depê ne.

Koçberî û penahberîya ji Depê, ber bi metropolên Tirkîyê û welatên Ewropa ve, ji hemû deran mezintir e. Gelek mirov ji Depê koç dikin. Ji aliyê pivanên civakî Depê, dijbihê Dêrsim û Çewlikê. Xwedî-kirina pez û sewalan, xebatên çinandinîyê bûne kehniyên abori yê bingehîn. Gelek kêm rê diçin gundan û ji vî alî ve navçe, li paş hatiye hiştin. Ji aliyê civakî jî, gund gelekî pêşveçûne. Gava di mehên zivistanan de berf dibare, rîya gelek gundan dihe birrin; çûyin û hatin bê derfet dibe. Ji gundan, li ser piştî dewaran, mirov diçin bajarên Çewlik û Mazra. Di hinde zivistanan de, ji ber ketine horêsen berfê û bagêra berfê, gava rêwî diçin bajarên jiyana xwe hunda dikin.

Li Êrdima Mazra welatperwerî bêhtir ji hemû navçeyan li Depê xurt e. Gelek şorêşgerên pêşeng jî vê navçeyê derketine. Li navenda navçeyê û li gundan bi zaravayên Kurmancî û Dimilî (Zazî) dihe peyvandin. Lê bi girani axiftin bi Kurmancî dibe.

Navçeya Kebanê: Navçeya Kebanê li rojavayê Êrdima Mazra cih girtiye. Piştî navçeya Axinê, navçeya piçûktir in e li Êrdimê. Pivana erdî 543 km² ye. Hejmara şênî 12.558 kes e. Li ser her km² axê 23 mirov dijîn. 30 gund girêdayê navçeya Kebanê ne. Li ser her 100 km² erdî pênc-şexş gund hene. Keban 49 kilometran ji bajarê Mazra dûr e.

Navçeya Kebanê bi axê navçeya Axin, bajarê Mazra, navçeya Baskil û Êrdima Meletî hatiye zivîrandin. Cihêkî rûniştinê yê kevin e li Êrdima Mazra. Ji sala 1800'an heya niha, li Kebanê dewlemendiye binerdî (maden) dihe derxistin û şixulandin. Qurşin û bûjena çinko dihe derxistin. Di demên kevin de li vê navçeyê jî Ermenî rûdiniştin. Paşê Ermenî hatin qirkirin û koçberkirin. Li şûna wan Tirk hatin bi cih kirin. Di van salên dawiyê de ji Kurd jî gundan hatin û li navenda navçeyê bi cih bûn. Li gundên Kebanê jî Kurd hene. Niha li navenda navçeyê jî piraniya mirovan Kurd in û hejmara Tirkan kêm tir ji Kurdan bûye. Li çend gundên Kebanê Tirk jî hene.

Piştî avakirina Avbenda Kebanê, gelek gund di bin avê de man.

Li vê navçeyê jî debariya abori bi çinandinîyê û xwedî-kirina pez û sewalan dibe.

Navçeya Madenê: Dikeve başûrê Êrdima Mazra. Ji aliyê erdê navçeya Pali, bajarê Mazra, navçeya Gola Hezar û Êrdima Amedê hatiye zivîrandin. Pivana erdî 939 km² ye. Hejmara şênî 38.937 kes e. Li ser her km² erdî 41 mirov dijîn. Piştî navenda bajarê Mazra ev navçe, ji aliyê hejmara şênî ve navçeya mezintir in e.

Ev navçe, piştî xebatên madenê (bûjenên binerdî) destpêkirin, ava-

bûye. Navçeyeka nuh e. Bi hezaran karker li vê navçeyê dixebitin. Kehniyên krom û sifirê (bakir) hene. Li gundan ji xwedî-kirina pez û sewalan debariyên abori ne.

Li navenda navçeyê asimilasyon gelekî gihaye armancên xwe. Li gundan taybetiyên Kurdîni serdest in. Li vê navçeyê mirov bi zaravayê Dimilî (Zazî) dipeyivin.

Navçeya Pali: Navçeya Pali li rojhilatê Êrdima Mazra dimîne. Ji aliyê erdî ve navçeya mezintir in e. Erdê Pali ji erdê bajarê Mazra ji mezintir e. Pivana erdê Pali, biqasî 2.222 km² ye. Hejmara şênî 78.901 kes e. Li ser her km² erdî 36 mirov dijîn. Li ser her 100 km² erdî ji bi nêzikahî şexş gund avabûne.

Erdê navçeya Pali bi çiyân û deştan niximiye. Ji navendên Serihildana Şêx Seidê Pirani, navendek ji navçeya Pali bû. Kehniyên bingehîn ên debariya abori xwedî-kirina pez û sewalan, herweha çinandinî ye. Gelek mirovên karker ji Pali diçin metropolên Tirkîyê û welatên Ewropî ji bo xebatê. Di koçberbûna şênî de Pali ji ciheki pêşemin digire. Li gundên di çiyân de avabûne, welatperwerî potansiyeleki pêwîst e.

Taybetiyên navçeyê yê xweser hene, ku li deverên din nikarin bînin ditin. Piştî şikandina Serihildana Şêx Seidê Pirani leyistokên dejenerasyonê yê dijimin hindekî cihê xwe girtine. Li navçeya Pali bi zaravayên Dimilî (Zazî) û Kurmancî peyvandin çêdibe. Bi girani Dimilî dihe peyvandin. Şênî tev Kurd e. Navçeya Pali ji aliyê bajarê Mazra, Êrdima Dêrsimê, navçeya Depê, Êrdima Çewlikê, Êrdima Amedê û navçeya Madenê ve hatiye zivîrandin û bi van navçe û Êrdiman re xwedî tixûb e.

Navçeya Gola Hezar: Dikeve başûrê Êrdima Mazra. Pivana derdî 634 km² ye. Hejmara şênî 18.855 kes e. Li ser her km² erdî 30 mirov dijîn. Ji aliyê bajarê Mazra, navçeya Madenê, Êrdima Amedê, Êrdima Meletî û navçeya Baskilê ve hatiye zivîrandin.

Piraniya erdî bi gelemperi bi çiyân niximiye. Cihên rûniştinê heya bê gotin belavbûyî û jî hevûdu dûr in. Li ser her 100 km² erdî bi nêzikahî heşt gund avabûne. Navçeya Gola Hezar li ser rîya Meletî û Amedê avabûye. Li keviya Gola Hezarê rîyekî asfalt ji çar kilometreyan heye. Ev rê, rîyê Meletî û Amedê, bi rîyê Mazra û Amedê ve girêdide.

Li navenda navçeyê bi girani Kurd rûdinin. Derdorên navçeyê û erdê navçeyê bi deşt û çiyân niximiye. Ev navçe bi taybetî, ji bo endamên Mîlartêşa Heştemin ya artêşa Tirkan, mina navendekî turistikî û seyranê ye. Kehniyên debariya abori yê bingehîn, çinandinî û xwedî-kirina pez û sewalan in. Li hemû gundan tenê Kurd rûdinin.

Li navçeya Gola Hezar û derdorên wê jî bi Kurmancî û Dimilî (Zazî) dihe peyvandin. Girani li aliyê zaravayê Kurmancî ye. Lê Dimilî jî ne kêm dihe peyvandin. Li vê navçeyê Tirkî ne serdest e.

(Hejmarên li jorê hatine nivisandin tev ji statistikên sala 1980'an hatine wergirtin û nivisandin).

AVAHIYA ÇANDÎ LI ÊRDIMA MAZRA

Êrdima Mazra, ji aliyê berhem û nirxên muzikî û folklorî (govendî) ve, li bakurê Kurdistanê jî Êrdimê dewlemend, Êrdimekî gelekî dewlemend e. Gelek dengbêj li vê Êrdimê hene. Herweha gelek kesên ku dengê wan xweş e, li vê Êrdimê hene. Hejmareke bilind ji stranbêj û dengbêjên navçeyî heye. Şêweya muzikê taybetiyên pênasî û xweser şanî dike, ku tenha li vê Êrdimê heye. Êrdima Mazra, weke hemû aliyên jiyane, ji aliyê çandî jî, rasti mijandini û talana dagirkeriya Tirkan bûye. Berhemên çandî li vê Êrdimê gelek hatine dizin û talankirin. Berhem û nirxên çandî yê li Êrdimê, ji taybetiyên Kurdîni hatine dîrkirin û hindekî şuştin, wusa ku motîfên cuda derketibin holê. Piraniya stran û kilamên Êrdimê yê Kurdî, hatine guhartin û Tirkkirin. Naveroka stran a bingehîn hatiye guhartin û jî holê rakirin. Naveroka stranên gelek hatiye xwerû û yekrû (besit) kirin. Gelek pişevan û hunermendên dewleta Tirk, bi van stranên Kurdî hatine nasin: gihane navdêriyê û bûne bi nav û deng. Herweha, ku xebata dewleta Tirk, nirxên muzikê yê Kurdî li Êrdimê, bûne bingehêk di xizmeta çanda dagirkerî de. Ji govend û leyistokên folklorî yê Êrdimê, dewleta Tirk di navnetewan de jî sîd û berjewendî digire. Çanda vê Êrdimê di navnetewan de, mina ya Tirkî be dihe pêşkêşkirin. Bili van jî, ev nirxên çandî, bi taybetî piştî 12'ê Êlûnê sala 1980'an, bûne navgîneke wusa di destê dewleta Tirk de, ku bi van girsên gel rasti dejenerasyonê bibin û di qadên û pirsên civakî û ramyarî de nehişyar bimînin.

Li Êrdima Mazra leyistoka govendî ya bêhtir dihe nasin, govenda "Di çemî de çîre" ye. Bi çîre yan findên di firaqan de, ev govend dihe leyistin. Ji şêweyên govendên Kurdî, yek jî ev leyistok e. Bili vê govendê, leyistokên bi navên Sêpî, Delilo, Kevokê, Temzerê, Zobekê, Şikildim, Ava Reş, Şevê Kurmîk, Çiçiko, Çayir, Kêr û Çûka Reş bi firehî dihe leyistin û govendên li Êrdimê navdêr in.

Çiroka govenda "Di çemî de çîre" li Êrdima Mazra bi vî rengî dihe bi lêv kirin û gotin:

Di sedsala 18'an de li Êrdima Mazra, di nivê Deşta Bilind de, li qîrex û keviyê Çemê Xaringêd ku ji nivê Deşta Bilind diherike û derbas dibe, deweteke mezin çêdibe. Dawet çil roj û çil şevan didome. Di roja dawetê ya dawî de, di şeva hinê de, ronahiya heyvê tirêjen xwe diawetin. Lê hema bi carekê heyv hunda dibe û şevêreke tari dadikeve erdê. Hemû mîhvan û dawetî, vê bûyerê weke bexêriyê bi nav dikin û weke tiştêkî nebaş dizanin. Dayika zava bi gotinên dihatin kirin gelekî aciz dibe. Hemû find, çîreyên li derdorê dide hevûdu û wan di firaqan de rêzêdike. Tevan dixê destê govendkêşan de û ji wan dixwaze, ku govendê bidomînin. Bi xwe jî serê govendê dikişîne û dileyize. Xêr û berên li keviya çemî û govend, dilê mitirban û hunermendan ji xweş dike. Ew jî destpêdikin, ku bi dilxweşî billûr, dahol, zirne û navgînên xwe lêxin. Tev bi hev re destpêdikin, ku muzika "Di çemî de çîre" lêbixin. Bi vî rengî ev şêweya govendê belav dibe û dibe goven-deke bi nav û deng li Kurdistanê.

Li Êrdima Mazra hema hema li ser hemû govendan hinde serpehatinên diroki dihe gotin û jî devan derbasî devan bûne. Li gora naveroka van çirokan şêweyên govendê dihe derxistin.

TIVANCÊN DEWLETA TIRK ÊN MIRINÊ

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Raman ji Berxwedan

“QANUNÊN” DEWLETA TIRK ÊN NUH ÇI NE?

- Her babê rojname, kovar, pirtûk, benê-peyvdar, wêne û hwd., ku li ser Kurdistanê hatibin derxistin an jî nûçe li ser ramyariyên dagirkeran ên li Kurdistanê belav dikin û diweşînin, dikarin werin qedexe kirin. Firotna rojname û kovarên li ser Kurdistanê diweşînin, dihê rawestandin. Çapxaneyên van çap bikin, dihên girtin. Xwedî û berpirsiyarên rojnameyan jî ber weşanan dikarin werin girtin û li kêleka pirsyariya cezakirinê, wê di navbera 30 û 100 milyon Lîrên Tirkî wê cezayên direvî bidin. Heke ev rojname li Tirkîyê hatibin weşandin, angû ne li Kurdistan jî be, disa ev encam wê hebe. Bi vî nolî, hemû şaxên weşanî yên netewî (Kurdi), sosyaliştî û demokratîkî qedexe dibin. Rojnameyên dagirkeran bi xwe jî, rastî sansûreke tarî dibin.

- Fermana bi kotekê koçberkirina mirovên me, li hemû êrdimên Kurdistanê, bi daxwaza weliyê dagirkeriyê ve dihê girêdan. Hem jî gundan û hem jî ji bajaran mirov wê werin ji cih hilkirin û koçber kirin. Bi vî awahî, ew zagona koçberiya kotekî, ku di navbera salên 1925 û 1934'an de hatibû bikaranîn, disa dihê vegerandin.

- Hemû mafên ramyarî, damokratîkî, sendikatî û komeleyî yên weke grevan, xwepêşdanan, rêveçûnan, civînên girseyî, boykotan, referanduman û hwd. li Kurdistanê qedexe dibin. Bi vî rengî, hemû mafên mirovî û ramyarî, ku ji xwe li Kurdistanê nebûn, dihên rakirin û qedexe kirin. Xebata partiyan burjuwaziya Tirkan jî, dadikeve rewşekî formalîteyî.

- Derfeta derketina li hemberê endamên û xebatkarên wezîriyeta karên hundurî û saziya waliyê dagirkerî, herweha derketina li hemberê bikaranînan wan, nayê hiştin. Li dijî van çî pirsyariyêke dadwerî nikare were kirin. Li gora vê, dikarin biqasî dilê wan bixwaze, di girtigehan de lêdan û hingavtinê bikin, welatparêzan bikujin, gundiyan bisotînin û giring jî nine, ku bibêjin ew “terorist” bûn. Her kesê Kurd be, dikarin ji ber gulle û berikên xwe derbas bikin.

Hemû bernameyên radyo û televizyonan ku li Kurdistanê diweşînin, dikevin bin kontrol û fermana wezîrê karên hundurî û waliyê dagirkeriyê. Bi vî awahî, weşanên faşîst û regezperest ên şerê taybetî li Kurdistanê digihin rewşeke sistematîkî.

- Hemû karker, memur, mamhosta, mela û hwd., ku li Kurdistanê dixebitin, dikarin ji kar werin derxistin, werin koçberkirin û wan bişînin Tirkîyê û cihê wan were guhartin. Tev dikevin bin fermana waliyê dagirkeriyê. Bi vî rengî, bi hezaran mirov, ji ber Kurd in, sixurî û gilîkari nakin û ne faşîst in wê ji kar werin derxistin. Li şûna wan kesên bi taybetiyên sixurî, gilîkari û faşîst wê werin xebitandin. Dewleta dagirker, ji bo vê armanca xwe ji niha ve kontenjaneka 50 hezar memuran û 40 hazar karkeran amade kiriye. Sewciyên dadgehên parastina dewletê, li gora daxwaza waliyê dagirker, wê mehkemeyan vekin. Bi vî nolê, prensîbên dadwerî yên dagirker û faşîst jî, ku heya niha hebûn, dihên rakirin. Li şûna wan, sistemeke cazakirinê ya regezperest û ramyarî li ser bingeha kesaniyê dihê danîn. Li gora vê zagonê, kesên di nava rêzên tekoşîna rizgariya netewa Kurdistan de cih digirin an jî piştigiriyê dikin, wê du-caran ceza bigirin. “Mahkemeyên Îstiklalê” disa dihên vegerandin, lê bêhtir dihên hişk û dijiwar kirin. Mirov, tenê ji ber ku Kurd in, wê cezayên girantir bigirin.

- Kesên bersiva zagona poşmaniyê bidin, wê kêmîr ceza bigirin û herweha wê xelatên diravî jî bistînin. Bi vî bendê dagirker dixwazin, bi riya diravan û kotekê, îxanet û bêbextiyê li Kurdistanê berfireh bikin û di nava rêzên rizgariya netewî de kompoyan û dubendiyan xweş kûr bikin.

- Hejmara “parêzkarên” gundan dihê du-car kirin. Mehanetiya wan dihê zêde kirin û ev jî mîna biryarekê dibe zagonî.

Li hemû êrdimên Kurdistanê, ji niha û pêve, binyada kesên walî, kaymakam û hemû berpirsiyar û kargêrên administrasyonî û ramyarî wê leşkerî be. Tev divê pisporên şerê taybetî bin û ev jî dibe biryareke zagonî. Navçeyên Êlih, Şîrnex, Girgê Amo, Cizîra Botan, Mistbîn, Berwarî, Dihê, Kosar, Mîdyad, Gevê û Qilaban dibin cihên pilot, ji bo nîr û pîkolyan û tundkirina kontrolê. Navçeyên Êlih û Şîrnexê dibin bajar, da kontrola leşkerî û ramyarî bê dagirkerî. Ev jî bi biryarekê dibe zagonek.

Hinde xal jî, ku di nava biryarên “zagonî” yên nû de hene, ji ber posîdeyên ramyarî yên navnetewan, nehatin êşkere kirin.

Biryarnameya hikumeta dagirker û faşîst, biryarnamêyeka danezane kirina cengê ye. Dixwazin xwendina rojnameyan û pirtûkan li Kurdistanê qedexe bikin. Pirtûkan qedexe bikin. Hemû mafên mirovahî jî holê rakin. Gotina “Kurd” bikin suçê mezintir. Gelê Kurdistanê, bixin di nava destê terora komên taybetî yên faşîst de.

Dagirker niha destpêkirine, ku biryarên xwe di karvaniyê de bikarbin. Di serî de welatparêz Musa Anter, ku 75 salî ye, gelek welatperwer jî niha ve hatina girtin. Çapkirina kovara “2000'e Dogru” hate rawestandin. Ji hemû şaxên weşanan ên bi sixleta sosyaliştî û pêşveçûyî hate xwestin, ku li ser Kurdistanê û Kurdan tenê yek gotinê jî nenivîsin. Fermannameyek jî bo wan hatiye şiyandin. Hemû pirtûkxaneyên li Kurdistanê hatin girtin. Dest datînin ser hemû benê-peyvdar (kaset) û weşanan, da bişewitînin.

Di hejmara pêşîn de li ser vî pîrsê emê berfirehtir binivîsin û xwendekaran agahdar bikin.

Ji bo tekoşîna me ya rizgariya netewî û dagirkeran, li Kurdistanê domaneke nû destpêkirîye, ku guhartinê bi sixletî derdixîne holê. Di Newroza sala 1990'an de gelê Kurdistanê di bin pêşengiya PKK de, bi girseyî li hemberê dagirkeran seriye xwe hilda. Domaneka serihildana gelî destpêkir. Wateya vî rewşê ya ramyarî eve, ku li Kurdistanê li dijî sistema doliwgeriya Tirkan şerê girseyî destpêkirîye. Di şerê rizgariyê de gele me rapêrî û danî holê, ku eniyekî cengê ye. Gelê me êdî xwe jî dubaretiyê rizgar kiriye, ku nedikari biryar bide bitêkoşe yan ne. Ji mêj xwe jî vî rewşa dubare derbas kiriye. Niha rast û rast di şer de cihê xwe digire û vî şerî pêşvetir dibe. Gelê me danezane kiriye, ku dest bi meşekî kiriye, ger ev bibe sedema mirinê jî. Agirê serihildana Mistbînê xwe da Cizîra Botan û ji wir xwe gihand heya Amedê û gelek êrdiman. Li bajar û navçeyên din

belav bû. Roj bi roj ev agir şeweyên nûh dike sixleta xwe û didome. Kêlî bi kêlî bêhtir bilind dibe. Gelê me yê vî serihildanê bilind dike, heya bê gotinê bi rêxistinî, bi pîlan û bizmîti vî livbaziya xwe ya pîroz berfireh dike. Ev rewş, bi taybetî otorîteya ERNK a li ser girsan û pêşveçûna di rêxistinîya gelî de bi zelalî datîne holê. Gelê Kurdistanê gihaye rêxistinîya xwe. Di bin pêşengiya rêxistinîya xwe de gav bi gav demokrasîya gelî bêhtir avadîke, ku dihê maneya banduriya xwe. Li kêleka şerê gerilla, şerêkî li dijî dewleta dagirkerên Tirk diajo. Li gora vî rewşê, şerê gelî li Kurdistanê xwe gihandîye koçbereke wilo, ku ne tenê di bir û bawerî de, di karvaniya şerî de jî, êdî hoyên û şertên bê-alîgiriyê nemînin. Ev hoy û şert jî holê rabûne. Eniyên li hemberê hevûdu baş zelal bûne. Yek ji van eniyan bî guman, eniya rizgariya gelê me ye, ku PKK pêşengiya wê dike. Eniya din jî, eniya li dijî şoreşê ye, ku dewleta Tirk a xulamî imperyalîzme serkêşîya wê dike. Rîyên di nava herdu eniyan de, bi tevayî hatine girtin û asêkirin.

Dewleta Tirk a faşîst jî êdî baş dizane, gotinên weke, “Sê-çar kes in”, “Me wan qedand”, “Emê wan biqedênin” nema pere dikin. Gelê me domana bi yekcarê rabûnê daye destpêkirin. Dewleta Tirk jî dixwaze bersivê bide û vî daxwaza xwe eşkere datîne pêşîya çavan. Hemû azîneyên şerê taybetî yên heya niha, yeko-yeko rûxin û biserneketin. Dagirker koteka tazi bê-tixûb bikaranîn, lê êdî girsên

gel li hemberê vî bê-deng namînin û seriye xwe naçemînin. Li cem gelê me, mirin û her babê hovîtî tirsdariya xwe hunda kiriye. Li pêşberê agirê serxwebûn û azadiyê yê bi rûmet û pîroz, her reng hovîtî zivirîne rewşeke bê-naverok. “Niha PKK birekî pêwîst jî ava xwe, ji gel digire. Ji gel eskeran derdixîne. PKK dixwaze xwe bike hêzekî leşkerî. Li hinde deran gava mirov dibin eskerên PKK, vî yekê weke rizgarkirina jiyaniyê dibînin. Gava em van rastiyan dibêjin, dibêjin me ‘Hun bangeşiya PKK dikin.’ Ev ne bangeşiye. Heke em van rastiyan nebibêjin, dialoga kehr û koran wê derkeve holê. Ma dewleta Tirk a mezî li pêşîya PKK dikare bilerîze, ku hejmara PKK weke 500-600 kesan dihê şanîkirin? Niha li bajarê Êlihê, ku hejmara şênî 150 hezar e, hemû dîkkan girtî ne. Tenê mirovek jî li kolanan nin e...” (Serokê Gelemperîya DYP Sûleyman Demirel, rojnameya ‘Cumhuriyet’, roja 4. Nîsanê 1990).

Belê li Kurdistanê bûyina eskerê PKK, jiyaneke rizgar dike. Ev jiyân jî, jiyaneke azad û bi rûmet e. Gelê me li ser vî bingehê dibe artêşek û dimeşe azadiyê.

Ev rewş dewleta Tirk bire wê derê, ku bi eşkeretî serî bide, danezane

mergeyên ARGK jî li çar aliyên Kurdistanê êrîş birin ser hêzên dijmin. Li navçe û bajarên Pazarcik, Hênê, Çinar, Şîrnex, Mazra, Dara Hênê, Palî, Sêrt, Serhedan, Dihê, Wan, Berwarî, Çolamerg, Mêrdîn, Çewlik û Dêrsimê bi dehan şerên çekdariyê pêkhatin û pêşmerge livbaziyên serketî bikaranîn. Hinek jî van livbaziyan di cihanê de deng dan û rind belav bûn.

Di van çend hefteyên vî dawiyê de yekenyên pêşmergeyên ARGK li çar aliyên Kurdistanê lêdanên mezin li hêzên dagirkeran xistin. Bi sedan livbaziyan şerê çekdariyê yên şoreşger pêkhatin. Agahî û saloxên şerên çekdariyê, ku gihane rojnameya me, ev livbaziyan li jêr in:

Li gundê Davutlar navçeya Pazarcik hinde kesên hevxebatkar bersiva xwe girtin

Roja 25'ê Adarê, yekenyêke pêşmergeyên ARGK, li gundê Davutlar navçeya Pazarcik êrdîma Mereşê, êrîşî malbata sixur û ajanekî kir. Ji kesên di xênî de du kes bi mirinê hatin ceza kirin û heft kes jî birindar ketin.

Pêşmerge herweha, guman heye, ku sixurê bi navê Mehmet Sirimsî jî tevli xwe biribin. Otobûsa xwediyê malê yê sixur jî hate şewitandin.

Gunehên vî malbatê ev bû, ku hevxebatkariya dijminê dagirker dikir û di encama sixuriya vî malbatê de, roja 12'ê Adarê 1990'an li nêzîkî gundê Abbasîyan qopaniya Çaxlayan Cerit êrdîma Mereşê, çar tekoşerên ARGK şehîd ketibûn.

Berî niha bi çendekê, kurekî vî malbatê tevli hêzên ARGK bûbû. Lê piştî çend rojan disa direve û vedigere cem malbata xwe. Malbata wî jî, wî dibe, dide destê dagirkerên Tirk. Ev kes paşê, cihê pêşmergeyan şanî dijmin dike. Dijmin jî diavêje ser pêşmergeyan. Di şerê derketî de çar pêşmergeyên ARGK jî şehîd dikevin. Di vî bûyerê de, pêşemin bavê xortî yê sixur û ajan rîsteke pêwîst û mezin dileyize.

Baş dihê zanin, ku hevxebatkariya dijmin, li pêşberê şoreşa Kurdistanê sucekî mezin û giran e. Lê gava dest di xwîna hevîrê û tekoşerên me de bigere, ev suq bêhtir giran û mezin dibe. Êdî efu jî bo kesên vî kare gemar kiribin, namîne. Ev malbat jî sixurî jî bo dewleta Tirk danî pêşîya xwe û kîre karê xwe. Bû sedema kuştina çar lawên gelê me yên gernas û hogirtirîn. Ceza vî suçê giran, bi berikên jî devê çekên pêşmergeyên ARGK derketî, hat dayin û sixur bersiva xwe girtin. Hisaba her dilopa xwîna ku di tekoşîna serxwebûn û azadiyê de dirije, dihê pirsîn û wê were pirsîn.